

VAIN
HYVIÄ
SYITÄ

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2018

≡ PUDASTARVI ≡

SISÄLLYS	SIVU
1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
1.1.2. PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	7
1.1.3. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	18
1.1.4. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	26
1.1.5. KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ	26
1.1.6. YMPÄRISTÖASIAT	29
1.1.7. MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	31
1.1.8. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	31
1.1.9. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	32
1.2. SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	45
1.3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	47
1.3.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	48
1.3.2. TOIMINNAN RAHOITUS	49
1.4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	51
1.5. KOKONAISTULOT JA –MENOT	55
1.6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	56
1.6.1. YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ	56
1.6.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	56
1.6.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	57
1.6.4. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	58
1.6.5. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	58
1.6.6. KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	59
1.7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	65
1.7.1. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	65
1.7.2. TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	66
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	66
2.1. STRATEGIAOSAN TOTEUTUMINEN	66
2.1.1. KUNTASUUNNITELMA 2012-2018, KUNTASTRATEGIA 2017-2027	66
2.1.2. HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN JA HYVINVOINTISUUNNITELMA 2017-2020	68
2.2. SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY	70

2.3. MÄÄRÄRAHOJEN, TULOARVIOIDEN JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	71
2.3.1. KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN	71
2.3.1.1. HALLINTOTOIMINTA	74
2.3.1.2. KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA	82
2.3.1.3. KEHITTÄMISTOIMINTA	95
2.3.1.4. HYVINVOINTI JA SIVISTYSTOIMINTA	109
2.3.1.5. TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖTOIMINTA	124
2.3.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	140
2.3.3. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	152
2.3.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	157
2.3.5. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	158
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	160
3.1. TULOSLASKELMA	160
3.2. RAHOITUSLASKELMA	161
3.3. TASE	162
3.4. KONSERNILASKELMAT	164
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	168
4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	168
5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	184
5.1. SYÖTTEEN VESI- JA VIEMÄRILAITOS	184
6. TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTAKERTOMUS- JA TILINPÄÄTÖSTIEDOT	187
6.1. PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY	187
6.2. KIINTEISTÖ OY SARAVEITSI	190
6.3. KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS	191
6.4. KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HARJUS	192
6.5. KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO	194
6.6. KAIRAN KUITU OY	196
6.7. PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY	198
6.8. UNELMATEHAS OY	201
6.9. PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY	202
6.10. PUDASJÄRVEN KEHITYS OY	203
7. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	209
8. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	210

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Talouden tilanne

Suomen talouskehitys hieman hidastui edellisvuodesta ja vuonna 2018 BKT kasvoi 2,5 prosenttia. Suhdannekehityksen näkymät ovat edelleen heikentyneet, mutta maltillinen talouskasvu jatkuu vielä tulevinakin vuosina. Kansainvälinen kehitys heijastuu Suomen talouteen ja sieltä tulevat vaikutukset ovat osin haasteellisia ennustaa. Vientivetoisen talouden riippuvuus maailman-kaupan kehityksestä on merkittävä ja esimerkiksi kauppakonfliktien laajeneminen tai Brexitiin liittyvät epävarmuustekijät voivat vaikuttaa Suomen talouteen nopeastikin. Työllisyyden kasvu alkaa lisäksi kotimaassa näkyä joillakin aloilla yhä lisääntyvinä rekrytointiongelmoina, jolla voi olla myös vaikutusta tuleviin kasvumahdollisuuksiin.

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2018 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden tilan kääntyneen äkillisesti heikompaan suuntaan. Heikennys johtui osaksi tuloveroihin liittyvistä jaksotustekijöistä, joiden vaikutukset tasaantuvat kuluvan talousvuoden aikana. Vuoden 2018 tilinpäätös oli negatiivinen kahdessa kolmasosassa kuntia. Verotulot tippuivat kunnissa 0,5 prosenttia ja valtionosuudet 0,6 prosenttia edellisvuoden tasosta. Samaan aikaan useimmissa kunnissa palvelutalouden kasvu eri sektoreilla ja merkittävät investointipaineet vaikeuttivat osaltaan talousyhtälöä. Kuntien viesti valtiotalon suuntaan on ollut jo pidempään, että nykyisen valtionosuusjärjestelmän kautta tuleva rahoitus lakisääteisiin palveluihin ei kaikille kunnille ole riittävä. Asiaan on luvattu tulevan ratkaisua muun muassa valmisteilla olleen sote- ja maakuntauudistuksen myötä. Nyt kun uudistus taas jälleen kerran kalkkiviivoilla kaatui, on kuntien rahoitusaseman turvaamiseen seuraavan hallituksen paneuduttava mitä pikimmiten.

Pudasjärven kaupungin vuoden 2018 tilikauden tulos oli melkein 4,7 miljoonaa euroa alijäämäinen. Poisto- ja varauserien jälkekin tilikauden alijäämäksi muodostui 4,1 miljoonaa euroa. Tilinpäätös vuosi muodostui siis poikkeuksellisen heikoksi ja ilman taseeseen aiempina tilikausina kertynyttä 10,3 miljoonan euron ylijäämää, kaupungin talouden tilanne olisi ollut kertaheitolla todella vaikea. Ylijäämää on vuoden 2018 alijäämäisen tuloksen jälkeen jäljellä 6,1 miljoonaa euroa. Muutos talouden suunnassa on aiempiin vuosiin verrattuna jyrkkä, eikä tämän tason yllätyksiä kestä peräkkäisinä vuosina tulla. Suurin yksittäinen negatiivista tulosta selittävä tekijä on verohallinnon verotulokertymään tekemä jaksotusmuutos, joka Pudasjärven tapauksessa tarkoitti noin 1,8 miljoonaa euroa vähennystä kuntaveroihin, eikä tätä osattu ennakoita. Muutoin verokertymä kehittyi ennakoitua paremmin ja alitti talousarvion lopulta noin 1,1 miljoonaa euroa. Osa jaksotusmuutoksesta kuittautui onneksi siis tätä kautta. Oulunkaaren sote-tuotannon toteuma ylittyi vuoden 2018 osalta ja lisälaskua palvelujen tuottamisesta tuli miljoona euroa. Pudasjärven OSAO:n yksikön toiminnasta Oulun seudun koulutuskuntayhtymä lähetti puolestaan 0,5 miljoonan euron suuruisen alijäämälaskun, kun talousarviossa oli varauduttu sadan tuhannen euron laskuun.

Kaupungin oma toiminta eri toimialoilla pysyi pääosin annetuissa raameissa. Edelleen paljon taloushaastetta toivat tekniselle toimelle tyhjillään tai vajaakäytössä olevista kiinteistöistä aiheutuvat kustannukset, purkamiskustannukset sekä alaskirjaukset.

Kaupunginvaltuusto päätti talousarviota hyväksyessään tilinpäätösvuoden joulukuussa, että toiminnan kehittämisohjelma päivitetään kuluvan talousarviovuoden aikana ja tuodaan valtuustolle hyväksyttäväksi siten, että osa ohjelman toimenpiteistä voidaan toteuttaa jo kuluvan vuoden aikana ja enin osa talousarviovuodesta 2020 eteenpäin. Pääpaino toiminnan kehittämisohjelmalla on vuoden 2015 hyväksytyyn vastaavan ohjelman mukaisesti siinä, että kaikki kaupungin resurssit saadaan mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön. Kehittämisohjelman sisältöä ja toimenpiteiden laajuutta tulee tässä taloustilanteessa tarkastella myös talouden osalta aiemmin suunniteltua perusteellisemmin. Ohjelmassa on syytä tarkastella myös kaupungin talouden tasapainottamista siten, että kaupungin tulot ja menot saadaan yhtä talousarviovuotta pidemmällä aikajaksolla tasapainoon. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että tulojen ja menojen välillä vallitsee epäsuhta, eikä ole realistista olettaa, että pelkästään veroja korottamalla ero saataisiin kurottua kiinni. Valtion-osuusudistuksen 2015 jälkeinen järjestelmä ei enää pidä Pudasjärven kaupungin osalta sisällään aiempien vuosien kaltaisia tasauselementtejä, vaan 3 miljoonan euron tasoleikkuri vaikuttaa nyt täysimääräisesti. Muutenkin vaikuttaa siltä, että järjestelmä ei kykene ottamaan riittävästi huomioon haasteellisen ikärakenteen, pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen kaltaisten kuntien kasvavien sote-menojen rahoittamismahdollisuuksia.

Pudasjärven kaupungin toiminta

Pudasjärven kaupungin toimintavuosi 2018 oli edellisvuosien tapaan kiireinen ja työntäyteinen. Kaupunginvaltuusto teki kesäkuussa päätöksen, että kaupungin uuden tulevan sote-, kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuritilakokonaisuuden suunnittelua ja urakkakilpailutuksen valmistelua jatketaan. Hyvän Olon Keskus on tarkoitus toteuttaa entisen Kurenalan koulun tontille elinkaarimallilla ja kiinteistöleasingrahoituksella. Kyseessä on Pudasjärven kuntahistorian suurin yksittäinen rakennusinvestointi. Samalla on valmisteltu kaavoitusta rakennushankkeelle ja keskustaaajaman uudelle sisääntuloväylälle sekä valtatie liikenneympyrälle. Isoja hankkeita on toteutuksessa ja suunnittelupöydällä muitakin. Lumiareenan urakoitsijan valinta ja rakennustöiden aloitus Syötteellä saatiin käyntiin nopeasti vielä tilinpäätösvuoden syksyllä. Kipinän kyläkoulun laajennus on hyvässä vauhdissa ja valmista pitää tuleman seuraavan lukuvuoden alkuun. Suunnittelupöydällä on kaupungilla jäähalli-hanke ja vuokrataloyhtiöllä hirsikerrostalohankkeet kaupungintalon ympärillä oleville tonteille. Tilinpäätösvuoden aikana varattiin myös kaupungintalon vierestä tontti yksityiselle päiväkodille ja luotiin palvelusetelijärjestelmä mahdollistamaan yksityinen palvelutuotanto. Rakennustyöt hirsirakenteisella päiväkodilla ovat parhaillaan käynnissä ja varsinainen päiväkotitoiminta käynnistyy vielä kuluvan vuoden aikana.

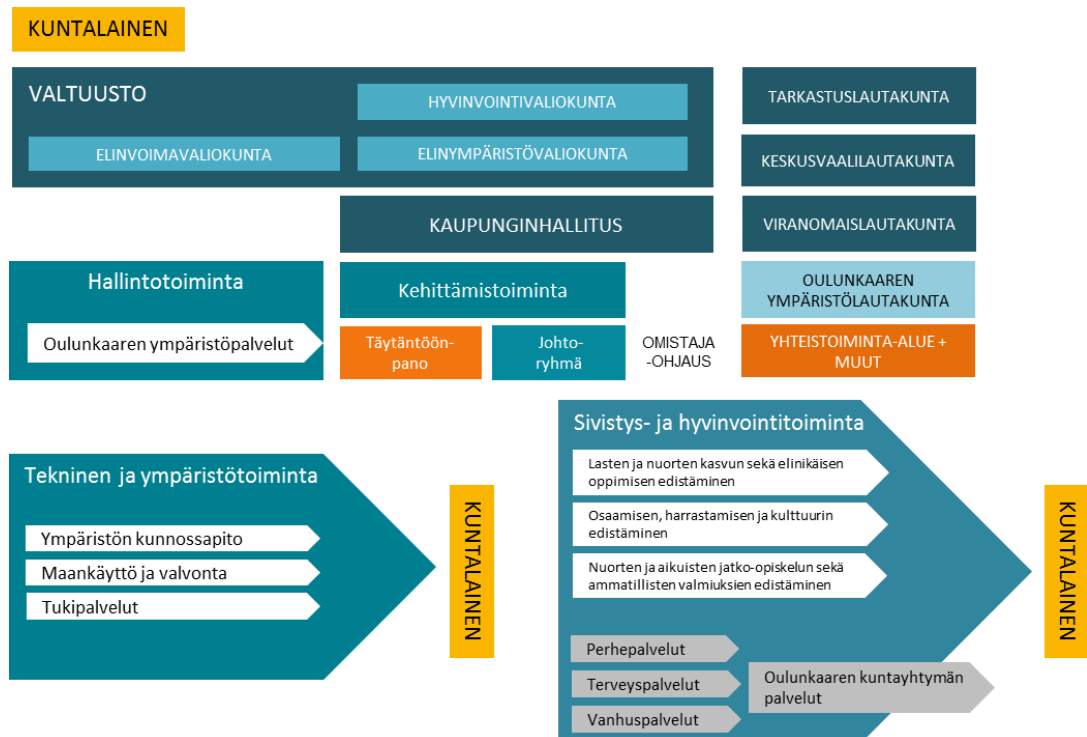
Marraskuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti muutokset kaupungin organisaatioon. Hallintosääntöä ja talousarvion rakennetta muutettiin siten, että kehittämistoiminta sulautui osaksi hallintotoimintaa, kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ottivat aiempaa selkeämmin vetovastuun elinkeinojen kehittämisestä ja kehitysyhtiön roolia selkeytettiin osana kokonaisuutta. Kehittämistoiminnan osalta toimintavuoden aikana toteutettiin yhteistoimintamenettelyn mukaiset neuvottelut, jossa henkilöstö oli mukana suunnittelemassa tulevaa toimintamallia. YT-neuvottelut ovat aina lähtökohtaisesti henkilöstölle ja neuvottelijoille kuormittavat sekä raskaat. Prosessin jälkeen myönteistä palautetta on tullut siitä, että muutoksessa tavoitteena ollut asioiden kehittämisenäkökulma onnistuttiin lopputuloksessa ottamaan hyvin huomioon. Uudessa toimintamallissa kehittäminen kuuluu kaikille ja esimerkiksi hanketoiminnot toteutetaan ja hallinnoidaan varsinaisen toiminnan yhteydessä kulloisellakin toimialalla. Elinkeinojen kehittämiseen liittyvät hankkeet toteutetaan pääosin kehitysyhtiön puolella.

Lämpimät kiitokset henkilöstölle, luottamushenkilöille, kuntalaisille, yrittäjille ja yhteistyökumppaneille arvokkaasta työstänne kaupungin eteen!

Tomi Timonen
kaupunginjohtaja

1.1.2. PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Toimielinorganisaatio

Kuva: Pudasjärven kaupungin toimielinorganisaatio

Kaupungin ja konsernin yleisjohtamisesta vastaavat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus sekä kaupunginjohtaja tukenaan johtoryhmä.

Luottamushenkilöorganisaatio

Kuva: Pudasjärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio

Kaupungin luottamushenkilöorganisaation muodostavat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, valiokunnat ja lakisääteiset lautakunnat.

Valtuusto jakaantuu kolmeen valiokuntaan, joiden nimet ja tehtävät määritellään valtuustokausittain Elinvoima, Hyvinvointi ja Elinympäristö.

Lisäksi toimii neljä lautakuntaa: tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta ja viranomaislautakunta sekä Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Valiokuntien jäsenet ovat valtuutettuja ja varavaltuutettuja. Valiokuntien yhteinen rooli valmistelussa on ohjata ja seurata kuntayhteisön voimavarojen hyödyntämistä kaupungin kokonaiskehittämässä. Valiokuntien kokoonpanosta, jäsenten ja valiokuntien lukumäärästä sekä erityisistä tehtävistä päättää valtuusto.

Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin hallinnon rakennelma perustuu edustukselliseen luottamushenkilöjärjestelmään. Kertomusvuonna Pudasjärven kaupungin luottamushenkilöpaikkojen jakauma oli seuraava (luvut sisältävät myös varajäsenet):

valtuusto, hallitus, lauta- ja valiokunnat	122 paikkaa
äänestysalueiden vaalilautakunnat ja vaalitoimikunta	55 paikkaa
kunnan edustajat liittovaltuustoissa ja vastaavissa yhteisöissä sekä osakeyhtiöissä ja muissa yhteisöissä	36 paikkaa
muut toimielimet	15 paikkaa

Kunnallisvaalit järjestettiin 9.4.2017. Pudasjärven valtuustoon valittiin 27 valtuutettua toimikaudeksi 2017 - 2021. Toimikaudeksi 2017-2021 valituista valtuutetuista naisia oli 14. Kaupungin hallinto esitetään tässä 31.12.2018 tilanteen mukaisesti.

Seuraavasta taulukosta käyvät ilmi puolueiden saamat äänimäärät ja valtuustopaikat kaksissa viimeisimmissä kunnallisvaaleissa.

Taulukko. Puolueiden saamat äänimäärät ja valtuustopaikat v. 2012 ja 2017 kunnallisvaaleissa.

Puolue	Äänim.	Paikat	Puolue	Äänim.	Paikat
KESK	55,5%	20	KESK	59,5%	18
VAS	10,0%	3	VAS	9,9%	2
KOK	7,0%	2	KOK	5,9%	1
SDP	11,7%	4	SDP	11,0%	3
PS	16,3%	6	PS	6,1%	1
			VIHR	7,5%	2
Äänestysprosentti		57,4	Äänestysprosentti		55,9

KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupunginvaltuusto kokoontui kertomusvuonna 7 kertaa ja teki päätökset kaiken kaikkiaan 53 asiasta.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto vuonna 2018:

puheenjohtaja	Kälkäjä Mari	KESK
I varapuheenjohtaja	Oinas-Panuma Eero	KESK
II varapuheenjohtaja	Tykkyläinen Kari	VIHR
III varapuheenjohtaja	Veivo Sointu	KESK

Kaupunginvaltuustoon ovat lisäksi kuuluneet seuraavat valtuutetut:

<i>Nimi</i>	<i>ammatti</i>	<i>puolue</i>
Ekdahl Aune	yrittäjä, eläkeläinen	KOK
Haataja Auri	yhteiskuntatieteen maisteri, sosiaalityöntekijä	KESK
Heikkilä Juha	maanviljelijä	KESK
Ikonen Eija	myyjä, eläkeläinen	SDP
Kellolampi Juho	maanviljelijä	PS
Kipinä Suvi	opiskelija	VIHR
Koivula Marko	toiminnanjohtaja, tapahtumajärjestäjä	KESK
Kortetjärvi Paavo	lehtori	KESK
Kouva Jorma	metsätalousinsinööri, eläkeläinen	KESK
Kuukasjärvi Tuula	myyjä	SDP
Lantto Marja	maatalousyrittäjä	KESK
Parkkisenniemi Hilikka	rehtori, eläkeläinen	KESK
Puolakanaho Urpo	maanviljelijä	KESK
Riekki Vesa	metsuri	KESK
Ronkainen Onerva	ohjaaja	KESK
Soronen Paula	tarjoilija, vuoropäällikkö	SDP
Talala Reijo	lehtori, eläkeläinen	KESK
Tihinen Antti	höyläämötyöntekijä	VAS
Tihinen Paavo	yrittäjä, eläkeläinen	VAS
Tuohimaa Ruut	kasvatustieteen opiskelija	KESK
Törmänen Anni-Inkeri	diplomi-insinööri, yrittäjä	KESK
Vähäkuopus Timo	maanviljelijä	KESK
Väyrynen Mirka	maatalousyrittäjä, liiketalouden ja markkinoinnin tradenomi	KESK

KAUPUNGINHALLITUS

Pudasjärven kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kaupunginvaltuuston puheenjohtajat ja heillä on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Vuonna 2018 kaupunginhallitus kokoontui 21 kertaa ja teki päätökset 366 asiakohdassa.

Kaupunginhallituksen kokoukset pidettiin pääsääntöisesti kaupungintalolla kuukauden toinen ja neljäs tiistai. Kaupunginhallituksen esittelijä toimi kaupunginjohtaja ja pöytäkirjanpitäjänä hallintojohtaja.

Pudasjärven kaupunginhallituksen kokoonpano 2017-2018 (suluissa henkilökohtainen varajäsen)

<i>Nimi</i>	<i>ammatti</i>	<i>puolue</i>
Törmänen Anni-Inkeri (Loukusa Sinikka)	diplomi-insinööri, yrittäjä sosiaalityöntekijä	KESK KESK)
Riekki Vesa (Kortetjärvi Paavo)	metsuri lehtori	KESK KESK)
Ikonen Eija (Pohjanvesi Päivi)	myyjä, eläkeläinen opiskelija, lastenohjaaja	SDP SDP)
Ekdahl Aune (Parkkisenniemi Hilikka)	yrittäjä rehtori, eläkeläinen	KOK KESK)
Kouva Jorma (Puolakanaho Urpo)	metsätalousinsinööri, eläkeläinen maanviljelijä	KESK KESK)
Lantto Marja (Hyttinen Eero)	maatalousyrittäjä yrittäjä, liiketalouden ja hallinnon tradenomi	KESK KESK)
Ronkainen Onerva (Lehtimäki Outi)	ohjaaja ensihoitaja ht, sairaanhoitaja	KESK KESK)
Talala Reijo (Seppänen Kauko)	lehtori, eläkeläinen yhdyskuntatekniikan päällikkö, eläkeläinen	KESK KESK)
Tihinen Paavo (Tihinen Antti)	yrittäjä, eläkeläinen höyläämötyöntekijä	VAS VAS)

Kaupunginhallituksessa toimi esittelijä kaupunginjohtaja ja sihteerinä hallintojohtaja

Toiminta-alueen vastuuviranhaltija:

Hallintotoiminta	hallintojohtaja
Kehittämistoiminta	kehittämiskojohtaja
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta	opetus- ja sivistysjohtaja
Tekninen ja ympäristötoiminta	tekninen johtaja
Kunnan yhteistyötoiminta:	
Kuntayhteistyö	kaupunginjohtaja
Oulunkaaren yhteistoiminta-alue	kaupunginjohtaja
Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto	hallintojohtaja

Maaseututoimi	kehittämiskoordinaattori
Oulunkaaren ympäristöpalvelut	hallintojohtaja ja ympäristöjohtaja
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	tekninen johtaja

VALIOKUNNAT

ELINVOIMAVALIOKUNTA

Oinas-Panuma Eero, puheenjohtaja
Honkanen Erkki, varapuheenjohtaja
Väyrynen Mirka
Hyttinen Eero
Nivala Kaisa
Heikkilä Juha
Tihinen Antti
Vähäkuopus Timo
Niemitalo Antti

HYVINVOINTIVALIOKUNTA

Veivo Sointu, puheenjohtaja
Korttesalmi Pentti, varapuheenjohtaja
Parkkisenniemi Hilikka
Putula Johannes
Ihme Hannu
Vainio Taina
Tervonen Raimo
Tuohimaa Ruut
Ruokangas Mauno

ELINYMPÄRISTÖVALIOKUNTA

Tykkyläinen Kari, puheenjohtaja
Kortetjärvi Paavo, varapuheenjohtaja
Koivukangas Jouni
Haataja Auri
Kosamo Henna
Puolakanaho Urpo
Seppänen Kauko
Kipinä Suvi
Pankinaho Sirkka

TOIMIKUNNAT

Tehtäväkenttensä laajuuden vuoksi kaupunginhallitus on asettanut avukseen toimikuntia tilapäisten ja pysyväisluonteisten tehtävien suorittamista varten.

Palvelussuhdetoimikunta; toimikausi 2017-2018

<i>Jäsen</i>	<i>Varajäsen</i>
Törmänen Anni-Inkeri, kaupunginhallituksen puheenjohtaja	Kälkäjä Mari
Tihinen Paavo, kaupunginhallituksen jäsen	Tykkyläinen Kari
Timonen Tomi, kaupunginjohtaja	
Sihteerinä toimii hallintojohtaja	

Henkilöstötoimikunta; toimikausi 2017-2018

<i>Jäsen</i>	<i>Varajäsen</i>
Törmänen Anni-Inkeri	Kälkäjä Mari

SISÄINEN VALVONTA

Pudasjärven kaupunginhallituksen hyväksymän sisäisen valvonnan ohjeen mukaan tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat ovat: kaupunginhallituksen jäsenet, lautakuntien jäsenet, kaupunginjohtaja, lautakuntien esittelijät ja toiminta-alueiden johtajat.

LAUTAKUNNAT

TARKASTUSLAUTAKUNTA

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Varajäsen (henk.koht.)</i>
Heikkilä Juha, puheenjohtaja	Törmänen Pekka
Kuukasjärvi Tuula, varapuheenjohtaja	Soronen Paula
Vähäkuopus Timo	Koivukangas Jouni
Tuohimaa Ruut	Pankinaho Sirkka
Koivula Marko	Juusola Kimmo
Väyrynen Mirka	Vainio Taina

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Varajäsen (ei. henk. koht)</i>
Moilanen Janne, puheenjohtaja	Niemelä Taina
Ikonen Esa, varapuheenjohtaja	Pohjanvesi Ari
Kinnunen Pekka	Kokko Antero
Pohjanvesi Päivi	Kortesalmi Pentti
Inget Irma	Hyttinen Veikko

VIRANOMAISLAUTAKUNTA

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Varajäsen</i>
Haataja Auri, puheenjohtaja	Lehtimäki Outi
Kellolampi Juho, varapuheenjohtaja	Niemitalo Antti
Kortetjärvi Paavo	Törmänen Pekka
Koivula Marko	Seppänen Kauko
Putula Heikki	Tervonen Raimo
Kosamo Henna	Loukusa Sinikka
Nivala Kaisa	Vainio Taina
Soronen Paula	Kipinä Suvi
Alatalo Matti	Juusola Kimmo

OULUNKAAREN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Varajäsen (henk. koht.)</i>
Vähäkuopus Timo, puheenjohtaja	Vainio Taina
Alaraasakka Eero (Ii), varapuheenjohtaja	Södö Kati
Kipinä Suvi	Tihinen Antti
Autio Aini (Ii)	Liedes Teijo
Suorsa Marika (Utajärvi)	Leinonen Jari
Tapio Heino (Utajärvi)	Huuhtanen Minna
Välinen Pekka (Vaala)	Maaninka Päivi
Kylmänen Tiina (Vaala)	Mustonen Osmo

KÄRÄJÄOIKEUDEN LAUTAMIEHET, 2 jäsentä

Edustettava kunnan väestön ikä, elinkeino- ja sukupuolijakaumaa 25-63 -vuotias

Koivukangas Jouni
Törmänen Pekka

KIINTEISTÖTOIMITUSTEN USKOTUT MIEHET, vähintään 6 jäsentä

Komulainen Erja
Putula Heikki
Puolakanaho Urpo
Jurmu Pekka
Lehtimäki Outi
Soronen Paula
Kellolampi Juho

POLIISIN NEUVOTTELUKUNTA

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Varajäsen (henk.koht.)</i>
Räisänen Elvi	Putula Heikki

KUNTAYHTYMIEN LIITTOVALTUUSTOT JA VASTAAVAT YHTEISÖT SEKÄ OSAKEYHTIÖT JA OSUUSKUNNAT

Pudasjärven kaupungilla on valtuuston toimikaudekseen valitsemat edustajansa 5 liittovaltuustossa tai vastaavassa yhteisössä. Kaupunginhallitus puolestaan on nimennyt 2 vuodeksi kerrallaan edustuksensa osakeyhtiöihin ja muihin yhteisöihin.

Seuraavassa Pudasjärven kaupungin edustajan kuntayhtymien liittovaltuustoissa ja vastaavissa yhteisöissä kaudella 2017-2021:

Varsinaiset jäsenet	varajäsenet (henk.koht.)
---------------------	--------------------------

POHJOIS-POHJANMAAN LIITON KUNTAYHTYMÄN EDUSTAJAIN KOKOUS

Kälkäjä Mari	Törmänen Anni-Inkeri
Kuukasjärvi Tuula	Tihinen Antti

POHJOIS-POHJANMAAN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄN VALTUUSTO toimikausi 2017-2018

Talala Reijo	Veivo Sointu
Kokko Antero	Kinnunen Pekka
Vähäkuopus Inga	Rantala Leena

OULUNKAAREN YHTYMÄVALTUUSTO

Kälkäjä Mari	Lantto Marja
Törmänen Anni-Inkeri	Ronkainen Onerva
Oinas-Panuma Eero	Talala Reijo
Veivo Sointu	Haataja Auri
Riecki Vesa	Vähäkuopus Timo
Hyttinen Veikko	Ruokangas Mauno
Pohjanvesi Tapio	Kortesalmi Pentti

SUOMEN KUNTALIITON KUNTAPÄIVÄT

Kälkäjä Mari	Törmänen Anni-Inkeri
Tihinen Antti	Tykkyläinen Kari

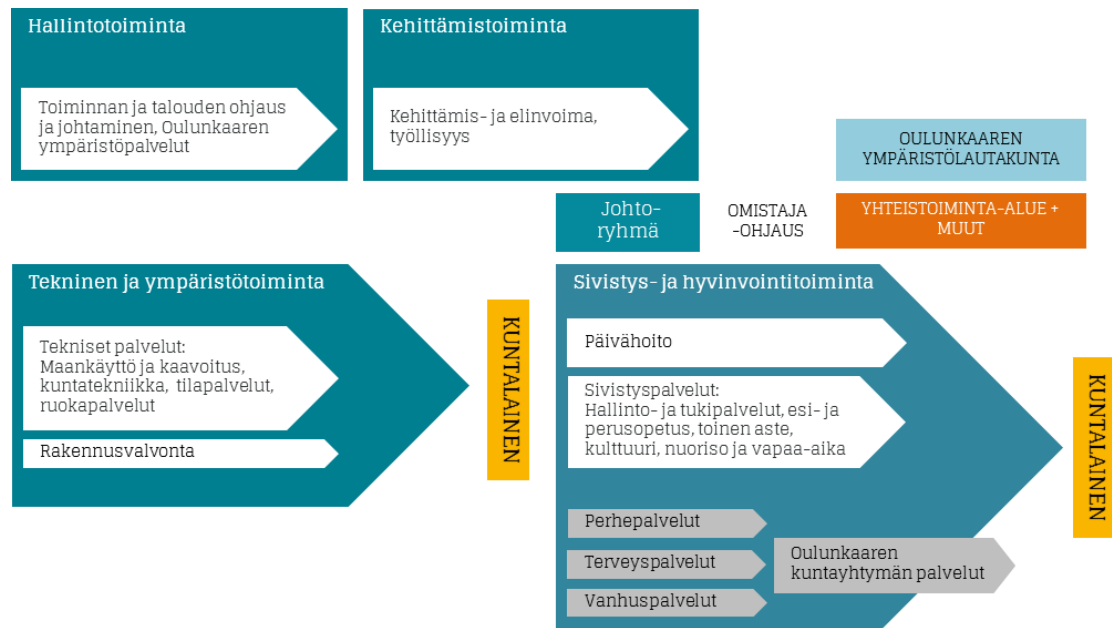
Pudasjärven kaupungin edustus osakeyhtiöissä ja muissa yhteisöissä 2017-2018

Yhtiö/yhteisö	Edustaja	Hallituksen jäsen/ varajäsenet
Asuntoyhtiöt	Riekki Vesa	-
Pudasjärven Vuokratalot Oy	Kaupunginhallituksen pj. Törmänen Anni-Inkeri	Lantto Marja Ikonen Eija Turpeinen Seija Tihinen Paavo Varajäsenet: Rissanen Kari Ronkainen Onerva
Kiinteistö Oy Saraveitsi	Kuukasjärvi Tuula	Rissanen Kari Nivala Kaisa Tihinen Paavo Varajäsenet: Haataja Auri Kouva Jorma Puolakanaho Urpo
Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus	Kaupunginhallituksen pj. Törmänen Anni-Inkeri	Ekdahl Aune Talala Reijo
KSAK Oy	Parkkisenniemi Hilikka	Talala Reijo
Pudasjärven Asumispalvelusäätiön hallitus	-	Ronkainen Onerva Tihinen Paavo Veivo Sointu Kortetjärvi Soili Kuukasjärvi Tuula
Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo	Lantto Marja	Kehittämisjohtaja Kälkjä Mari Kuukasjärvi Tuula Varajäsenet: Rissanen Kari Riekki Vesa Tykkyläinen Kari
Kairan Kuitu Oy	Vähäkuopus Timo	Oinas-Panuma Eero Kälkjä Mari Ronkainen Onerva
Pudasjärven Kyläverkot Oy	Riekki Vesa	Tihinen Paavo Talala Reijo Turpeinen Seija

Tunturi Travel Oy	Törmänen Anni-Inkeri	Pietiläinen Jorma Varajäsen: Timonen Tomi
Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	Kälkäjä Mari	Törmänen Anni-Inkeri Tihinen Paavo Kouva Jorma
Syötteen Matkailuyhdistys ry	-	Kaupunginjohtaja Varajäsen: Kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Unelmatehas Oy	Kuukasjärvi Tuula	Lantto Marja Pietiläinen Jorma Turpeinen Seija
Pudasjärven Lämpö Oy	Törmänen Anni-Inkeri	Timonen Tomi Talala Eero Tihinen Antti Ekdahl Aune Lantto Marja
Kiinteistö Oy Pudasjärven Jäähalli		Rissanen Kari Miettinen Ismo
OSAO Pudasjärven yksikkö	ohjausryhmän jäsen	Riekki Vesa
Iijoen vaelluskalakärkihanke	ohjausryhmän jäsen	Kaupunginjohtaja Varalle: Kaupunginhallituksen pj.
Pudasjärven Kehitys Oy	Mari Kälkäjä	Tomi Timonen Anni-Inkeri Törmänen Jorma Pietiläinen 26.6.2018 asti Mari Kälkäjä 26.6.2018 alkaen

Viranhaltijaorganisaatio

Kuva: Pudasjärven kaupungin viranhaltijaorganisaatio

Kaupungin henkilöstö toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa. Organisaatio jakaantuu neljään toiminta-alueeseen:

- hallintotoiminta, johtaa hallintojohtaja
- kehittämistoiminta, johtaa kehittämisjohtaja
- sivistys- ja hyvinvointitoiminta, johtaa opetus- ja sivistysjohtaja
- tekninen ja ympäristötoiminta, johtaa tekninen johtaja

Organisaatio jakaantuu vuoden 2019 alusta lukien uuden organisaatorakenteen mukaisesti kolmeen toiminta-alueeseen: hallintotoiminta, sivistys- ja hyvinvointitoiminta sekä tekninen ja ympäristötoiminta.

Toiminta-alueet jakaantuvat tulosalueisiin ja ne edelleen tulosyksiköihin.

Kaupungin johtoryhmä

Kaupunginjohtaja valitsee johtoryhmän ja vastaa johtoryhmän toiminnasta. Johtoryhmän tehtävänä on vastata omalta osaltaan tavoitteellisesta ja tuloksellisesta yhteistoiminnasta kaupungin palvelujen tuottamisessa. Johtoryhmä vastaa yhteistyössä muiden toimielinten kanssa kaupungin toimintojen suunnittelusta, valmistelusta, toimeenpanosta ja valvonnasta sekä palvelujen tuottamisesta. Johtoryhmän kokouksista laaditaan pöytäkirjat.

1.1.3. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Valtiovarainministeriön 17.12.2018 julkaiseman taloudellisen katsauksen 33a/2018 mukaan Suomen BKT kasvaa 2,5 % vuonna 2018, joten vuodesta 2017 näyttää muodostuvan tämän suhdannousun nopein kasvuvaihe. Teollisuusyritysten tuotanto-odotukset ovat jo maltillistuneet ja kasvun esteet yleistyneet, työvoiman saatavuusongelmat ovat lisääntyneet rakennustoiminnassa sekä palvelualoilla ja myönnettyjen rakennuslupien määrä on kääntynyt laskuun.

Työllisyyden kasvu on vuoden 2018 aikana ollut jopa nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisten määrä nousi työvoimatutkimuksen mukaan tammi-lokakuussa 2,7 % vuodentakaiseen verrattuna. Työllisyysasteen trendi oli lokakuussa 71,8 %.

Vuonna 2019 BKT:n kasvu hidastuu 1,5 prosenttiin. Hidastuminen on laaja-alaista, mutta varsinkin laskevat asuntoinvestoinnit heiluttavat kasvua. Kaupan esteiden lisääntyminen hidastaa viennin kasvua, nettovienti pysyy talouden kasvua tukevana metsäteollisuuden tukemana.

Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kehitys jatkuu nopeana ansiotason nousun kiihtymisessä. Inflaation kiihtymisestä huolimatta reaalitytulot kasvavat selvästi ja kotitalouksien kulutus kiihtyy.

Taloukskasvun hidastumisesta huolimatta reaalitypalkkojen maltillinen kehitys ylläpitää työvoiman kysyntää v. 2019. Työttömyysasteen ennustetaan laskevan 6,9 prosenttiin v. 2019.

Taloukskasvu hidastuu ennusteen mukaan 1,3 prosenttiin v. 2020 ja edelleen 1,1 prosenttiin v.2021.

Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkista taloutta. Vielä muutama vuosi sitten reilusti alijäämäinen julkinen talous on vuosikymmenen vaihteessa tasapainon tuntumassa. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina.

Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun taloukskasvu hidastuu ja kuluneella vaalikaudella tehdyt sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa vuosi vuodelta eläke-, terveys- ja hoivamenoja. Väestön ikääntyminen luo merkittäviä paineita julkiseen talouteen pitkällä aikavälillä.

Maailmantalouden nopeimman kasvun vaihe on tältä erää ohi ja kasvu hidastuu lähivuosina. Tavanomaisen suhdannekierron ohella syynä on myös keskeisten talouksien välisten kauppakonfliktien osittainen toteutuminen.

Maailmankauppa on hidastunut vuoden 2018 kuluessa voimakkaasti. Erityisesti euroalueen tuonti on heikentynyt siinä missä nousevien talouksien ja Yhdysvaltain tuonti on ollut vahvempaa. Euroopan kannalta keskeiset riskit ovat Italian talouspolitiikan suunta sekä Brexitiin liittyvä epävarmuus.

Maailmankaupan kasvuvauhdin hiipuminen, riskien lisääntyminen ja viimeiset tilastotiedot huonontavat Suomen ulkomaankaupan näkymiä. Vienti jatkaa kuitenkin yhä kasvua Suomen parantuneen hintakilpailukyvyyn tukemana, vaikka yksikkötyökustannukset ovatkin lähteneet nousuun. Tuonnin kasvua ylläpitää viennin kasvun lisäksi myös kotimainen kysyntä.

Kotitalouksien kasvava velkaantuneisuus on noussut korkealle tasolle. Kotitalouksien velkaantumiseen ja asuntomarkkinoihin liittyvä negatiivinen kehitys voi lauetessaan alentaa kotitalouksien kulutusmahdollisuuksia.

Euroopan keskuspankki EKP on pitänyt euroalueen ohjauskoron nollassa vuoden 2016 marras-kuusta lähtien, eikä markkinoilla odoteta uutta koronnostoa ainakaan ennen loppuvuotta 2019.

Kuntatalous

Kuntaliiton talous- ja rahoitusfoorumin 2019 julkaisun ”Elinvoima, kasvu ja työllisyys kuntatalouden haasteina” mukaan Kuntatalouden tila on ollut viime vuosina varsin vahva. Vuosikate on riittänyt kattamaan poistot, ja tilikauden tulos on lähestynyt historiallisen hyviä lukemia. Myös velkaantumisen kasvu on hidastunut. Myönteiseen kehitykseen ovat vaikuttaneet muun muassa kuntien omat sopeutustoimet sekä se, että kuntien tehtäviä ei ole lisätty viime vuosina aikaisempien vuosien tahtiin. Lisäksi kuntien talouslukuja ovat mullistaneet monet poikkeustekijät, kuten kuntatoimintojen yhtiöittämiset, kilpailukyky sopimus ja esimerkiksi perustoimeentulotuen Kela-siirto.

Kokonaistalouden hyvä vire tai työllisyyden parantuminen eivät ole näkyneet kuntien tulopohjassa, sillä kuntien verotulojen kehitys on ollut jo vuosien ajan erittäin vaimeaa.

Vuoden 2018 lopulla kuntatalouden tila kääntyi äkillisesti heikompaan suuntaan. Heikennys johtuu pitkälti tuloveroihin liittyvistä jaksotustekijöistä, jotka tasoittuvat vuoden 2019 aikana. Tästä huolimatta kuntatalouden tilaa tulee hallitsemaan myös tulevana vuosina tiukkuus ja menojen hallinta. Toimintamenoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päätyminen. Kuntatalouden nettoinvestoinnit pysyvät lähivuosina korkealla tasolla. Nykyisen rakennuskannan kunnossapito edellyttää edelleen mittavia korjausinvestointeja ja lisäksi sairaalarakentaminen on vilkasta.

Kuntaliiton tiedotteen 13.2.2019 mukaan kuntatalous näyttää vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden valossa hälyttävän synkältä. Tulos painui vuonna 2018 negatiiviseksi 196:ssa eli peräti noin kahdessa kolmasosassa kunnista, kun vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli 55 kunnassa. Tilinpäätösarviot kertovat, että verotulot (-0,5 %) ja valtionosuudet (-0,6 %) tippuivat vuonna 2018. Samaan aikaan kuntien ja kuntayhtymien toimintamenot kasvoivat yli 3 prosenttia. Valtaosa menojen kasvusta tulee materiaalien ja palvelujen ostoista. Henkilöstömenot kasvoivat varsin maltillisesti. Vuosikate heikkeni lähes 32 %.

Kuntien ja kuntayhtymien velka kasvoi viime vuonna miljardilla eurolla. Kuntien velkataakka kasvoi reilut kolme prosenttia, mutta kuntayhtymien velka kiri lukuisten sairaalahankkeiden vuoksi yli 11 prosenttia. Yhteensä kuntatalouden velka on asettumassa noin 19,4 miljardiin euroon, mikä pitää velkaantumisen ennallaan suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Suunniteltu sosiaali- ja terveystalouden rakennemuutos valinnanvapauksineen ja siihen kytetty maakuntamuutos kaatuivat maaliskuussa 2019 muutama viikko ennen kevään eduskuntavaaleja.

Kaupungin alue ja sijainti

Pudasjärven kaupunki sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan koillisosassa Iijoen keskijuoksulla aivan Lapin maakunnan rajalla. Pudasjärven kokonaispinta-ala on 5 867,24 km², maapinta-ala 5 638,57 km² ja vesipinta-ala 228,67 km².

Pudasjärven naapurikuntia ovat pohjoisessa Ranua ja Posio, idässä Taivalkoski ja Suomussalmi, etelässä Puolanka ja Utajärvi sekä lännessä Oulu ja Ii.

Pudasjärven kaupungin alue jakaantuu 15 pääkylään: Aittojärvi, Hetekylä, Hirvaskoski, Iinattijärvi, Jaurakkajärvi, Jonku, Kipinä, Kurenalus (keskusta), Livo, Pintamo, Pudasjärvi, Puhoskylä, Sarakylä, Siurua ja Syötekylä.

Hallinnollinen asema

Pudasjärven kaupunki kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan.

- Valtion paikallishallinnossa *poliisihallinnon* asioita hoitaa Pudasjärven poliisiasema/Oulun poliisilaitos.
- *Yleisen edunvalvojan tehtäviä* hoitaa ostopalveluna Pudasjärven ja Taivalkosken yleinen edunvalvoja/Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri/Oulun edunvalvontatoimisto.
- *Käräjäoikeuden* asioita hoitaa Oulun käräjäoikeus, joka toimi 31.12.2018 saakka Oulussa ja Kuusamossa ja sen istuntopaikat olivat Oulussa, Kuusamossa ja Pudasjärvellä. Oulun käräjäoikeus toimii 1.1.2019 lukien Oulussa ja Ylivieskassa ja sen istuntopaikat ovat Oulussa, Kuusamossa ja Ylivieskassa.
- *Oikeusaputoimistojen lakiasioita* hoitaa Pudasjärven sivuvastaanotto/Oulun oikeusaputoimisto.
- *Ulosoton tehtäviä* hoitaa Pudasjärven toimipaikka/Oulun seudun ulosottovirasto.
- *Syyttäjävirston asioita* hoitaa Oulun syyttäjänvirasto.
- Tuomioistuimet: Hallinto-oikeuden asioita hoitaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ja hovioikeuden asioita hoitaa Rovaniemen hovioikeus.
- *Maistraatin palveluja* hoitaa Oulun yksikkö/Pohjois-Suomen maistraatti.

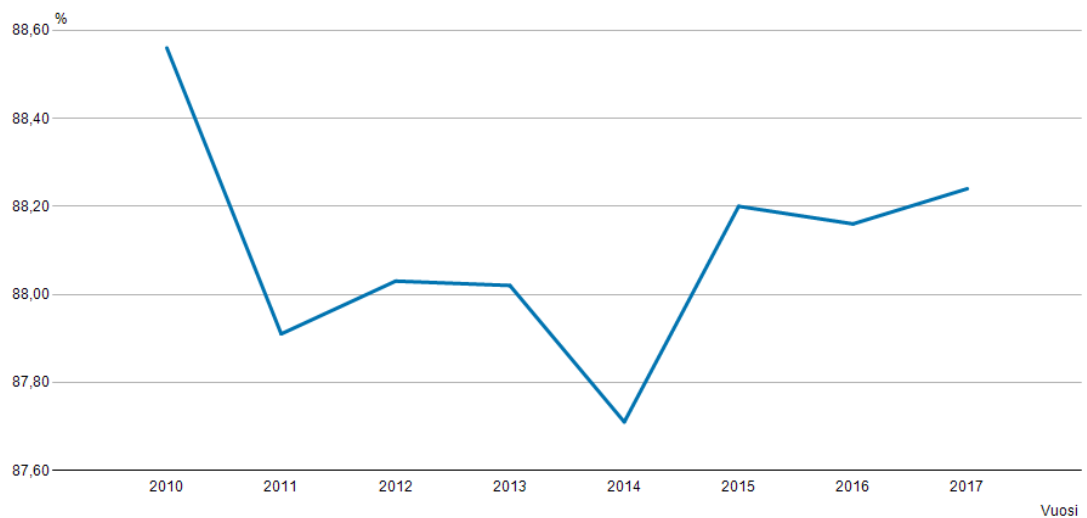
Pudasjärven kaupungin asiakaspalvelupisteen yhteydessä toimii yhteispalvelupiste, josta saa *Verohallinnon ja Maistraatin* palveluita ja neuvontaa.

Asuminen, maankäyttö ja asuntorakentaminen

Pudasjärven kaupunki Kaikki asutokunnat	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kaikki talotyyppit	3 856	3 863	3 850	3 856	3 825	3 813	3 785	3 768
Erillinen pientalo	2 627	2 627	2 614	2 604	2 573	2 581	2 547	2 537
Rivi- tai ketjutalo	788	769	775	790	782	782	790	788
Asuinkerrostalo	294	319	310	308	329	321	319	319
Muu rakennus	147	148	151	154	141	129	129	124

Taulukko: Asutokunnat koon ja asunnon talotyyppin mukaan, tilastokeskus 17.5.2018

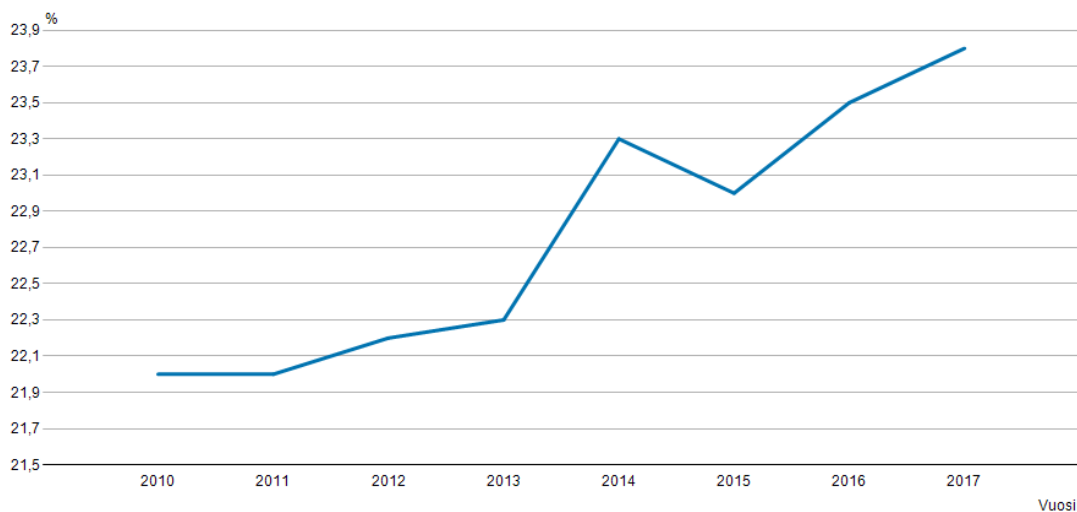
Rivi- ja pientaloissa asuvien asutokuntien osuus %, Pudasjärvi

Lähde: Tilastokeskus

Tilastokeskuksen mukaan Pudasjärven kaupungin rivi- ja pientaloissa asuvien asutokuntien osuus oli 88,2 % vuonna 2017. Vertailuna Ii 95,7 %, Oulu 46,8 %, Oulunkaari 72,5 % ja koko maa 39,4 %.

Vuokra-asunnoissa asuvien asutokuntien osuus %, Pudasjärvi

Lähde: Tilastokeskus

Tilastokeskuksen mukaan Pudasjärven kaupungin vuokra-asunnoissa asuvien asuntokuntien osuus oli 23,8 % vuonna 2017. Vertailuna Ii 16,7 %, Oulu 40,0 %, Oulunkaari 20,0 % ja koko maa 32,7 %.

Pudasjärven taajama-aste oli 50,6 % vuonna 2017. Vertailuna Ii 79,3 %, Oulu 96,4 %, Oulunkaari 61,3 % ja koko maa 85,8 %.

Asemakaavoja on kaupungin alueella Kurenalla ja Syötteellä. Syötteellä asemakaava-alueita on useita ja ne ovat tarkoitettu pääasiallisesti lomarakentamiseen. Iijoen ja Livojoen ranta-alueille laaditut rantaosayleiskaavat tulevat ohjaamaan rakentamista ja maankäyttöä voimakkaasti jokivarsissa tulevaisuudessa.

Yksityisten maanomistajien ranta-asetakaavoitushankkeet lisäävät rantarakentamismahdollisuuksia. Tolpanvaaran tuulivoimapuistoon on suunniteltu rakennuspaikat 22 tuulivoimalalle.

Vuonna 2018 maankäytön suunnittelun painopisteenä on Kurenalan keskustan ja kylien elinvoimaisuuden lisääminen.

Väestöstä noin puolet asuu Kurenalan taajamassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Muu väestö on jakaantunut kohtalaisen tasaisesti kaupungin alueelle vesistöjen ja pääteiden varsiin.

Rakentamattomia asuntotontteja on Kurenalla kohtalaisen paljon ja kaupunginkin omistuksessa niitä on lukumääräisesti useiden vuosien tarpeisiin. Rakentamista suunnittelevat ovat kuitenkin valitelleet tonttien huonoa tarjontaa. Lähivuosina Kurenalla puutetta tulee olemaan ydintaajaman rivitalotonteista, jotka kiinnostavat erityisesti taajamaan muuttavaa vanhusväestöä. Helpotusta tonttipulaan saadaan purkamalla kaupungin huonokuntoista rakennuskantaa.

Pientalorakentaminen on pääosin lomarakentamista. Uusia asuin pientaloja rakennettiin 6 kappaletta vuonna 2017 ja 6 kappaletta vuonna 2018. Omakotirakentaminen on hajaantunut viime vuosina pääsääntöisesti Kurenalan taajaman ulkopuolelle. Syötteen lomarakentaminen on ollut parina viime vuonna kohtalaisen vilkasta, uusia loma-asuntoja rakennettiin toimintavuonna 21 kappaletta.

Kaupungin tulee vuosittain laatia kaavoituskatsaus. Katsauksen tarkoituksena on antaa selvitys kaupungissa vuoden aikana vireillä olevista ja hyväksytyistä kaavoista sekä selvittää kaavoituksen tulevaisuuden näkymiä. Kaupunginhallitus hyväksyi kaavoituskatsauksen 4.12.2018.

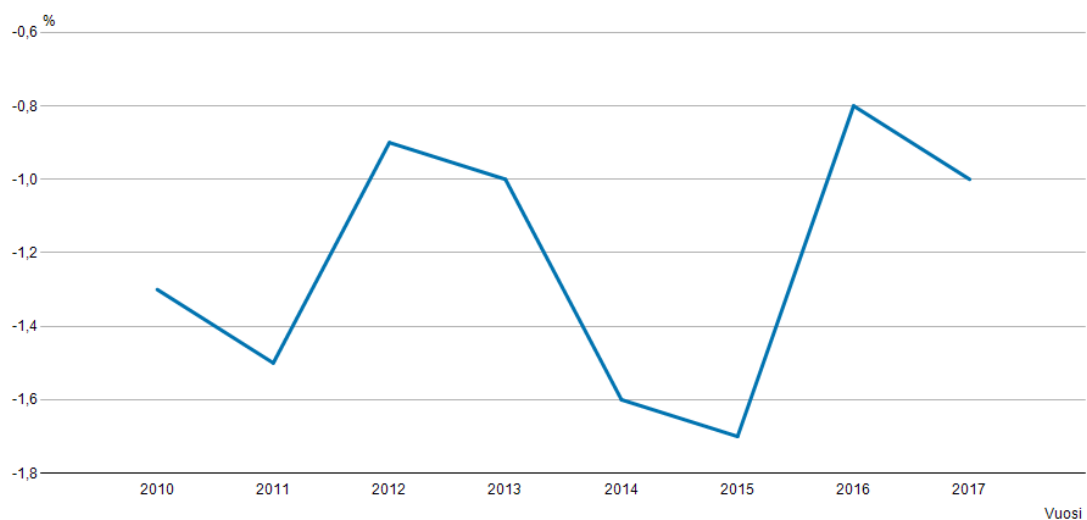
Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset

Pudasjärven kaupunki	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestön-lisäys	Kuntien välinen nettomuutto	Netto-maahan-muutto	Väestön-lisäys	Väkiluvun korjaus	Väkiluku
2010	79	117	-38	-170	84	-124	4	8827
2011	93	104	-11	-186	63	-134	2	8695
2012	81	116	-35	-111	79	-67	-8	8620
2013	71	116	-45	-159	120	-84	1	8537
2014	93	105	-12	-195	73	-134	-4	8399
2015	77	117	-40	-194	80	-154	12	8257
2016	70	131	-61	-114	98	-77	7	8187
2017	64	117	-53	-93	59	-87	3	8103
2018	60	113	-53	-74	17	-110		7993

Taulukko: väestömuutokset 2010-2017, tilastokeskus 30.01.2018 ja väestömuutosten ennakkotiedot 2018, tilastokeskus 29.1.2019

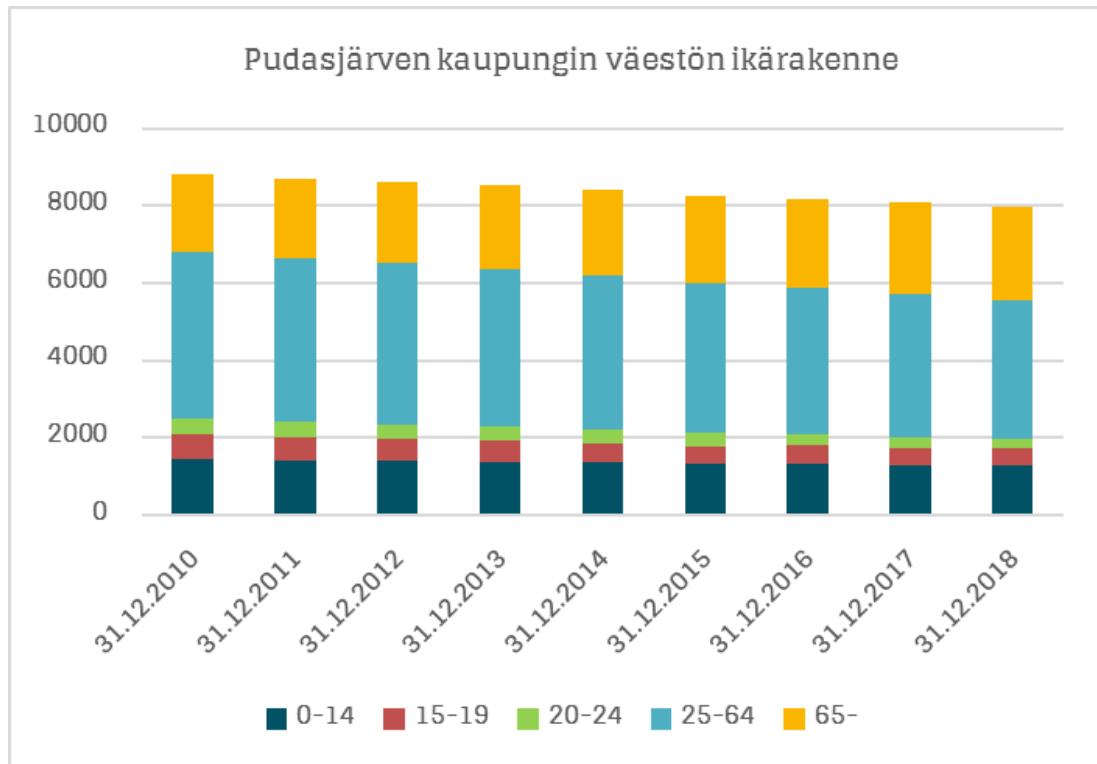
Vuoden 2018 lopussa Pudasjärven väkiluku ennakkotilaston mukaan on 7 993 asukasta (väestöennuste 8002 henkilöä talousarviovuodelle 2018 on asetettu kuntastrategian linjausten mukaisesti). Väestön väheneminen v. 2018 on -110 asukasta (-1,36 %) edellisestä vuodesta. Pudasjärven väestön kehitys jatkui negatiivisena. Tarkempien Pudasjärven kuntastrategiaan 2017-2027 liittyvien toimenpideohjelmien valmistelemista jatketaan tavoitteeksi asetetun 10 000 asukkaan saavuttamiseksi vuoteen 2027 mennessä

Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta %, Pudasjärvi

Lähde: Tilastokeskus

Pudasjärven kaupungin väkiluvun muutos edellisestä vuodesta oli -1,0 %. Vertailuna Ii 3,5 %, Oulu 0,6 %, Oulunkaari 0,4 % ja koko maa 0,2 %.

Kuva: Pudasjärven kaupungin väestön ikärakenne, Tilastokeskus 3.4.2018 ja väestön ennakkollinen ikärakenne, Tilastokeskus 29.1.2019

Työllisyys ja työpaikat

Pohjois-Pohjanmaan joulukuun työllisyyskatsauksen mukaan ELY keskuksen alueella oli joulukuun lopussa 20 100 työtöntä työnhakijaa, työttömyys laski vuoden takaisesta 3 800:lla. Eniten väheni yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden pitkäaikaistyöttömien määrä. Työttömyys laski myös yli 50-vuotiaiden, vammaisten/pitkäaikaissairaiden ja alle 25-vuotiaiden ryhmissä. Lomautettujen määrä väheni 300:lla. Vuoden takaiseen verrattuna naisten työttömyys väheni 18 % ja miesten työttömyys 15 %.

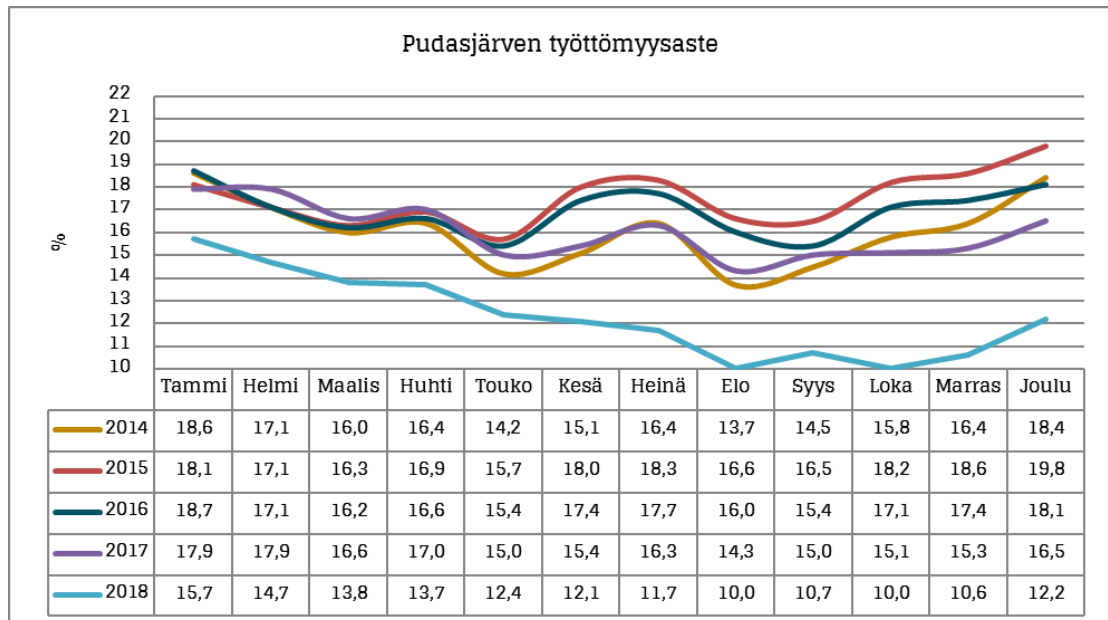
Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Pohjois-Pohjanmaalla 10,8 %, mikä on 2,0 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. ELY alueittain Pohjois-Pohjanmaan työttömyysaste oli maan kahdeksanneksi korkein. Kunnittain työttömien osuus työvoimasta vaihteli Reisjärven 6,0 ja Vaalan 13,6 prosentin välillä, Pudasjärven työttömyysaste oli 12,2 %.

Työttömyysaste Pudasjärvellä oli 12,3 % keskimäärin vuonna 2018. Vertailuna keskimääräinen työttömyysaste oli Iissä 12,1 %, Kalajoella 7,2 %, Kuusamossa 9,6 %, Oulussa 12,2 % ja Taivalkoskella 13,5.

Pohjois-Pohjanmaan joulukuun 2018 työllisyyskatsauksen mukaan uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin Pohjois-Pohjanmaalla joulukuun aikana 2 800, mikä on 400 paikkaa enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Kaikkiaan työ ja elinkeinotoimistossa oli joulukuussa avoinna 5 600 työpaikkaa, joulukuun lopussa oli edelleen avoinna 2 919 työpaikkaa.

Uusia työpaikkoja avattiin lähes kaikissa ammattiryhmissä. Muiden työntekijöiden ammattiryhmälle oli eniten uusia työpaikkoja eli 800, seuraavaksi eniten tuli tarjolle työpaikkoja palvelu- ja myyntityöntekijöille (500). Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöille sekä myyntineuvottelijoille tuli myös uusia työpaikkoja. Vuoden takaisesta uusien työpaikkojen määrä väheni maanviljelijöiden/metsätyöntekijöiden ryhmissä sekä johtajien ja asiantuntijoiden ryhmissä.

Taulukko: Pudasjärven työttömyysaste kuukausittain 2014-2018. Lähde: TEM:n työnvälitystilasto

	2017	2018
Työttömien työnhak. osuus työvoimasta, %	16	12,3
Työttömät työnhakijat	503	383
Työttömät työnhakijat, naiset	171	130
Työttömät työnhakijat, miehet	332	253
Alle 25-vuotiaat työttömät työnhakijat	46	29
Yli vuoden työttömänä olleet työnhakijat	121	84
Yli 50-vuotiaat työttömät työnhakijat	255	206
Avoimet työpaikat	42	49

Pudasjärven työttömien työnhakijoiden tilannekatsaus 2017 ja 2018 keskimäärin. Lähde: TEM:n työnvälitystilasto

Pudasjärven kaupungin yhteistyö ja toiminnan muutokset

Kuntalain 49 §:n mukaan kunnat ja kuntayhtymät voivat sopimuksen nojalla hoitaa tehtäviään yhdessä. Kuntien julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat yhteinen toimielin, yhteinen virka, sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta ja kuntayhtymä.

Pudasjärven kaupungin yhteistyö ja toiminta ovat toteutuneet talousarviossa esitetyllä tavalla.

1.1.4. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Pudasjärven kaupungin vuoden 2018 tuloperustemuutoksista suurimmat perustuvat joulukuun verotilitysten yhteydessä vähennettyihin kuntien verovuoden 2018 jako-osuusosikaisuihin sekä veronmaksajien ennakonpalautuksiin verovuodelta 2017. Pudasjärven kunnallis- ja yhteisöveron yhteenlasketut tilitykset joulukuulta jäivät 536 904 euroa negatiiviseksi. Vuoden 2018 verotulot arvioitiin talousarviossa Suomen Kuntaliiton kuntatalousosaston ennustekehikon ja vuoden 2017 verotilitysten perusteella, verotulot toteutuivat 1 098 886 euroa talousarviota huonommin. Valtionosuudet arvioitiin talousarviossa Suomen Kuntaliiton ennusteen mukaisesti huomioimalla valtiosuuslainsäädännön muutokset, valtiososuudet toteutuivat 123 294 euroa talousarviota huonommin.

Oulunkaaren kuntayhtymän tuotannon loppulaskuksi (lisämaksua Pudasjärven kaupungille) muodostui 1 002 007 euroa. Oulun seudun koulutuskuntayhtymän Pudasjärven yksikön alijäämäksi muodostui 551 121 euroa, joka tulee kaupungin maksettavaksi yhteistoimintasopimuksen perusteella.

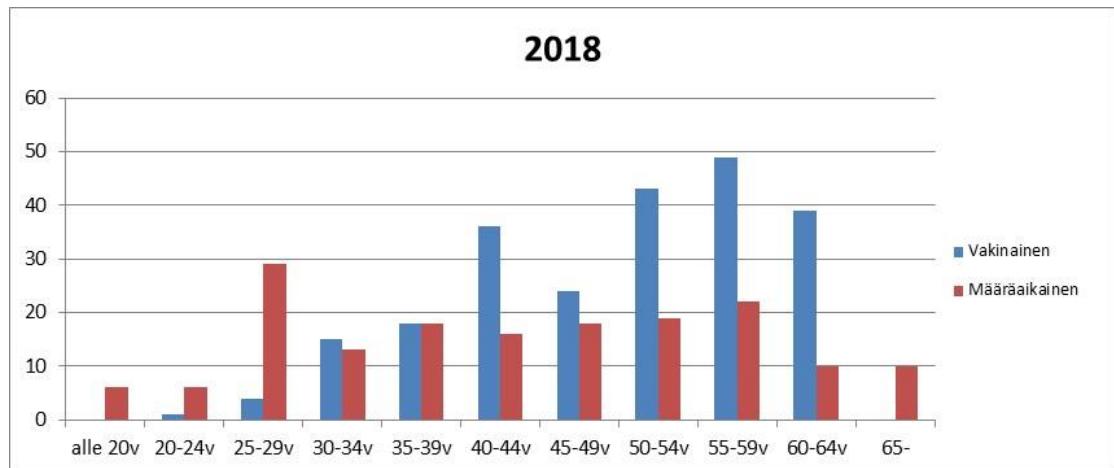
Kaupungin toiminnassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuonna 2018. Organisaatio jakaantuu vuoden 2019 alusta lukien uuden organisaatorakenteen mukaisesti kolmeen toiminta-alueeseen kehittämistoiminnan sulautuessa hallintotoimintaan: hallintotoiminta, sivistys- ja hyvinvointitoiminta sekä tekninen ja ympäristötoiminta.

1.1.5. KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Toimintakertomuksessa esitetään henkilöstömäärä, sen kokonaismuutos tilinpäätösvuonna, palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella sekä mahdolliset olennaiset muutokset henkilöstöä koskevissa tunnusluvuissa. Lisäksi tehtäväkohtainen henkilöstömääräselvitys annetaan liitetiedoissa. Tarkemmin henkilöstöä koskevat tunnusluvut ja henkilöstöstrategian toteutuminen on kuvattu erillisessä Pudasjärven kaupungin henkilöstöraportissa.

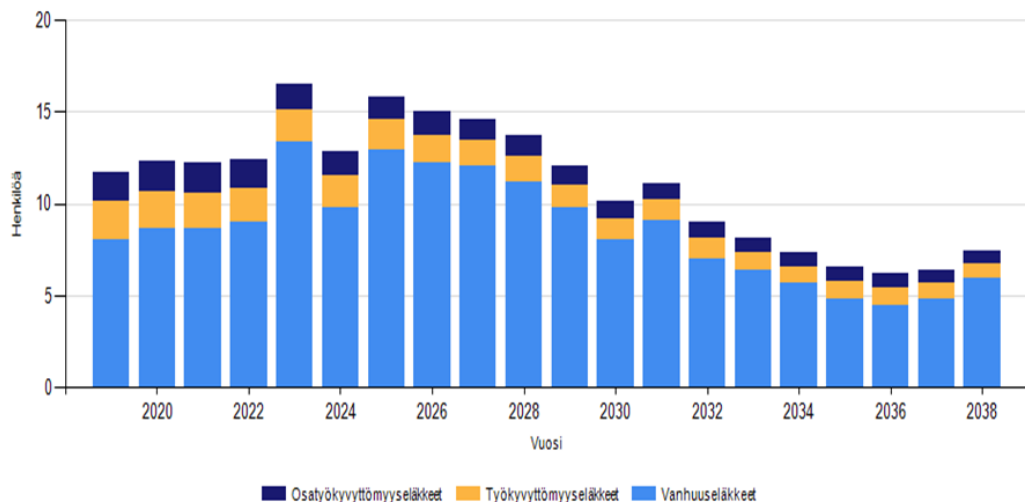
Vuoden 2018 talousarviossa kaupungin henkilömääräksi oli arvioitu 320 henkilöä ilman sivutoimisia. Henkilömäärä oli vuoden 2018 lopussa 331 henkilöä ilman sivutoimisia, henkilötyövuosina 320,39. Poikkeama talousarvioon johtuu mm. määräaikaisen henkilöstön arvioitua suuremmasta määrästä. Henkilöstöstä vuonna 2018 työskenteli vakinaisessa palvelussuhteessa 229 henkilöä ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 102 henkilöä. Vuodenvaihteessa 2018 oli 12 työllistettyä. Sivutoimisia vuonna 2018 oli 65 henkilöä (2017/73 henkilöä). Sivutoimisia työntekijöitä on kansalaisopiston tuntiopettajissa, nuorisotoimen kerhonohjaajissa ja kehittämisspalvelujen maahanmuuttajien neuvojissa ja apulaisohjaajissa.

Kuntatyönantajan tilaston mukaan kunta-alan työntekijöistä osa-aikaisia on n. 12,8 % kuukausipalkkaisista vuonna 2017. Pudasjärven kaupungissa osa-aikatyötä tekevien osuus oli 9,6 % ja sivutoimisten osuus oli 16,4 % vuonna 2018.

Kuva: Ikäjakauma vuonna 2018

Henkilöstösuunnittelun kannalta olisi tärkeää pystyä ennakoimaan työvoiman poistumaa. Koko kunta-alan henkilöstön keski-ikä oli vuonna 2017 45,8 vuotta. Pudasjärven kaupungin koko henkilökunnan keski-ikä vuonna 2018 oli 46,8 vuotta, vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 49,5 vuotta.

Kuva: Kevan tilasto eläköitymisennusteesta 2019–2038 Pudasjärven kaupungin osalta

Pudasjärven kaupungin palveluksesta on siirtynyt eläkkeelle vuonna 2018 yhteensä 8 henkilöä. Keski-ikä eläkkeelle siirtyneillä on ollut 60,4 vuotta. Kaupungin keskimääräistä eläkkeelle siirtymisikää laskee opetuspuolella vielä voimassa olevat alhaisemmat ammatilliset eläkeiät. Kaupungin palveluksesta on arvion mukaan jäämässä eläkkeelle vuosien 2019–2029 aikana yhteensä 104 henkilöä (vakinainen). Hallintotoimesta 14, sivistys- ja hyvinvointitoimesta 65 ja tekni- ja ympäristötoimesta 25 henkilöä.

Vuonna 2018 on laadittu henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, johon sisältyy kaikki henkilöstöön liittyvät säännöt ja ohjeet. Koulutussuunnitelma laaditaan vuosittain ja kaupunki tukee omaehtoista kouluttautumista. Koulutuskorvausta on haettu Työllisyysrahastolta 23.1.2019 ja hakemuksen perusteella koulutuskorvausta on myönnetty 5 966 € 11.2.2019.

Henkilöstön koulutukseen käytettiin tilinpäätöstiетоjen mukaan 2018 vuonna 76,7 % varatusta 90 500 euron määrärahasta, yhteensä 69 423 € (2017/57 020 €). Luku ei sisällä kaikkea koulutukseen käytettyjä kustannuksia, koska muita oheiskuluja (matkat, ateriat ym.) ei aina ole kirjattu koulutuskustannuksiin. Luvussa ei näy myöskään sisäisen koulutuksen kustannukset.

Toimialoilla käydään säännölliset kehityskeskustelut. Keskusteluissa on pohjana yhteinen kehityskeskustelulomake. Kaupungissa on käytössä KuntaHR-järjestelmä, jonne kehityskeskustelut tallentuvat.

Kaupungissa toimii henkilöstötoimikunta henkilöstön ja työnantajan välisenä yhteistyöelimenä. Työsuojeluasioista vastaa työsuojelupäällikkö.

Kaupungin työterveyspalvelut tuottaa Oulunkaaren kuntayhtymä ja työterveyshuollon kustannukset vuonna 2018 olivat 157 812 euroa, 112,9 %, joista Kelan korvattavia kustannuksia 155 483 euroa (2017/144 006 euroa). Yhtiöttämisvelvollisuudesta johtuen työterveyshuollon palvelut siirtyvät vuonna 2019 Oulunkaaren Työterveys Oy:n tuotettaviksi.

Sairauspoissaolot olivat 2018 vuonna 4 379 kalenteripäivää (2017 vuonna 4 925 pv). Sairauslomapäivissä on tapahtunut laskua edelliseen vuoteen -11,1 %.

<i>Pudasjärven kaupunki</i>		<i>Talousarvio-</i>		<i>Talousarvio</i>		<i>Toteu-</i>	
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>muutokset</i>	<i>muutoksen</i>	<i>Toteutuma</i>	<i>tuma</i>	<i>Poikkeama</i>
<i>Toiminta-alue</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>jälkeen 2018</i>	<i>2018</i>	<i>%</i>	<i>Euroa</i>
HALLINTOTOIMINTA	-805 909	-817 840	0	-817 840	-872 347	106,7	54 507
KEHITTÄMISTOIMINTA	-1 601 737	-1 504 573	0	-1 504 573	-1 827 039	121,4	322 466
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIM.	-9 700 659	-9 790 886	0	-9 790 886	-10 154 642	103,7	363 756
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIM.	-1 820 067	-1 600 731	0	-1 600 731	-1 819 890	113,7	219 159
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA	-1 603 689	-1 641 336	0	-1 641 336	-1 642 705	100,1	1 369
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	-15 532 061	-15 355 366	0	-15 355 366	-16 316 623	106,3	961 257

Taulukko: Kaupungin henkilöstökulut

Henkilöstökulut TA 2018 olivat 15 355 366 euroa ja niiden osuus 23,3 % kaupungin talousarvion (ulkoinen) toimintakuluista.

Henkilöstökulut vuonna 2018 toteutuivat yhteensä 16 316 623 €, toteutuma 106,3 % (15 532 061 €/v. 2017). Toteutuneiden henkilöstökulujen osuus kaupungin (ulkoinen) toimintakuluista on 23,5 %.

Virkistysrahasto

Valtuusto on hyväksynyt 21.6.2016 kokouksessa virkistysrahaston perustamisen ja virkistysrahaston säännön. Rahaston tarkoituksena on Pudasjärven kaupungin henkilöstön palkitseminen tuloksekkaasta ja pitkäjänteisestä työstä kuntalaisten laadukkaiden ja kustannustehokkaiden palvelujen tuottamisessa sekä kuntatalouden tasapainoon saattamisessa. Henkilöstön virkistysrahasto ei ole henkilöstörahastolain mukainen suoraan henkilöstön omistukseen ja päätösvaltaan tuleva palkkiorahasto, josta voitaisiin maksaa palkkaa tai palkkioita henkilöstölle. Virkistysrahaston pääasiallinen käyttö on hirsisen lomamökin hankinta Syötteeltä Luokkavaarasta. Henkilöstön lomamökki on valmistunut vuonna 2018 ja se on otettu käyttöön huhtikuussa 2018. Lomamökin valmistuttua käyttökulut ja vuokratuotot kirjataan lomamökkiä koskevalle kustannuspaikalle. Virkistysrahastoon siirrettiin 230 000 euroa taseen edellisten vuosien ylijäämätililtä vuonna 2016 (valtuusto 21.6.2016 § 26). Varoja käytettiin kaupungin palveluksessa olevan henkilökunnan käyttöön tulevan hirsisen lomamökin kustannuksiin 102 530,67 euroa vuonna 2017 (kaupunginhallitus 30.1.2018 § 34) ja jäljellä olevan pääoman verran 127 469,33 euroa vuonna 2018 (kaupunginhallitus 12.2.2019 § 49).

1.1.6. YMPÄRISTÖASIAT

Kaupungin käytössä oleva kirjanpito-ohjelma ei mahdollista tällä hetkellä taloudellista raportointia ympäristöasioiden kirjaamisesta. Ne on esitetty osana kaupungin varsinaista tilinpäätöstä. Oulunkaaren ympäristölautakunta on hyväksynyt 28.2.2019 § 14 Ympäristönsuojelun raportin vuodelta 2018 suoritteiden osalta.

Kertomusvuonna kaupungin alueella ei tapahtunut maaperän puhdistamiseen ja pohjaveden suojelemiseen liittyviä onnettomuuksia. Tarkkailua suoritettiin Pöyryn toimesta Päivölä-tilan öljyvahingon osalta. Tarkkailutulokset eivät antaneet aiheutta lisätoimenpiteisiin.

Pohjaveden tarkkailut

Törrönkankaan pohjavesitarkkailua suoritetaan yhdessä Törrönkankaan toimijoiden kanssa (Pudasjärven Lämpö Oy, Kontiotuote Oy, Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo, OSAO/hevostalli, Pudasjärven Vesiosuuskunta). Tarkkailua suoritti kertomusvuonna Pöyry Finland Oy. Pudasjärven kaupungin 63-prosenttisesti omistaman KOY Pudasjärven Teurastamon osalta alueen pohjaveden tarkkailua seurataan kerran vuodessa otettavin näyttein. Tarkkailutulokset eivät ole antaneet aiheutta lisätoimenpiteisiin.

Jätehuolto

Siirtokuormausaseman hoito on siirtynyt 1.9.2016 alkaen Kiertokaari Oy:lle (ent. Oulun Jätehuolto Oy) valtuuston päätöksen mukaisesti. Yhdyskuntajätteet siirretään siirtokuormausasemalta pääasiassa poltettavaksi Ekovoimalassa, polttokelvoton jäte siirretään Oulun Ruskon kaatopaikalle loppusijoitettavaksi. Kiertokaari Oy hoitaa jätekuljetukset, -neuvonnan ja laskutukset. Jätehuoltoviranomaisena toimii viranomaislautakunta ja valvontaviranomaisena Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Suljettu Kurenalan kaatopaikka, Kuusamontie 823 B

Kurenalan suljetun kaatopaikan tarkkailua on vuonna 2017 suoritettu tarkkailuohjelman mukaisesti kaatopaikkavesien sekä ympäristön pohja- ja pintavesien tarkkailuna. Tarkkailua suorittaa Pöyry Finland Oy. Puutarhajätteille saatiin 6.10.2017 toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa entiselle sijoituspaikalle. Päätös edellyttää seuranta mahdollisten öljyvuotojen sekä melun, pölyn ja hajun leviämistä ympäristöön sekä pohjaveteen mahdollisesti kohdistuvien vaikutusten seuranta.

Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus suoritti valvontasuunnitelmansa mukaisen määräaikaistarkastuksen 30.8.2018 suljetulle kaatopaikalle. Suljetut kaatopaikat kuuluvat valvontaluokkaan 4, mikä tarkoittaa määräaikaistarkastusta vähintään kerran lupakaudessa tai kerran 5-10 vuodessa. Edellinen tarkastus on tehty 13.10.2011. Jälkitarkkailua varten on asetettu 18.000 euron suuruinen vakuus, joka on voimassa 28.2.2022 saakka. Tarkastuksen tuloksena ei ilmennyt puutteita tai on vähäisiä poikkeamia. Jatkotoimenpiteinä 30.6.2019 mennessä: kaatopaikan perusvaaitus, roskien poisto, korkit puuttuvien putkien päihin.

Haja-asutusalueiden lietteiden sijoituspaikat

Lietteiden loppusijoituspaikkoja on Sarakylässä, Puhoksella ja Hetekylässä. Ympäristötarkastaja on määrännyt ko. keskeytettäväksi vastaanottoaikojen toiminnan selvitystyön ajaksi 12.12.2018 alkaen. Selvitystyö ja jatkotoimenpiteet tehdään vuonna 2019.

Syötteen vesi- ja viemärlaitos

Vesi- ja viemäriverkostojen kartoitus on suoritettu Koillismaan vesihuoltosuunnitelma-hankkeen yhteydessä. Suoritettu kartoitus helpottaa ja nopeuttaa mahdollisten verkoston huolto- ja korjaustöiden suorittamista ja pienentää siten laitoksen toiminnan riskejä. Syötteen vesi- ja viemärlaitoksen ympäristölupapäätös jätevesien käsittelyn jatkamiselle ja johtamiselle Iso-Petäjäsuo- purku/varastoaltaaseen on saatu. Syötteen jätevedenpuhdistamolle on laadittu saneeraussuunnitelmat vuoden 2018 aikana. Viemäriverkoston pääseviä vuotovesiä pyritty estämään vuotovesimittauksin ja viemärikaivojen korjaustoimenpiteillä.

Jätevedenpuhdistamon käyttö-, päästö-, vesistö- ja kalataloustarkkailu sekä raportointi toteutetaan Iijoen alaosan yhteistarkkailuohjelman mukaisesti.

Vahinkoriskit ja vakuuttaminen

Pudasjärven kaupunki noudattaa vakuuttamiskäytännössään kaupunginhallituksen hyväksymää periaatetta riskienhallinnan järjestämisestä ja vakuutusikäytännöstä. Vakuuttamispolitiikka/perustiedot vakuutuksista sisältää mm. suojeluohjeet, riskienhallinta ja vakuuttamisohjelman vuositarkistuksen. Kaupungin vakuutukset hoitaa OP Vakuutus Oy 1.1.2018 alkaen.

Tulvariskit

Maa- ja metsätalousministeriö on määrittellyt vesistöalueiden ja merenrantojen merkittävät kohdet. Ministeriön määrittelyn mukaan Pudasjärvi kuuluu merkittävien tulvariskien piiriin. Tähän liittyen on tehty Pudasjärven taajaman tulvapenkereiden luokitus. Kaupunki teetti tulvapenkereiden tarkkailuohjelman, jonka Kainuun Ely-keskus on hyväksynyt.

Muut ympäristöasiat

Pudasjärven kaupunki on hankkinut aurinkovoimaloita terveysaseman (43,2 kWh) ja kaupungintalon (28,4 kWh) rakennuksiin. Uusiutuva energia hyödynnetään kyseisissä rakennuksissa täysimääräisesti. Tuotto kaupungintalon osalta on n. 15 MWh ja terveysaseman n. 28 MWh, CO₂ vähenemä yhteensä n. 9.000 kg/vuosi.

1.1.7. MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on kaupungin toimintaa ohjaava periaate, toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä. Pudasjärven kaupungin kuntastrategian mukaisissa arvoissa osoitetaan kunnioitusta ja aravakatseisuutta vieraita kulttuureita ja tapoja kohtaan.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Esittelijät, kaupunginhallituksen ja viranomaislautakunnan jäsenet ja varajäsenet sekä toimielinten puheenjohtajisto ovat pääosin tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Lisäksi tarkastuslautakunnan suosituksesta muut luottamushenkilöt ovat pääosin tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon ja lahjontaan liittyviä riskejä.

1.1.8. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pudasjärven kaupungin tulevaan kehitykseen vaikuttaa tulorahoituksen kehittyminen ja ennen kaikkea verotulojen kehittyminen. Valtionosuudet ovat vähentyneet yhteensä n. -2,7 milj. euroa vuodesta 2016 lähtien eikä valtionosuuksien kasvu näytä todennäköiseltä. Verotulot ovat kehittyneet positiivisesti viimeisten vuosien aikana, lukuun ottamatta tilinpäätös vuotta 2018, jolloin verotulot vähenivät n. -1,0 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Verotulojen vähennykseen vaikutti merkittävästi vuoden 2017 ennakoimattoman suuret verotulojen oikaisu- ja palautusosuudet (-2,2 milj. euroa). Verotulojen kasvuun tarvitaan kaupungin elinvoiman ja työllisyyden kehittymistä positiiviseen suuntaan. Vuoden 2018 tilinpäätöksen n. -4,0 milj. euron alijäämä syö ison osan kumulatiivisesta ylijäämästä ja on tärkeää huolehtia siitä, että tulevina vuosina ei synny lisää alijäämää. Toiminnan kehittämisohjelman päivitystyö on käynnistetty ja sen avulla on tarkoitus tarkastella toimintaa ja saada aikaan toimenpiteitä, joilla saadaan kustannukset vastaamaan tulorahoitusta.

Työmarkkinatuen kuntaosuus pysyi suunnilleen edellisen vuoden tasolla mutta sen suhteen on selkeitä nousupaineita tuleville vuosille. Kaupungin panostusta työttömyyden hoitoon tarvitaan, jotta työmarkkinatuen kuntaosuuden nousupaineeseen pystytään vaikuttamaan.

Tuleville vuosille on mittavia investointitarpeita, kuten hyvänolonkeskus, jäähalli ja kiertoliittymä. Terveysasemalla ilmenneet sisäilmaongelmat edellyttävät uuden rakentamista ja on tehty päätös uuden Hyvänolon keskuksen rakentamisesta ja sen kilpailutus on käynnissä. Kaikkea rakentamista ei voida toteuttaa itse kaupungin taseeseen, vaan täytyy selvittää myös vaihtoehtoisia rahoitusratkaisuja. Investoinnit tulevat lisäämään kaupungin lainakantaa sekä kasvattamaan pois-
tojen määrää.

Rakentaminen, mm. kirjaston ja nuorisotilojen osalta tulee myös muuttamaan hyvinvointi- ja sivistystoiminnan kustannusrakennetta. Sisäiset vuokrat tulevat vähenemään ja vastaavasti ulkoisten vuokrien osuus kasvaa olennaisesti. Vastaavasti tekninen ja ympäristötoiminnan kiinteistöhoitokustannukset tulevat laskemaan käytöstä poistuvien kiinteistöjen osalta.

Valtuusto on hyväksynyt kiinteistöohjelman, jossa kiinteistöt jakaantuvat peruskorjattaviin, myytäviin tai purettaviin. Tulevien vuosien investointitarpeet ja käytöstä poistettavien huonokuntoisten kiinteistöjen alaskirjaukset pyritään jaksottamaan siten, että ne pystytään realistisesti toteuttamaan. Kiinteistöjen käytöstä poisto ja sitä kautta alaskirjaus vaikuttaa suoraan tulokseen, joten alaskirjauksia on vaikea toteuttaa ilman alaskirjauksia kattavaa ylijäämäistä tulosta.

Pudasjärven kaupungin kuntastrategia 2017-2027 on hyväksytty keväällä 2017. Siinä on määritelty kaupungin kehityksen linjaukset ja painopisteet tuleville vuosille. Myönteisen kehityksen kannalta on tärkeää myös valmistella toimenpideohjelmat, joilla tavoitteisiin päästään. Yhtenä toimenpideohjelmana valtuusto hyväksyi matkailun puitesopimuksen, joka toteutuessaan tuo lisää verotuloja ja työpaikkoja Pudasjärvelle. Kaupungin 100 %:sti omistama elinkeino- ja kehitysyhtiö Pudasjärven Kehitys Oy on aloittanut toimintansa vuoden 2018 loppupuolella.

1.1.9. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Valtuusto on hyväksynyt 10.2.2014 Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja hallitus 13.5.2014 ohjeistuksen.

Toiminta-alueet raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskien hallinnan kehittämisestä osana väliraportointia ja tilinpäätöstä. Kuntakonsernin yhtiöt määrittelevät ja luokittelevat omat riskinsä sekä raportoivat niistä kaupungille vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Toiminta-alueilta on pyydetty selonteko riskienhallinnan järjestämisestä. Tilikauden aikana toteutuneista merkittävistä riskeistä ja toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista raportoidaan toimintakertomuksessa.

Toiminta-alueet ovat raportoineet merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta.

Rahoitukseen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Käytössä olevat riskienhallintakeinot	Jatkotoimenpiteet vuosille 2018-2020	Toteuma 31.12
<p>Hallintotoiminta: Lainojen korkotason nousu.</p> <p>Tulorahoituksen väheneminen; valti-onosuudet ja verotulot.</p>	 KOHTA-LAINEN	<p>Osa lainoista sidottu pitkiin kiinteisiin korkoihin, korkosuojaus.</p> <p>Kulutason sopeuttaminen pienenevän tulorahoituksen tasolle; laadittu toiminnan kehittämisohjelma.</p>	<p>Kartoitetaan lainojen korkoriskit ja mahdollinen tarve korkosuojaukselle.</p> <p>Hallittu investointisuunnittelu, elinvoiman jatkuva kehittäminen ja ylläpitäminen sekä elinkaarimallin tai vastaavan hyödyntäminen.</p>	<p>Lainoista 72 % on suojattu pitkällä viitekorolla, 20 % korkoputkella ja 8 % lainoista on kiinteä korkoista.</p> <p>On tehty päätös päivittää toiminnan kehittämisohjelma, jossa tarkastellaan myös käyttökustannukset suhteessa tulorahoitukseen.</p>
<p>Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Suomistartin rahoitus on täysin ulkopuolista. Mikäli rahoitus lakkaa, toiminnan jatkuminen on vaarassa. Maahanmuuttajien (kiintiö) määrä vaihtelee voimakkaasti vuosittain ja tämä voi vaikuttaa rahoituksen myöntämiseen.</p>	 KOHTA-LAINEN	<p>Kunta vastaanottaa säännöllisesti, joka toinen vuosi kiintiöpakolaisia.</p> <p>Rahoitukseen liittyvät raportit laaditaan aikataulussa.</p>	<p>Nykyiset toimenpiteet riittävät</p>	<p>Suomistratti - ope- tustoiminnasta on ulkopuolisen rahoituksen varassa.</p> <p>Rahoitukseen liittyvät raportit on laadittu ajallaan.</p>
<p>Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Etsivä nuorisotyön rahoitus tulee 80 % ulkopuolelta.</p>	 KOHTA-LAINEN	<p>Suunnitelma on laadittu: mikäli rahoitus lakkaa, susepistetaan toimintaa minimiin ja sisällytetään talousarvioon.</p>	<p>Nykyiset toimenpiteet riittävät</p>	<p>Rahoitus on ennallaan, raportoinnit tehty ajallaan, eikä lisätoimenpidetarpeita ole ilmennyt.</p>

<p>Mikäli rahoitus lakkaa, toiminnan jatkuminen voi vaarantua.</p>		<p>Etsivä nuorisotyön järjestäminen on lain mukaan pakollista.</p> <p>Rahoituksen edellytyksenä olevat raportoinnit suoritetaan aikataulussa.</p>		
<p>Kehittämistoimi: Merkittävä osa Kehittämistoimen toiminnasta muodostuu osittain ulkopuolisella rahoituksella toteutettavista projekteista. Projektin maksatusvaiheessa rahoittaja voi hylätä joitakin kustannuksia, jolloin ne jäävät kaupungin katettaviksi.</p>	 KOHTALAINEN	<p>Tiiviillä projektiseurannalla ja projektisuunnitelman noudattamisella voidaan minimoida riskiä. Muutoksissa ja poikkeamissa tulee neuvotella rahoittajan kanssa etukäteen</p>	<p>Nykyiset toimenpiteet riittävät.</p>	<p>Nykyiset toimenpiteet riittävät.</p>
<p>Kehittämistoimi: Työllisyyden hoito vaatii yhä enemmän resursseja ja jos valtion määrärahat loppuvat, kaatuvat kustannukset kaupungille.</p>	 MERKITTÄVÄ	<p>Työllisyyden hoitamiseksi haetaan uusia toimintamalleja, jotka perustuvat kasvavassa määrin toiminnasta saataviin tuloihin, joilla voidaan kattaa osa toiminnan kustannuksista.</p>	<p>Työllistämiseen liittyvien tehtävien ja toimintamallien jatkuva kehittäminen Valtion taholta tulevien muutosten myötä.</p>	<p>Työllistämisen kehittämistä jatkettava edelleen ja resurssien riittävyyteen on kiinnitettävä huomiota.</p>
<p>Kehittämistoimi: Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu voi olla ennakoitua suurempi kasvavan pitkäaikais-työttömyyden johdosta.</p>	 KOHTALAINEN	<p>Tehostetaan pitkäaikais-työttömien toimenpiteisiin ohjaamista.</p>	<p>Osallistuvan budjetoinnin mallin kehittäminen.</p>	<p>Toteutunut, mutta kehitettävä edelleen.</p>

		Kuntaosuusmaksujen takaisin maksun sijaan käytetään niitä aktivointitoimenpiteisiin mm. osallistuvan budjetoinnin kautta.		
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Tulorahoituksen väheneminen sekä rahoituksen saataavuuden heikkeneminen hankkeisiin; palvelutaso mahdollisesti heikkenee, tiestön ja kiinteistöjen korjausvelka lisääntyy.</p>	 KOHTA-LAINEN	<p>Mittavammat korjaustyöt toteutetaan vuosittaisen investointiohjelman kautta.</p>	<p>Hallittu investointisuunnittelu, elinkaarimallin hyödyntäminen rakentamisessa.</p> <p>Yksityisteiden tiekuntien aktivointia tien peruskorjauksen tekemiseen ja rahoitusvaihtoehtojen selvittämiseen sekä yhteisen tieisännöitsijän palkkaamiseen.</p>	
<p>Tytäryhteisöt: Korkotason oleellinen nousu.</p> <p>Kiinteistöjen ikääntyminen ja siitä johtuva korjaustarpeen rahoittaminen edullisin ehdoin voi vaikeutua rahoitusmarkkinoiden yleisen epävarmuuden takia.</p>		<p>Lainasalkun hallinnointia, ennustamista, raportointia sekä lainasalkun suojaamista kehittämällä.</p> <p>Suunnitelmanmukainen seuranta.</p>	<p>Yhtenäinen riskienhallintapolitiikka kaupungin kanssa, riskienkartoitus.</p>	<p>Tytäryhteisöt ovat raportoineet merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta Tytäryhteisöjen toimintakertomus- ja tilinpäätöstiedot -osiossa.</p>

Tiedonhallintaan ja tietojärjestelmiin liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Käytössä olevat riskienhallintakeinot	Jatkotoimenpiteet vuosille 2018-2020	Toteuma 31.12
Hallintotoiminta: Arkistotoimen resurssi ei ole riittävä.	 KOHTALAINEN	Oulunkaaren kanssa yhteisprojekti tiedonohjaussuunnitelman laatimiseksi.	Tiedonohjaussuunnitelman loppuun saataminen ja sähköisen arkistoinnin luvan hakeminen. Arkistotoimen resurssien vakiinnuttaminen.	Tiedonohjaussuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan. Arkisto- ja tiedonhallintasihteeri on aloittanut.
Työntekijöitten tietoturva ei riittävästi hallinnassa.	 KOHTALAINEN	Tietoturvapoliittikan laatiminen, käyttäjäsitoumukset määritelty ja tietoturvakoulutuksen järjestäminen.	Tietoturvakoulutuksen jatkaminen.	Tietoturvakoulutus on osa perehdytysohjelmaa. Oulunkaaren kuntayhtymän kanssa valmistellaan jatkuvaa tietoturvakoulutusta.
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Arkistonhoito ei ole ajan tasalla ja osaaminen puutteellista.	 KOHTALAINEN	Arkistovastaavat on nimetty, mutta koulutusta ei ole vielä heille järjestetty.	Koulutukseen osallistujia on sovittu. Tähtövoitteena, että yksi osaaja koulutetaan, joka opastaa muita. Sisäinen koulutus.	Koulutusten järjestäminen on kesken.
Kehittämistoimi: Organisaation ohuus.	 KOHTALAINEN	Arkistointi järjestelmällisesti, vaikka kiire ja tehtävien kasaantuminen ovat haasteina.	Resurssien tarkastelu Käytännön opastusta ohjelmiin yms. talon sisällä toisilta kollegoilta.	Yt-neuvottelujen kautta resurssien tarkastelu.
Tekninen ja ympäristötoiminta: Organisaation ohuus.	 KOHTALAINEN		Toimintamallien ja resurssien tarkastelu.	Ei aloitettu.

Viesti- ja Informaatioteknologiaan liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Käytössä olevat riskienhallintakeinot	Jatkotoimenpiteet vuosille 2018-2020	Toteuma 31.12
<p>Hallintotoiminta: Toimivat ja luotettavat internet-yhteydet sekä tietopalvelut ovat toiminnan perusedellytys; miten tietopalvelut järjestetään kunnille maakunta-uudistuksen yhteydessä.</p>	 VÄHÄINEN	<p>Kaupungin tietopalveluista vastaa Oulunkaaren kuntayhtymän kuntapalvelu toimisto.</p> <p>Kaupungin tytäryhtiö vastaa kuituverkon rakentamisesta.</p>	<p>Selvitettävä miten tietopalvelut järjestetään vuoden 2020 alusta, kun maakunta-uudistus tulee voimaan.</p> <p>Kuituverkon varsinainen rakentaminen on valmistunut.</p>	<p>Maakuntauudistuksen aloittamisesta ei ole päätöksiä.</p>
<p>Hyvinvointi- ja sivistystoimi: Ajanmukaista opetusteknologiaa on hankittu kouluille. Riskinä on, että niitä ei kyetä hyödyntämään riittävästi.</p>	 VÄHÄINEN	<p>ICT-strategia on hyväksymisvaiheessa.</p> <p>Osaamisen jakamisen toimintamalli henkilöstön koulutuksessa.</p>	<p>Tutor-mallin kehittäminen.</p> <p>Rahoituksen hakeminen mallin käyttöönottoon.</p>	<p>Koulujen ict- strategia on käytössä.</p> <p>Tutor- toiminnan käynnistämiseen on saatu ulkopuolinen rahoitus.</p>
<p>Kehittämistoimi: Elinkeinotoimessa käsiteltävien yrityskohtaisten tietojen hakkerointi.</p>	 VÄHÄINEN	<p>Yrityskohtaisen luottamuksellisen tiedon minimointi tietojärjestelmissä. Kaikki tarpeeton luottamuksellinen tieto tulee hävittää.</p>	<p>Nykyiset toimenpiteet ovat riittävät.</p>	<p>Tehtävät siirtyneet Pudasjärven Kehitys Oy:lle.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Viestivälitysverkon toimintavarmuus; luovutaan kaikista lankaliittymistä</p>	 VÄHÄINEN	<p>Pidetään elintärkeät lankaliittymät käytössä.</p>	<p>Hankitaan satelliittipuhelin.</p>	<p>Ei hankittu.</p>

Liikenteeseen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Käytössä olevat riskienhallintakeinot	Jatkotoimenpiteet vuosille 2018-2020	Toteuma 31.12
Hallintotoiminta: Ei erityisiä riskejä.				
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Koulukuljetusten piirissä on noin 550 oppilasta. Teiden kunto ja liukkaus vaikuttavat turvallisuuteen.	 VÄHÄINEN	Tien vaarallisuuden luokittelemiseksi käytetään vuosittain päivitettävää ELY-keskuksen teiden vaarallisuusmäärittelyä tai muuta viranomaislausuntoa. Kuljetukset kilpailutetaan säännöllisesti ja kilpailutuksessa huomioidaan riittävä aikataulu ja turvallisuus.	Nykyiset toimenpiteet ovat riittävät.	Lisätoimenpidetarpeita ei ole ilmennyt.
Kehittämistöiminta: Karhupajalla käytössä pakettiauto, johon mahtuu 7 henkilöä. Unelmatehtaalla on käytössä pakettiauto ja traktori. Teiden kunto ja liukkaus vaikuttavat turvallisuuteen.	 VÄHÄINEN	Kalusto huolletaan säännöllisesti.	Nykyiset toimenpiteet ovat riittävät.	Nykyiset toimenpiteet ovat riittävät.
Tekninen ja ympäristötoiminta: Äkilliset sääolosuhteiden vaihtelut; myrskyt, lämpötilojen vaihtelut.	 KOHTALAINEN	Mahdollisimman nopea reagointi.	Seurataan säännöllisesti sääolosuhteiden muutoksia, ajan tasalla olevat yhteystietorekisterit nopeaa yhteydenottoa varten (mm. vesilaitokset, tiekunnat).	Yhteydenpito on jatkunut säännöllisesti urakoitsijoihin.

<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Tiestön kunto.</p>	<p> VÄHÄINEN</p>	<p>Kuntokartoitussuunnitelman mukaan tehtävät peruskorjaukset investointiohjelmaan, tiestön turvalliseen liikennöintiin vaikuttavat toimenpiteet tehdään nopeasti.</p>	<p>Edetään suunnitelman mukaisesti.</p>	<p>Yhdyskuntapuolen investoinneissa edettiin investointiohjelman mukaan.</p> <p>Turvallisuuteen vaikuttavat korjaustyöt tehtiin välittömästi.</p>
---	---	--	---	---

Elintarvikehuoltoon liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Käytössä olevat riskienhallintakeinot	Jatkotoimenpiteet vuosille 2018-2020	Toteuma 31.12
<p>Hallintotoiminta: Ei erityisiä riskejä.</p>				
<p>Kehittämistoiminta: Tuotekehityskeittiö Köökiä käyttävät eri toimijat.</p>	<p> VÄHÄINEN</p>	<p>Jatkuva omavalvonta. Huolellinen ohjeistus käyttäjille.</p>	<p>Nykyiset toimenpiteet ovat riittävät.</p>	<p>Rimmin alasajon vuoksi keittiö ei ole toiminnassa.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Logistiikan pettäminen.</p>	<p> VÄHÄINEN</p>	<p>Välttävä kuivamuonavarasto.</p>		<p>Ei toimenpiteitä.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Pitkäkestoiset sähkökatkokset.</p>	<p> KOHTALAINEN</p>	<p>Valmiussuunnittelussa otettu huomioon ulkopuoliset tilat ja sähköstä riippumaton ruuanvalmistus.</p>	<p>Kenttäkeittiöiden varaaminen paikallisilta pitopalveluyrityksiltä.</p>	<p>Sopimukset tekemättä.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Pandemia.</p>	<p> VÄHÄINEN</p>	<p>Määräaikaisten työntekijöiden käyttö.</p>	<p>Ostopalvelujen käyttö.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Ikääntyvä ruokapalveluhenkilöstö.</p>	<p> KOHTALAINEN</p>	<p>Tarvittaessa työneuvottelut.</p>	<p>Etsitään kuntouttavia toimenpiteitä henkilöstölle.</p>	<p>Tarpeen mukaan etsittiin kuntouttavia toimenpiteitä.</p>

Terveysteen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Käytössä olevat riskienhallintakeinot	Jatkotoimenpiteet vuosille 2018-2020	Toteuma 31.12
Hallintotoiminta: Ohut organisaatio; pidemmät sairauslomat.	 KOHTALAINEN	Ennaltaehkäisevät keinot, laajennettu työterveyshuolto.	Nykyiset toimenpiteet ovat riittävät.	Lisätoimenpidetarpeita ei ole ilmennyt.
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Laajan ja leviävän influenssaepidemian aikana koulu-työ voi vaarantua.	 VÄHÄINEN	Koulut kartoittavat syksyisin käytettävissä olevat sijaiset.	Nykyiset toimenpiteet ovat riittävät.	Lisätoimenpidetarpeita ei ole ilmennyt.
Kehittämistoiminta: Ohut organisaatio; pidemmät sairauslomat.	 KOHTALAINEN	Ostopalvelujen käyttö mahdollisuuksien mukaan.	Nykyiset toimenpiteet ovat riittävät.	Ostopalveluilla ei pystytty paikkaamaan pitkäaikaisen sairausloman vaatimaa tarvetta. Tulee palkata sijainen pitkittyneen sairausloman ajaksi.
Tekninen ja ympäristötoiminta: Ohut organisaatio; pidemmät sairauslomat.	 KOHTALAINEN	Ostopalvelujen käyttö mahdollisuuksien mukaan.	Toiminnan kehittämissuunnitelman realistisuus.	Ei muutoksia.
Tekninen ja ympäristötoiminta: Vanhempien työntekijöiden työolosuhteissa altistukset.	 VÄHÄINEN	Kaupunki ei enää suorita sellaisia töitä, joissa altistuminen on mahdollista. Laajennettu työterveyshuolto ja työpaikkakäynnit.	Säännölliset terveystarkastukset.	Toteutui.

Yleiseen turvallisuuteen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Käytössä olevat riskienhallintakeinot	Jatkotoimenpiteet vuosille 2018-2020	Toteuma 31.12
Hallintotoiminta: Uhkaavasti käytäytyvä asiakas kaupungintalolla.	 VÄHÄINEN	<p>Asiakaspalvelupisteessä hälytysnappi vartiointiliikkeeseen.</p> <p>Ovet sähkölukittu, asiakas ei pääse kuin aulaan.</p> <p>Turvallisuuskoulutusta järjestetty.</p>	<p>Kaupungintalon turvallisuussuunnitelman päivittäminen ja koulutus.</p>	<p>Kaupungintalon asiakaspalvelupisteeseen on uusittu turvallisempi lasiluukku.</p>
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Koulujen yleinen turvallisuus.	 KOHTALAINEN	<p>Koulujen turvallisuussuunnitelmat päivitetään vuosittain ja yhteistyötä tehdään erilaisten tilanteiden harjoitteluksi mm. pelastuslaitoksen kanssa.</p>	<p>Koulujen turvallisuussuunnitelmien jatkuva päivittäminen.</p>	<p>Koulujen turvallisuussuunnitelmien jatkuva päivittäminen.</p>
Kehittämistoiminta: Uhkaavasti käytäytyvä asiakas.	 KOHTALAINEN	<p>Kaupungintalolla ovet sähkölukittu, asiakas ei pääse kuin aulaan.</p> <p>Turvallisuuskoulutukseen osallistumiset.</p> <p>Hankalien asiakkaiden kanssa palaverit pidetään työparin kanssa tai sellaisessa tilassa, josta pakomahdollisuus.</p>	<p>Työturvallisuuteen kiinnitetään huomiota toiminnan laajentuessa ja muuttuessa.</p>	<p>Kaupungintalolla aloitettu turvallisuuskävelyt henkilökunnalle, jotta hätätilanteessa osataan toimia. Vaatii säännöllisiä turvakävelyjä nonstoppina tietyin väliajoin. Toiminta vasta alkutekijöissä ja vaatii vielä ohjeistusta ja sopimista.</p>

Tekninen ja ympäristötoiminta: Vanheneva kalusto.	 VÄHÄINEN	Säännöllinen huolto.	Kaluston uusiminen määrärahojen puitteissa.	Talopuolen kunnossapitohenkilöstön työtehtävien käyttöön hankittiin uusi pakettiauto.
Tekninen ja ympäristötoiminta: Arvaamattomasti käyttäytyvät asiakkaat.	 VÄHÄINEN	Lukitut ovet osastoille.	Pippurisumutteiden mahdollisuuden selvittäminen, turvakoulutuksen ja ohjeistuksen lisääminen.	Turvakoulutuspäivä oli syyskuussa. Lisää koulutusta ja harjoitusta tarvitaan.
Tekninen ja ympäristötoiminta: Työolosuhteet.	 VÄHÄINEN	Tarkoituksenmukainen varustus.	Hankintaan määräraysten mukaiset varusteet.	Hankittu tarvittaessa.
Tekninen ja ympäristötoiminta: Tulva.	 VÄHÄINEN	Tulvapenkereet sekä pumppaamojen säännöllinen valvonta.	Automaattisten settilaitteistojen muuttaminen käsikäyttöiseksi.	Valvonta säännöllistä urakan kautta, settilaitteistoja ei hankittu.
Tytäryhteisöt: Vanheneva kalusto ja paikoitellen ikääntynyt kaukolämpöverkosto.	 KOHTALAINEN	Toimintaympäristön analysointi ja uhkaavien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta.	Säännöllinen huolto, uusiminen määrärahojen puitteissa. Keskustan lämpökeskuksen kattilat uusitaan 2018.	Tytäryhteisöt ovat raportoineet merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta Tytäryhteisöjen toimintakertomus- ja tilinpäätöstiedot -osiossa.

Ympäristötekijät

Riski	Riskin merkittävyys	Käytössä olevat riskienhallintakeinot	Jatkotoimenpiteet vuosille 2018-2020	Toteuma 31.12
Hallintotoiminta: Ei erityisiä riskejä.				
Kehittämistoiminta: Ei erityisiä riskejä.				

<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Vilkaasti liikennöityillä alueilla sijaitsevat pohjavesivarannot; öljy- ja polttoainevahingot.</p>	 KOHTALAINEN	<p>Yhteistyö pelastuslaitoksen kanssa.</p>	<p>Rakentamisen ohjaaminen ympäristönsuojelumääräyksillä ja rakentamishojeilla.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Pohjavesialueille keskittynyt asujamisto; Kipinä, Pintamo, Aittojärvi, Kirkonseutu, Törrönkangas; jätevesien käsittely.</p>	 KOHTALAINEN	<p>Järjestelmien muuttaminen määräyksien mukaisesti.</p>	<p>Vesilaitosten aktivointi rakentamaan yhteisiä jätevesipuhdistamoja.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Puuttuvat ympäristönsuojelumääräykset.</p>	 VÄHÄINEN	<p>Satunnaiset valvontakäynnit.</p>	<p>Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen (ympäristöpalvelut).</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Syötteen jätevesi- ja käyttövesipumppaamoilla ei ole varavoi- mamahdollisuutta.</p>	 VÄHÄINEN	<p>Kehitetty yhteistyötä Särkivaaran ja Pudasjärven vesiosuuskunnan kanssa.</p>	<p>Rakennetaan pump- paamoille ulkopuoliset sähkönsyöttömahdol- lisuudet.</p>	<p>Yksi jäteveden- pumppaamon ohjauskeskus uusittu, jossa varavoiman syöttömahdolli- suus.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Syötteen hulevesien aiheuttamat vuotovedet.</p>	 VÄHÄINEN	<p>Vikakohtien paikallistaminen.</p>	<p>Vuotavien kaivojen tiivistäminen.</p>	<p>Viemäriverkos- ton vuotovesi- mittaukset to- teutettu. Kaivoja korjattu 10 kpl.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Tulva.</p>	 VÄHÄINEN	<p>Syötteen jätevesi- ja käyttövesipumppaamoilla ei ole varavoi- mamahdollisuutta.</p>	<p>Automaattisten setti- laitteistojen muutta- minen käsikäyttöiseksi.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>

Vahinkoriskit ja vakuuttaminen

Riski	Riskin merkittävyys	Käytössä olevat riskienhallintakeinot	Jatkotoimenpiteet vuosille 2018-2020	Toteuma 31.12
Hallintotoiminta: Henkilöstön tapaturmat.	 VÄHÄINEN	Vakuutukset ajan tasalla, sopimus vakuutusmeklaripalveluista.	Tapaturmien ja läheltä piti -tilanteiden tarkempi seuranta aloitettu uuden järjestelmän avulla.	Järjestelmä on käytössä. Lisätoimenpidetarpeita ei ole ilmennyt.
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Henkilöstön ja oppilaiden tapaturmat.	 KOHTALAINEN	Vakuutukset ovat ajan tasalla, turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja tarkastukset ovat ajan tasalla, tarkastukset suoritetaan ajallaan.	Toimenpiteet ovat riittäviä.	Lisätoimenpidetarpeita ei ole ilmennyt.
Kehittämistoiminta: Henkilöstön tapaturmat.	 VÄHÄINEN	Vakuutukset ovat ajan tasalla, turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja tarkastukset ovat ajan tasalla, tarkastukset suoritetaan ajallaan.	Nykyiset toimenpiteet ovat riittäviä.	Nykyiset toimenpiteet ovat riittäviä.
Tekninen ja ympäristötoiminta: Puuttuva oikeusturvavakuutus.	 VÄHÄINEN	Riski kokonaan kaupungilla.	Hankitaan oikeusturvavakuutus.	Hankittu.
Kiinteistövahinkojen osalta korvausvastuu kaupungilla niiltä osin, kun vakuutusyhtiö ei korvaa.	 KOHTALAINEN	Ajan tasalla olevat vakuutukset.	Ajan tasalla olevat vakuutukset.	Vakuutukset ajan tasalla.

Tytäryhteisöt: Kiinteistöihin kohdistuvat vahinkotapahtumat, joita vakuutusyhtiö ei korvaa.		Ajan tasalla olevat täysarvovakuutukset.	Ajan tasalla olevat vakuutukset.	Tytäryhteisöt ovat raportoineet merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta Tytäryhteisöjen toimintakertomus- ja tilinpäätöstiedot -osiossa.
---	--	--	----------------------------------	---

1.2. SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginvaltuusto (10.2.2014 § 4) on hyväksynyt Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupungin hallintosäännössä (valtuusto 27.3.2017 § 15) on määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuista, työnjaosta ja tehtävistä. Kaupunginvaltuusto (15.11.2018 § 38) on hyväksynyt muutetun hallintosäännön ja uuden talousarvio- ja suunnitelmarakenteen tulemaan voimaan 1.1.2019.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta. Kuntakonsernien selonteko esittää kuntakonsernin toimintaa ja taloutta koskevassa osiossa. Kuntakonsernin yhtiöt määrittelevät ja luokittelevat omat riskinsä sekä raportoivat niistä kaupungille vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Ei ole raportoitu laiminlyönneistä.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty toimintakertomuksen muissa kohdissa. Keskeiset poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin sekä niiden johdosta mahdollisesti suoritettavat toimenpiteet on esitetty kunkin toiminta-alueen teksteissä.

Toteutuneet merkittävät riskit

Toiminta-alueet raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskien hallinnan kehittämisestä osana väliraportointia ja tilinpäätöstä. Tilikauden aikana toteutuneista merkittävistä riskeistä ja toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista on toimintakertomuksessa oma erillinen arvio.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kaupungilla on kattava vakuutusurva riskien realisoitumisen varalta. Kaupunginhallituksella ei ole tiedossa omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kaupungille korvausvaade tai muu oikeudellinen vastuu.

Sopimustoiminta

Sähköisten sopimushallintajärjestelmien käyttö lisääntyy koko ajan ja sopimusten sisällön vastuu ja seurantahenkilöt ovat määritetty. Järjestelmien käytettävyydessä on kehitettävää.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Pudasjärven kaupungin kaupunginhallitus on ohjannut ja valvonut, että toiminta-alueet ovat toimineet vahvistetun talousarvion, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Lautakunta ja johtokunta vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kaupunginjohtaja, liikelaitoksen johtaja sekä toiminta-alueiden ja tulosalueiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskien hallintaan, jolloin katetaan olennaisimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit. Sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointeja suoritetaan, mutta ne eivät ole vielä systemaattisia ja vaativat kehittämistä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen

Käytettävissä olevien selontekojen ja selvitysten perusteella Pudasjärven kaupungin sisäinen valvonta ja riskien hallinta ovat hyvällä tasolla. Järjestelmällistä ja tavoitteellista kehittämistyötä on edelleen jatkettava. Toiminta-alueilla kehitetään edelleen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa mm. päivittämällä riskienhallintasuunnitelmia, kehittämällä riskien arviointia, hallintakeinoja sekä niiden seuranta. Lisäksi koulutuksilla vahvistetaan sopimusosaamista ja turvallisuusasioiden hallintaa. Toiminta-alueilla on tehty vaarojen ja riskien arviointi ja otettu käyttöön sähköinen Turva-Arvi -ohjelma. Ohjelma pitää sisällään RiskiArvi- ja turvallisuusilmoitusohjelmat.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Kaupunginhallituksen alaisten toiminta-alueiden ja konserniyhteisöjen tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Arvio perustuu toiminta-alueiden toiminnastaan hyväksymiin selontekoihin sekä sisäisen sekä ulkoisen tarkastuksen arviointitietoihin. Toiminta-alueet ovat arvioineet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja toimivuutta osavuosikatsausten yhteydessä (suunnitelmat ja toimenpiteet ovat arvio merkittävimmistä riskeistä osiossa).

Annettujen selontekojen pohjalta kaupunginhallitus toteaa, että toiminta-alueet ovat huolehtineet osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toteutuksesta kaupungin ohjeiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ohjetta ja toimintatapoja koskeva päivitys valmistuu vuoden 2019 aikana.

1.3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulo-rahoituksen lisäksi muuten rahoitetaan.

1.3.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (ulkoinen)

	2018	2017
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	9 930	9 595
Valmistus omaan käyttöön	19	11
Toimintakulut	-69 517	-67 256
Toimintakate	-59 568	-57 649
Verotulot	22 246	23 266
Valtionosuudet	35 877	36 935
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	161	63
Muut rahoitustuotot	538	2 164
Korkokulut	-208	-155
Muut rahoituskulut	-37	-9
Vuosikate	-990	4 616
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 675	-3 628
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	-4 666	988
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	103	103
Varausten lisäys (-) tai vähennys (-)	0	0
Rahastojen lisäys (-) ja vähennys (+)	442	414
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 120	1 505
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,3	14,3
Vuosikate/Poistot, %	-27	127
Vuosikate, €/asukas	-124	570
Asukasmäärä	7 993	8 102

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku kuvaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista. *Toimintatuottojen osuus toimintakuluista vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan on 14,3 %, eli toimintakuluista tämä osuus katettiin myynti- ja maksutuloilla. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuottojen osuus toimintakuluista pysyi samana.*

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Nämä väittämät pitävät paikkansa, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan vuosikate on -27 % poistoista, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 127 %.*

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan vuosikate euroa/asukas on -124, edellisenä vuonna vastaava luku oli 570.*

1.3.2. TOIMINNAN RAHOITUS

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018	2017
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-990	4 616
Satunnaiset erät	0	0
Myyntivoitot ja tappiot	26	199
Muut korjauserät	22	-44
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 730	-3 187
Rahoitusosuudet investointeihin	268	90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyn	1 127	115
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 277	1 789
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	54
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 500	2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 508	-2 558
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 481	-752
Oman pääoman muutokset		
Edellisten tilikausien yli/alij	-87	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2	0
Vaihto-omaisuuden muutos	36	35
Saamisten muutos	13	-734
Korottomien velkojen muutos	2 209	74
Rahoituksen rahavirta	5 643	-1 881
Rahavarojen muutos	366	-92
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	13 515	13 149
Rahavarat 1.1.	13 149	13 241
Rahavarojen muutos	366	-92
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toiminnan ja invest. rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	778	7 632
Investointien tulorahoitus, %	-18,1	149,0
Lainanhoitokate	-0,3	1,8
Kassan riittävyys, pv	63	66
Asukasmäärä	7993	8102

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoitolla on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan toiminnan ja investointien rahavirta sen kertymä on 778 (1 000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 7 632 (1 000 €).*

Investointien tulo-rahoitus, %

$$= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulo-rahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan investointien tulo-rahoitus % on -18,1, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 149,0.*

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan lainanhoitokate on -0,3, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 1,8.*

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Tunnusluku ilmaisee, monenkö päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan kassan riittävyys on 63 päivää, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 66.*

1.4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tase ja sen tunnusluvut

	2018	2017		2018	2017
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA		
I Aiheettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	43 017	43 017
1. Aineettomat oikeudet	213	280	II Kehittämisrahasto	5 276	5 560
2. Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	III Arvonkorotusrahasto	0	0
3. Ennakkomaksut	0	0	IV Muut omat rahastot	21	180
			V Ed. tk:en yli/alijäämä	10 219	8 800
II Aineelliset hyödykkeet			VI Tilikauden yli/alijäämä	-4 120	1 505
1. Maa- ja vesialueet	8 009	8 066			
2. Rakennukset	34 742	35 078	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 805	15 299	1. Poistoero	1 467	1 571
4. Koneet ja kalusto	1 419	1 445	2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
5. Muut aineelliset hyödykkeet	43	33			
6. Ennakkomaks ja kesk.er. hank.	243	341	C PAKOLLISET VARAUKSET		
			1. Eläkevaraukset	0	0
III Sijoitukset			2. Muut pakolliset varaukset	375	354
1. Osakkeet ja osuudet	10 072	9 372			
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
3. Lainasaamiset	0	0	1. Valtion toimeksiannot	0	0
4. Muut saamiset	0	0	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	36	37
			3. Muut toimeksiantojen pääomat	130	131
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
1. Valtion toimeksiannot	1	1	E VIERAS PÄÄOMA		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	35	35	I Pitkäaikainen		
3. Muut toimeksiantojen varat	112	112	1. Joukkovelkakirjalainat		
			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 183	15 442
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
I Vaihto-omaisuus			4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
1. Aineet ja tarvikkeet	81	82	5. Saadut ennakot	0	0
2. Keskeneneräiset tuotteet	0	0	6. Ostovelat	0	0
3. Valmiit tuotteet/Tavarat	0	0	7. Muut velat/liittymismaksut	1 306	1 306
4. Muu vaihto-omaisuus	283	319	8. Siirtovelat	0	0
5. Ennakkomaksut	0	0			
			II Lyhytaikainen		
II Saamiset			1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
Pitkäaikaiset saamiset			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 436	6 304
1. Myyntisaamiset	50	99	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	200
2. Lainasaamsiet	3 020	2 977	4. Lainat muilta luotonantajilta	800	0
3. Muut saamiset	0	0	5. Saadut ennakot	337	365
4. Siirtosaamiset	0	0	6. Ostovelat	3 431	2 948
			7. Muut velat/liittymismaksut	240	227
Lyhytaikaiset saamiset			8. Siirtovelat	3 716	1 976
1. Myyntisaamiset	1 294	1 875			
2. Lainasaamsiet	598	192	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	90 872	89 921
3. Muut saamiset	682	473			
4. Siirtosaamiset	653	691	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
			Omavaraisuusaste, %	61,7	67,7
III Rahoitusarvopaperit			Suhteellinen velkaantuneisuus %	50,1	40,7
1. Osakkeet ja osuudet	5	5	Velat ja vastuut prosenttia käyttöt.	102,5	93,3
2. Sijoitukset rahamarkk.instrum.	4 021	4 083	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	6 099	10 305
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	9 454	8 979	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	763	1 272
4. Muut arvopaperit	0	0	Lainakanta 31.12., 1000 €	25 419	21 946
			Lainakanta 31.12., €/asukas	3 180	2 709
IV Rahat ja pankkisaamiset	35	82	Lainasaamiset, 1000 €	0	0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	90 872	89 921	Asukasmäärä	7993	8102

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan omavaraisuusaste % on 61,7, edellisellä vuonna vastaava tunnusluku oli 67,7.*

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 x (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan suhteellinen velkaantuneisuus % on 50,1, edellisellä vuonna vastaava tunnusluku oli 40,7.*

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= 100 x (Vieras pääoma – Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan velat ja vastuut ovat 102,5 prosenttia käyttötuloista, tunnusluvun laskemisessa on otettu huomioon sekä leasingvastuut 19 351 (1000 €), että kiinteistöpalvelujen vastuut 16 267 (1000 €). Edellisellä vuonna vastaava tunnusluku oli 93,3.*

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan kertynyt ylijäämä on 6 099 (1000 €), edellisellä vuonna vastaava tunnusluku oli 10 305 (1000 €).*

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Asukasmäärä.

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. *Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan kertynyt ylijäämä/asukas on 763 €, edellisellä vuonna vastaava tunnusluku oli 1 272 €.*

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan kunnan lainakanta on 25 419 (1000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 21 946 (1000 €).

Lainat euroa/asukas

Lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan lainakanta/asukas on 3 180 €, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 2 709 €.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan sijoituksiin merkittyjä lainasaamisia ei ole.

1.5. KOKONAISTULOT JA -MENOT

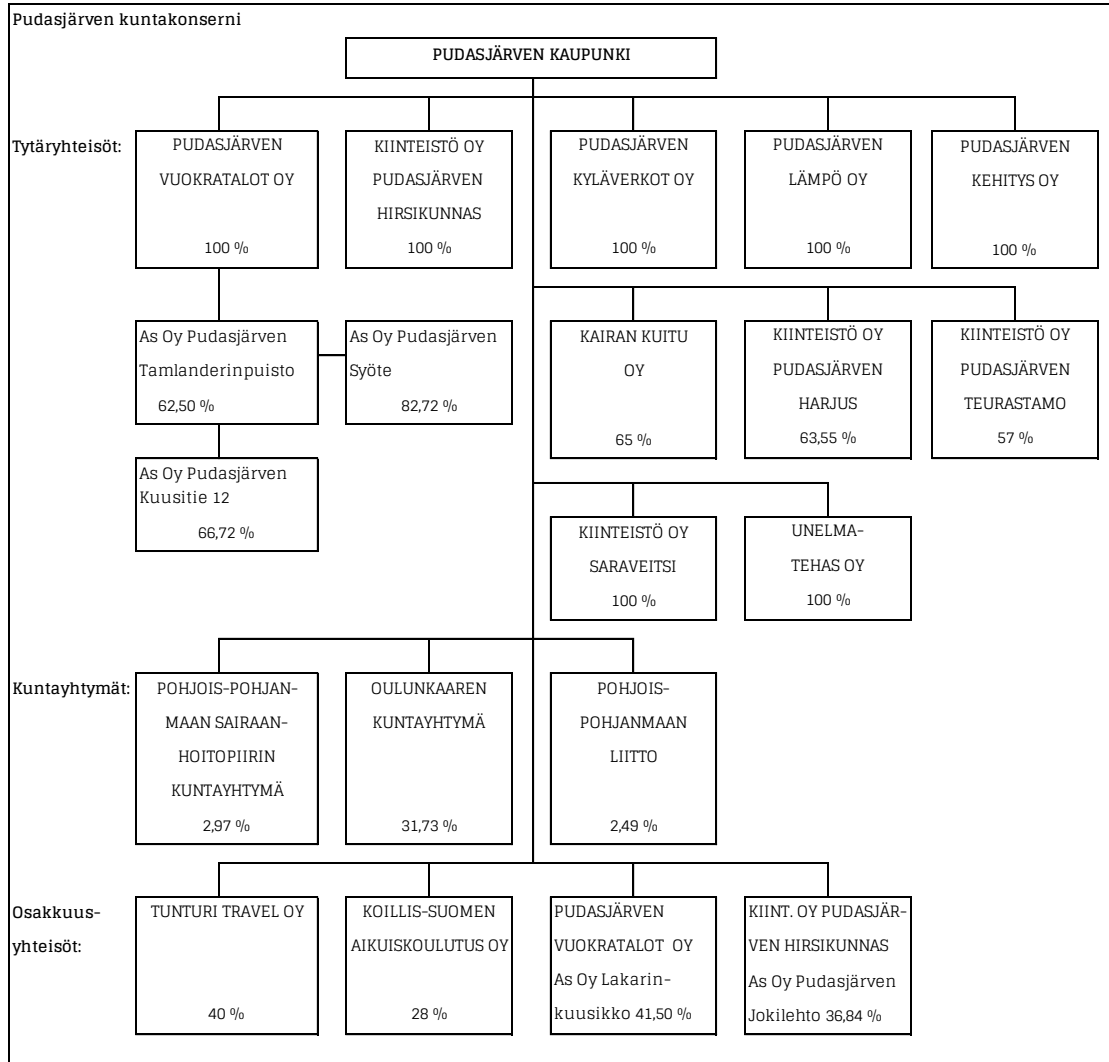
	2018		2018
TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	9 930	Toimintakulut	69 517
Verotulot	22 246	- valmistus omaan käyttöön	-19
Valtionosuudet	35 877	Korkokulut	208
Korkotuotot	161	Muut rahoituskulut	37
Muut rahoitustuotot	538		
Satunnaiset tuotot		Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät:		Tulorahoituksen korjauserät:	
- pakoll. var. muutos/muut korjauserät		+/- pakollisten varausten muutos	-22
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-37	- käyttöomaisuuden myyntitappiot	-64
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusos. investointimenoihin	268	Käyttöomaisuusinvestoinnit	5 730
Käyttöomaisuuden myyntitulot	1 127		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset		Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 500	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 508
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 481	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	87
Kokonaistulot yhteensä	76 091	Kokonaismenot yhteensä	77 982

Täsmäytys: Kokonaistulot - Kokonaismenot = (76 091) - (77 982) = -1 891

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = (366) - (2 257) = -1 891

1.6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1. YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTyvISTÄ YHTEISÖISTÄ

1.6.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Konsernin toiminnan ohjaus tapahtuu Pudasjärven kaupunginvaltuuston 7.9.2017 § 51 hyväksymän konserniohjeen mukaisesti. Konsernin toiminnan ohjaus tapahtuu käytännössä konserniyh-teisöjen yhtiökokousedustajiksi ja hallituksen jäseniksi valittujen luottamushenkilöedustajien toimesta sekä kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätöksillä konserniin liittyvissä asioissa. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat niiden edustajia tytäryhteisön toimielimis-sä.

Pudasjärven kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2018 talousarviossa kaupungin konserniin kuuluville tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tytäryhteisöjen toimitusjohtajat raportoivat tavoitteiden toteutumisesta talouden osavuositarkastuksen ja toimintakertomuksen yhteydessä. Vuoden 2018 tavoitteiden toteutuminen on raportoitu tytäryhteisöjen toimintakertomus- ja tilinpäätöstiedot osiossa.

	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Konsernijohtolle asetetut tavoitteet			
Konsernijohtoon raportoitava valtuustolle, krt/v	4	2	4
Konsernin toimintatulot toimintamenoista, %	52,4		51,9
Konsernin vuosikate poistoista, %	117,6	yli 100	14,7
Konsernin omavaraisuusaste, %	49,0	yli 50	44,5
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	53,0	alle 60	59,5
Konsernin korolliset lainat/asukas, euroa	5884	alle 6700	6584
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet			
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle, krt/v	1 krt/kk	1 krt/kk	1 krt/kk

Kuva: Konsernijohtolle ja kunnan edustajille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa konsernin tavoitteeksi on asetettu, että konsernin omavaraisuusaste -% ja suhteellinen velkaantuneisuus -% pysyvät kohtuullisina, eivätkä ylitä maan keskiarvolukua.

Tilinpäätös 2017 tiedot	Pudasjärvi	Koko maa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi
Konsernin toimintatulot toimintamenoista, %	52,4	48,5	46,6	54,4	43,2
Konsernin vuosikate poistoista, %	118	143	139	116	136
Konsernin omavaraisuusaste, %	49,0	44,4	44,6	36,6	44,7
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	53,0	78,7	66,5	69,7	62,3
Konsernin korolliset lainat/asukas, euroa	5884	6299	4929	6833	4636
Lainanhoitokate	1,7	1,9	1,7	1,7	1,9

Kuva: Konsernin vertailulukua tilinpäätöksen 2017 tiedoista (lähde: tilastokeskus), vertailuluvut vuodelta 2018 eivät ole vielä valmistuneet.

1.6.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Pudasjärven kaupungin 100 % omistaman Pudasjärven Kehitys Oy -nimisen kehitysyhtiön toiminta käynnistyi vuoden 2018 aikana, osakkeiden merkintähinta 1,1 miljoonaa euroa maksettiin 17.1.2018. Yhtiön toiminta tukee kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttamista ja uusien työpaikkojen sekä yritysten saamista kaupungin alueelle. Pudasjärven kaupunginhallitus on hyväksynyt Pudasjärven kaupungin ja Pudasjärven Kehitys Oy:n välisen yhteistyösopimuksen 15.1.2018 § 11 ja päivittänyt sopimusta 13.11.2018 § 326.

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnaksen sijoitettuun oman pääoman (SVOP) -rahastoon tehtiin 300 000 euron pääomasijoitus (valtuusto 1.3.2018 § 4).

Unelmatehas Oy:n operatiivinen toiminta on loppunut ja yhtiö puretaan vapaaehtoisen selvitystilan kautta.

Kiinteistö Oy Saraveitsen kiinteistöt on myyty ja yhtiö on asetettu selvitystilaan, tämän jälkeen yhtiö poistetaan rekisteristä.

Pudasjärven kaupunki on myöntänyt Pudasjärven Vuokratalot Oy:lle uuden omavelkaisen takauksen 227 000 euroa v. 2018 (valtuusto 30.5.2018 § 15).

Yhtiöittämisvelvollisuudesta johtuen työterveyshuollon palvelut siirtyvät (valtuusto 15.11.2018 § 40 ja kh 26.2.2019 § 71) Oulunkaaren kuntayhtymältä Oulunkaaren Työterveys Oy:n tuotettaviksi vuonna 2019 (Pudasjärven omistusosuus 36,73 %).

Kaupunginhallituksen päätöksen 23.10.2018 § 304 mukaan Pudasjärven kaupunki on valmis myymään omistuksessaan olevan Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n osakekannan (Pudasjärven omistusosuus 28 %) Kuusamon kaupungille.

1.6.4. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pudasjärven kaupungin koko konsernin tulevaan kehitykseen vaikuttaa osaltaan kaupungin tulo-rahoituksen kehittyminen. Verotulojen kasvuun tarvitaan kaupungin elinvoiman ja työllisyyden positiivista kehittymistä. Koko konsernin alueella on tulossa mittavia investointeja ja konsernin lainamäärä tulee sen johdosta kasvamaan. Strategian mukaisten kasvutavoitteiden toteutuminen väkiluvun ja yritysten määrän suhteen vahvistaa verotulojen kasvua. Tavoitteiden toteutuminen on tärkeää koko konsernin kehittymisen näkökulmasta.

1.6.5. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Valtuusto on hyväksynyt 10.2.2014 Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja hallitus 13.5.2014 ohjeistuksen. Sisäisen valvonnan toimivuudesta vastaa kaupunginhallitus ja toteuttamis- ja valvontavastuu on kaupunginjohtajalla. Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konserniyhtiöt ovat velvollisia raportoimaan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta osavuosisikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

1.6.6. KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA	2018	2017
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	61 726	60 389
Toimintakulut	-119 006	-115 300
Osuus osakkuusyht. voitosta /tappiosta	-1	32
TOIMINTAKATE	-57 281	-54 879
Verotulot	22 246	23 266
Valtionosuudet	35 877	36 935
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	167	66
Muut rahoitustuotot	581	2 176
Korkokulut	-628	-554
Muut rahoituskulut	-59	-10
Rahoitustuotot ja -kulut	61	1 678
VUOSIKATE	903	7 000
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 127	-5 950
Arvonalentumiset	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-6 127	-5 950
Satunnaiset erät	558	0
TILIKAUDEN TULOS	-4 667	1 050
Tilinpäätössiirrot	674	591
Tilikauden verot	-41	-30
Laskennalliset verot	-4	-8
Vähemmistöosuudet	-3	-3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 041	1 601
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	51,9	52,4
Vuosikate/Poistot %	14,7	117,6
Vuosikate, euroa/asukas	113	864
Asukasmäärä	7993	8102

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 \times \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Tunnusluku kuvaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista. *Toimintatuottojen osuus toimintakuluista vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan on 51,9 %. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuottojen osuus laski 0,5 prosenttiyksikköä.*

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{arvonalentumiset})$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Nämä väittämät pitävät paikkansa, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen vuotuista investointitasoa. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan vuosikate kattaa 14,7 % poistoista, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 117,6.*

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan vuosikate euroa/asukas on 113, edellisenä vuonna vastaava luku oli 864.*

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2018	2017
	1 000 €	1 000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	903	7 000
Satunnaiset erät	557	0
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-513	110
TOIMINNAN RAHAVIRTA	947	7 109
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-12 544	-8 876
Rahoitusosuudet investointeihin	388	90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 786	355
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-10 370	-8 431
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-9 423	-1 322
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäys	3	54
Antolainasaamisten vähennys	0	0
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	3	54
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 132	5 378
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 065	-3 894
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 460	-633
LAINAKANNAN MUUTOKSET	5 527	851
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	1 260	-43
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen ja varojen pääomien muutokset	-6	-2
Vaihto-omaisuuden muutos	60	139
Saamisten muutos	1 188	1 047
Korottomien velkojen muutos	1 460	570
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	2 703	1 754
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	9 493	2 616
RAHAVAROJEN MUUTOS	70	1 294
KASSAVARAT 31.12.	20 747	20 677
KASSAVARAT 1.1.	20 677	19 383
RAHAVAROJEN MUUTOS	70	1 294
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toiminnan ja invest. rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-19 512	-7 972
Investointien tulorahoitus, %	7,4	79,7
Lainanhoitokate	0,2	1,7
Kassan riittävyys, pv	55	59

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omahankituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omahankitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoitolla on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä on -19 512 (1 000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli -7 972 (1 000 €).*

Investointien tulo-rahoitus, %

= 100 x Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulo-rahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintameno on rahoitettu tulo-rahoituksella. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan investointien tulo-rahoitus % on 7,4 %, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 79,7.*

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan lainanhoitokate on 0,2, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 1,7.*

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee, monen päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan kassan riittävyys on 55 päivää, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 59.*

Konsernitase ja sen tunnusluvut

KONSERNITASE 31.12.	2018	2017		2018	2017
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	43 019	43 017
Aineettomat oikeudet	221	153	Muut omat rahastot	5 737	6 157
Muut pitkävaikutteiset menot	673	680	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	12 717	11 131
Ennakkomaksut	110	78	Tilikauden yli-/alijäämä	-4 041	1 601
Aineettomat hyödykkeet	1 004	911	OMA PÄÄOMA	57 432	61 906
Aineelliset hyödykkeet			VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 081	1 135
Maa- ja vesialueet	8 713	8 399	PAKOLLISET VARAUKSET		
Rakennukset	53 387	51 965	Muut pakolliset varaukset	1 080	1 053
Kiinteät rakenteet ja laitteet	30 190	28 074	PAKOLLISET VARAUKSET	1 080	1 053
Koneet ja kalusto	3 941	3 381	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut aineelliset hyödykkeet	973	921	Valtion toimeksiannot	118	162
Ennakkom. ja keskener. hank.	1 138	1 427	Lahjoitusrahastojen pääomat	37	37
Aineelliset hyödykkeet	98 342	94 167	Muut toimeksiantojen pääomat	350	307
Sijoitukset			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	505	506
Osakkuusyhteisöosuudet	1 276	1 280	VIERAS PÄÄOMA		
Tytäryhteisöosakk. ja osuudet	0		Pitkäaikainen		
Muut osakkeet ja osuudet	548	1 253	Lainat rah.- ja vakuutuslaitoksilta	36 520	35 716
Muut lainasaamiset	804	7	Lainat julkisyhteisöiltä	5 999	3 734
Muut saamiset	1		Lainat muilta luotonantajilta	15	20
Sijoitukset	2 629	2 540	Saadut ennakot		1
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 975	97 617	Muut velat/Liittymism. ja muut vel.	1 446	1 443
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Siirtovelat	266	158
Valtion toimeksiannot	119	163	Pitkäaikainen	44 246	41 072
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	35	35	Lyhytaikainen		
Muut toimeksiantojen varat	327	279	Lainat rah.- ja vakuutuslaitoksilta	9 031	7 450
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	481	477	Lainat julkisyhteisöiltä	248	384
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat muilta luotonantajilta	812	5
Vaihto-omaisuus			Saadut ennakot	338	372
Aineet ja tarvikkeet	273	266	Ostovelat	6 544	6 183
Muu vaihto-omaisuus	44	76	Muut velat/Liittymism. ja muut vel.	1 522	1 577
Ennakkomaksut	283	319	Siirtovelat	8 924	7 284
Vaihto-omaisuus	600	661	Lyhytaikainen	27 419	23 255
Saamiset			VIERAS PÄÄOMA	71 665	64 328
Pitkäaikaiset saamiset			VASTATTAVAA	131 763	128 927
Myyntisaamiset	50	99			
Pitkäaikaiset saamiset	50	99			
Lyhytaikaiset saamiset			KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT:		
Myyntisaamiset	4 811	4 879	Omavaraisuusaste, %	44,5	49,0
Lainasaamiset	598	342	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	59,5	53,0
Muut saamiset	1 308	1 151	Velat ja vastuut prosenttia käyttöt.	90,1	84,4
Siirtosaamiset	1 192	3 024	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	8 676	12 732
Lyhytaikaiset saamiset	7 910	9 397	Kertynyt yli-/alijäämä, € asukas	1 085	1 571
Saamiset	7 960	9 496	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	52 625	47 309
Rahoitusarvopaperit			Konsernin lainat euroa/asukas	6 584	5 839
Osakkeet ja osuudet	2 129	2 656	Konsernin lainasaam. 31.12., 1000 €	804	7
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	2 111	1 618			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	9 454	8 979	Asukasmäärä	7 993	8 102
Rahoitusarvopaperit	13 694	13 253			
Rahat ja pankkisaamiset	7 053	7 424			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 307	30 833			
VASTAAVAA	131 763	128 927			

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan omavaraisuusaste % on 44,5 edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 49,0.*

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan suhteellinen velkaantuneisuus % on 59,5, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 53,0.*

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

$$= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana konsernin taseessa. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan velat ja vastuut ovat 90,1 prosenttia käyttötuloista. Tunnusluvun laskemisessa on otettu huomioon sekä leasingvastuut, että kiinteistöpalvelujen vastuut. Edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 84,4.*

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan kertynyt ylijäämä on 8 676 (1 000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 12 732 (1 000 €)*

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= (\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. *Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan kertynyt ylijäämä/asukas on 1 085 €, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 1 571 €.*

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan lainakanta on 52 625 (1 000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 47 309 (1 000 €).

Konsernin lainat euroa/asukas

Lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan lainakanta/asukas on 6 584 €, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 5 839 €.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Vuoden 2018 konsernitilinpäätöksen mukaan sijoituksiin merkityt lainasaamiset ovat 804 (1 000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 7 (1 000 €).

Konsernin henkilöstömäärä

Pudasjärven kaupungin ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana oli 345 henkilöä.

1.7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

1.7.1. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain 115 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Vuoden 2018 tuloslaskelma osoittaa -990 477 euron vuosikatetta. Suunnitelman mukaiset poistot ovat -3 675 394 euroa.

Edellä mainittujen kirjausten jälkeen tilikauden tulos on -4 665 871 euroa.

Tilikauden tuloksen käsittelyerinä on tuloutettu poistoeroa 103 263 euroa ja rahaston käyttöä 442 417 euroa. Tuloksen käsittelyerien jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostuu -4 120 191 euroa. Alijäämä -4 120 191 euroa siirretään yli/alijäämätilille. Yli/alijäämätilillä on edellisten tilikausien ylijäämä 10 218 812 euroa. Yli/alijäämätilin ylijäämäksi muodostuu 6 098 621 euroa.

1.7.2. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Kuntalain 115 § mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Valtuusto on hyväksynyt 16.6.2015 § 41 Pudasjärven kaupungin toiminnan kehittämissuunnitelman vuosille 2015-2017. Kaupunginhallitus linjasi tuloveroprosentin käsittelyn yhteydessä 9.10.2018 § 293, että toiminnan kehittämissuunnitelman päivityksen valmistelu aloitetaan. Toiminnan kehittämissuunnitelman päivitystä varten Kuntamaisema Oy on tehnyt erillisselvityksen Pudasjärven kaupungin palveluiden nykytilasta ja mahdollisista säästöpotentiaaleista ja optimointivaroista alkuvuonna 2019.

Esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. STRATEGIAOSAN TOTEUTUMINEN

2.1.1. KUNTASUUNNITELMA 2012-2018, KUNTASTRATEGIA 2017-2027

Pudasjärven kuntasuunnitelmassa 2012-2018 on määritelty ne painopistealueet, joilla kaupungin kehitystä vahvistetaan.

Valtuusto hyväksyi uuden kuntastrategian 2017-2027 kokouksessaan 30.5.2017. Strategian linjaukset ja tavoitteet nojaavat vahvasti Pudasjärven omiin luontaisiin vahvuuksiin ja mahdollisuuksiin. Pudasjärven tulevaisuuden tahtotila ”Pudasjärvi on Suomen luonnonmukaisin kasvukaupunki” määrittää kiteytetysti koko kunnan tahtotilan. Pudasjärvi on luonnonantimien ja hirren koti, vahvasti kasvava maaseutumainen, suurkaupungin aktiivista kumppanuutta hyödyntävä monikulttuurinen ja persoonallisuuksia kiinnostava kaupunkialue.

Pudasjärven elinkeinonäkymät

Pudasjärven elinkeinopolitiikan yleisenä päämääränä on elinkeinoelämän aktivointi toimivien yritysten kasvua tukemalla ja luomalla edellytyksiä uusien yritysten synnylle ja siirtymiselle Pudasjärvelle. Vuonna 2017 hyväksytyyn uuden kuntastrategian tärkein tavoite on kasvu. Kaupungin asukasluvun kasvattaminen 10 000 asukkaaseen vaatii merkittäviä muutoksia toiminnassa. Ratkaisevinta on käänteen aikaan saaminen. Kasvu edellyttää myös elinkeinoelämän kehittymistä, toisaalta se myös luo mahdollisuudet yritysten kasvulle.

Pudasjärvelle tärkeitä elinkeinoaloja ovat luontoon ja luonnonvaroihin pohjautuvat elinkeinot, kuten matkailu, puutuoteteollisuus, uusiutuvan energian raaka-ainevarojen hyödyntäminen, maa- ja metsätalous, sekä porotalous, elintarvikejalostus ja bioenergian raaka-ainetuotanto.

Vuonna 2018 kaupunki toteutti organisaatiouudistuksen ja kaupungin kehittämistoimi lakkasi omana hallinnonalana olemasta ja osa kehittämistoimen henkilöstöstä sulautui hallintotoimeen. Rimmin rakennuksista päätettiin luopua ja kaupunki etsii ratkaisuja Köökin uudelleenperustamiseksi.

Kaupunki perusti kehitysyhtiön Pudasjärven Kehitys Oy:n, joka tarjoaa jatkossa yritysneuvontapalveluja ja järjestää yrittäjille suunnattuja tapahtumia ja koulutuksia. Yhtiö tuottaa kunnan elinkeino- ja kehittämispalveluja. Alkuvaiheessa kehitysyhtiössä työskentelee toimitusjohtajan kanssa yritysneuvoja, mutta yhtiön toiminta laajentuu vähitellen kattamaan myös muita asiantuntijapalveluita. Yhtiö on mukana erilaisissa kehittämishankkeissa ja pyrkii käynnistämään jatkossa myös omia hankkeita yrityskentästä nousevien tarpeiden mukaisesti.

Kaupunkiin johtavalle pääväylälle suunniteltu uusi kiertoliittymä ja ydinkeskustan alueen liikennejärjestelyihin liittyvät hankkeet uudistavat tulevana vuosina ydinkeskustan ilmettä. Uusien liikepaikkojen myötä keskusta tulee muuttumaan monin tavoin lähivuosien aikana ja mahdollisesti keskustan alueelle saadaan myös uusia toimijoita. Keskustan alueelle rakennetaan jo yksityistä päiväkotia ja uusia kaupungin vuokra-asuntoja suunnitellaan. Hyvän Olon Keskus, jäähalli ja muut uudisrakennukset tulevat sijoittumaan ydinkeskustaan johtavan pääväylän varteen. Tilanne tuo toisaalta mahdollisuuksia, mutta aiheuttaa myös käytännön haasteita nykyisille keskustan alueen toimijoille, kun pohditaan nykyisten liiketilojen remontointia tai liiketoiminnan kehittämistä liikennejärjestelyjen uudistuessa. Asiakasvirtojen houkuttelemiseksi ja asukasviihtyvyyden kannalta ydinkeskustan yleisilmeen kehittäminen koetaan yleensä ottaen tärkeäksi.

Matkailu on kansainvälinen kasvuala ja alan näkymät ovat hyvät myös Pudasjärvellä. Vuoden 2018 lopulla Syötteellä tapahtui valitettava hotellipalo, mutta hotellitoiminta kehittyy jatkossa uusien investointien myötä entistä laajemmaksi. Suunnitelmassa on korvata palanut hotelli uudella ja Iso-Syötteelle on rakenteilla myös uusi ski-in-hotelli, jossa on ensimmäisessä vaiheessa 60 kahden hengen huonetta. Safaritalon ympärille rakentuu hotellin ja LumiAreenan myötä uusi kokonaisuus ja Iso-Syöteen matkailualueen uusi palvelukeskus. Keskuksessa on tarkoitus järjestää myös tapahtumia. Kaupungin toteuttama infrahanke uudistaa Iso-Syöteen alueen ilmettä ja matkailukeskuksen pysäköintialueen koko kasvaa noin kaksinkertaiseksi. Alueella toimivat yritykset muodostavat yhdessä valtakunnallisesti merkittävän matkailualan klusterin. Painopistealueena matkailussa on ympärivuotisen matkailun kehittäminen, ryhmien houkuttelu Syötteelle sekä Syöteen matkailijavirtojen hyödyntäminen koko Pudasjärven matkailun kehittämisessä.

Pudasjärven Matkailun puitesopimus on luonut edellytykset matkailun merkittävään kasvuun. Kasvun veturina toimii alkuvaiheessa Syöteen matkailualue, mutta turistivirtojen kasvaessa koko Pudasjärven matkailu kehittyy. Lisääntyvä majoituskapasiteetti luo tarpeita uusille ohjelmapalvelu- ja yrityksille, jotka voivat sijoittua eri puolille Pudasjärveä. Luontoa ja suomalaista elämäntapaa

kansainvälisille turisteille esitteleville ohjelmapalveluyrityksille olisi tilaa markkinoilla ja esimerkiksi niiden kautta matkailualan liiketoiminta myös Pudasjärven kylillä voi vahvistua. Tuotteina voivat olla esimerkiksi luontoretket, leivän paisto perinteisessä suomalaisessa ympäristössä, kalastusretket ja lammastilaan tutustuminen. Päiväretkien kautta turisteille voitaisiin esitellä suomalaista elintapaa aidossa ympäristössä ja esimerkiksi maatilayrittäjät voivat saada sitä kautta lisätuloja. Uusia matkailu- ja/tai majoituspalveluja tarjoavia yrityksiä on syntynyt esimerkiksi Hirvaskoskelle ja Taipaleenharjuun. Matkailun ja lähiruoka-alan yritysysteistyön kautta voi syntyä uutta liiketoimintaa ja olemassa olevan liiketoiminnan kasvua.

Syötteen alueen matkailun kehittämisen yksi keskeinen lähtökohta on kestävän kehityksen periaate. Kehittämisen kannalta merkittäväksi asiaksi on noussut yritysten liiketoimintamahdollisuuksien ja luontoarvojen yhteensovittaminen. Aluetta kehitetään edelleen yhtenä Pohjois-Suomen vetovoimaisimpana matkailualueena. Attractive Oulu Region -hankkeen toiminta jatkuu, ja siinä keskitytään maakunnallisten matkailijatoimijoiden yhteistyön tiivistämiseen ja uusien kansainvälisten kontaktien luomiseen. Syötteen Matkailuyhdistys ry vahvistaa erityisesti alueen kansainvälistä tunnettuutta ja käytännön yritysysteistyötä Syötteen alueella.

Pudasjärvellä toimii muutamia valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä kärkiyrityksiä, kuten puutuotealan yritykset Kontiotuote Oy ja Profin Oy. Nämä olemassa olevat vahvat mekaanisen puuteollisuuden yritykset luovat mahdollisuuksia uusien yritysten synnylle. Kuntastrategian yhtenä painopistealueena on mekaaninen puuteollisuus ja Pudasjärvi tunnetaan yleisesti maan hirsipääkaupunkina. Lännen Tehtaiden omistama elintarvikejalostusalan tuotantoyksikkö sijaitsee Pudasjärvellä. Kaupungissa toimii yhteensä lähes 500 yritystä ja ne kattavat monipuolisesti eri toimialat. Vuosittain kaupunkiin perustetaan muutamia uusia yrityksiä ja muutama yritys lopettaa toimintansa, joten yritysten kokonaislukumäärä pysyy suhteellisen vakaana. Valtaosa yrityksistä on pieniä, 1-2 henkeä työllistäviä yrityksiä, mutta ne ovat hyvin merkittäviä toimijoita palvelutarjonnan ja koko kaupungin elinvoimaisuuden näkökulmasta.

2.1.2. HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN JA HYVINVOINTISUUNNITELMA 2017-2020

Hyvinvointikoordinaattorin työ (50 % työaika) kaupungin kehittämistoimessa sisältää hyvinvoinnin edistämisen mallintamisen, kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen koordinaation ja sen sisällä myös terveyserojen kaventamisen, turvallisuuden, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämisen sekä verkostoitumisen alueellisiin ja kansallisiin hyte-verkostoihin. Vuoden 2019 alusta lukien hyvinvointikoordinaattorin työ siirtyy organisaatiouudistuksen myötä hyvinvointi- ja sivistystoimeen.

Kuntalain 1 §:n mukaisesti kunnalle on asetettu velvoite edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Hyvinvointia edistääkseen kunta:

- kehittää kunnan elinvoimaa ja toimintakykyä pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti.

- tunnistaa eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeet sekä -odotukset ja luo niille edellytyksiä
- ehkäisee ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta
- tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan asukkaiden ja yhteisöjen yhteinen asia

Hyvinvointityön vaikutuksia seurataan ja arvioidaan hyvinvointitiedolla johtamisen/ohjaamisen tueksi kehitetyssä sähköisessä hyvinvointikertomuksessa (SHVK) ja vuosittaisessa raportoinnissa. Vuosiraporttia ei ole tehty vuodesta 2018.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken ja yhteistyö on välttämätöntä. Hyvinvoinnin edistäminen sisältää toiminnan, joka vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin ja sen kokemiseen aina asuntopolitiikasta elinkeino- ja turvallisuuspolitiikkaan. Vastuu elämänlaadusta on myös kuntalaisilla.

Kunnan terveydenedistämisasiivisyys eri palvelualoilla (ns. HYTE-kerroin) tulee olemaan jatkossa osa kuntia ja maakuntia hyvinvoinnin edistämiseen kannustavaa rahoitusta. Pudasjärven tämänhetkinen (2018) hyte-kerroin on 10,8 €/asukas. Vaihteluväli koko maassa on 6 € - 12 €.

Hyvinvoinnin edistämisen toiminnalliset tavoitteet

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen huomioi koetun hyvinvoinnin eri ulottuvuudet Marika Kunnarin väitöskirjan 2017 mukaisesti (<http://jultika.oulu.fi/files/isbn9789526215723.pdf>). Tavoitteena on:

- Kuntalaisten monipuolinen koetun hyvinvoinnin edistäminen, hyvinvointisetelin kehittäminen
- Osallisuuden edistäminen ja kuntalaisten kuuleminen
- Lapsiperhepalvelujen kehittäminen
- Terveyserojen kaventaminen

Pudasjärven kaupunki on mukana Euroopan maaseuturahaston rahoittamassa Maaseudun arjen palveluverkosto -hankkeessa. Hankkeen päämääränä oli lisätä harvaan asuttujen alueiden ihmisten hyvinvointia ja arjen turvallisuutta sekä ehkäistä syrjäytymistä. Hanke päättyi 31.12.2018. Arjen turvan toimintamallin lähtökohtana on kuntalaisten turvallinen arki, joka muodostuu toimeentulosta, palveluista, hyvinvoinnista ja osallisuudesta. Arjen turva on kuntien, järjestöjen, yritysten ja monien muiden toimijoiden yhteinen asia. Pudasjärvellä tätä hyvinvoinnin edistämistä täydentää yhdessä hankkeen kanssa kehitetty paikallinen hyvinvointityön malli ja kehittämissä oleva kaikille kuntalaisille jaettava hyvinvointiseteli. Hyvinvointiseteli ei edennyt toteutukseen asti.

2.2. SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110.4 §). Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion.

Pudasjärven kaupungin talousarvion sitovuus on toiminta-alueittain toimintakatteiden (ulkoinen ja sisäinen) tasolla.

Toiminta-alueitasot:

- Hallintotoiminta
- Kehittämistoiminta
- Sivistys- ja hyvinvointitoiminta
- Tekninen ja ympäristötoiminta
- Kunnan yhteistyötoiminta

Investointien kokonaissumma on valtuustoon nähden sitova, kaupunginhallitus päättää hanke-ryhmittäin/hankkeittain.

2.3. MÄÄRÄRAHOJEN, TULOARVIOIDEN JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

2.3.1. KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Käyttötalous yhteensä

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI		Talousarvio-		Talousarvio	Toteutuma	Toteu-	
Tilinpäätös	Talousarvio	muutokset	muutoksen	tuma		Poikkeama	
Ulkoisen/sisäinen, euro.	2017	2018	2018	jälkeen 2018	2018	%	Euroa
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI							
KÄYTTÖTALOUS							
Myyntituotot	4 962 079	4 158 008		4 158 008	5 029 419	121,0	-871 411
Maksutuotot	922 741	595 660		595 660	875 581	147,0	-279 921
Tuet ja avustukset	1 077 301	871 301		871 301	1 266 761	145,4	-395 460
Muut toimintatuotot	5 851 941	5 682 236		5 682 236	6 045 355	106,4	-363 119
TOIMINTATUOTOT	12 814 061	11 307 205		11 307 205	13 217 115	116,9	-1 909 910
Valmistus omaan käyttö.	11 241	8 000		8 000	18 922	236,5	-10 922
Henkilöstökulut	-15 532 061	-15 355 366		-15 355 366	-16 316 623	106,3	961 257
Palvelujen ostot	-46 362 368	-45 501 225	-911 000	-46 412 225	-47 797 590	103,0	1 385 365
Aineet, tarv. ja tavarat	-3 264 852	-2 895 649		-2 895 649	-3 314 524	114,5	418 875
Avustukset	-1 460 454	-1 279 480	-194 000	-1 473 480	-1 390 978	94,4	-82 502
Muut toimintakulut	-3 854 788	-3 907 517		-3 907 517	-3 984 153	102,0	76 636
TOIMINTAKULUT	-70 474 523	-68 939 237	-1 105 000	-70 044 237	-72 803 869	103,9	2 759 632
TOIMINTAKATE	-57 649 221	-57 624 032	-1 105 000	-58 729 032	-59 567 831	101,4	838 799
Suunn. mukaiset poistot	-3 628 157	-3 509 286		-3 509 286	-3 675 394	104,7	166 108
Poistot ja arvonalent.	-3 628 157	-3 509 286		-3 509 286	-3 675 394	104,7	166 108
Vyörytysmenot	-1 255 090				-1 391 496	-100,0	1 391 496
Vyörytystulot	1 255 090				1 391 496	-100,0	-1 391 496
Luontoisetumenot	-58 783				-70 168	-100,0	70 168
Luontoisetutulot	58 783				70 168	-100,0	-70 168
Arvonlisäverot (Pal. järj.)	-2 523 213				-2 807 880	-100,0	2 807 880
LASKENNALLISET ERÄT	-2 523 213				-2 807 880	-100,0	2 807 880
Josta sisäiset erät							
Sisäiset palvelut	1 233 782	1 276 670		1 276 670	1 266 246	99,2	10 424
Sisäiset vuokrat	1 985 174	1 645 181		1 645 181	2 020 401	122,8	-375 220
Sisäiset tuotot yhteensä	3 218 957	2 921 851		2 921 851	3 286 646	112,5	-364 795
Sisäiset palvelut	-1 233 782	-1 276 670		-1 276 670	-1 266 246	99,2	-10 424
Sisäiset vuokrat	-1 985 174	-1 645 181		-1 645 181	-2 020 401	122,8	375 220
Sisäiset kulut yhteensä	-3 218 957	-2 921 851		-2 921 851	-3 286 646	112,5	364 795
Sisäiset netto	0	0	0		0		

Vuokratuotot, Sote on siirretty luonteensa mukaisesti myyntituotoista muihin toimintatuottoihin. Taulukossa tiliryhmien välinen siirto pienentää myyntituottoja ja kasvattaa muita toiminta-

tuottoja 156 814 € verrattuna vastaaviin vuoden 2017 tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin sekä pienentää myyntituottoja ja kasvattaa muita toimintatuottoja 3 161 000 € verrattuna vastaaviin vuoden 2018 talousarviossa esitettyihin tietoihin.

Valtuuston hyväksymä talousarvion toimintakate (ulkoinen/sisäinen) oli -57 624 032 euroa. Valtuusto hyväksyi 19.6.2018 talousarviomuutoksena tekninen- ja ympäristötoiminnalle 900 000 euron lisämäärärahan ja 15.11.2018 kehittämistoiminnalle 205 000 euron lisämäärärahan.

Talousarviomuutosten jälkeinen toimintakate on -58 729 032 euroa. Käyttötalouden toimintakate muodostui -59 567 831 euron suuruiseksi ja se ylittyi muutosbudjettiin nähden 838 799 euroa.

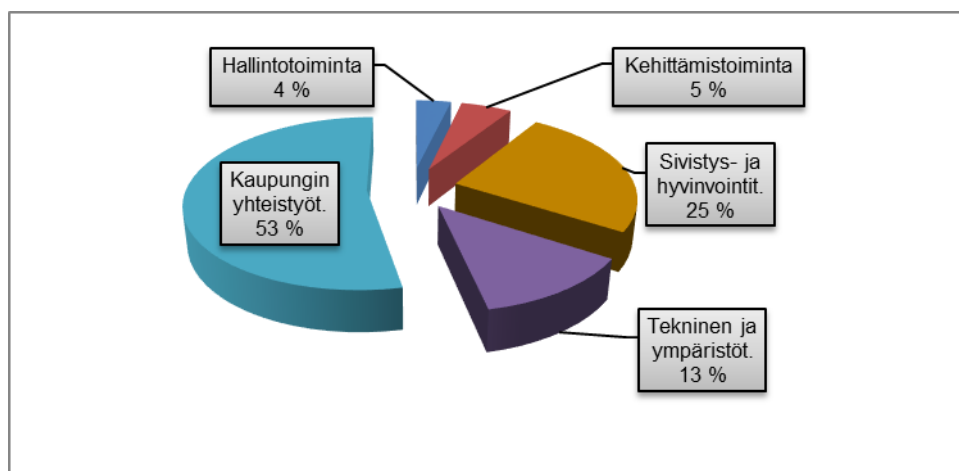
Tähän vaikutti merkittävästi sekä Oulunkaaren kuntayhtymän sotien tuotannon loppulasku (lisämaksua Pudasjärven kaupungille 1 002 007 €), että Oulun seudun koulutuskuntayhtymän alijäämälasku (maksua Pudasjärven kaupungille 551 121 €).

Käyttötalous toiminta-alueittain

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	TA- muutos	TA+muutos 2018	Toteutuma 2018	Tot. Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€	% €
HALLINTOTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	471 561	447 205		447 205	517 637	115,7 -70 432
Valmistus omaan käyttöön	256					
TOIMINTAKULUT	-2 577 813	-2 716 405		-2 716 405	-2 691 487	99,1 -24 918
TOIMINTAKATE	-2 105 995	-2 269 200	0	-2 269 200	-2 173 850	95,8 -95 350
Poistot ja arvonalen- tumiset	-66 090	-178 916		-178 916	-66 159	37,0 -112 757
KEHITTÄMISTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	1 650 037	903 494		903 494	1 254 921	138,9 -351 427
Valmistus omaan käyttöön					2 748	-100,0
TOIMINTAKULUT	-4 158 212	-3 249 933	-205 000	-3 454 933	-3 921 404	113,5 466 471
TOIMINTAKATE	-2 508 175	-2 346 439	-205 000	-2 551 439	-2 663 735	104,4 112 296
Poistot ja arvonalen- tumiset	-26 003				-4 959	-100,0
SIVISTYS- JA HYVIN- VOINTITOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	1 096 339	932 770		932 770	1 475 150	158,1 -542 380
Valmistus omaan käyttöön	2 558				6 595	-100,0
TOIMINTAKULUT	-17 130 547	-17 910 022		-17 910 022	-18 220 001	101,7 309 979
TOIMINTAKATE	-16 031 650	-16 977 252	0	-16 977 252	-16 738 256	98,6 -238 996
Poistot ja arvonalen- tumiset	-1 114 957	-1 068 709		-1 068 709	-1 069 416	100,1 707

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	Tilinpäätös 2017 €	Talousarvio 2018 €	TA- muutos €	TA+muutos 2018 €	Toteutuma 2018 €	Tot. Poikkeama %	Poikkeama €
TEKNINEN JA YMPÄ- RISTÖTOIMINTA							
TOIMINTATUOTOT	8 754 708	8 184 131		8 184 131	9 089 275	111,1	-905 144
Valmistus omaan käyttöön	8 426	8 000		8 000	9 579	119,7	-1 579
TOIMINTAKULUT	-9 223 181	-7 505 283	-900 000	-8 405 283	-9 159 357	109,0	754 074
TOIMINTAKATE	-460 046	686 848	-900 000	-213 152	-60 503	28,4	-152 649
Poistot ja arvonalen- tumiset	-2 419 326	-2 252 369		-2 252 369	-2 533 078	112,5	280 709
KUNNAN YHTEIS- TYÖTOIMINTA							
TOIMINTATUOTOT	841 416	839 605		839 605	880 131	104,8	-40 526
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-37 384 771	-37 557 594		-37 557 594	-38 811 619	103,3	1 254 025
TOIMINTAKATE	-36 543 355	-36 717 989	0	-36 717 989	-37 931 488	103,3	1 213 499
Poistot ja arvonalen- tumiset	-1 781	-9 292		-9 292	-1 782	19,2	-7 510
PUDASJÄRVEN KAU- PUNKI							
TOIMINTATUOTOT	12 814 061	11 307 205		11 307 205	13 217 115	116,9	-1 909 910
Valmistus omaan käyttöön	11 241	8 000		8 000	18 922	236,5	-10 922
TOIMINTAKULUT	-70 474 523	-68 939 237	-1 105 000	-70 044 237	-72 803 869	103,9	2 759 632
TOIMINTAKATE	-57 649 221	-57 624 032	-1 105 000	-58 729 032	-59 567 831	101,4	838 799
Poistot ja arvonalen- tumiset	-3 628 157	-3 509 286		-3 509 286	-3 675 394	104,7	166 108

Kuva: Toimintakulut (u/s) toiminta-alueittain %, tilinpäätös 2018

2.3.1.1. HALLINTOTOIMINTA

Hallintotoiminta jakaantuu kahteen tulosyksikköön: Hallintotoimi ja Kokonaistalous ja toiminta. Hallintotoiminta huolehtii kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja tarvittaessa muiden kaupungin toimielinten suunnittelu-, valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä muista hallintotehtävistä.

Hallintotoimen palvelut: Keskushallinnon palvelut, asiakas- ja yhteispalvelut, henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, tietohallintopalvelut, henkilöstön työsuojelu ja työhyvinvointiin liittyvät yleiset toimenpiteet, Oulunkaaren ympäristöpalvelut ja muut kaupunginhallituksen määräämät tehtäväalueet, tavoitteena kaupungin vastuulla olevien tehtävien hallinnollisten tukitoimien koordinaointi ja kokonaisuus. Hallintotoimintaa johtaa hallintojohtaja.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat; kaupunginjohtaja, hallintojohtaja.

Talouden toteutuminen

Hallintotoiminta KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	Tilinpäätös 2017 €	Talousarvio 2018 €	TA- muutos €	TA+muutos 2018 €	Toteutuma 2018 €	Tot. Poikkeama %	€
Myyntituotot	179 332	157 470		157 470	210 642	133,8	-53 172
Maksutuotot	118 760	81 110		81 110	112 354	138,5	-31 244
Tuet ja avustukset	6 890	38 625		38 625	24 692	63,9	13 933
Muut toiminta- tuotot	166 580	170 000		170 000	169 948	100,0	52
TOIMINTATUOTOT	471 561	447 205		447 205	517 637	115,7	-70 432
Valmistus omaan käyttöön	256						
Henkilöstökulut	-805 909	-817 840		-817 840	-872 347	106,7	54 507
Palvelujen ostot	-1 379 829	-1 342 578		-1 342 578	-1 510 109	112,5	167 531
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-54 637	-55 300		-55 300	-70 109	126,8	14 809
Avustukset	-135 695	-83 850		-83 850	-74 103	88,4	-9 747
Muut toimintakulut	-201 742	-416 837		-416 837	-164 820	39,5	-252 017
TOIMINTAKULUT	-2 577 813	-2 716 405		-2 716 405	-2 691 487	99,1	-24 918
TOIMINTAKATE	-2 105 995	-2 269 200	0	-2 269 200	-2 173 850	95,8	-95 350
Suunnitelman mukaiset poistot	-66 090	-178 916		-178 916	-66 159	37,0	-112 757
Poistot ja arvon- alentumiset	-66 090	-178 916		-178 916	-66 159	37,0	-112 757
Vyörytysmenot	-60 224			0	-60 771	-100,0	60 771
Vyörytystulot	844 113			0	950 624	-100,0	-950 624
Luontoisetumenot	-2 436			0	-2 620	-100,0	2 620
Luontoisetutulot	2 436			0	2 620	-100,0	-2 620
Arvonlisäverot	-234 697				-215 290	-100,0	
LASKENNALLISET ERÄT	549 192				674 563	-100,0	

Josta sisäiset erät

Sisäiset palvelut	37 027	34 900		34 900	42 602	122,1	-7 702
Sisäiset vuokrat	0	0		0	0	0,0	0
Sisäiset tuotot yhteensä	37 027	34 900		34 900	42 602	122,1	-7 702
Sisäiset palvelut	-16 088	-20 823		-20 823	-20 008	96,1	-815
Sisäiset vuokrat	-102 777	-65 987		-65 987	-77 639	117,7	11 652
Sisäiset kulut yh- teensä	-118 865	-86 810		-86 810	-97 647	112,5	10 837
Sisäiset netto	-81 838	-51 910	0	-51 910	-55 045	106,0	3 135

Toimintakuluihin sisältyy kehittämisrahastosta katettuja kuluja 129 669 euroa (kh 26.2.2019) ja henkilöstön virkistysrahastosta katettuja kuluja 127 469 euroa (kh 12.2.2019).

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Tavoitetila 2018	Tavoitetila 2027	Arviointimittari	Toteuma 31.12	Tila
Kaupungin asukasmäärän kasvattaminen.	Asukasmäärän kääntyminen kasvuun.	10 000 asukasta	Asukasmäärä	Pudasjärven väkiluku ennakkotilaston mukaan 31.12.2018 on 7 993 asukasta, kehitys jatkui negatiivisena. Talousarviossa väestöennuste vuodelle 2018 on 8005 asukasta.	Toteutuu osittain ☒
Kaupungin tunnettuuden vahvistaminen.	Näkyvyys mediassa kasvanut pohjana olevaan mediatutkimukseen verrattuna.	Pudasjärven kaupungin tunnettuisuus suurempi kuin vuonna 2017.	Näkyvyys mediassa.	Medianäkyvyyden seuranta on aloitettu vuoden 2018 lopulla, joten ei ole vielä vertailutietoa saatavilla.	Ei tietoa ☐
Verotuksen kilpailukykyisyys.	Verotus naapurikuntien tasolla.	Ei ylitetä naapurikuntien tasoa.	Vertailutieto muista kunnista.	Kunnan tuloveroprosentti Pudasjärvellä on 20,50 vuonna 2018. Vertailuna Ii 21,25, Taivalkoski 20,50, Oulu 20,00 ja Ranua 19,75. Yleinen kiinteistövero -% Pudasjärvellä on 0,98 vuonna 2018. Vertailuna Ii 1,20, Taivalkoski 1,03, Oulu 1,15 ja Ranua 1,00.	Toteutuu ☒

<p>Konsernitason johtamisen ja omistajaohjauksen vahvistaminen.</p>	<p>Konserniyhtiöille selkeät pitkän tähtäimen omistajapoliittiset suuntaviivat, konsernijohtoryhmän työskentely vakiintunutta.</p>	<p>Omistajapolitiikassa selkeä pitkän tähtäimen tahtotila.</p>	<p>Aktiivisuus omistajapolitiikassa.</p>	<p>Konsernijohtoryhmän työskentely ei ole vielä vakiintunut.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p style="text-align: right;"></p>
<p>Yrityskannan vahvistaminen.</p>	<p>Kehitysyhtiön toiminta käynnistyy ja matkailun puitesopimuksen täytäntöönpano.</p>	<p>100 uutta yritystä</p>	<p>Yritysten määrä</p>	<p>Pudasjärven Kehitys Oy:n toiminta on käynnistynyt. Yritysten määrä ei ole lisääntynyt vuoden 2018 aikana, perustettuja uusia yrityksiä 28 kpl ja lopettaneita 28 kpl.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p style="text-align: right;"></p>
<p>Henkilöstön työhyvinvoinnin, viihtyvyyden ja työilmapiirin kehittäminen.</p>	<p>Sairauspoissaolot kuntakentän keskiarvon alapuolella, henkilöstöetuuksien hyödyntämistasonoussut.</p>	<p>Kuntakentän keskiarvon alapuolella sairauspoissaolot, henkilöstöetuuksien hyödyntämistason nostaminen, hyvinvointikyselyn tulokset myönteisempään suuntaan.</p>	<p>Sairauspoissaolojen määrä, hyvinvointikysely, henkilöstöetuuksien hyödyntämistaste.</p>	<p>Sairauspoissaolojen määrä on laskenut usean vuoden ajan. Vuonna 2018 sairauspoissaoloja oli 11,06 kpv/työntekijä (v. 2017 12,37 kpv/työntekijä). Henkilöstöetuuksien, kuten epassi, lounasetelit, käyttö on kasvanut. Henkilöstöstä 70 % on käyttänyt epassia. Lounasseteleiden käyttö on kasvanut 17 % edellisvuodesta.</p>	<p>Toteutuu</p> <p style="text-align: right;"></p>

Palvelulähtöisyyden lisääminen.	Henkilöstön saavutettavuuden parantaminen ja nopeampi reagoiminen palvelutarpeisiin.	Palvelulähtöisyys erinomaisella tasolla.	Kuntalaiskyselyt	Kuntalaiskyselyn tuloksia ei ole analysoitu eikä vertailua tehty edelliseen kyselyyn.	Ei tietoa ☐
---------------------------------	--	--	------------------	---	---------------------------------------

Toiminnan **keskeiset** muutokset vuonna 2018

1. Matkailun puitesopimuksen täytäntöönpano
2. Omistusten salkutus toteutetaan
3. Asunto-ohjelman aloitus/valmistelu
4. Osallistuva budjetointi osaksi säännöllistä talousarvion valmistelua

HALLINTOTOIMI

Hallintotoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1000 Valtuusto, 1001 Tarkastustoimi, 1002 Valiokunnat, 1010 Kaupunginhallitus, 1012 Kuntavaalit, 1013 Valtiolliset vaalit, 1014 EU-vaalit, 1016 Viranomaislautakunta, 1018 Vanhus- ja vammaisneuvosto ja 1019 Maakuntavaalit.

Talouden toteutuminen

Hallintotoimi	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018	%	€
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€		
Myyntituotot	47 329	44 570		44 570	61 669	138,4	-17 099
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	4 939	37 025		37 025	20 009	54,0	17 016
Muut toimintatuotot	158 085	161 500		161 500	156 814	97,1	4 686
TOIMINTATUOTOT	210 353	243 095		243 095	238 492	98,1	4 603
Valmistus omaan käyttöön	256						
Henkilöstökulut	-359 049	-370 675		-370 675	-410 993	110,9	40 318
Palvelujen ostot	-581 348	-624 565		-624 565	-487 218	78,0	-137 347
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 480	-13 900		-13 900	-7 327	52,7	-6 573
Avustukset	-135 695	-83 850		-83 850	-74 103	88,4	-9 747
Muut toimintakulut	-75 795	-323 084		-323 084	-53 930	16,7	-269 154
TOIMINTAKULUT	-1 173 367	-1 416 074		-1 416 074	-1 033 571	73,0	-382 503
TOIMINTAKATE	-962 758	-1 172 979	0	-1 172 979	-795 079	67,8	-377 900

Toimintakuluihin sisältyy kehittämisrahastosta katettuja kuluja 129 669 euroa (kh 26.2.2019).

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Kaupungin asukasmäärän kasvattaminen.	Asukasmäärä	Uusi houkutteleva asuinalue – suunnittelu käynnistetty, asunto- ja tontti-tarjonta paremmin esille.	Pudasjärven asukasmäärä ennakkotilaston mukaan 31.12.2018 on 7993, kehitys jatkui negatiivisena.	Toteutuu osittain ☒
Kaupungin tunnettuuden vahvistaminen.	Pudasjärven kaupungin maininnat medias- sa. Tapahtumiin osallistuneiden lukumäärä.	Viestintä- ja mainon- tasuunnitelma käy- täntöön ja tapahtu- matarjonnan kehittä- minen.	Pudasjärven kaupungin mainintoja mediassa on aloitettu systemaattisesti seuraamaan vuoden 2018 lopussa. Tarkempaa seu- rantatietoa saadaan vuo- delta 2019.	Ei tietoa ☐
Yrityskannan vahvistaminen, työpaikkojen lisääminen.	Uudet yritykset Uudet työpaikat	Elinkeino-ohjelma valmistuu, kehitysyh- tiön toiminta käynnis- tyy.	Pudasjärven Kehitys Oy:n toiminta on käynnistynyt. Elinkeino-ohjelma ei ole vielä valmistunut.	Toteutuu osittain ☒

Toiminnan **keskeiset** muutokset vuonna 2018

1. Talousarviovuonna 2018 toimitetaan presidentinvaali ja maakuntavaalit, suunnitelmavuonna 2019 toimitetaan eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit.

- Maakuntavaaleja ei järjestetty suunnitellusti lokakuussa 2018. Suunniteltu sote-uudistus ja siihen kytketty maakuntauudistus kaatuivat maaliskuussa 2019 muutama viikko ennen kevään eduskuntavaaleja.

- Valtuusto kokoontui 7 kertaa vuonna 2018 (7/2017)), käsiteltyjä asioita kokouksissa oli 53 (73/2017). Valtuustoseminaareja pidettiin 7 kertaa (5/2017).
- Kaupunginhallitus kokoontui 21 kertaa vuonna 2018 (21/2017)), käsiteltyjä asioita kokouksissa oli 366 (410/2017).
- Tarkastuslautakunta kokoontui 15 kertaa vuonna 2018 (14/2017)), käsiteltyjä asioita kokouksissa oli 93 (88/2017).
- Viranomaislautakunta kokoontui 10 kertaa vuonna 2018 (10/2017)), käsiteltyjä asioita kokouksissa oli 79 (98/2017).

- Hyvinvointivaliokunta kokoontui 12 kertaa vuonna 2018 (11/2017), käsiteltyjä asioita kokouksissa oli 76 (67/2017). Elinympäristövaliokunta kokoontui 11 kertaa vuonna 2018 (9/2017), käsiteltyjä asioita kokouksissa oli 66 (60/2017). Elinvoimavaliokunta kokoontui 11 kertaa vuonna 2018 (10/2017), käsiteltyjä asioita kokouksissa oli 75 (68/2017).
- Vanhus- ja vammaisneuvosta kokoontui 6 kertaa vuonna 2018, joista 2 sähköpostikokousta (4/2017).

KOKONAISTALOUS JA TOIMINTA

Kokonaistalous ja toimintaan kuuluvat kustannuspaikat: 1200 Keskustoimisto, 1205 Asiakaspalvelutiimi, 1212 IT-palvelut, 1216 Henkilöstötoimikunta, 1217 Henkilöstön lomamökki, 1225 Kuljetus- ja hankintatoimi, 1231 Edunvalvonta, 1234 Joukkoliikenne, 1238 Yhteiskäyttöauto BRR-537, 1239 Yhteiskäyttöauto BRR-540, 1242 Yhteiskäyttöauto FLU-700 ja 1243 Yhteiskäyttöauto VYU-377, 1244 Yhteiskäyttöauto VZP-802 ja 1245 Yhteiskäyttöauto VZP-804.

Talouden toteutuminen

Kokonaistalous ja toiminta	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018		
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€	%	€
Myyntituotot	132 003	112 900		112 900	148 974	132,0	-36 074
Maksutuotot	118 760	81 110		81 110	112 354	138,5	-31 244
Tuet ja avustukset	1 951	1 600		1 600	4 684	292,7	-3 084
Muut toimintatuotot	8 495	8 500		8 500	13 134	154,5	-4 634
TOIMINTATUOTOT	261 208	204 110		204 110	279 145	136,8	-75 035
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-446 860	-447 165		-447 165	-461 354	103,2	14 189
Palvelujen ostot	-798 481	-718 013		-718 013	-1 022 891	142,5	304 878
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 157	-41 400		-41 400	-62 782	151,6	21 382
Avustukset							
Muut toimintakulut	-125 947	-93 753		-93 753	-110 890	118,3	17 137
TOIMINTAKULUT	-1 404 446	-1 300 331		-1 300 331	-1 657 917	127,5	357 586
TOIMINTAKATE	-1 143 238	-1 096 221	0	-1 096 221	-1 378 771	125,8	282 550

Toimintakuluihin sisältyy henkilöstön virkistysrahastosta katettuja henkilöstön lomamökkiä koskevia kustannuksia 127 469 € (kh 12.2.2019).

Toimintakuluja lisää myös It-palveluihin kirjautuneet kuituyhteyksiä ja uusia taloushallinnon ohjelmia koskevat kustannukset 98 799 euroa, joihin ei talousarviossa osattu varautua. Joukkoliikenteen kustannukset toteutuivat 56 040 talousarviossa arvioitua suurempina.

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Palvelulähtöisyyden lisääminen.	Kuntalaiskyselyt, palvelutyytyväisyyskyselyt.	Saavutettavuuteen ja asiakaspalveluun panostetaan.	Kuntalaiskyselyn tuloksia ei ole analysoitu. Asiakastyytyväisyyskyselyjä ei ole toteutettu.	Ei tietoa ☐
Palvelulähtöisyyden lisääminen.	Yhteispalvelu/etäpalvelun asiakkaiden määrä.	Yhteispalvelu/etäpalvelu kehittyi.	Asiakaspalvelupisteen yhteydessä toimii asiointipiste, josta saa verohallinnon ja maistraatin palveluita ja neuvontaa. Kelan palvelut ja neuvonta ovat lakanneet asiointipisteellä vähäisen palvelun tarpeen vuoksi 1.6.2018 lukien. Yhteispalvelu/etäpalvelun asiakkaiden määrä 40 kpl vuonna 2018.	Ei toteudu ☐
Palvelulähtöisyyden lisääminen.	Uudet sähköiset palvelut.	Sähköisten palvelujen kehittyminen.	Sopimushallinnan ratkaisuksi on hankittu sopimushallinnan järjestelmä ja sen kautta käyttöönotettava sähköinen allekirjoitus. Järjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2019 alkupuolella, käyttöönotto -projekti päättyi tammikuussa 2019.	Toteutuu ☒
Henkilöstön työhyvinvoinnin, viihtyvyyden ja työilmapiirin kehittäminen.	Henkilöstökysely	Henkilöstötoimikunnan toiminnan tunnettavuuden lisääminen ja henkilöstön työhyvinvoinnin toiveiden kartoittaminen.	Henkilöstön tasa-arvo- ja työhyvinvointikysely on toteutettu.	Toteutuu osittain ☐

Toiminnan **keskeiset** muutokset vuonna 2018

1. Toiminta-alueiden yhteinen sihteeriresurssi otetaan käyttöön
2. Varaudutaan sote/maakuntauudistuksen voimaantuloon ja tukipalveluiden järjestämiseen vuodesta 2020 alkaen
  - Suunniteltu maakunta- ja sote-uudistus kaatui maaliskuussa 2019 muutama viikko ennen kevään eduskuntavaaleja.
3. TOS:n (Tiedonohjaussuunnitelma) käyttöönotto
  - TOS on otettu käyttöön ja sitä päivitetään tarpeen mukaan.

2.3.1.2. KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA

Kunnan yhteistoiminta-alue jakaantuu kuuteen tulosityksikköön: Kuntayhteistyö, Oulunkaaren yhteistoiminta-alue, Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto, Maaseututoimi, Oulunkaaren ympäristöpalvelut ja Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos.

Toiminta-alueen tilivelvolliset:

- Kuntayhteistyö, kuntaosuudet: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Suomen kuntaliitto, Oulunkaaren kuntayhtymä yleinen osa (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
- Oulunkaaren yhteistoiminta-alue (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
- Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto (vastuuviranhaltija hallintojohtaja)
- Maaseututoimi, Oulun kaupunki (vastuuviranhaltija kehittämisjohtaja)
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut (vastuuviranhaltija ympäristöjohtaja ja hallintojohtaja)
- Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos (vastuuviranhaltija tekninen johtaja)

Talouden toteutuminen

KUNNAN YHTEIS- TYÖTOIMINTA	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018		
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€	%	€
Myyntituotot	661 751	700 405		700 405	659 070	94,1	41 335
Maksutuotot	174 218	135 500		135 500	215 831	159,3	-80 331
Tuet ja avustukset	5 447	3 700		3 700	5 230	141,4	-1 530
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT	841 416	839 605		839 605	880 131	104,8	-40 526
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-1 603 689	-1 641 336		-1 641 336	-1 642 705	100,1	1 369
Palvelujen ostot	-35 490 269	-35 618 154		-35 618 154	-36 895 457	103,6	1 277 303
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 806	-53 300		-53 300	-62 492	117,2	9 192
Avustukset	-86 121	-121 730		-121 730	-88 129	72,4	-33 601
Muut toimintakulut	-161 885	-123 074		-123 074	-122 835	99,8	-239
TOIMINTAKULUT	-37 384 771	-37 557 594		-37 557 594	-38 811 619	103,3	1 254 025
TOIMINTAKATE	-36 543 355	-36 717 989	0	-36 717 989	-37 931 488	103,3	1 213 499
Suunnitelman mu- kaiset poistot	-1 781	-9 292		-9 292	-1 782	19,2	-7 510
Poistot ja arvon- alentumiset	-1 781	-9 292		-9 292	-1 782	19,2	-7 510
Vyörytysmenot	-45 085			0	-49 775	-100,0	49 775
Vyörytystulot	410 977			0	440 872	-100,0	-440 872
Luontoisetumenot				0			
Luontoisetutulot				0			
Arvonlisäverot	-152 095				-158 757	-100,0	
LASKENNALLISET ERÄT	213 797				232 340	-100,0	

Josta sisäiset erät

Sisäiset palvelut	3 012	0		0	3 297	-100,0	-3 297
Sisäiset vuokrat	0	0	0	0	0	0,0	0
Sisäiset tuotot yh- teensä	3 012	0		0	3 297	-100,0	-3 297
Sisäiset palvelut	-2 193	-1 624		-1 624	-1 873	115,3	249
Sisäiset vuokrat	-85 449	-48 224		-48 224	-56 594	117,4	8 370
Sisäiset kulut yh- teensä	-87 642	-49 848		-49 848	-58 467	117,3	8 619
Sisäiset netto	-84 630	-49 848	0	-49 848	-55 170	110,7	5 322

Valtuuston hyväksymä toimintakate -36 717 989 euroa vuoden 2018 talousarviossa ylittyi 1 213 499 euroa. Tähän vaikutti merkittävästi sekä Oulunkaaren kuntayhtymän sotien tuotannon loppulasku

(lisämaksua Pudasjärven kaupungille 1 002 007 €), että Oulun seudun koulutuskuntayhtymän alijäämlasku (maksua Pudasjärven kaupungille 551 121 €, vuoden 2018 talousarviossa varauduttiin 100 000 euron alijäämän kattamiseen).

KUNTAYHTEISTYÖ

Kuntayhteistyöhön kuuluvat kustannuspaikat: 1011 Kuntayhteistyö

Talouden toteutuminen

Kuntayhteistyö	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018	%	€
(Ulkoisen/sisäinen)	€	€	€	€	€		€
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT							
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-5 219	-5 554		-5 554	-5 281	95,1	-273
Palvelujen ostot	-793 233	-466 000		-466 000	-887 100	190,4	421 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT	-798 452	-471 554		-471 554	-892 381	189,2	420 827
TOIMINTAKATE	-798 452	-471 554	0	-471 554	-892 381	189,2	420 827

Pudasjärven kaupungin maksuosuus on Suomen Kuntaliiton kustannuksista 29 487 euroa, Pohjois-Pohjanmaan Liiton kustannuksista 54 186 euroa ja Oulun seudun koulutuskuntayhtymän kustannuksista 252 306 euroa. Osao:n alijäämän kattamiseen varattiin talousarviossa 100 000 euroa, yhteistoimintasopimuksen mukainen lasku vuoden 2018 alijäämästä on Pudasjärven kaupungille 551 121 euroa. Eläkemenoperusteisen KuEL-maksun osuus toimintakuluista on 5 281 euroa.

OULUNKAAREN KUNTAPALVELUTOIMISTO

Oulunkaaren kuntapalvelutoimistoon kuuluvat kustannuspaikat: 1240 Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto

Seudullisessa kuntapalvelutoimiston palvelusopimuksessa osapuolet Pudasjärven kaupunki ja Oulunkaaren kuntayhtymä sopivat henkilöstö-, talous- ja tietopalvelujen palvelujen tuottamisesta.

Talouden toteutuminen

Oulunkaaren kunta- palvelutoimisto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018	%	€
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€		
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT							
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut							
Palvelujen ostot	-410 977	-469 700		-469 700	-440 873	93,9	-28 827
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT	-410 977	-469 700		-469 700	-440 873	93,9	-28 827
TOIMINTAKATE	-410 977	-469 700	0	-469 700	-440 873	93,9	-28 827

Pudasjärven kaupungin maksuosuus, joka sisältää sivistystoiminnan oppilaiden tietopalveluosuuden 118 986 euroa, toteutui yhteensä 558 069 euroa (ennakko 586 100 €). Palautusta kertyi yhteensä 28 031 euroa.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut tuotettiin Iille, Pudasjärvelle, Simolle, Utajärvelle, Vaalalle ja Oulunkaaren kuntayhtymälle. Lisäksi kunnille myytiin erillisten sopimusten mukaisesti palkka- ja eläkeasiamiespalveluja. Henkilöstöpalveluissa laskutusperusteena oli toimintolaskenta.

Oulunkaaren kuntayhtymä, Henkilöstöpalvelut:

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2018	TP 2018	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ %
003201 Henkilöstöpalvelut							
TOIMINTATUOTOT	625 625,59	682 583,00	2 584,00	685 167,00	599 178,75	-85 988,25	87,5
TOIMINTAKULUT	-617 222,19	-682 583,00	-4 453,00	-687 036,00	-599 178,75	-87 857,25	87,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	8 403,40	0,00	-1 869,00	-1 869,00	0,00	1 869,00	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-8 403,40						
TILIKAUDEN YLI/JÄÄMÄ	0,00	0,00	-1 869,00	-1 869,00	0,00	1 869,00	0,0

<i>Pudasjärven kaupunki</i>	<i>Ennako</i>	<i>Toteutuma</i>	<i>Palautus-/Lisämaksu+</i>
<i>Maksuosuus</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>
Henkilöstöpalvelut			
MAKSUOSUUS	73 390	69 415	-3 975

Talospalvelut

Talospalvelut tuotettiin vuonna 2018 Iin, Simon, Utajärven ja Vaalan kunnille, Pudasjärven kaupungille sekä Oulunkaaren omalle toiminnalle. Laskutusperusteena oli vuonna 2018 toimintolaskenta. Talousarvioon myynti arvioitiin 66 % kunnille ja 34 % Oulunkaaren omalle tuotannolle, ja laskutuksen toteuma oli tilinpäätöksessä 65 % kunnille ja 35 % omalle tuotannolle. Kuntien laskutusennakot olivat 605.982,24 euroa ja lopullinen osuus 614.417,15 euroa, eli lisälaskutusta kunnille syntyi 8.488,91 euroa.

Oulunkaaren kuntayhtymä, Talospalvelut:

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2018	TP 2018	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ %
003202 Talospalvelut							
TOIMINTATUOTOT	884 555,17	919 810,00	4 919,00	924 729,00	965 362,51	40 633,51	104,4
TOIMINTAKULUT	-879 466,17	-919 810,00	-7 626,00	-927 436,00	-965 362,51	37 926,51	104,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	5 089,00	0,00	-2 707,00	-2 707,00	0,00	2 707,00	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-5 089,00						
TILIKAUDEN YLI/JÄÄMÄ	0,00	0,00	-2 707,00	-2 707,00	0,00	2 707,00	0,0

<i>Pudasjärven kaupunki</i>	<i>Ennako</i>	<i>Toteutuma</i>	<i>Palautus-/Lisämaksu+</i>
<i>Maksuosuus</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>
Talospalvelut			
MAKSUOSUUS	176 410	157 413	-18 997

Tietopalvelut

Kuntapalvelutoimiston Tietopalvelut-yksikön perustehtävä on turvata Oulunkaaren kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien tietoteknisen toimintaympäristön tarkoituksenmukainen toiminta. Palvelutuotanto käsittää loppukäyttäjien tuen lisäksi n. 7.000 käyttäjän, 4.200 päätelaitteen ja 50 palvelinkoneen sekä alueverkon muodostaman kokonaisuuden ylläpidon. Ylläpidettävien päätelaitteiden määrä pysyi lähes samana vuoteen 2017 verrattuna, mutta laitekannan rotaatio laski laitteiden keski-ikää vähentäen niihin kohdistuvia tukipyyntöjä. Tietopalveluita tuotettiin vuonna 2018 Oulunkaaren kuntayhtymän, Iin, Simon, Utajärven ja Vaalan kuntien sekä Pudasjärven kaupungin organisaatioille.

Vuoden 2018 merkittävimpiä tietopalveluiden toteuttamia kehittämistoimenpiteitä ovat olleet sähköisiin palveluihin liittyvät kehittämistoimet sekä palvelinkapasiteetin kasvattaminen, jolla on varmistettu tuotannon toiminta kasvaneessa ympäristössä.

Oulunkaaren kuntayhtymä, Tietopalvelut:

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2018	TP 2018	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ %
003203 Tietopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 623 624,23	1 740 441,00	3 813,00	1 744 254,00	1 686 329,59	-57 924,41	96,7
TOIMINTAKULUT	-1 623 624,23	-1 740 441,00	-5 211,00	-1 745 652,00	-1 686 329,59	-59 322,41	96,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00	-1 398,00	-1 398,00	0,00	1 398,00	0,0

<i>Pudasjärven kaupunki</i>	<i>Ennakko</i>	<i>Toteutuma</i>	<i>Palautus-/Lisämaksu+</i>
<i>Maksuosuus</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>
Tietopalvelut			
MAKSUOSUUS	336 300	331 242	-5 058

OULUNKAAREN YHTEISTOIMINTA-ALUE

Oulunkaaren yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1241 Oulunkaaren yhteistoiminta-alue

Oulunkaaren kuntayhtymän järjestämissopimuksessa osapuolet Pudasjärven kaupunki ja Oulunkaaren kuntayhtymä sopivat vuotuisista taloudellisista ja toiminnallisista tavoitteista sekä budjettiraamista. Valtuusto hyväksyi 14.12.2017 järjestämissopimuksen vuodelle 2018 talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Talouden toteutuminen

Oulunkaaren yhteistoiminta-alue (Ulkoisen/sisäinen)	Tilinpäätös 2017 €	Talousarvio 2018 €	TA- muutos €	TA+muutos 2018 €	Toteutuma 2018 €	Tot. %	Poikkeama €
KÄYTTÖTALOUS							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT							
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-650 089	-640 447		-640 447	-651 080	101,7	10 633
Palvelujen ostot	-33 634 924	-33 993 000		-33 993 000	-34 898 075	102,7	905 075
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut	-1 270				-629	-100,0	
TOIMINTAKULUT	-34 286 283	-34 633 447		-34 633 447	-35 549 784	102,6	916 337
TOIMINTAKATE	-34 286 283	-34 633 447	0	-34 633 447	-35 549 784	102,6	916 337

Oulunkaaren kuntayhtymän kustannustenjakoraportin mukaan Pudasjärven kaupungin maksuosuus toteutui seuraavasti: Hallinto ja hankkeet 28 029 euroa (ennakko 33 769 €), perhepalvelut 7 489 487 euroa (ennakko 7 019 129 €), terveyspalvelut 6 711 412 euroa (ennakko 6 562 790 €), vanhuspalvelut 8 972 187 euroa (ennakko 8 977 376 €) ja erikoissairaanhoido 11 841 091 euroa (ennakko 11 400 000 €). Lisämaksua kertyi yhteensä 1 002 007 euroa (lukuun sisältyy vuoden 2017 ylijäämäosuus 47 135 €).

Eläkemenoperusteisen KuEL-maksun ja varhaiseläkemenoperusteisen maksun osuus toimintakuluista on 651 080 euroa

Oulunkaaren kuntayhtymä, kustannustenjakoraportti:

KÄYTTÖTALOUS	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2018	TP 2018	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
ULKOISET JA SISÄISET							
Pudasjärven perhepalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 665 105,24	1 716 299,00	-32 120,00	1 684 179,00	1 645 113,04	-39 065,96	97,7
TOIMINTAKULUT	-8 589 541,27	-8 735 428,00	-1 064,00	-8 736 492,00	-9 134 600,41	398 108,41	104,6
<i>Henkilöstökulut</i>	-3 407 836,32	-3 610 975,00	374,00	-3 610 601,00	-3 608 982,06	-1 618,94	100,0
<i>Palvelujen ostot</i>	-3 515 243,67	-3 554 383,00	-1 438,00	-3 555 821,00	-3 711 596,48	155 775,48	104,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 924 436,03	-7 019 129,00	-33 184,00	-7 052 313,00	-7 489 487,37	437 174,37	106,2
Pudasjärven terveystalvet							
TOIMINTATUOTOT	2 242 472,50	2 175 675,00		2 175 675,00	2 250 122,76	74 447,76	103,4
TOIMINTAKULUT	-8 575 360,29	-8 738 465,00	-46 341,00	-8 784 806,00	-8 961 534,89	176 728,89	102,0
<i>Henkilöstökulut</i>	-4 982 919,88	-4 917 408,00	-44 902,00	-4 962 310,00	-4 980 732,00	18 422,00	100,4
<i>Palvelujen ostot</i>	-2 071 134,12	-2 155 638,00	-1 439,00	-2 157 077,00	-2 308 897,04	151 820,04	107,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 332 887,79	-6 562 790,00	-46 341,00	-6 609 131,00	-6 711 412,13	102 281,13	101,5
Poistot ja arvonalentumiset	-9 245,00						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 342 132,79	-6 562 790,00	-46 341,00	-6 609 131,00	-6 711 412,13	102 281,13	101,5
Pudasjärven vanhuspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	2 859 412,10	2 874 390,00		2 874 390,00	2 853 174,96	-21 215,04	99,3
TOIMINTAKULUT	-11 563 833,09	-11 851 766,00	-56 630,00	-11 908 396,00	-11 825 361,48	-83 034,52	99,3
<i>Henkilöstökulut</i>	-6 692 435,45	-6 873 310,00	-190 192,00	-7 063 502,00	-6 998 649,84	-64 852,16	99,1
<i>Palvelujen ostot</i>	-2 234 014,92	-1 864 155,00	-82 275,00	-1 946 430,00	-2 199 939,63	253 509,63	113,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 704 420,99	-8 977 376,00	-56 630,00	-9 034 006,00	-8 972 186,52	-61 819,48	99,3
Pudasjärven oma toiminta yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	6 766 989,84	6 766 364,00	-32 120,00	6 734 244,00	6 748 410,76	14 166,76	100,2
TOIMINTAKULUT	-28 728 734,65	-29 325 659,00	-104 035,00	-29 429 694,00	-29 921 496,78	491 802,78	101,7
<i>Henkilöstökulut</i>	-15 083 191,65	-15 401 693,00	-234 720,00	-15 636 413,00	-15 588 363,90	-48 049,10	99,7
<i>Palvelujen ostot</i>	-7 820 392,71	-7 574 176,00	-85 152,00	-7 659 328,00	-8 220 433,15	561 105,15	107,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-21 961 744,81	-22 559 295,00	-136 155,00	-22 695 450,00	-23 173 086,02	477 636,02	102,1
Poistot ja arvonalentumiset	-9 245,00						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-21 970 989,81	-22 559 295,00	-136 155,00	-22 695 450,00	-23 173 086,02	477 636,02	102,1
Pudasjärven esh ja muut ulkop. palv.ostot							
TOIMINTATUOTOT	391 451,03	326 000,00		326 000,00	456 351,17	130 351,17	140,0
TOIMINTAKULUT	-12 135 990,02	-11 726 000,00	-1 720,00	-11 727 720,00	-12 297 442,40	569 722,40	104,9
<i>Henkilöstökulut</i>	-154 065,81	-162 761,00	-1 720,00	-164 481,00	-142 834,92	-21 646,08	86,8
<i>Palvelujen ostot</i>	-11 684 206,99	-11 252 305,00		-11 252 305,00	-11 807 921,96	555 616,96	104,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 744 538,99	-11 400 000,00	-1 720,00	-11 401 720,00	-11 841 091,23	439 371,23	103,9
PUDASJÄRVI YHTEENSÄ							
TOIMINTATUOTOT	7 158 440,87	7 092 364,00	-32 120,00	7 060 244,00	7 204 761,93	144 517,93	102,0
TOIMINTAKULUT	-40 864 724,67	-41 051 659,00	-105 755,00	-41 157 414,00	-42 218 939,18	1 061 525,18	102,6
<i>Henkilöstökulut</i>	-15 237 257,46	-15 564 454,00	-236 440,00	-15 800 894,00	-15 731 198,82	-69 695,18	99,6
<i>Palvelujen ostot</i>	-19 504 599,70	-18 826 481,00	-85 152,00	-18 911 633,00	-20 028 355,11	1 116 722,11	105,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-33 706 283,80	-33 959 295,00	-137 875,00	-34 097 170,00	-35 014 177,25	917 007,25	102,7
Poistot ja arvonalentumiset	-9 245,00						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-33 715 528,80	-33 959 295,00	-137 875,00	-34 097 170,00	-35 014 177,25	917 007,25	102,7

Palvelutuotannon tavoitteiden toteutuminen

Oulunkaaren kuntayhtymässä on seurattu taloudellisten tavoitteiden toteutumisen lisäksi ns. liikennevaloraporttien avulla järjestämissopimukseen kirjattujen kunta- ja palvelualakohtaisten tavoitteiden toteutumista. Raporteissa kuvataan havainnollisilla väri-koodeilla kunkin tavoitteen etenemistä vuoden mittaan. Lisäksi jokaisen järjestämissopimuksen mukaisen tavoitteen osalta raporttiin on kirjattu tilanne 31.12.2018 sekä mahdollinen jatkosuunnitelma.

Oulunkaaren kuntayhtymän johtajan katsaus

Oulunkaaren kuntayhtymä on vastannut yhdeksän vuotta jäsenkuntiensa Iin, Pudasjärven, Utajärven ja Vaalan sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Simon kunta liittyi kuntayhtymän jäseneksi vuoden 2011 alusta. Kuntayhtymä on tuottanut myös seudullisen kuntasalvelutoimiston palvelut vuodesta 2009 lähtien sekä elinkeinojen kehittämistoimintaa alueen yrityksille. Lisäksi Oulunkaaren kuntayhtymällä on aluekehittämiseen liittyviä tehtäviä.

Kuntayhtymän strategia päivitettiin vuonna 2016 ja se on voimassa vuoteen 2020 saakka. Visiome on mielekäs elämä kotona. Strategisiksi tavoitteiksi on määritelty laaja-alainen hyvinvointi, alueellinen vaikuttavuus ja osallisuus. Keinoina strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi on hyvinvointityön yhdyspinnat ja yhdessä tekeminen, omasta ja lähipiirin hyvinvoinnista ja turvallisesta arjesta huolehtiminen sekä lähipalvelut. Digitaaliset palvelut turvaavat osaltaan arjen sujuvuutta. Digipalvelujen kehittämistyön tukena on kuntayhtymän digikummi. Arvojamme ovat yhdessä tekeminen, vastuullinen omatoimijuus sekä rohkea kehittäminen. Kuntayhtymän strategiassa on huomioitu kansalliset linjaukset sekä sote- ja maakuntauudistuksen alueellisen valmistelun muutosvisiosta johdetut linjaukset.

Kuntayhtymän kehittämistyö on nivoutunut maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun kansallisiin ja alueellisiin tavoitteisiin. Kulttuurihyvinvoinnin edistämisen tavoitteita jatkoi vuonna 2017 käynnistynyt LÄHDE-hanke. Palvelujärjestelmän sisällöllistä uudistumista osaltaan vauhdittivat hallituksen kärkihankkeet mm. lapsiperheiden Lape-hanke ja ikäihmisten I & O kärkihanke. Lastensuojelun kehittämistyössä on pilotoitu kansallisesti edistettyä systeemisen lastensuojelun toimintamallia. Terveystalveluissa on turvattu hoidon jatkuvuutta ja on vahvistettu lähipalvelujen osaamista ja suositusten mukaista hoidon porrastusta.

Vuoden 2018 tilinpäätös on koko kuntayhtymän tasolla alijäämäinen 78.574 euroa. Sosiaali- ja terveystalvelujen nettokulut kasvoivat vuoden 2017 tilinpäätökseen verrattuna 4,9 % (edellisen vuoden nettokulujen pienennys oli 2,6 %), erikoissairaanhoidon nettomenot kasvoivat 0,6 % ja oman toiminnan nettokulut 7,4 %. Oman toiminnan nettokustannukset kasvoivat kaikissa Oulunkaaren jäsenkunnissa (vaihteluväli +5,5 % - +9,5 %) vuoteen 2017 verrattuna. Erikoissairaanhoidon kustannusten osalta kunnittainen vaihteluväli oli -4,6 % - +14,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Sosiaali- ja terveystalvelujen oman toiminnan menot kasvoivat noin 4,9 miljoonaa euroa, ja erikoissairaanhoidon kustannukset n. 300.000 euroa. Koko sosiaali- ja terveystalvelujen tuotannon kustannukset nousivat 5,2 miljoonaa euroa, kun ne edellisenä vuonna pienenevät 3,6 miljoonaa euroa. Oman toiminnan kustannukset nousivat henkilöstökuluissa sekä palvelutarpeiden kasvun myötä palvelujen ostoissa perhepalvelujen vammais- ja lastensuojelupalveluissa sekä terveystalvelujen palveluissa. Iin osalta kustannusten nousuun vaikutti Jakkukylän osakuntaliitos.

Suomen talouden tuotanto lisääntyi vuonna 2018, mutta vuotta 2017 hitaammin. Vuonna 2018 BKT kasvoi 2,5 %. Vahvana jatkuva talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostivat vuoden 2018 työllisten määrän 2,5 % vuotta 2017 korkeammaksi ja työllisyysasteen 71,6 prosenttiin.

Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainon tuntumaan. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina. Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja. Myös Oulunkaaren alueella ikääntyvä väestö lisää palvelujen tarvetta, joka edellyttää jatkuvaa palvelurakenteen tarkastelua.

Henkilöstökyselyn perusteella työhyvinvointi on kuntayhtymässä pysynyt hyvällä tasolla edellisvuosien tapaan. Kyselyn perusteella organisaation muutoskyky on hyvällä tasolla, työyksiköissä on yhteisöllisyyttä ja kehittäminen kuuluu kaikille -toimintamalli on laajasti juurtunut osaksi toimintaa. Pitkittyvä sote-uudistus aiheuttaa kuitenkin epävarmuutta ja uudistuksesta kaivataan konkreettista tietoa. Erityisesti oman työyksikön asiakastyön laatu arvioidaan hyväksi. Myös omistajaohjauksen arvioinnissa tulokset heijastavat epävarmuutta tuleviin maakunta- ja sote-uudistuksiin liittyen. Yleisen arvioinnin osalta luottamushenkilöt ovat tyytyväisimpiä talouden suunnitteluun ja ohjaukseen sekä vaikuttavaan kehittämistoimintaan. Myönteisimmät arviot ovat Oulunkaaren toimielimissä mukana olevilla luottamushenkilöillä. Myös kuntapalvelutoimiston toimintaan oltiin tyytyväisiä.

Tätä kirjoittaessa sote- ja maakuntauudistuksen etenemisen epävarma tilanne jatkuu. Vuonna 2018 olemme olleet tiiviisti mukana edistämässä alueellisia valmisteluja. Uudistuksen ympärillä vellova epävarmuus on heijastunut järjestämiskeskuksen työhön ja paikallisella tasolla käytyjä palvelujen järjestämisen neuvotteluja on ollut paljon mm. Meri-Lapin alueella. Samalla oman palvelutuotannon kehittämistoimintaa on viety eteenpäin järjestelmällisesti kohti asetettuja tavoitteita ja hoito- ja palvelutakuista huolehtien. Kuntapalvelutoimiston toimintaa on uudistettu ja vuoden 2019 alussa aloittaa toimintansa perustettu Oulunkaaren työterveys Oy. Kiitos kaikille vuodesta 2018.

MAASEUTUTOIMI

Maaseututoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1120 Maataloushallinto, 1121 Maaseutuelinkeinojen kehittäminen ja Maatalouslomitukset (eläkemenot- ja varhemaksu)

Talouden toteutuminen

Maaseututoimi (Oulun kaupunki)	Tilinpäätös	Talousarvio	TA- muutos	TA+muutos	Toteutuma	Tot. Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	2017	2018	muutos	2018	2018	
	€	€	€	€	€	% €
Myyntituotot	41 611	30 825		30 825	31 665	102,7 -840
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT	41 611	30 825		30 825	31 665	102,7 -840
Valmistus omaan käyttöön						
Henkilöstökulut	-39 394	-37 724		-37 724	-35 386	93,8 -2 338
Palvelujen ostot	-47 799	-66 100		-66 100	-62 674	94,8 -3 426
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-500		-500	-1 169	233,8 669
Avustukset	-86 121	-121 730		-121 730	-88 129	72,4 -33 601
Muut toimintakulut	-13 176	-15 500		-15 500	-9 554	61,6 -5 946
TOIMINTAKULUT	-186 490	-241 554		-241 554	-196 912	81,5 -44 642
TOIMINTAKATE	-144 879	-210 729	0	-210 729	-165 246	78,4 -45 483

Pudasjärven kaupungin maksuosuus maaseutuhallinnon kustannuksista on 61 524 euroa (lukuun sisältyy vuoden 2017 maksuosuutta koskeva lisämaksu 2 808 €), maaseututoimesta vastaa Oulun kaupunki.

Maatalousyrittäjille suunnatut tuet ovat 88 129 euroa.

Lopullinen maatalouslomituksesta aiheutunut eläkemenoperusteinen maksuosuus vuodelta 2017 on 31 665 euroa ja tilinpäätösarvion mukainen maksuosuus vuodelta 2018 on 31 105 euroa.

OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPALVELUT

Oulunkaaren ympäristöpalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4301 Ympäristön valvonta, 4302 Terveysvalvonta, 4303 Eläinlääkintä Pudasjärvi, 4305 Eläinlääkintä Ii - Yli-Ii (Oulun kaupunki), 4306 Eläinlääkintä Vaala - Utajärvi ja 4308 Ympäristön valvonta yhteiset kulut

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottavat ympäristöterveydenhuollon viranomaispalveluja ja ympäristönsuojelun palveluja. Ympäristö- ja eläinlääkintäpalveluissa isäntäkuntana on Pudasjärvi.

Talouden toteutuminen

Oulunkaarren ympäristöpalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot. Poikkeama	
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018		
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€	%	
Myyntituotot	620 140	669 580		669 580	627 405	93,7	42 175
Maksutuotot	174 218	135 500		135 500	215 831	159,3	-80 331
Tuet ja avustukset	5 447	3 700		3 700	5 230	141,4	-1 530
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT	799 805	808 780		808 780	848 466	104,9	-39 686
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-900 386	-947 996		-947 996	-945 587	99,7	-2 409
Palvelujen ostot	-102 480	-111 354		-111 354	-94 770	85,1	-16 584
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 806	-52 800		-52 800	-61 323	116,1	8 523
Avustukset							
Muut toimintakulut	-147 439	-107 574		-107 574	-112 653	104,7	5 079
TOIMINTAKULUT	-1 193 111	-1 219 724		-1 219 724	-1 214 333	99,6	-5 391
TOIMINTAKATE	-393 306	-410 944	0	-410 944	-365 867	89,0	-45 077

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Ympäristön huomioiva ja ympäristön viihtyisyyttä edistävä kaavoittaminen.	Asukaskysely/Vapaa-ajan käyttö	Osallistuminen kaavoitukseen osana alueiden suunnitteluun.	Osallistuttiin mm. Pintamojärven seurantaryhmän toimintaan ja Utajärveä koskevien jätehuoltomääräysten valmisteluun.	Toteutuu
Teollisuuden ja tuotannon ympäristökuormituksen vähentäminen.	Luvat/Päästöt	Lupavalvonta ja toimijoiden neuvonta.	Pitkään vireillä olleita lupaprosesseja on saatu ratkaistua. Luvitetun toiminnan valvonta ja ympäristöhaittoja koskevien ilmoitusten tarkastusten tehostaminen on aloitettu.	Toteutuu

Ympäristön ja luonnon kestävä käytön tiedon lisääminen ja virkistystoiminnan lisääminen.	Projektien tuotos	Osallistuminen eri toimintoihin ja niiden suunnitteluun.	Kuntalaisia on tiedotettu toimialan asioista isolla lehti-ilmoituksella.	Toteutuu ■
Maakuntauudistuksen myötä valvontapalvelutaso pysyy hyvänä.	Työpaikat ja palvelut säilyvät alueella.	Aktiivinen osallistuminen maakuntasuunnitteluun.	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen neuvottelukunta on koontunut ja linjannut toimintaa. Maakuntauudistukseen valmistautumista on jatkettu mm. osallistumalla maakunnan koetalousarvion laatimiseen.	Toteutuu ■

PELASTUSLIIKELAITOS

Pelastusliikelaitokseen kuuluvat kustannuspaikat: 1017 Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos

Talouden toteutuminen

Oulun kaupunki, Pelastusliikelaitos	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018		
(Ulkoisen/sisäinen)	€	€	€	€	€	%	€
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT							
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-8 601	-9 615		-9 615	-5 372	55,9	-4 243
Palvelujen ostot	-500 857	-512 000		-512 000	-511 964	100,0	-36
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT	-509 458	-521 615		-521 615	-517 336	99,2	-4 279
TOIMINTAKATE	-509 458	-521 615	0	-521 615	-517 336	99,2	-4 279

Pudasjärvellä on yhteistoimintasopimus Oulun kaupungin kanssa Oulu-Koillismaan alueellisesta pelastustoimesta.

Pudasjärven kaupungin maksuosuus yhteistoimintasopimuksen mukaisista kustannuksista on 511 964 euroa. Eläkemenoperusteisen KuEL-maksun osuus toimintakuluista on 5 372 euroa.

2.3.1.3. KEHITTÄMISTOIMINTA

Kehittämistoiminta jakaantuu kahteen tulosityksikköön: Kehittämis- ja elinkeinopalvelut ja Työllistäminen. Kehittämistoiminnan toimintaan kuuluu kaupungin elinvoiman strateginen kehittäminen, elinkeinohankkeiden ja maahanmuuttotyön koordinointi, kuntamarkkinointi, asumisen edistäminen, yritystoiminnan kehittäminen, työllistäminen, liikenteen logistiikka ja muut kaupunginhallituksen määräämät tehtäväalueet.

Kehittämistoiminnan palvelut: Toiminta koostuu kehittämis- ja elinkeinopalveluista, maahanmuutosta, kaupungin omasta työllistamisestä, Karhupajasta, kuntouttavasta työtoiminnasta ja eri rahoittajien rahoittamista hankkeista.

Kehittämistoimintaa johtaa kehittämisjohtaja.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toimielinten jäsenet ja johtavat viranhaltijat; kehittämisjohtaja.

Talouden toteutuminen

Kehittämistoiminta KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	Tilinpäätös 2017 €	Talousarvio 2018 €	TA- muutos €	TA+muutos 2018 €	Toteutuma 2018 €	Tot. Poikkeama %	Poikkeama €
Myyntituotot	955 177	241 763		241 763	569 730	235,7	-327 967
Maksutuotot	210				210	-100,0	
Tuet ja avustukset	671 885	601 676		601 676	637 813	106,0	-36 137
Muut toiminta- tuotot	22 764	60 055		60 055	47 169	78,5	12 886
TOIMINTATUOTOT	1 650 037	903 494		903 494	1 254 921	138,9	-351 427
Valmistus omaan käyttöön					2 748	-100,0	
Henkilöstökulut	-1 601 737	-1 504 573		-1 504 573	-1 827 039	121,4	322 466
Palvelujen ostot	-1 287 097	-793 142	-11 000	-804 142	-627 115	78,0	-177 027
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-125 580	-35 710		-35 710	-57 346	160,6	21 636
Avustukset	-712 059	-513 900	-194 000	-707 900	-850 995	120,2	143 095
Muut toimintakulut	-431 738	-402 608		-402 608	-558 910	138,8	156 302
TOIMINTAKULUT	-4 158 212	-3 249 933	-205 000	-3 454 933	-3 921 404	113,5	466 471
TOIMINTAKATE	-2 508 175	-2 346 439	-205 000	-2 551 439	-2 663 735	104,4	112 296
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 003				-4 959	-100,0	
Poistot ja arvon- alentumiset	-26 003				-4 959	-100,0	
Vyörytysmenot	-154 959			0	-159 228	-100,0	159 228
Vyörytystulot				0	0		
Luontoisetumenot				0	-218	-100,0	218
Luontoisetutulot				0	218	-100,0	-218
Arvonlisäverot	-130 135				-98 288	-100,0	
LASKENNALLISET ERÄT	-285 094				-257 516	-100,0	
Josta sisäiset erät							
Sisäiset palvelut	11 917	5 700		5 700	6 470	113,5	-770
Sisäiset vuokrat	0	0		0	9 246	-100,0	-9 246
Sisäiset tuotot yhteensä	11 917	5 700		5 700	15 716	275,7	-10 016
Sisäiset palvelut	-10 493	-36 529		-36 529	-9 495	26,0	-27 034
Sisäiset vuokrat	-347 648	-346 498		-346 498	-408 073	117,8	61 575
Sisäiset kulut yh- teensä	-358 141	-383 027		-383 027	-417 568	109,0	34 541
Sisäiset netto	-346 224	-377 327	0	-377 327	-401 853	106,5	24 526

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.11.2018 § 39 Kehittämistoiminnan lisämäärärahan 205 000 €.

Vuoden 2018 toimintatuottoihin sisältyy ELY-keskuksen vuonna 2018 maksama korvaus perheryhmäkodin arvonlisäverosta 142 766 € vuosilta 2016 ja 2017 (toiminta oli alun perin arvonlisäverotonta, todettu sittemmin arvonlisäverolliseksi toiminnaksi). Vuoden 2018 toimintakuluja laskee vuonna 2018 ODL:lta saatu perheryhmäkotia koskeva ylijäämän palautus 86 382 € vuosilta 2016 ja 2017 ja kasvattaa vuonna 2018 ELY-keskukselle palautettu perheryhmäkotia koskeva liikaa saatu ennakkomaksu 57 791 € vuodelta 2017.

Toimintakuluihin sisältyy kehittämisrahastosta katettavia menoja yhteensä 141 798 € (kh 26.2.2019).

Kehittämistoiminnan oikaistut toimintakulut ovat yhteensä -3 779 606 €. Oikaistu kate on -2 521 937 € ja kateprosentti on 98,8 %.

Hankkeiden katteiden ylitys näkyy eri kustannuspaikoilla yhteensä -118 473 €. Hankkeiden osalta talousarvioon on viety hankesuunnitelmien suunnitelmavuodet. Vaikka hankkeen budjetti näyttäisi vuonna 2018 ylittyvän -118 473,28 €, niin koko hankkeen toteutusaikana varattuja menoja ei ole ylitetty ja hankkeet ovat pysyneet hyväksytyssä kokonaisbudjetissa. Hankesuunnitelman tulee toteutua hankesuunnitelman mukaisesti ja rahoittajien tahoilta on tarkka seuranta, että hankkeen tavoitteisiin päästään niin toiminnallisesti kuin euromääräisestikin.

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Tavoitetila 2018	Tavoitetila 2027	Arviointimittari	Toteuma 31.12	Tila
Kaupungin asukasmäärän kasvattaminen.	Asukasmäärän vähentymisen pysäyttäminen.	10 000 asukasta	Asukasmäärän kasvu 0-10 henkeä.	Asukasmäärä laskussa. Paluumuuttajien ja potentiaalisten muuttajien kartoittaminen aloitettu. Maahanmuutto: Arviolta 10 maahanmuuttajataustaista henkilöä muuttanut paikkakunnalle.	Ei toteutuu
Kaupungin tunnettisuuden vahvistaminen.	Pudasjärven kaupungin tunnettisuus suurempi kuin vuonna 2017.	50 %:n kasvu	Pudasjärven kaupungin maininnat mediassa.	Viestintästrategian laatiminen kesken. Päätetty ottaa käyttöön järjestelmällinen mediaseuranta ja tehty tarjouspyynnöt syksyllä. Asia kesken.	Toteutuu osittain

				Maahanmuutto: Hankkeiden ja monikulttuurisen työn kautta tehty Pudasjärven maahanmuuttotyötä tunnetuksi viestinnässä.	
Koettu hyvinvointi (rauhallinen, turvallinen, kehittyvä ja energinen kunta).	Elinvoimaohjelman valmistuminen ja käyttöönotto.	Koettu hyvinvointi paranee 20 %.	Toteutunut kyllä/ei	Huolimatta Pudasjärveä vuonna 2018 kohdanneita tapaturmia, jotka ovat järkyttäneet paikkakuntaa, pudasjärveläiset kokevat silti paikkakunnan turvalliseksi elää ja olla. Paikkakuntalaiset puhuvat luonnonmukaisesta, puhtaasta hirsipääkaupungista, jonka arki on sopivan leppoisaa, pienen maaseutu-kaupungin imagoon sopivaa. Elinvoimaohjelman laatiminen siirtynyt Pudasjärven Kehitys Oy:lle.	Toteutuu osittain
Koettu hyvinvointi (rauhallinen, turvallinen, kehittyvä ja energinen kunta).	Useampi kuntalainen suosittelee Pudasjärveä asuinpaikkakuntana ulkopaikkakuntalaisille kuin vuonna 2017.		Kuntalaiskyselyn tulokset	Pudasjärven kaupunki on saanut paljon mediajulkisuutta ja muilla paikkakunnilla Pudasjärvi tunnetaan kehitysmuotoisena hirsipääkaupunkina. Kuntalaiskysely käsitelty elinvoimavaliokunnassa ja elinvoimavaliokunta on ohjeistanut kehittämään kyselyä. Asia kesken.	Toteutuu osittain

Toiminnan **keskeiset** muutokset vuonna 2018

Valtuusto hyväksyi 15.11.2018 § 38 organisaatiomuutoksen, jossa kehittämistoiminnan toiminta-alue sulautuu hallintotoimintaan. Muutoksessa elinkeinojen ja yritystoiminnan kehittämiseen liittyvä ohjausvastuu siirtyy vahvasti kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle. Organisaatiomallissa kehittämisjohtajan tehtäväkokonaisuus sellaisenaan lakkaa vuoden 2019 alusta, jolloin organisaatiomuutos astuu voimaan.

KEHITTÄMIS- JA ELINKEINOPALVELUT

Kehittämisen- ja elinkeinopalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1100 Kehittämis- ja elinkeinopalvelut, 11000 Flat rate, 11012 Laavu-hanke, 11016 Hyvä alku Pohjois-Pohjanmaalla -hanke, 11017 Moderni hirsikaupunki, 11020 Osallisuushankkeet, 11021 Lähiruoka joukkoruokailussa, 11022 Kivapuhe, 11024 Mieli-hanke, 11025 Poistotekstiili-hanke, 11026 SoteNoste ja 11027 Villiruoan saatuuden kehittäminen Koillismaalla -hanke.

Talouden toteutuminen

Kehittämis- ja elinkeinopalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot. Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018	
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€	% €
Myyntituotot	36 331	34 400		34 400	27 469	79,9 6 931
Maksutuotot	210					
Tuet ja avustukset	391 975	358 176		358 176	396 100	110,6 -37 924
Muut toimintatuotot	8 840	27 500		27 500	14 461	52,6 13 039
TOIMINTATUOTOT	437 356	420 076		420 076	438 030	104,3 -17 954
Valmistus omaan käyttöön						
Henkilöstökulut	-799 997	-671 643		-671 643	-817 482	121,7 145 839
Palvelujen ostot	-528 016	-565 288		-565 288	-519 065	91,8 -46 223
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82 078	-6 650		-6 650	-20 099	302,2 13 449
Avustukset	-177 950	-150 000		-150 000	-176 373	117,6 26 373
Muut toimintakulut	-379 845	-354 498		-354 498	-442 185	124,7 87 687
TOIMINTAKULUT	-1 967 886	-1 748 079		-1 748 079	-1 975 204	113,0 227 125
TOIMINTAKATE	-1 530 530	-1 328 003	0	-1 328 003	-1 537 173	115,8 209 170

Toimintakuluihin sisältyy kehittämisrahastosta katettuja menoja yhteensä 119 048 €.

Hankkeiden katteiden ylitys näkyy eri kustannuspaikoilla yhteensä -118 473 €. Hankkeiden osalta talousarvioon on viety hankesuunnitelmien suunnitelmavuodet. Vaikka hankkeen budjetti näyttäisi vuonna 2018 ylittävän -118 473,28 €, niin koko hankkeen toteutusaikana varattuja menoja ei ole ylitetty ja hankkeet ovat pysyneet hyväksytyssä kokonaisbudjetissa. Hankesuunnitelman tulee toteutua hankesuunnitelman mukaisesti ja rahoittajien tahoilta on tarkka seuranta, että hankkeen tavoitteisiin päästään niin toiminnallisesti kuin euomääräisestikin.

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Kaupungin asukasmäärän kasvattaminen.	Asukasmäärä.	Kyselyjen perusteella muuttoa estävien ja haittaavien tekijöiden poistaminen tai vähentäminen.	Kuntalaiskysely käsitelty elinvoimavaliokunnassa ja elinvoimavaliokunta on ohjeistanut kehittämään kyselyä. Asia kesken.	Ei toteudu ☐
Kaupungin tunnettuuden vahvistaminen.	Pudasjärven kaupungin maininnat mediassa.	Viestinnän tehostamisella tuetaan lisää oikeaa tietoa Pudasjärvestä.	<p>Pudasjärven kaupunki on saanut paljon mediajulkiisuutta ja muilla paikkakunnilla Pudasjärvi tunnetaan kehitysmyönteisenä hirsipääkaupunkina.</p> <p>Viestintästrategian laatiminen kesken.</p> <p>Päätetty ottaa käyttöön järjestelmällinen media-seuranta ja tehty tarjouspyynnöt syksyllä. Asia kesken.</p> <p>Maahanmuutto: Hankkeiden ja monikulttuurisen työn kautta tehty Pudasjärven maahanmuuttotyötä tunnetuksi viestinnässä.</p> <p>Moderni hirsikaupunki -hankkeen keskeisiä tuloksia ovat Pudasjärven tunnettuus hirsipääkaupunkina, aktiivinen verkostotoimija ja hirsikohteiden rakentamisen edistäminen.</p>	Toteutuu ☒

<p>Koettu hyvinvointi (rauhallinen, turvallinen, kehittyvä ja energinen kunta).</p>	<p>Mittarina kuntalaiskyselyn tulokset.</p>	<p>Nostetaan tietoisuuteen Pudasjärven positiivisia puolia.</p>	<p>Huolimatta Pudasjärveä vuonna 2018 kohdanneita tapaturmia, jotka ovat järkeyttäneet paikkakuntaa, pudasjärveläiset kokevat silti paikkakunnan turvalliseksi elää ja olla. Paikkakuntalaiset puhuvat luonnonmukaisesta, puhtaasta hirsipääkaupungista, jonka arki on sopivan leppoisaa, pienen maaseutukaupungin imagoon sopivaa.</p> <p>Kuntalaiskysely käsitelty elinvoimavaliokunnassa ja elinvoimavaliokunta on ohjeistanut kehittämään kyselyä. Asia kesken.</p> <p>Kivapuhe-hankkeessa toteutettu useita eri tavoitteita: eri alkuperää olevien nuorten vihapuheesta vapaan vuorovaikutuksen lisääminen, nuorten tiedon ja ymmärryksen lisääminen yhdenvertaisuudesta ja vihapuheesta, vihapuhetta ehkäisevien toimien ja yhdenvertaisuuden edistämisen istuttaminen läpileikkaavasti koko toimintakulttuuriin, koulun ja nuorisotyön yhteistyön kehittäminen sekä koulun ja nuorisotyön yhteistyön kehittäminen.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>■</p>
---	---	---	---	-----------------------------------

<p>Koettu hyvinvointi (rauhallinen, turvallinen, kehittyvä ja energinen kunta).</p>	<p>Toteutunut kylä/ei</p>	<p>Kehitetään kaupungin materiaalista ja henkistä viihtyisyyttä.</p>	<p>Paikkakunnalla tapahtuvien ja suunnitteilla olevien isojen investointien myötä myönteinen mielikuva vireästä maalaiskaupungista on lähtenyt käyntiin.</p> <p>Keskustan alueen masterplanin valmistelu siirtynyt Pudasjärven Kehitys Oy:lle.</p> <p>Tapahtumatuottajan rekrytointi osana organisaatiomuutosta.</p> <p>Hyvän mielen paikat -hankkeen kautta toteutetut yhteisölliset ja osallistavat menetelmät sekä tapahtumat on koettu erittäin positiivisiksi osallistujien palautteen perusteella. Lumi- ja jääveistostapahtuma on saanut erityisten paljon kiitosta tavallisilta kuntalaisilta. Penkkikahvila on kiertänyt eri paikoissa ja tapahtumissa ja kuntalaiset ovat ottaneet myös sen omakseen.</p> <p>Kivapuhe- ja Mieli-hankkeiden järjestämät tapahtumat ja koulutukset ovat myös tuoneet positiivisia kokemuksia kuntalaisille.</p>	<p>Toteutuu</p>
---	---------------------------	--	---	---

Toiminnan **keskeiset** muutokset vuonna 2018:

Valtuusto hyväksyi 15.11.2018 § 38 organisaatiomuutoksen, jossa kehittämistoiminnan toiminta-alue sulautuu hallintotoimintaan.

Muutoksessa elinkeinojen ja yritystoiminnan kehittämiseen liittyvä ohjausvastuu siirtyy vahvasti kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle. Organisaatiomallissa kehittämisjohtajan tehtäväkokonaisuus sellaisenaan lakkaa vuoden 2019 alusta, jolloin organisaatiomuutos astuu voimaan.

TYÖLLISTÄMINEN

Työllistämiseen kuuluvat kustannuspaikat: 1026 Maahanmuuttajat, 1220 Kaupungin oma työllistäminen, 1222 Karhupaja ja 1224 Kuntouttava työtoiminta.

Talouden toteutuminen

Työllistäminen KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	Tilinpäätös 2017 €	Talousarvio 2018 €	TA- muutos €	TA+muutos 2018 €	Toteutuma 2018 €	Tot. Poikkeama %	€
Myyntituotot	918 847	207 363		207 363	542 260	261,5	-334 897
Maksutuotot					210	-100,0	
Tuet ja avustukset	279 910	243 500		243 500	241 713	99,3	1 787
Muut toimintatuotot	13 924	32 555		32 555	32 707	100,5	-152
TOIMINTATUOTOT	1 212 681	483 418		483 418	816 891	169,0	-333 473
Valmistus omaan käyttöön					2 748	-100,0	
Henkilöstökulut	-801 740	-832 930		-832 930	-1 009 556	121,2	176 626
Palvelujen ostot	-759 081	-227 854	-11 000	-238 854	-108 050	45,2	-130 804
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 502	-29 060		-29 060	-37 247	128,2	8 187
Avustukset	-534 109	-363 900	-194 000	-557 900	-674 622	120,9	116 722
Muut toimintakulut	-51 893	-48 110		-48 110	-116 725	242,6	68 615
TOIMINTAKULUT	-2 190 326	-1 501 854	-205 000	-1 706 854	-1 946 200	114,0	239 346
TOIMINTAKATE	-977 645	-1 018 436	-205 000	-1 223 436	-1 126 561	92,1	-96 875

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.11.2018 § 39 Kehittämistoiminnan lisämäärärahan 205 000 €.

Vuoden 2018 toimintatuottoihin sisältyy ELY-keskuksen vuonna 2018 maksama korvaus perheryhmäkodin arvonlisäverosta 142 766 € vuosilta 2016 ja 2017 (toiminta oli alun perin arvonlisäverotonta, todettu sittemmin arvonlisäverolliseksi toiminnaksi). Vuoden 2018 toimintakuluja laskee vuonna 2018 ODL:lta saatu perheryhmäkotia koskeva ylijäämän palautus 86 382 € vuosilta 2016 ja 2017 ja kasvattaa vuonna 2018 ELY-keskukselle palautettu perheryhmäkotia koskeva liikaa saatu ennakkomaksu 57 791 € vuodelta 2017.

Toimintakuluihin sisältyy kehittämisrahastosta katettuja menoja yhteensä 22 750 € (kh 26.2.2019).

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimitari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Työllisyyspalveluihin satsaaminen.	Toteutunut kyllä/ osittain/ ei	Asiakaslähtöisten toimenpiteiden ja aktivointien kehittäminen.	<p>Ohjaamotoiminnan kehittäminen jatkuu edelleen.</p> <p>Työnhakuklubitoimintaa suunnitellaan yhteistyössä Pudasjärven työllisyys Hankkeiden ja Ammattikaista -hankkeen kanssa.</p> <p>Asiakaslähtöisiä toimenpiteitä ja aktivointeja kehitetään yhteistyössä Oulunkaaren kuntien työllisyyspalveluiden kanssa yhteistyössä Työtakomo -hankkeen kanssa.</p> <p>Työkykyviisari on käytössä työllisyyspalveluissa ja kuntouttavassa työtoiminnassa asiakaslähtöisen palvelun kehittämiseksi.</p> <p>Syötteen rekrymessut järjestettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.</p> <p>Hyvän mielen paikat -hankkeessa aloitettu Luontoperhe -ryhmä aktivoi ja voimauttaa pitkään työttömänä olleita, osatyökykyisiä ja maahanmuuttajataustaisia. Pudasjärven 4H</p>	<p>Toteutuu</p>

			<p>on ottanut toteuttaakseen Hyvän mielen paikan, kuntalaisten kohtaamispaikan ja Luontoperhe -ryhmän osallistavia toimintoja Topi-Tuvalla.</p> <p>Terveyden ja Hyvinvoinnin laitoksen THL Soihutu-tutkimus 2017-2019 tutkii takautuvasti työllistämisen vaikutuksia Pudasjärvellä kuntatalouteen ja sote-palvelujen käyttöön.</p> <p>Vuoden 2018 TERVE-SOS-palkinto myönnettiin Laavu-hankkeelle. Palkinto on tunnustus vuoden teemaan liittyvälle innovatiiviselle tai poikkeuksellisen onnistuneelle ratkaisulle. Vuoden 2018 TERVE-SOS-tapahtuman teema on: Tekojen aika. Palkitsemiskriteereissä painotettiin nyt erityisesti osallisuutta.</p>	
Työllisyyspalveluihin satsaaminen.	Toteutunut kyllä/ei	Osallistavan budjetoinnin mallin kehittäminen.	<p>Osallistavan budjetoinnin avulla työllistämistä on pystytty tuplaamaan edelliseen vuoteen verrattuna.</p> <p>Osallistuvan budjetoinnin suunnittelu vuodelle 2019 on aloitettu yhteistyössä järjestöjen kanssa.</p>	<p>Toteutuu</p>

<p>"Kyllä se hyövää" - kotiseutuhengen nostattaminen.</p>	<p>Kuntalaiskysely</p>	<p>Pudasjärvi-hengen nostaminen viestinnän keinoin, ihmisiä aktivoiden ja tapahtumilla.</p>	<p>Kehittämisen- ja toimintatuet, yhdistysten investointituet ja puskurilainat toimivat elinvoimaisten kylien ja keskustan alueen elinvoimaa tukevinä tekijöinä.</p> <p>Tapahtumatuottajan rekrytointi osana organisaatiomuutosta.</p> <p>Viestintäsuunnitelman laatiminen kesken.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p></p>
<p>"Kyllä se hyövää" - kotiseutuhengen nostattaminen.</p>	<p>Toteutunut kyllä/ei</p>	<p>Nuorten työpajan asiakaskohderyhmän tavoittamista terävöitetään yhteistyöverkoston kanssa.</p>	<p>Kasvun ja osallisuuden vahvistamisen palvelukokonaisuus: Työpajatoiminnot</p> <p>Säännölliset palaverit Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston kanssa ovat toteutuneet pääsääntöisesti suunnitellusti. Palavereita on ollut vuoden 2018 aikana yhteensä 4 kpl. Seinättömän työpajan toimintamallia on kehitetty TE-palvelujen kanssa laajentamalla III-linjan nuorten lisäksi I ja II-linjojen nuorten ohjaaminen yksilövalmentajan palvelun piiriin.</p> <p>Ajalla 1.1.-31.12.2018 TE-palvelujen kautta on ohjautunut yksilövalmentajan tapaamisiin 9 nuorta.</p>	<p>Toteutuu</p> <p></p>

			<p>Kysely toteutettiin alkuvuodesta 2018 yhteistyössä TE-toimiston sekä kasvun ja osallisuuden vahvistamisen, nuorten palvelujen palvelukokonaisuuden kanssa. Kysely kohdistettiin alle 29 -vuotiaille työttömille työnhakijoille TE-toimiston välittämänä, kyselyyn vastasi kaksi henkilöä.</p> <p>Nuorten työpajan valmentautujien eduskuntavierailu yhteistyössä nuorisotoimen kanssa toteutettu. Ryhmä tutustui myös Helsingin ohjaamo -toimintaan. Vuoden aikana on tehty monenlaista yhteistyötä nuorten palvelujen palvelukokonaisuuden, erityisesti etsivän nuorisotyön kanssa.</p>	
Kansainvälistymisestä kasvuvoimaa.	Kyllä/ei	<p>Pudasjärveläisten kansainvälisyyskasvatuksen vahvistaminen.</p> <p>Yritysten kansainvälisen toiminnan tukeminen.</p> <p>Kaksisuuntaisen kotouttamisen vahvistaminen.</p>	<p>Erilaisten tapahtumien järjestäminen ja mukanaolo yhteistyössä hankkeiden ja muiden tahojen kanssa, esim. U.F.O. näytelmä, Kivapuheviikko.</p> <p>Osallistuminen matkailun rekrymessuille.</p> <p>Mukanaolo Startup refugees hankkeessa. Yhteistyö kotoutumiskoulutusten kanssa, mm. työharjoittelupaikkojen</p>	<p>Toteutuu</p> <p>■</p>

			<p>etsintä.</p> <p>Tutustumismatka Isosyötteelle maahanmuuttajien kanssa.</p> <p>Aktiivisia toimijoita yhdistyskentällä ovat Fc Kurenpojat, SPR, Helluntaiseurakunta ja 4 H. Luetaan yhdessä verkosto on myös aktiivinen sekä useat yksittäiset vapaaehtoiset.</p> <p>Hyvä alku Pohjois-Pohjanmaalla - hankkeessa kehitetty omakielisiä ohjaus- ja neuvontapalveluja valtakunnallisesti.</p> <p>Mieli-hankkeen kautta ehkäisevien lähipalveluiden kehittäminen: maahanmuuttajien psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen ja mielenterveyden ongelmien ennaltaehkäisy, tiedon lisääminen ja oikea-aikaisen tuen ja hoitoon ohjautumisen edistäminen. Toiminnot pääosin tehty, loput toteutuu 31.3.2019 mennessä, kun hanke päättyy.</p>	
--	--	--	--	--

Toiminnan **keskeiset** muutokset vuonna 2018:

1. Osallistavan budjetoinnin mallin edelleen kehittäminen
2. Työllistämisen toimintamallin edelleen kehittäminen
3. Kotouttamisen mallin käyttöönoton koordinointi

4. Työpajapalvelut siirtyvät vuoden 2019 alusta hallintotoimen alaisuuteen, osaksi työllistämisyksikköä, jonka päälliköstä tulee työpajatoimintojen lähiesimies.

2.3.1.4. SIVISTYS JA -HYVINVOINTITOIMINTA

Hyvinvointi- ja sivistystoiminta jakaantuu viiteen tulosityksikköön: Hallinto- ja tukipalvelut, Lasten päivähoido, Esi- ja perusopetus, Toinen aste ja Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika.

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tehtävänä on kuntalaisten koulutus- ja päivähoidontarpeiden tyydyttäminen ja niistä huolehtiminen, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimintaan liittyvien palvelujen organisointi sekä kaikkalainen kuntalaisten henkisen ja fyysisen elämän laadun kohentaminen. Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueeseen kuuluvat päivähoido ja sivistyspalvelut.

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan palvelut: Lasten päivähoido eri toimintamuodoissaan, esi- ja perusopetus, valmistava opetus, maahanmuuttajien täydentävä opetus, lukio-opetus, kirjastopalvelut, kulttuuritoimen palvelut, museotoiminta, kansalaisopisto-opetus, liikuntapaikkojen hoito ja liikuntapalvelut, nuorisotoimen palvelut sekä etsivä nuorisotyön palvelut. Hyvinvointi- ja sivistystoimintaa johtaa opetus- ja sivistysjohtaja.

Toiminta-alueen tilivelvollinen: Toiminta-aluejohtaja

Koko vuoden toteuma- arvio

Toiminta-alueen tavoitteiden vuodelle 2018 arvioidaan toteutuvan jokseenkin talousarvion mukaisesti. Tämä siitäkin huolimatta, että toiminnan toteuttamisolosuhteissa on tapahtunut ennakoimattomia muutoksia. Päivähoidon osalta lapsimäärän kasvusta johtuvat tilojen lisäykset tulevat vaikuttamaan etenkin tulosalueen talouden toteumaan ylityspainetta kasvattavasti. Kuntalaisten palvelutarpeista johtuen perustettu erillinen varhaiskasvatuksen esiopetusyksikkö on osaltaan tätä ylityspainetta lisäämässä. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti käyttöönotettavan palvelusetelijärjestelmän käyttöönottokulut vaikuttavat myös päivähoidon tulosalueen talouteen.

Vapaa-aika palveluiden alueella kansalaisopiston tilajärjestelyt ovat lukuvuoden kuluessa osittain toteuttamatta. Edelleen on epävarmaa, saadaanko suunnitellut järjestelyt näiltä osin vietyä tilivuoden aikana loppuun. Väliaikaisti useissa eri tiloissa toimiminen vaikeuttaa opiston osalta tavoitteiden saavuttamista.

Yleisesti talousarviossa ennakoimattomat henkilöstömenot, joita on tullut työmarkkinaosapuolten sopimusten seurauksena, vaikeuttavat talousarviossa pysymistä.

Talouden toteutuminen

SIVISTYS- JA HYVIN- VOINTITOIMINTA KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	Tilinpäätös 2017 €	Talousarvio 2018 €	TA- muutos €	TA+muutos 2018 €	Toteutuma 2018 €	Tot. Poikkeama %	€
Myyntituotot	207 168	419 470		419 470	453 193	108,0	-33 723
Maksutuotot	469 608	271 000		271 000	403 933	149,1	-132 933
Tuet ja avustukset	375 983	227 300		227 300	572 094	251,7	-344 794
Muut toimintatuotot	43 579	15 000		15 000	45 931	306,2	-30 931
TOIMINTATUOTOT	1 096 339	932 770		932 770	1 475 150	158,1	-542 380
Valmistus omaan käyttöön	2 558				6 595	-100,0	
Henkilöstökulut	-9 700 659	-9 790 886		-9 790 886	-10 154 642	103,7	363 756
Palvelujen ostot	-4 088 377	-4 595 842		-4 595 842	-4 666 014	101,5	70 172
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-646 200	-590 810		-590 810	-703 585	119,1	112 775
Avustukset	-435 972	-512 000		-512 000	-337 772	66,0	-174 228
Muut toimintakulut	-2 259 339	-2 420 484		-2 420 484	-2 357 988	97,4	-62 496
TOIMINTAKULUT	-17 130 547	-17 910 022		-17 910 022	-18 220 001	101,7	309 979
TOIMINTAKATE	-16 031 650	-16 977 252	0	-16 977 252	-16 738 256	98,6	-238 996
Suunnitelman mukai- set poistot	-1 114 957	-1 068 709		-1 068 709	-1 069 416	100,1	707
Poistot ja arvonalen- tumiset	-1 114 957	-1 068 709		-1 068 709	-1 069 416	100,1	707
Vyörytysmenot	-647 317			0	-746 767	-100,0	746 767
Vyörytystulot				0			
Luontoisetumenot	-56 348			0	-67 329	-100,0	67 329
Luontoisetutulot	56 348			0	67 329	-100,0	-67 329
Arvonlisäverot	-1 051 110				-1 278 478	-100,0	
LASKENNALLISET ERÄT	-1 698 427				-2 025 245	-100,0	

Josta sisäiset erät

Sisäiset palvelut	33 440	43 870		43 870	34 373	78,4	9 497
Sisäiset vuokrat	0	0		0	3 071	-100,0	-3 071
Sisäiset tuotot yh- teensä	33 440	43 870		43 870	37 444	85,4	6 426
Sisäiset palvelut	-1 166 041	-1 212 162		-1 212 162	-1 221 077	100,7	8 915
Sisäiset vuokrat	-1 329 276	-1 126 158		-1 126 158	-1 409 916	125,2	283 758
Sisäiset kulut yhteen- sä	-2 495 317	-2 338 320		-2 338 320	-2 630 993	112,5	292 673
Sisäiset netto	-2 461 877	-2 294 450	0	-2 294 450	-2 593 549	113,0	299 099

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Tavoitetila 2018	Tavoitetila 2027	Arviointimittari	Toteuma 31.12	Tila
Ennaltaehkäiseviin innovatiivisiin lähipalveluihin panostaminen.	Hyte-kertoimien kehitys vertailukuntia parempi.	Hyte-kertoimien kehitys vertailukuntia parempi.	Hyte-kertoimien indikaattorit (peruskoulu 10, liikunta 10 ja kuntajohto 9 indikaattoria).	Hyte- indikaattoreita ei ole vielä otettu käyttöön.	Ei tietoa ☐
Koulutusmahdollisuuksien lisääminen.	7	9	Koulutuslinjojen määrä.	Ei ole toteutunut. Koulutusmahdollisuudet eivät ole lisääntyneet.	Ei toteudu ☒
Asukkaiden yhteisöllisyyden lisääminen.	0,5 %	5 %	Osallistava budjetointi suhteessa kokokunnan budjettiin.	Osallistavan budjetoinnin osuutta on saatu kasvatettua.	Toteutuu osittain ☐
Koettu hyvinvointi (rauhallinen, turvallinen, kehittyvä ja energinen kunta)	Koettu hyvinvointi paranee 2%	Koettu hyvinvointi paranee 20%	Kuntalaiskysely	Kuntalaiskysely on toteutettu.	Ei tietoa ☐
Henkilöstön työhyvinvoinnin, viihtyvyyden ja työilmapiirin kehittämisen.	Sairauspoissaolot kuntakentän keskiarvon alapuolella, henkilöstöetuuksien hyödyntämistason nostaminen.	Sairauspoissaolot kuntakentän keskiarvon alapuolella, henkilöstöetuuksien hyödyntämistason nostaminen, hyvinvointikyselyn tulokset myönteisempään suuntaan.	Sairauspoissaolosten määrä, henkilöstöetuuksien hyödyntämistason, hyvinvointikyselyn tulokset.	Tilastotiedot vuositiedot.	Ei tietoa ☐

Palvelulähtöisyyden lisääminen.	Henkilöstön saavutettavuus.	Erinomainen taso.	Kuntalaiskyselyt: henkilöstön saavutettavuus.	Kuntalaiskysely on toteutettu.	Ei tietoa ☐
Koulutusmahdollisuuksien ja urakehityksen tukeminen.	Sivistystoimi 135 pv	Noususuunta	Koulutussuunnitelma / koulutuspäivien määrä.	Koulutuksia on järjestetty runsaasti.	Toteutuu ☒

Toiminnan keskeiset muutokset vuonna 2018

1. Uusien opetussuunnitelmien käyttöönotto yläluokilla
2. Sivukyliä koulujen oppimisympäristöjen ajanmukaistaminen
3. Uudet yhteistyökuviot lukion ja ammattiopiston kesken
4. Päivähoidon tulojen pieneneminen
5. Syötteen alueen ryhmäperhepäivähoito ja vuorohoito
6. Ryhmäperhepäiväkotipaikkojen tarve kasvaa perhepäivähoitajien vähentyessä. Mahdollisesti uuden yksikön perustaminen
7. Mahdollinen palvelusetelien käyttöönotto päivähoidossa lisää kustannuksia
8. Uudet liikuntapaikat (tekonurmikenttä, ladut, lähiliikuntapuisto) lisäävät kustannuksia
9. Rajalta Rajalle -hiihdot sisällytetään talousarvioon ja siirtyvät kaupungin järjestettäväksi
10. Suomistarttiopetus sisällytetään talousarvioon
11. Ilmailulukion painotus lisää kustannuksia. Ilmailulukioon hakeutuvat nuoret tuovat tulona valtionosuuksia, mutta tämä ei näy tulona lukion kustannuspaikalla.

PÄIVÄHOITO (VARHAISKASVATUSPALVELUT)

Päivähoitoon kuuluvat kustannuspaikat: 3620 perhepäivähoito, 3630, Lasten kotihoidon tuki sekä 3650 Pikku-Paavalin päiväkoti

Talouden toteutuminen

Päivähoito	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018	%	€
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€		
Myyntituotot	519				50	-100,0	
Maksutuotot	298 944	135 000		135 000	248 341	184,0	-113 341
Tuet ja avustukset	7 741				10 438	-100,0	
Muut toiminta- tuotot							
TOIMINTATUOTOT	307 203	135 000		135 000	258 829	191,7	-123 829
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-1 538 196	-1 673 520		-1 673 520	-1 635 305	97,7	-38 215
Palvelujen ostot	-293 760	-317 238		-317 238	-494 935	156,0	177 697
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 769	-31 660		-31 660	-63 081	199,2	31 421
Avustukset	-431 672	-510 000		-510 000	-334 122	65,5	-175 878
Muut toimintakulut	-156 922	-138 633		-138 633	-163 319	117,8	24 686
TOIMINTAKULUT	-2 453 319	-2 671 051		-2 671 051	-2 690 762	100,7	19 711
TOIMINTAKATE	-2 146 116	-2 536 051	0	-2 536 051	-2 431 934	95,9	-104 117

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Kotiseutuhen- gen voimista- minen.	Toteutunut: Kyllä/Ei	Varhaiskasvatussuunni- telman toteuttaminen.	Vanhuksia vierailut päi- väkodissa, jossa on jär- jestetty yhteistä tekemis- tä lasten ja vanhusten kanssa. Lisäksi päiväko- din lapset ovat vierailleet vanhusten hoitoyksi- köissä.	Toteu- tuu
Asukasmäärän kasvattaminen, työllisyysas- teen nostami- nen.	Toteutunut: Kyllä/Ei	Palvelusetelijärjestelmän käyttöönnoton suunnittelu ja valmistelu päivähoitossa.	Päätökset palvelusetelis- tä yksityiseen ryhmäper- hepäivähoitoon on lähe- tetty huoltajille joulu- kuun lopussa.	Toteu- tuu

Ennalta ehkäisevien lähipalveluiden kehittäminen.	Toteutunut: Kyllä/Ei	Tutkitaan mahdollisuuksia kotona olevien lasten tilapäisen hoidon järjestämiseen virikehoitotyyppisesti sivukylät huomioiden.	Sivukylien lasten virike-toimintaa erillisenä toimintana ei ole aloitettu. Sivukylillä varhaiskasvatustoiminta on yhdistetty jo olemassa oleviin varhaiskasvatusyksikköihin (perhepäivähoito).	Toteutuu osittain
Henkilöstön työhyvinvoinnin, viihtyvyyden ja työilmapiirin kehittäminen.	Toteutunut: Kyllä/Ei	Työhyvinvoinnin ongelma-kohtien kartoittaminen.	Perhepäivähoitajille järjestetty ensiapukoulutusta loppuvuodesta. Seurakunnan kanssa järjestetty henkilöstölle joulun virkistysilta marraskuussa. Lisäksi on perhepäivähoitajille järjestetty jouluruokailu joulukuussa.	Toteutuu

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Muutos %
<i>Suoritetavoitteet</i>				
Hoitopäivien lkm				
Perhepäivähoito	10728	14 000	12 193	-12,9 %
Päiväkotihoido	20815	20 000	24 279	21,4 %
<i>Tehokkuus/taloudellisuus</i>				
Toimintakate €/asukas		310	263	-15,3 %
Toimintakate €/lapsi				
Perhepäivähoito	9334	10 854	11 494	5,9 %
Päiväkotihoido	9307	10 216	8 743	-14,4 %
<i>Toiminnan laajuustiedot</i>				
Hoitopaikkojen lkm				
Perhepäivähoito	60,91	74	70	-5,4 %
Päiväkotihoido	50,97	120	148	23,3 %
Esiopetuksen oppilasmäärä	0	0	12	
Lasten kotihoidon tuen perheet	85	100	67	-33,0 %
<i>Resurssit</i>				
Henkilöstön määrä	47	50	49	-2,0 %

ESI- JA PERUSOPETUS, TOINEN ASTE, HALLINTO- JA TUKIPALVELUT (KOULUTUSPALVELUT)

Esi- ja perusopetukseen, toiselle asteelle sekä hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3000 koulutoimisto/hallinto, 3200 Aittojärven koulu, 3203 Hirvaskosken koulu, 3204 Kipinän koulu, 3206 Lakarin koulu, 3211 Sarakylän koulu, 3212 Syötteen koulu, 3215 Yhteiset, 3216 Peruskoulun projektit, 3217 Valmistava opetus, 3218 Maahanmuuttajien täydentävä opetus, 3219 Hirsikampus, 3300 Lukio, 3310 Lukion projektit, 3320 Ammattioppilaitos

Talouden toteutuminen

Esi- ja perusopetus, toinen aste, hallinto- ja tukipalvelut KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	Tilinpäätös	Talousarvio	TA- muutos	TA+muutos 2018	Toteutuma 2018	Tot. %	Poikkeama €
	2017 €	2018 €	€	€	€		€
Myyntituotot	23 799	8 610		8 610	35 512	412,4	-26 902
Maksutuotot	78 716	38 800		38 800	61 538	158,6	-22 738
Tuet ja avustukset	143 626	83 000		83 000	317 477	382,5	-234 477
Muut toimintatuotot	7 508	2 000		2 000	14 210	710,5	-12 210
TOIMINTATUOTOT	253 649	132 410		132 410	428 738	323,8	-296 328
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-6 900 703	-6 834 865		-6 834 865	-7 217 830	105,6	382 965
Palvelujen ostot	-3 071 435	-3 406 788		-3 406 788	-3 197 949	93,9	-208 839
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-381 449	-354 650		-354 650	-376 835	106,3	22 185
Avustukset							
Muut toimintakulut	-1 347 660	-1 599 189		-1 599 189	-1 357 681	84,9	-241 508
TOIMINTAKULUT	-11 701 247	-12 195 492		-12 195 492	-12 150 296	99,6	-45 196
TOIMINTAKATE	-11 447 597	-12 063 082	0	-12 063 082	-11 721 558	97,2	-341 524

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Kotiseutuhengen voimistaminen.	Toteutunut: Kyllä/Ei	Opetussuunnitelman toteuttaminen.	Opetussuunnitelmaa on asetetun tavoitteen saavuttamiseksi toteutettu.	Toteutuu

Kansainvälistymisestä kasvovoimaa.	Toteutunut: Kyllä/Ei	Opetussuunnitelman toteuttaminen.	Opetussuunnitelmaa on asetetun tavoitteen saavuttamiseksi toteutettu.	Toteutuu
Koulutusmahdollisuuksien lisääminen.	Koulutuslinjojen määrä kasvanut: 7	Ammattikoulun ja lukion yhteistyön lisääminen.	Yhteistyö ei ole mainittavasti lisääntynyt.	Ei toteudu

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Muutos %
Suoritetavoitteet				
Opetustuntien lkm				
Esi- ja perusopetus	81 198	84 201	84 318	0,1 %
Lukio	252	9 750	9 945	2,0 %
Päättötodistuksen saaneiden lkm				
Perusopetus	97,00	90	99	10,0 %
Lukio		31	21	-32,3 %
Keskeyttämis-%, lukio	0,06	6 %	4 %	-2 %
Tehokkuus/taloudellisuus				
Toimintakate €/oppilas				
Esi- ja perusopetus	11 251	12 759	11 442	-10,3 %
Lukio	9 909	11 028	7 774	-29,5 %
Toiminnan laajuustiedot				
Oppilaiden lkm				
Esiopetus	104	75	75	0,0 %
Perusopetus	801	781	833	6,7 %
Lukio	92	95	124	30,5 %
Kuljetuksessa olevat lkm		465	520	11,8 %
Resurssit				
Henkilöstön määrä				
Opetushenkilöstö	92	93	105	12,9 %
Koulunkäynninohjaajat	18	24	24	0,0 %
Muu henkilöstö	6	4	6	50,0 %

KULTTUURI-, NUORISO- JA VAPAA-AIKAPALVELUT (VAPAA-AIKAPALVELUT)

Kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3400 Kansalaisopisto, 3410 Kirjasto, 3420 Kulttuuritoimi, 3430 Museo, 3485 Nuorisotoimi, 3495 Etsivä nuorisotyö, 3445 Rajalta Rajalle –hiihto, 3455 Liikuntatoimi, 3465 Liikuntapaikat, 3470 Puikkari, 3475 Puikkarin kahvio sekä 3500 Sivistyspalvelujen projektit.

Talouden toteutuminen

Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	Tilinpäätös 2017 €	Talousarvio 2018 €	TA- muutos €	TA+muutos 2018 €	Toteutuma 2018 €	Tot. %	Poikkeama €
Myyntituotot	182 850	410 860		410 860	417 631	101,6	-6 771
Maksutuotot	91 949	97 200		97 200	94 053	96,8	3 147
Tuet ja avustukset	224 617	144 300		144 300	244 179	169,2	-99 879
Muut toimintatuotot	36 071	13 000		13 000	31 721	244,0	-18 721
TOIMINTATUOTOT	535 486	665 360		665 360	787 583	118,4	-122 223
Valmistus omaan käyttöön	2 558				6 595	-100,0	
Henkilöstökulut	-1 261 760	-1 282 501		-1 282 501	-1 301 507	101,5	19 006
Palvelujen ostot	-723 182	-871 816		-871 816	-973 130	111,6	101 314
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-231 982	-204 500		-204 500	-263 669	128,9	59 169
Avustukset	-4 300	-2 000		-2 000	-3 650	182,5	1 650
Muut toimintakulut	-754 758	-682 662		-682 662	-836 987	122,6	154 325
TOIMINTAKULUT	-2 975 981	-3 043 479		-3 043 479	-3 378 943	111,0	335 464
TOIMINTAKATE	-2 437 937	-2 378 119	0	-2 378 119	-2 584 765	108,7	206 646

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Ennalta ehkäisevien lähipalveluiden kehittäminen.	Toteutunut: Kyllä/Ei	Likiliikunta osaksi normaalia toimintaa.	Henkinen kasvu ja kehitys: Vuoden aikana toteutettiin 6 kpl etäosallistuttavia kursseja, joille osallistui yhteensä 155 henkilöä.	Toteutuu

			<p>Terveyden edistäminen:</p> <p>Likiliikuntaa järjestetään kolmelle kylälle säännöllisesti.</p>	
Ennalta ehkäisevien lähipalveluiden kehittäminen.	Yhteistyö toteutunut: Kyllä/Ei	SOTE-muutokseen vaurautuminen yhteistyössä hyvinvointivaliokunnan kanssa.	<p>Terveyden edistäminen:</p> <p>Palvelukokonaisuutta esitelty hyvinvointivaliokunnalle marraskuussa ja yhdessä keskusteltu kehityssuunnista.</p>	Toteutuu
Ennalta ehkäisevien lähipalveluiden kehittäminen.	Toteutunut: Kyllä/Ei	Perustehtävän selkiyttäminen laadittujen palvelusuunnitelmien pohjalta.	<p>Henkinen kasvu ja kehitys: Yhteinen vuosikello on laadittu.</p> <p>Kasvun ja osallisuuden vahvistaminen:</p> <p>Toisen vakituksen nuorisotyöntekijän rekrytointiprosessi on saatettu päätökseen ja valittu henkilö on aloittanut työnsä sovittuun marraskuun 2018 alussa. Nuoret olivat mukana nuorisotyöntekijän valintaprosessissa.</p> <p>Nuorisotoimessa on järjestetty suunnitellusti uutena kokki- ja monitoimikerhot. Kerhot olivat suosittuja lasten keskuudessa. Lokakuussa käynnistyi lauantai-iltakahvilatoiminta Pohjois-Suomen aluehallintoviraston tukemana, se kestää maaliskuun loppuun.</p>	Toteutuu

			<p>Koulunuorisotyötä on kehitetty edelleen. OKM on myöntänyt hankerahoituksen koulunuorisotyöntekijän palkkaukseen, rekrytointi on meneillään.</p> <p>Etsivät nuorisotyöntekijät aloittivat uutena yhteistyömuotona liikunta- ja pop up - nuorisotilatoiminnan OSAO:lla. Etsivät nuorisotyöntekijät ovat jalkautuneet kaupungille lauantai-iltaisina.</p> <p>Palvelusuunnitelman mukaiset palvelut ovat toteutuneet kaikkien pääsääntöisesti vuoden 2018 aikana.</p> <p>Terveysten edistäminen: Vakinainen uimahallityöntekijä saatiin rekrytoitua syyskuussa. Yksi uimaopettaja tuurannut liikunnanohjaajaa elokuusta alkaen. Hänelle saatiin sijainen loka-kuussa, joka ilmoitti irtisanoutumisestaan joulukuun lopulla saatuaan vakinaisen paikan toisaalta. Jonkun verran on jouduttu tinkimään perustehtävien tekemisestä henkilöstövajauksesta johtuen. Uutta toimintaa ei ole pystytty em. haasteista johtuen kehittämään ja järjestämään.</p>	
--	--	--	--	--

Asukkaiden yhteisöllisyyden lisääminen.	Toteutunut: Kyllä/Ei	Testataan osallistavan budjetoinnin menetelmää jollakin foorumilla (esim. nuorten valtuusto tai liikuntafoorumi).	Kasvun ja osallisuuden vahvistaminen: Osallistavan budjetoinnin menetelmää käytetty suunnitellusti osallistaen ja kuullen paikkakunnan lapsia ja nuoria skeittiparkin välineistön uusinnassa sekä nuorisovaltuuston eduskuntavierailun suunnittelussa ja toteutuksessa. Terveyden edistäminen: Osallistavaa budjetointia käytetty skeittiparkin välineistön täydennykseen sekä ulkoliikuntavälineiden hankintaan kirjaston liikuntavälinelainaamoon.	Toteutuu
---	-------------------------	---	---	---

Henkinen kasvu

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Muutos %
<i>Suoritetavoitteet</i>				
Lukumäärät				
Kansalaisopiston kurssit	440	430	411	-4,4 %
Kansalaisopiston opetustunnit	11011	10 000	10 757	7,6 %
Kirjasto kokonaislainaus	110209	130 000	110 991	-14,6 %
Kulttuuritapahtumat	70	52	56	7,7 %
<i>Tehokkuus/taloudellisuus</i>				
Toimintakate €/asukas				
Kansalaisopisto	73,29	64,7	82,2	27,0 %
Kirjasto	51,14	54,2	56,4	4,1 %
Muut kulttuuripalvelut	18,2	11,7	17,8	51,8 %
Museo		3,9	4,7	19,7 %
<i>Toiminnan laajuustiedot</i>				
Osallistuja/kävijämäärä				
Kansalaisopisto, kurssilaiset	2026	2 400	2 006	-16,4 %
Kirjasto	52246	57 000	51 086	-10,4 %
Taidenäyttely	1800	2 000	1 000	-50,0 %
Museo	1100	1 300	984	-24,3 %
Kokonaislainaus/asukas		16	14	-13,4 %
<i>Resurssit</i>				
Henkilöstön lkm				
Kansalaisopisto	90	111	99	-10,8 %
Kirjasto	6,3	7	7	0,0 %
Muut kulttuuripalvelut	1	1	1	0,0 %
Museo	0,3	0,4	0,4	0,0 %

Terveyden edistäminen

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Muutos %
<i>Suoritetavoitteet</i>				
Lukumäärät				
Koululaiskiset	4	6	4	-33,3 %
Uimakoulut	4	4	4	0,0 %
Eri lajien ohjaustilaisuudet	8	2	8	300,0 %
Hyvinvointi/terveystapahtumat	2	2	4	100,0 %
Ulkoliikuntapaikat	140	142	135	-4,9 %
<i>Tehokkuus/taloudellisuus</i>				
Toimintakate €/asukas				
Uimahalli	53	50,7	56,6	11,7 %
Liikuntapaikat, ylläpito	55,64	56,5	63,1	11,7 %
Muut liikuntapalvelut	27,9	24,1	25,5	6,0 %
<i>Toiminnan laajuustiedot</i>				
Kävijä/osallistujamäärät				
Uimahalli	15000	53 000	37 715	-28,8 %
Kuntosali (kertakäynti)	14037	9 000	16 004	77,8 %
Kuntosali (kk-kortti)	300	300	380	26,7 %
Hyvinvointipassi, käytöt	0	7 000	12 383	76,9 %
<i>Resurssit</i>				
Henkilöstön lkm				
Uimahalli	4,75	5	5	5,3 %
Liikuntapaikat, ylläpito	1	1	1	0,0 %
Muut liikuntapalvelut	1	1	2,5	150,0 %

Sosiaalinen vahvistaminen

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Muutos %
<i>Suoritetavoitteet</i>				
Lukumäärät				
Päiväleiritoiminta (pv)	40	40	30	-25,0 %
Retket (kpl)	30	30	10	-66,7 %
Lasten ja nuorten valtuusto (krt)	10	10	8	-20,0 %
Nuottavalmennukset (krt)	2	1	3	
<i>Tehokkuus/taloudellisuus</i>				
Toimintakate €/asukas				
Nuorisopalvelut	16,54	17,8	16,4	-8,1 %
Etsivä nuorisotyö	1,67	4,2	2,6	-38,7 %
<i>Toiminnan laajuustiedot</i>				
Osallistuja/kävijämäärä				
Nuorisotila	7000	7 000	4 626	-33,9 %
Nuorten tieto- ja neuvonta	3300	3 300	740	-77,6 %
Leirit ja retket	850	850	456	-46,4 %
Etsivä nuorisotyö, nuorten lkm				
Toimenpiteissä olevat	81	90	91	1,1 %
Kohdatut nuoret	1200	1 200	1 050	-12,5 %
<i>Resurssit</i>				
Henkilöstön lkm				
Nuorisopalvelut	2,3	2,3	2	-13,0 %
Etsivä nuorisotyö	1,7	2	2	0,0 %

2.3.1.5. TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA

Tekninen ja ympäristötoiminta jakaantuu kahteen tulosalueeseen: Tekniset palvelut ja Rakennusvalvonta. Teknisiin palveluihin sisältyvät seuraavat kuusi tulosityksikköä: Hallinto- ja tukipalvelut, Maankäyttö ja kaavoitus, Liikenneväylät ja yleiset alueet, Kuntatekniikka (liikelaitokset), Tila- palvelut, Ruokapalvelut. Rakennusvalvonnan tulosalueeseen sisältyvät rakennusvalvonta ja korjausneuvonta.

Toiminta-alueen tehtävänä on huolehtia kuntaorganisaatiolle ja kuntalaisille tekniset palvelut sekä vastata maankäytöstä huomioiden ekologisesti kestävä kehitys. Toiminta-alue ylläpitää ja kehittää elinympäristön viihtyvyyttä, terveellisyyttä ja turvallisuutta edistäen hyvää rakentamista- paa ja ympäristönsuojelua.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toimielinten jäsenet ja toiminta-alueen johtaja

Talouden toteutuminen

TEKNINEN JA YMPÄ- RISTÖTOIMINTA	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018		
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€	%	€
Myyntituotot	2 958 650	2 638 900		2 638 900	3 095 545	117,3	-456 645
Maksutuotot	159 945	108 050		108 050	184 493	170,7	-76 443
Tuet ja avustukset	17 096				26 931	-100,0	
Muut toimintatuotot	5 619 017	5 437 181		5 437 181	5 782 307	106,3	-345 126
TOIMINTATUOTOT	8 754 708	8 184 131		8 184 131	9 089 275	111,1	-905 144
Valmistus omaan käyttöön	8 426	8 000		8 000	9 579	119,7	-1 579
Henkilöstökulut	-1 820 067	-1 600 731		-1 600 731	-1 819 890	113,7	219 159
Palvelujen ostot	-4 116 795	-3 151 509	-900 000	-4 051 509	-4 098 895	101,2	47 386
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 395 629	-2 160 529		-2 160 529	-2 420 992	112,1	260 463
Avustukset	-90 607	-48 000		-48 000	-39 980	83,3	-8 020
Muut toimintakulut	-800 083	-544 514		-544 514	-779 601	143,2	235 087
TOIMINTAKULUT	-9 223 181	-7 505 283	-900 000	-8 405 283	-9 159 357	109,0	754 074
TOIMINTAKATE	-460 046	686 848	-900 000	-213 152	-60 503	28,4	-152 649
Suunnitelman mu- kaiset poistot	-2 419 326	-2 252 369		-2 252 369	-2 533 078	112,5	280 709
Poistot ja arvonalen- tumiset	-2 419 326	-2 252 369		-2 252 369	-2 533 078	112,5	280 709
Vyörytysmenot	-347 505			0	-374 955	-100,0	374 955
Vyörytystulot				0			
Luontoisetumenot				0			
Luontoisetutulot				0			
Arvonlisäverot	-955 177				-1 057 066	-100,0	
LASKENNALLISET ERÄT	-1 302 682				-1 432 021	-100,0	

Josta sisäiset erät

Sisäiset palvelut	1 148 386	1 192 200		1 192 200	1 179 505	98,9	12 695
Sisäiset vuokrat	1 985 174	1 645 181		1 645 181	2 008 084	122,1	-362 903
Sisäiset tuotot yh- teensä	3 133 561	2 837 381		2 837 381	3 187 589	112,3	-350 208
Sisäiset palvelut	-38 968	-5 532		-5 532	-13 793	249,3	8 261
Sisäiset vuokrat	-120 025	-58 314		-58 314	-68 179	116,9	9 865
Sisäiset kulut yh- teensä	-158 993	-63 846		-63 846	-81 972	128,4	18 126
Sisäiset netto	2 974 568	2 773 535	0	2 773 535	3 105 617	112,0	-332 082

Vuokratuotot, Sote on siirretty luonteensa mukaisesti myyntituotoista muihin toimintatuottoihin. Taulukossa tiliryhmien välinen siirto pienentää myyntituottoja ja kasvattaa toimintatuottoja 3 000 000 euroa verrattuna vastaaviin vuoden 2018 talousarviossa esitettyihin tietoihin.

Valtuusto myönsi Kurenalan ent. koulun purkamiseksi lisämäärärahaa 900.000 euroa. Haitta-ainemäärä on huomattavasti suurempi kuin kartoituksessa, jonka vuoksi purkaminen on viivästynyt ja jatkuu vuodelle 2019. Kurenalan ent. koulun purkutöihin käytettiin yhteensä n. 186.251 euroa.

Käyttöomaisuuden myyntitappioita on kirjattu n. 64.000 euroa. Nämä kohdistuvat Pudasjärven Kehitys Oy:lle myydyistä rakennuksista ja maa-alueista.

Maankäyttöpalveluissa maa- ja metsätilojen kustannuksiin sisältyvät myös Työpetarille maksetut osuudet metsäryhmän palkoista. Lisäksi kaupungille tulivat metsäryhmän työntekijöiden metsurinvarusteiden, matkustus- ym. kustannukset. Kustannukset yhteensä n. 44.000 €, joita ei ole budjetoitu. Kaupunginhallitus on päätöksessään 22.5.2019 § 169 hyväksynyt ylityksen maa- ja metsätilojen kustannuspaikkaan.

Liikenneväylien 1.10.2018 alkaneen uuden tiestön hoitourakan kustannukset olivat n. 150.000 euroa suuremmat, kustannukset tasoittuvat seuraavina hoitokausina.

Myös uudet palvelu-urakat (1.6.2018 alkaneet) lisäsivät kustannuksia n. 150.000 euroa mm. kustannusten nousu, palvelukuvausten tarkennukset käyttäjien taholta, uusien tehtävien sisällyttäminen urakoihin.

Ruokapalveluihin hankittiin pakastekontti (leasing) mm. paikallisten tuotteiden säilytystä varten. Hankittiin keskuskeittiölle lisäastianpesukone (puoleksi YIT:n kanssa, kaupungin osuus n. 11.600,- €) ja rakennettiin keittiön takatilaan oviaukko sekä pääaulan portaiden alaosaan varastotila (n. 16.340,- €). Ennakoimattomia kustannuksia n. 40.000 € asennuksineen. Nämä olivat kuitenkin välttämättömiä ja tarpeellisia hankintoja toimintojen kannalta.

Tuloja vähensi: Koivukoti jäi Oulunkaarelta pois 1.4.2018, OSEKK:n päärakennus 1.7.2018 pois vuokrauksen piiristä.

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Tavoitetila 2018	Tavoitetila 2027	Arviointimittari	Toteuma 31.12	Tila
Modernit ja ekologiset hirsirakenteiset asuinympäristöt.	Nivankankaan asemakaavan valmistelu aloitetaan.	Useita kortteleita, jotka mahdollistavat hirsirakentamisen.	Työ aloitettu; kyllä/ei	Nivankankaan asemakaavan laadittamisen aloitus on siirretty vuodelle 2020.	Toteutuu osittain

				Kaupungintalon ja Oikopolun-Kauppaticien väliselle alueelle aloitettiin asemakaavan muutos hirsirakenteisten asuin/liikerakennusten suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi Pudasjärven Vuokratalot Oy:n toimesta.	
Kaupungin asukasmäärän kasvattaminen.	Väestökasvuun	10.000 asukasta	Asukasluku 8.170 v. 2018.	Asukasluku 31.12.2018 oli 7993	Ei toteudu ☐
Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö.	Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö.	Asukasmäärään nähden riittävä palvelutaso.	Tyytyväisyyskysely	Ei toteutettu tyytyväisyyskyselyä.	Ei toteudu ☐
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen.	2,3 % toiminta-alueen ulkoisesta katteesta.	Osallistava budjetointi.	Osallistava budjetointi suhteessa toiminta-alueen budjettiin.	Tilojen teiden kunnossapitoavustuksia ja erityisavustuksia maksettiin n. 40.000,- (n. 1,3 % toteutuneesta ulkoisesta toimintakatteesta). Paikallisia elintarvikkeita/tuotteita ostettiin n. 5,2 % (n. 35.000 €) koko ruokapalvelujen elintarvikeostoista (elintarvikeostot kustannuspaikalla yhteensä 679.125 €).	Toteutuu ☒

				Marjaostoja paikallisilta oli n. 20.600 € (n. 59 % 35.000 €:sta).	
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen.	Lakisääteiset kuulemiset.	Kuntalaisten kuulemistilaisuudet.	Muistutukset johtaneet toimenpiteisiin.	<p>Nivankankaan suunnittelusta järjestettiin nettikysely 7.2.-4.3.2018 sekä ideointitilaisuus 26.2.2018. Lukiolaisille järjestettiin oma ideointitilaisuus.</p> <p>Kurenalan ja Rimminkankaan asemakaavan muutoksesta järjestettiin luonnosvaiheen kuuleminen 6.7.-15.8.2018 ja yleisötilaisuus 3.8. Alueen liikennesuunnittelun yleisötilaisuus pidettiin 13.12.</p> <p>Siuruanjoen kaa-voituksen käynnistämisestä pidettiin yleisötilaisuus 10.3.2018. Valtuusto on päätöksellään lopettanut ko. kaa-voituksen valmistelutyöt.</p>	Toteutuu
Tietoliikenneyhteysien hyödyntäminen.	Palvelurakoissa etävalvonnan käyttöönotto.	Palvelujen saatavuus parantunut.	Aloitettu; kylä/ei	Valmistelu kesken.	Toteutuu osittain

Toiminnan keskeiset muutokset vuonna 2018

1. Ennakoivaan suunnitteluun varataan määräraha
2. Tonttitarjonnan laadun ja määrän lisääminen
3. Asukkaiden aktivointi omissa asioissa

HALLINTO- JA TUKIPALVELUT

Hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4100 Hallinto- ja tukipalvelut

Talouden toteutuminen

Hallinto- ja tuki- palvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA- muutos	TA+muutos	Toteutuma	Tot. Poikkeama	
KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	2017 €	2018 €	muutos €	2018 €	2018 €	%	€
Myyntituotot	7 252				4 904	-100,0	
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	557				-6 794	-100,0	
Muut toiminta- tuotot							
TOIMINTATUOTOT	7 809				-1 890	-100,0	
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-138 152	-134 156		-134 156	-139 579	104,0	5 423
Palvelujen ostot	-24 330	-42 654		-42 654	-35 561	83,4	-7 093
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 430	-4 200		-4 200	-3 793	90,3	-407
Avustukset							
Muut toimintakulut	-26 326	-12 353		-12 353	-17 349	140,4	4 996
TOIMINTAKULUT	-194 237	-193 363		-193 363	-196 282	101,5	2 919
TOIMINTAKATE	-186 428	-193 363	0	-193 363	-198 172	102,5	4 809

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Toimivat sähköiset palvelut Palvelukanavan käyttöönotto.	Tyytyväisyyskysely	Teknisen puolen avustushakemukset (mm. tieavustukset) palvelukanavan kautta.	Ei toimenpiteitä.	Ei toteudu
Kuntastrategian täytäntöönpanon ohjaaminen ja raportointi Suunnitelman laatiminen.	Kuntastrategiasta johdetut toimenpiteet.	Kuukausittaiset palaverit	Toimenpiteitä käytiin läpi teknisen esimiespalavereissa kuukausittain ja toimintaluekokouksissa.	Toteutuu
Tehokas organisaatio selkeine tehtäväkuvauksineen Koulutus sekä työskentelyvälineet ja -olosuhteet ajan tasalla.	Koulutuspäivien määrä ja kehityskeskustelut säännöllisesti.	Vuosittainen koulutussuunnitelma ja kehityskeskustelut.	Kehityskeskustelut käyty, tehtäväkuvaustarkasteluja ei aloitettu.	Toteutuu osittain
Uusiutuvan energian käyttöasteen nostaminen Aurinkopaneelit.	Otetaan käyttöön 2018.	Rakennetaan valmiiksi 2018.	Aurinkopaneelit ovat käytössä. Tuotto kaupungintalon osalta on n. 15 MWh ja terveysaseman n. 28 MWh, CO2 vähenemä yhteensä n. 9.000 kg/vuosi.	Toteutuu

MAAN KÄYTTÖ- JA KAAVOITUSPALVELUT

Maan käyttö- ja kaavoituspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4101 Kaavoitus- ja mittaus-toiminta ja 4123 Maa- ja metsätilat.

Talouden toteutuminen

Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA- TA+muutos	Toteutuma	Tot. Poikkeama	
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018		
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	%	
Myyntituotot	36 202	76 000		76 470	100,6	-470
Maksutuotot	471	5 050		42 015	832,0	-36 965
Tuet ja avustukset	101			734	-100,0	
Muut toimintatuotot	185 824	140 000	140 000	154 280	110,2	-14 280
TOIMINTATUOTOT	222 598	221 050	221 050	273 498	123,7	-52 448
Valmistus omaan käyttöön						
Henkilöstökulut	-93 149	-96 297	-96 297	-98 030	101,8	1 733
Palvelujen ostot	-122 552	-120 632	-120 632	-187 709	155,6	67 077
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 527	-5 500	-5 500	-5 343	97,1	-157
Avustukset						
Muut toimintakulut	-19 433	-21 667	-21 667	-32 468	149,8	10 801
TOIMINTAKULUT	-237 661	-244 096	-244 096	-323 551	132,6	79 455
TOIMINTAKATE	-15 063	-23 046	0	-50 053	217,2	27 007

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Modernit ja ekologiset hirsirakenteiset asuin ympäristöt Riittävästi monipuolisia rakennuspaikkoja	Mahdollistetaan lisääntyvä asukasmäärä.	Kaavoitetun ja raakamaan hankintaa.	Joulukuussa hankittiin 11,1 hehtaaria maata Pietarilan - Suojalinnan alueelta.	Toteutuu
Hirsirakenteisten pientaloalueiden suunnittelu ja kaavoitus, tunnettuuden lisääminen	Rakentaminen mahdollista 2020.	Nivankankaan asemakaavan valmistelu aloitetaan.	Ei toimenpiteitä. Nivankankaan kaavoituksen aloitus on siirretty vuodelle 2020.	Ei toteudu

Useita kortteleita, jotka mahdollistavat hirsirakentamisen				
Viihtyisin elinympäristö Taajamametsien viihtyvyyden lisääminen.	n. 15 ha/vuosi	Puistometsien hoitoa jatketaan.	Arviolta 20 hehtaaria on raivattu.	Toteutuu
Vapaa-ajan tonttien tarjonnan lisääminen Laaditaan uusia kaavoja ja uudistetaan vanhoja.	Kaava valmis 2020	Siuruanjoen alaosan rantayleiskaavan laatimisen aloittaminen.	Valtuusto poisti Siuruanjoen rantayleiskaavaan varatut määrärahat investointiohjelmasta.	Ei toteudu

LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET

Liikenneväyliin ja yleisiin alueisiin kuuluvat kustannuspaikat: 4102 Liikenneväylät, 4103 Yksityistiet, 4104 Puistot ja yleiset alueet.

Talouden toteutuminen

Liikenneväylät ja yleiset alueet	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	muutos	2018	%	€
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€		
Myyntituotot	154	1 500		1 500	3 662	244,2	-2 162
Maksutuotot	400				160	-100,0	
Tuet ja avustukset	626						
Muut toimintatuotot	7 134	1 000		1 000	781	78,1	219
TOIMINTATUOTOT	8 314	2 500		2 500	4 603	184,1	-2 103
Valmistus omaan käyttöön	3 265	2 000		2 000	2 505	125,2	-505
Henkilöstökulut	-78 055	-70 183		-70 183	-99 382	141,6	29 199
Palvelujen ostot	-737 671	-807 783		-807 783	-982 040	121,6	174 257
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-101 946	-110 850		-110 850	-107 816	97,3	-3 034
Avustukset	-90 607	-48 000		-48 000	-39 980	83,3	-8 020
Muut toimintakulut	-25 908	-5 505		-5 505	-6 144	111,6	639
TOIMINTAKULUT	-1 034 187	-1 042 321		-1 042 321	-1 235 361	118,5	193 040
TOIMINTAKATE	-1 022 609	-1 037 821	0	-1 037 821	-1 228 253	118,3	190 432

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Liikennöitävyys kaikissa tilanteissa Kylien elinvoimaisuuden vahvistaminen.	Mahdollistaa uudet asukkaat.	Kunnossapidon palvelutaso säilyy ennallaan.	Liikennöitävyys on ollut hoitosopimuksen mukaisessa laatutasossa.	Toteutuu
Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö Uusien kaavoitettujen alueiden infran rakentaminen.	Ensimmäinen vaihe saavutettu 2019.	Suunnittelu aloitetaan.	Suunnittelua jatkettu mm. taajaman uuden kiertoliitymän ja siihen liittyvien liikennejärjestelyjen osalta.	Toteutuu osittain
Kuntakeskusten liikenneyhteyksien parantaminen Kylien vetovoimaisuuden säilyttäminen ja paikallisten palveluiden lisääminen.	Tienkäyttäjien palautteiden väheneminen.	Kunnossapitotason säilyttäminen.	Kunnossapitoa tehty määrärahojen ja sopimuksessa sovitun laatutason puitteissa. Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat kunnossapitotoimet tehdään välittömästi.	Toteutuu osittain

KUNTATEKNIikka (LIIKELAITOKSET)

Kuntatekniikkaan kuuluvat kustannuspaikat: 4110 Kaukolämpölaitokset (eläkekulut), 4111 Syötteen vesi- ja viemäri-laitos, 4112 Jätehuolto.

Talouden toteutuminen

Kuntatekniikka (liikelaitokset)	Tilinpäätös	Talousarvio	TA- muutos	TA+muutos	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS (Ulkoinen/sisäinen)	2017	2018	muutos	2018	2018	%	€
	€	€	€	€	€		
Myyntituotot	550 668	295 700		295 700	493 610	166,9	-197 910
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	219				471	-100,0	
Muut toiminta- tuotot	420				5 047	-100,0	
TOIMINTATUOTOT	551 307	295 700		295 700	499 128	168,8	-203 428
Valmistus omaan käyttöön		1 000		1 000			
Henkilöstökulut	-147 161	-128 950		-128 950	-133 833	103,8	4 883
Palvelujen ostot	-230 496	-50 138		-50 138	-102 261	204,0	52 123
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 221	-88 006		-88 006	-71 203	80,9	-16 803
Avustukset							
Muut toimintakulut	-13 864	-8 805		-8 805	-10 007	113,7	1 202
TOIMINTAKULUT	-460 742	-275 899		-275 899	-317 303	115,0	41 404
TOIMINTAKATE	90 564	20 801	0	20 801	181 825	874,1	-161 024

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Syötteen vesi- ja viemäri-laitoksen ympäristöluvan edellytysten täyttämisen täyttämisen parantaminen ja jätevesipuhdistamon saneerausprosessin parantaminen ja jätevesipuhdistamon saneerausprosessin selvittäminen.	Saavutetaan ympäristöluvan ehdot.	Suunnittelun loppuun vieminen ja tekniset korjaukset.	Jätevedenpuhdistamon saneeraus-suunnitelmat valmistuneet joulukuussa 2018.	Toteutuu osittain

Riittävä vesi- ja viemärilinjaston rakentaminen Syötteellä Uudisrakentamisen edellyttämät Syötteen ydinalueen linjojen suunnittelu.	Suunnittelu ja rakentaminen valmis 2020.	Suunnittelu aloitetaan 2018 ja mahdollinen rakentaminen.	Ei toimenpiteitä.	Toteutuu osittain ☒
Syötteen hulevesisuunnitelman laatiminen Syötteen hulevesisuunnitelman laatiminen.	Työt valmiit 2020.	Suunnittelu valmis 2018.	Ei toimenpiteitä.	Ei tietoa ☐

TILAPALVELUT

Tilapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1230 Asuntotoimi, 4120 Omassa käytössä olevat rakennukset ja toimitilat, 4121 Vuokratut rakennukset ja toimitilat, 4122 Muut rakennukset ja toimitilat, 5010 Ammattikoulu.

Talouden toteutuminen

Tilapalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	muutos	2018	%	€
(Ulkoisen/sisäinen)	€	€	€	€	€		
Myyntituotot	71 411	86 700		86 700	75 855	87,5	10 845
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	5 094				22 766	-100,0	
Muut toimintatuotot	5 425 639	5 296 181		5 296 181	5 622 199	106,2	-326 018
TOIMINTATUOTOT	5 502 144	5 382 881		5 382 881	5 720 820	106,3	-337 939
Valmistus omaan käyttöön	5 161	5 000		5 000	7 074	141,5	-2 074
Henkilöstökulut	-444 776	-396 018		-396 018	-385 537	97,4	-10 481
Palvelujen ostot	-2 808 007	-1 965 700	-900 000	-2 865 700	-2 604 396	90,9	-261 304
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 493 494	-1 319 673		-1 319 673	-1 432 487	108,5	112 814
Avustukset							
Muut toimintakulut	-624 942	-425 065		-425 065	-630 590	148,4	205 525
TOIMINTAKULUT	-5 371 218	-4 106 456	-900 000	-5 006 456	-5 053 010	100,9	46 554
TOIMINTAKATE	136 088	1 281 425	-900 000	381 425	674 884	176,9	-293 459

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Modernit ja ekologiset hirsirakenteiset asuin ympäristöt Hirsirakenteiset julkiset rakennukset kaupunkimiljöössä.	Rakennus valmis 2020.	Monitoimitalon suunnittelun aloittaminen.	Hyvän Olon Keskuksen rakennushankkeen kilpailutus kilpailullisella neuvottelumenettelyllä ja elinkaarihankkeena on käynnissä. Jäähallin rakennushankkeen kilpailutus neuvottelumenettelyllä on käynnissä. Lumiareenan rakentaminen on käynnissä.	Toteutuu
Kuntakeskuksen rakentamisen ohjaus Puurakentamisen lisääminen.	Suunnittelu aloitetaan 2018.	Puukerrostaloja kuntakeskukseen.	Hankesuunnittelu käynnissä, kilpailutusasiakirjojen valmistelu käynnissä. ARAlta on haettu rahoitus.	Toteutuu
Kiinteistöohjelman päivittäminen Kiinteistömäärän hallittu vähentäminen.	Kiinteistömäärän hallittu vähentäminen.	Kiinteistöohjelman päivittäminen.	Kurenalan ent. koulun purku-urakka on käynnissä. Haitta-aineiden poistotyö on käynnissä. Haitta-ainemäärää on paljon suurempi kuin kartoituksessa, paljon kerrosrakenteita. Purkutyö jatkuu vuoden 2019 puolelle.	Toteutuu

RUOKAPALVELUT

Ruokapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4130 Ruokapalvelut.

Talouden toteutuminen

Ruokapalvelut KÄYTTÖTALOUS (Ulkoisen/sisäinen)	Tilinpäätös 2017 €	Talousarvio 2018 €	TA- muutos €	TA+muutos 2018 €	Toteutuma 2018 €	Tot. Poikkeama %	€
Myyntituotot	2 292 963	2 179 000		2 179 000	2 441 044	112,0	-262 044
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	9 860				8 935	-100,0	
Muut toiminta- tuotot							
TOIMINTATUOTOT	2 302 823	2 179 000		2 179 000	2 449 979	112,4	-270 979
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-770 550	-630 065		-630 065	-807 076	128,1	177 011
Palvelujen ostot	-132 009	-142 333		-142 333	-142 739	100,3	406
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-719 611	-629 800		-629 800	-795 229	126,3	165 429
Avustukset							
Muut toimintakulut	-62 336	-53 200		-53 200	-60 083	112,9	6 883
TOIMINTAKULUT	-1 684 507	-1 455 398		-1 455 398	-1 805 128	124,0	349 730
TOIMINTAKATE	618 316	723 602	0	723 602	644 851	89,1	78 751

Mm. marjojen säilytystä varten hankittiin keskuskeittiölle pakastekontti (leasing-rahoitus).

Keskuskeittiölle hankittiin lisäästianpesukone (n. 11.600 €) ja rakennettiin keittiön takatilaan ovi-
aukko sekä pääaulan portaiden alaosaan varastotila (n. 16.340 €).

Em. hankintoja ei ollut tiedossa budjetin laatimisen vaiheessa.

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet.

Strateginen lin- jaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Toiminnan kehittäminen Taloudellinen toimintatapa.	Ratkaisu selvityksen pohjalta.	Selvityksen laatiminen.	Ei toimenpiteitä.	Ei tietoa ☐

Lähi- /paikallisruoka Huomattava lisääminen.	Lähiruoka 90 %, paikallisruoka 10 %.	Selvitystyön hyödyntäminen.	Paikallisia elintarvikkeita/tuotteita ostettiin n. 5,2 % (n. 35.000 €) koko ruokapalvelujen elintarvikeostoista (elintarvikeostot kustannuspaikalla yhteensä 679.125 €). Marjaostoja paikallisilta oli n. 20.600 € (n. 59 % 35.000 €:sta).	Toteutuu osittain
Terveyttä luonosta Lähiruoka - aterioiden tuoteistaminen.	Ruokalistassa varaudutaan tarjoamaan kerran viikossa paikallisista raaka-aineista valmistettuja aterioita.	Paikallisten yritysten tuotteiden hyödyntäminen.	Paikallisia marjoja tarjotaan kerran viikossa. Jälkiruuissa paikallista marjaa tarjotaan kaksi kertaa viikossa. Jamix-Pilvipalvelun käyttöönottoa aloiteltiin.	Toteutuu osittain

RAKENNUSVALVONTA

Rakennusvalvontaan kuuluu kustannuspaikka: 4200 Rakennusvalvonta. Rakennusvalvontaan sisältyvät myös korjausneuvonta, jolle ei ole erikseen varattu enää määrärahaa.

Talouden toteutuminen

Rakennusvalvonta	Tilinpäätös	Talousarvio	TA-	TA+muutos	Toteutuma	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS	2017	2018	muutos	2018	2018	%	€
(Ulkoinen/sisäinen)	€	€	€	€	€		
Myyntituotot							
Maksutuotot	159 074	103 000		103 000	142 318	138,2	-39 318
Tuet ja avustukset	639				819	-100,0	
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT	159 713	103 000		103 000	143 137	139,0	-40 137
Valmistus omaan käyttöön							
Henkilöstökulut	-148 223	-145 062		-145 062	-156 452	107,9	11 390
Palvelujen ostot	-61 730	-22 269		-22 269	-44 190	198,4	21 921
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 400	-2 500		-2 500	-5 122	204,9	2 622
Avustukset							
Muut toimintakulut	-27 275	-17 919		-17 919	-22 959	128,1	5 040
TOIMINTAKULUT	-240 627	-187 750		-187 750	-228 724	121,8	40 974
TOIMINTAKATE	-80 914	-84 750	0	-84 750	-85 587	101,0	837

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Helpotetaan lupaprosessia Uusi rakennusjärjestys.	Lupamäärien lisääntyminen.	Tavoitteena ottaa käyttöön 1.1.2018.	Lupia myönnetty 318 kpl. Kerrosalat kasvaneet.	Toteutuu
Luvaton rakentaminen vähenee Enemmän rakennuksia kiinteistöjärjestelmään.	Kiinteistöverotulojen kasvu.	Lupajärjestelmä joustavampi.	Kiinteistöverotietoja ei saatavilla.	Toteutuu osittain
Sähköiset palvelut Sähköinen hakeminen ja arkistointi.	Lupien käsityö päättyy.	Lupapisteiden 100 % sähköinen haku ja arkistointi.	Lupapisteiden kautta haettiin noin 98 % luvista. Skannaaminen jatkuu vuonna 2019.	Toteutuu osittain

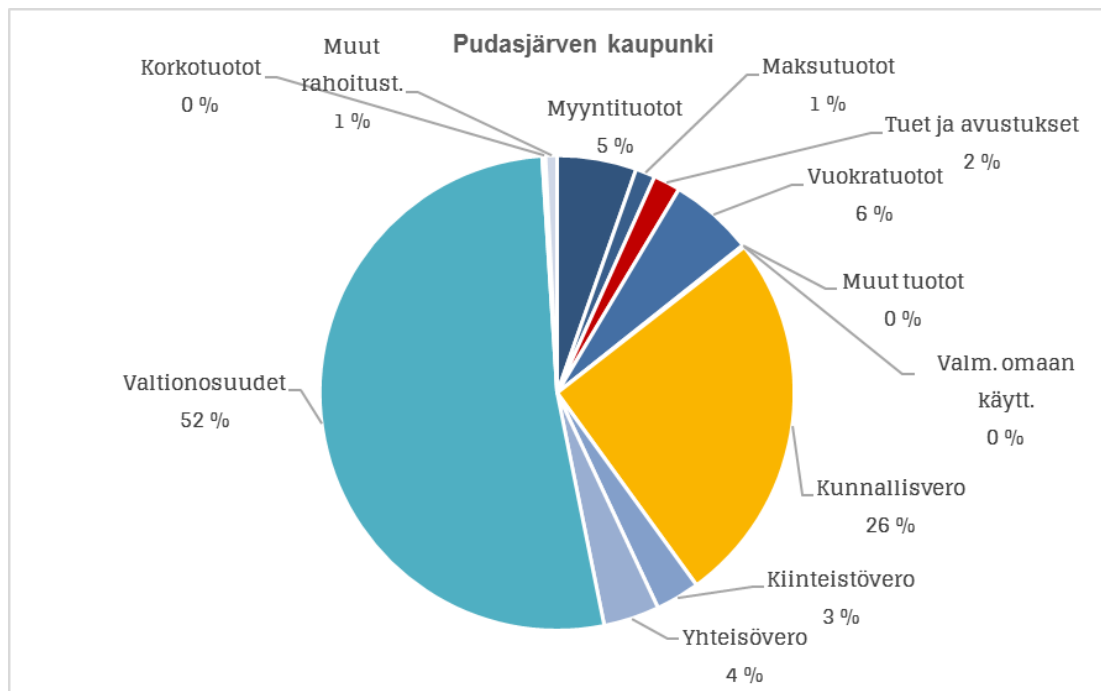
2.3.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

<i>PUDASJÄRVEN KAUPUNKI</i>		<i>Talousarvio-</i>		<i>Talousarvio</i>		<i>Toteu-</i>	
<i>Ulkoinen, euroa</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>muutokset</i>	<i>muutoksen</i>	<i>Toteutuma</i>	<i>tuma</i>	<i>Poikkeama</i>
	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>jälkeen 2018</i>	<i>2018</i>	<i>%</i>	<i>Euroa</i>
TULOSLASKELMA							
Myyntituotot	3 728 296	2 881 338		2 881 338	3 721 934	129,2	-840 596
Maksutuotot	922 741	595 660		595 660	916 820	153,9	-321 160
Tuet ja avustukset	1 077 301	871 301		871 301	1 266 761	145,4	-395 460
Muut toimintatuotot	3 866 766	4 037 055		4 037 055	4 024 954	99,7	12 101
TOIMINTATUOTOT	9 595 104	8 385 354		8 385 354	9 930 469	118,4	-1 545 115
Valm. omaan käyttöön	11 241	8 000		8 000	18 922	236,5	-10 922
Henkilöstökulut	-15 532 061	-15 355 366		-15 355 366	-16 316 623	106,3	961 257
Palvelujen ostot	-45 128 586	-44 224 555	-911 000	-45 135 555	-46 531 345	103,1	1 395 790
Aineet, tarv. ja tavarat	-3 264 852	-2 895 649		-2 895 649	-3 314 524	114,5	418 875
Avustukset	-1 460 454	-1 279 480	-194 000	-1 473 480	-1 390 978	94,4	-82 502
Muut toimintakulut	-1 869 613	-2 262 336		-2 262 336	-1 963 752	86,8	-298 584
TOIMINTAKULUT	-67 255 566	-66 017 386	-1 105 000	-67 122 386	-69 517 222	103,6	2 394 836
TOIMINTAKATE	-57 649 221	-57 624 032	-1 105 000	-58 729 032	-59 567 831	101,4	838 799
Verotulot	23 265 910	23 345 000		23 345 000	22 246 114	95,3	1 098 886
Valtionosuudet	36 935 140	36 000 000		36 000 000	35 876 706	99,7	123 294
Korkotuotot	62 853	35 980		35 980	160 762	446,8	-124 782
Muut rahoitustuotot	2 164 394	1 106 050		1 106 050	538 409	48,7	567 641
Korkokulut	-154 729	-220 000		-220 000	-207 655	94,4	-12 345
Muut rahoituskulut	-8 654	-22 100		-22 100	-36 981	167,3	14 881
Rahoitustuotot ja -kulut	2 063 863	899 930		899 930	454 535	50,5	445 395
VUOSIKATE	4 615 692	2 620 898	-1 105 000	1 515 898	-990 477	-65,3	2 506 375
Suunn. muk. poistot	-3 628 157	-3 509 286		-3 509 286	-3 675 394	104,7	166 108
Poistot ja arvonalent.	-3 628 157	-3 509 286		-3 509 286	-3 675 394	104,7	166 108
TILIKAUDEN TULOS	987 535	-888 388	-1 105 000	-1 993 388	-4 665 871	234,1	2 672 483
Poistoeron muutos	103 263	103 263		103 263	103 263	100,0	0
Rahastojen muutos	414 387	300 000		300 000	442 417	147,5	-142 417
Varaust. ja rahast. muut.	517 651	403 263		403 263	545 680	135,3	-142 417
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 505 186	-485 125	-1 105 000	-1 590 125	-4 120 191	259,1	2 530 066

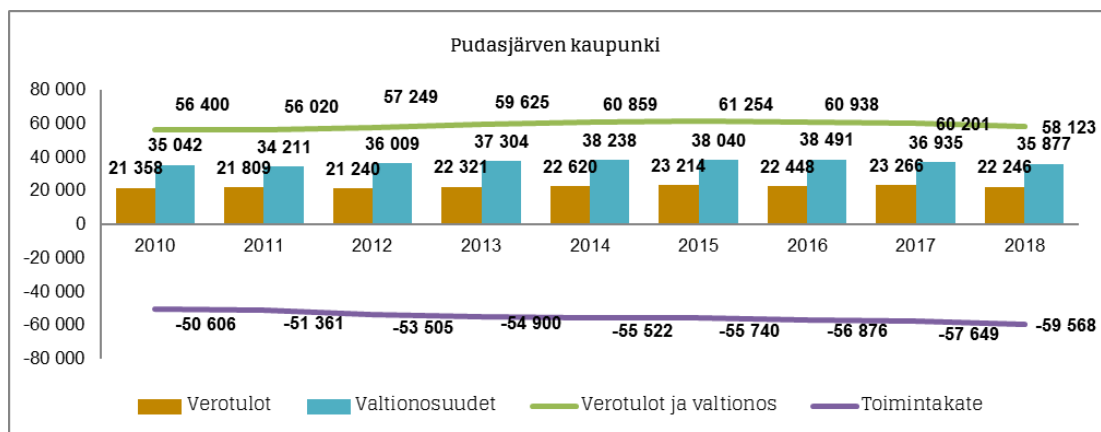
Vuokratuotot, Sote on siirretty luonteensa mukaisesti myyntituotoista muihin toimintatuottoihin. Taulukossa tiliryhmien välinen siirto pienentää myyntituottoja ja kasvattaa muita toimintatuottoja 156 814 € verrattuna vastaaviin vuoden 2017 tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin sekä pienentää myyntituottoja ja kasvattaa muita toimintatuottoja 3 161 000 € verrattuna vastaaviin vuoden 2018 talousarviossa esitettyihin tietoihin.

Talousarviomuutokset:

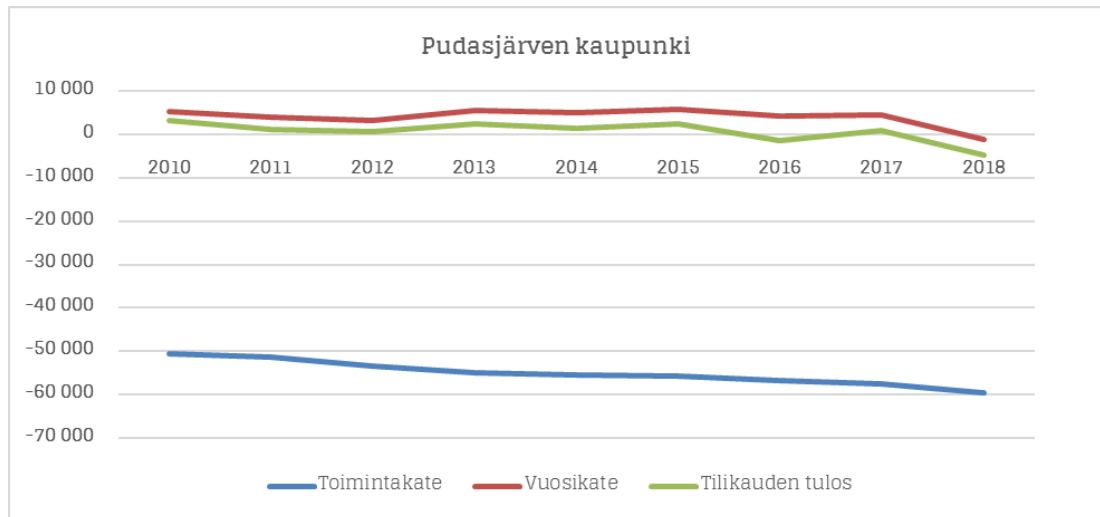
- Lisämääräraha palvelujen ostoissa 900 000 euroa on valtuuston päätöksellä 19.6.2018 § 24 myönnetty tekninen ja ympäristötoiminnalle Kurenalan koulurakennuksen purkamiseen. Lisämääräraha palvelujen ostoissa 11 000 euroa on valtuuston päätöksellä 15.11.2018 § 39 myönnetty kehittämistoiminnalle kuntouttavaan työtoimintaan.
- Lisämääräraha avustuksissa 194 000 euroa on valtuuston päätöksellä 15.11.2018 § 39 myönnetty kehittämistoiminnalle työllistämiseen.
- Talousarviomuutos 1.1.2018 alkaen kaupunginhallituksen päätöksellä 22.5.2018 § 173, jossa Karhupaja eriytettiin kahdeksi eri työpajaksi: Nuorten työpaja ja Avoin työpaja, muutoksesta ei synny lisämääräraha tarvetta. Talousarviomuutoksen yhteydessä tuista ja avustuksista on siirretty 11 500 euroa Karhupajan kustannuspaikalta kaupungin oman työllistämisen kustannuspaikalle.

Kuva: Toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja muut rahoitustuotot, %, tilinpäätös 2018

Kuva: Verotulot, valtionosuudet ja toimintakate (1000 €)

Kuva: Toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos (1000 €)

Toimintatuotot

Ulkoinen, euroa	Talousarvio-		Talousarvio	Toteutuma	Toteu-		
	Tilinpäätös	Talousarvio	muutokset		muutoksen	tuma	Poikkeama
	2017	2018	2018	jälkeen 2018	2018	%	Euroa
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Liiketoiminnan myyntituotot	555 389	369 000		369 000	563 838	152,8	-194 838
Täydet valtiolta saadut korv.	844 975	180 000		180 000	433 156	240,6	-253 156
Korv. kunnilta ja kuntayht.	732 618	756 350		756 350	755 140	99,8	1 210
Muut suoritt. myyntituotot	1 595 314	1 575 988		1 575 988	1 969 800	125,0	-393 812
Myyntituotot	3 728 296	2 881 338		2 881 338	3 721 934	129,2	-840 596
Maksutuotot							
Yleishallinnon maksut	118 760	81 110		81 110	112 354	138,5	-31 244
Sosiaalitoimen maksut	298 393	135 000		135 000	244 467	181,1	-109 467
Opetus- ja kulttuurit. maksut	171 289	136 000		136 000	157 182	115,6	-21 182
Yhdyskuntapalvelujen maksut	282 134	216 550		216 550	326 370	150,7	-109 820
Muut palvelumaksut	52 165	27 000		27 000	76 447	283,1	-49 447
Maksutuotot	922 741	595 660		595 660	916 820	153,9	-321 160
Tuet ja avustukset	1 077 301	871 301		871 301	1 266 761	145,4	-395 460
Muut toimintatuotot							
Vuokratuotot	3 790 574	3 995 000		3 995 000	3 937 576	98,6	57 424
Muut toimintatuotot	76 192	42 055		42 055	87 378	207,8	-45 323
Muut toimintatuotot	3 866 766	4 037 055		4 037 055	4 024 954	99,7	12 101
TOIMINTATUOTOT	9 595 104	8 385 354		8 385 354	9 930 469	118,4	-1 545 115

Pudasjärven kaupungin ulkoiset toimintatuotot vuonna 2018 olivat 9 930 milj. euroa ja ne kasvoivat yhteensä 335 365 euroa, 3,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tulolajeittain tarkasteltuna toimintatuotot muodostuvat myyntituotoista 3,722 milj. euroa, maksutuotoista 0,917 milj. euroa, tuesta ja avustuksista 1,267 milj. euroa, vuokratuotoista 3,937 milj. euroa ja muista toimintatuotoista 0,087 milj. euroa.

Toimintatuotoista myyntituotot laskivat 0,2 %, maksutuotot laskivat 0,6 %, tuet ja avustukset kasvoivat 17,6 % ja muut toimintatuotot kasvoivat 4,1 % **edelliseen vuoteen verrattuna:**

Myyntituottoja kasvatti ELY-keskuksen vuonna 2018 maksama korvaus perheryhmäkodin arvonlisäverosta vuosilta 2016 ja 2017 (toiminta oli alun perin arvonlisäverotonta, todettu sittemmin arvonlisäverolliseksi toiminnaksi). Myyntituotot kasvoivat myös ateriamaksujen, vesihuollon liittymismaksujen ja muiden myyntituottojen osalta. Myyntituotot edelliseen vuoteen verrattuna laskivat ELY-keskukselta saatujen korvausten osalta (toisen perheryhmäkodin toiminnan loppuminen) sekä jätteen kuljetuksen ja käsittelyn tuottojen osalta.

Maksutuotot kasvoivat yhdyskuntapalvelujen maksujen osalta ja laskivat päivähoitomaksujen sekä opetus- ja kulttuuritoimen maksujen osalta.

Tuet ja avustukset kasvoivat hankkeisiin liittyvien tukien, työllistämistuen ja koulumatkatuen osalta.

Muista toimintatuotoista eniten kasvoivat rakennusten ja huoneistojen vuokratuotot.

Valmistus omaan käyttöön

Ulkoinen, euroa	Talousarvio-				Toteutuma 2018	Toteu-	
	Tilinpäätös	Talousarvio	muutokset	Talousarvio		tuma	Poikkeama
	2017	2018	2018	muutoksen jälkeen 2018		%	Euroa
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
Valmistus omaan käyttöön	11 241	8 000		8 000	18 922	236,5	-10 922

Toimintakulut

Ulkoinen, euroa	Talousarvio-				Toteutuma 2018	Toteu-	
	Tilinpäätös	Talousarvio	muutokset	Taloussarvio		tuma	Poikkeama
	2017	2018	2018	jälkeen 2018		%	Euroa
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-11 560 274	-11 457 003		-11 457 003	-12 197 522	106,5	740 519
Henkilösivukulut	-3 971 787	-3 898 363		-3 898 363	-4 119 101	105,7	220 738
Henkilöstökulut	-15 532 061	-15 355 366		-15 355 366	-16 316 623	106,3	961 257
Asiakaspalvelujen ostot	-34 469 794	-34 265 950		-34 265 950	-35 127 169	102,5	861 219
Muiden palvelujen ostot	-10 658 793	-9 958 605	-911 000	-10 869 605	-11 404 176	104,9	534 571
Palvelujen ostot	-45 128 586	-44 224 555	-911 000	-45 135 555	-46 531 345	103,1	1 395 790
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-3 264 852	-2 895 649		-2 895 649	-3 314 524	114,5	418 875
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 264 852	-2 895 649		-2 895 649	-3 314 524	114,5	418 875
Avustukset							
Avustukset kotitalouksille	-632 397	-748 730		-748 730	-536 745	71,7	-211 985
Avustukset yhteisöille	-828 057	-530 750	-194 000	-724 750	-854 233	117,9	129 483
Avustukset	-1 460 454	-1 279 480	-194 000	-1 473 480	-1 390 978	94,4	-82 502
Muut toimintakulut							
Vuokrat	-1 510 751	-1 924 066		-1 924 066	-1 752 873	91,1	-171 193
Muut toimintakulut	-358 862	-338 270		-338 270	-210 879	62,3	-127 391
Muut toimintakulut	-1 869 613	-2 262 336		-2 262 336	-1 963 752	86,8	-298 584
TOIMINTAKULUT	-67 255 566	-66 017 386	-1 105 000	-67 122 386	-69 517 222	103,6	2 394 836

Pudasjärven kaupungin ulkoiset toimintakulut vuonna 2018 olivat 69,517 milj. euroa ja ne kasvoivat yhteensä 2 261 656 milj. euroa, 3,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kululajeittain tarkasteltuna toimintakulut muodostuvat henkilöstökuluista 16,317 milj. euroa, palvelujen ostoista 46,531 milj. euroa, aineista, tarvikkeista ja tavaroista 3,314 milj. euroa, avustuksista 1,391 milj. euroa ja muista toimintakuluista 1,964 milj. euroa.

Toimintakuluista henkilöstökulut kasvoivat 5,1 %, palvelujen ostot kasvoivat 3,1 %, aineet, tarvikkeet ja tavarat kasvoivat 1,5 %, avustukset laskivat 4,8 % ja muut toimintakulut kasvoivat 5,0 % edelliseen vuoteen verrattuna:

Palvelujen ostoista kasvoivat eniten asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä (soten tuotannon merkittävä lisälasku). Palvelujen ostot kasvoivat myös muiden yhteistoimintaosuuksien, majointus- ja ravitsemispalvelujen, oppilaiden kyyditysmenojen sekä rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelujen osalta. Palvelujen ostoja edelliseen vuoteen verrattuna laskivat myös asiakaspalvelujen ostot muilta (toisen perheryhmäkodin toiminnan loppuminen ja vuonna 2018 ODL:lta saatu perheryhmäkotia koskeva ylijäämän palautus vuosilta 2016 ja 2017) sekä toimisto- ja asiantuntijapalvelut.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat laskivat rakennusmateriaalin ja lehtiaineistojen osalta, ja kasvoivat sähkön ja kaasun sekä elintarvikkeiden osalta.

Avustukset kasvoivat työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta ja laskivat lasten kotihoidontuen osalta.

Muista toimintakuluista eniten kasvoivat leasingvuokrat sekä rakennusten ja huoneistojen vuokrat, myyntisaamisten luottotappiot ja käyttöomaisuuden myyntitappiot laskivat.

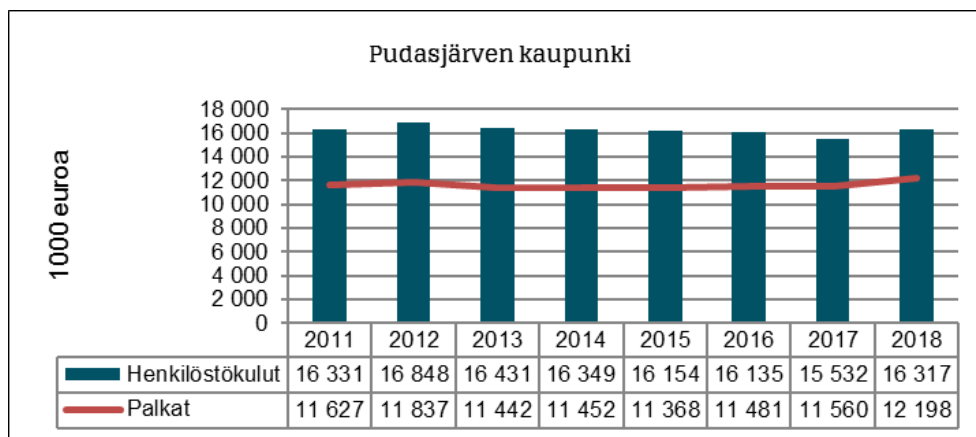
Henkilöstökulut

<i>Pudasjärven kaupunki</i>		<i>Talousarvio-</i>		<i>Talousarvio</i>		<i>Toteu-</i>	
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>muutokset</i>	<i>muutoksen</i>	<i>Toteutuma</i>	<i>tuma</i>	<i>Poikkeama</i>
<i>Toiminta-alue</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>jälkeen 2018</i>	<i>2018</i>	<i>%</i>	<i>Euroa</i>
HALLINTOTOIMINTA							
Palkat ja palkkiot	-644 700	-657 710		-657 710	-700 115	106,4	42 405
Eläkekulut	-142 331	-139 490		-139 490	-147 929	106,0	8 439
Muut henkilösivukulut	-18 878	-20 640		-20 640	-24 303	117,7	3 663
Henkilösivukulut	-161 209	-160 130		-160 130	-172 232	107,7	12 102
Henkilöstökulut	-805 909	-817 840		-817 840	-872 347	106,7	54 507
KEHITTÄMISTOIMINTA							
Palkat ja palkkiot	-1 300 466	-1 225 700		-1 225 700	-1 491 486	121,7	265 786
Eläkekulut	-252 841	-233 273		-233 273	-273 872	117,4	40 599
Muut henkilösivukulut	-48 429	-45 600		-45 600	-61 681	135,3	16 081
Henkilösivukulut	-301 270	-278 873		-278 873	-335 553	120,3	56 680
Henkilöstökulut	-1 601 737	-1 504 573		-1 504 573	-1 827 039	121,4	322 466
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA							
Palkat ja palkkiot	-7 595 970	-7 684 228		-7 684 228	-7 944 694	103,4	260 466
Eläkekulut	-1 839 977	-1 818 988		-1 818 988	-1 871 921	102,9	52 933
Muut henkilösivukulut	-264 712	-287 670		-287 670	-338 028	117,5	50 358
Henkilösivukulut	-2 104 689	-2 106 658		-2 106 658	-2 209 949	104,9	103 291
Henkilöstökulut	-9 700 659	-9 790 886		-9 790 886	-10 154 642	103,7	363 756
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA							
Palkat ja palkkiot	-1 342 293	-1 158 465		-1 158 465	-1 342 628	115,9	184 163
Eläkekulut	-430 689	-399 170		-399 170	-421 019	105,5	21 849
Muut henkilösivukulut	-47 085	-43 096		-43 096	-56 243	130,5	13 147
Henkilösivukulut	-477 774	-442 266		-442 266	-477 262	107,9	34 996
Henkilöstökulut	-1 820 067	-1 600 731		-1 600 731	-1 819 890	113,7	219 159
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA							
Palkat ja palkkiot	-676 845	-730 900		-730 900	-718 600	98,3	-12 300
Eläkekulut	-894 755	-871 446		-871 446	-884 481	101,5	13 035
Muut henkilösivukulut	-32 090	-38 990		-38 990	-39 625	101,6	635
Henkilösivukulut	-926 844	-910 436		-910 436	-924 106	101,5	13 670
Henkilöstökulut	-1 603 689	-1 641 336		-1 641 336	-1 642 705	100,1	1 369
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI,D tilikartta							
Palkat ja palkkiot	-11 560 274	-11 457 003		-11 457 003	-12 197 522	106,5	740 519
Eläkekulut	-3 560 593	-3 462 367		-3 462 367	-3 603 257	104,1	140 890
Muut henkilösivukulut	-411 194	-435 996		-435 996	-515 845	118,3	79 849
Henkilösivukulut	-3 971 787	-3 898 363		-3 898 363	-4 119 101	105,7	220 738
Henkilöstökulut	-15 532 061	-15 355 366		-15 355 366	-16 316 623	106,3	961 257

Palkkamenot henkilösivukuluineen vuonna 2018 toteutuivat yhteensä 16 316 623 €, toteutuma 106,3 % (15 532 061 € vuonna 2017).

Henkilöstökulut toteutuivat yli talousarvion yhteensä 961 257 euroa, summaan sisältyy kehittämisrahastosta katettuja palkkoja yht. 58 796 euroa. Ylityksiä tapahtui sijaisten ja määräaikaisten palkoissa, erilliskorvauksissa, asiantuntijapalkkioissa sekä eläkekuluissa (VEL-maksut). Muiden henkilösivukulujen ylitys johtuu huomattavan suuresta (80 378 €) vuodelle 2018 kirjatusa vuoden 2017 lopullisesta tapaturmavakuutuslaskusta, johon ei vuoden 2017 tilinpäätöksessä osattu varautua.

Palkkojen osuus oli 12 197 522 € (74,8 %), eläkekulujen osuus 3 603 257 € (22,1 %) ja muiden sivukulujen osuus 515 845 € (3,1%). Henkilöstökulut kasvoivat 784 562 euroa (5,1 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvuun oli omalta osaltaan vaikuttamassa 1.5.2018 lukien tehty yleiskorotus 1,25 % (talousarviossa arvioitu 1%) ja paikalliseen tuloksellisuuteen perustuva kertaerä (112 347 €). Koska palkansaajan oikeus tuloksellisuuserään syntyi vuonna 2018 voimassa olleeseen palvelusuhteesen perustuen, kertaerä kirjattiin vuoden 2018 tilinpäätökseen kuluksi, vaikka se maksettiin tammikuussa 2019.

Kuva: Henkilöstökulujen ja palkkojen toteutuminen

Toimintakate

Ulkoinen, euroa	Talousarvio-		Talousarvio		Toteutuma	Toteu-	
	Tilinpäätös	Talousarvio	muutokset	muutoksen		tuma	Poikkeama
	2017	2018	2018	jälkeen 2018	2018	%	Euroa
TOIMINTAKATE							
TOIMINTAKATE	-57 649 221	-57 624 032	-1 105 000	-58 729 032	-59 567 831	101,4	838 799

Toimintakate muodostui -59 547 974 euron suuruiseksi ja se ylittyi muutosbudjettiin nähden 818 942 euroa. Tähän vaikutti merkittävästi sekä Oulunkaaren kuntayhtymän soten tuotannon loppulasku (lisämaksua Pudasjärven kaupungille 1 002 007 €), että Oulun seudun koulutuskuntayhtymän alijäämälasku (maksua Pudasjärven kaupungille 551 121 €).

Verotulot

Verotulot	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio	Toteutuma	Toteu-	Poikkeama
	2017	2018	muutokset	muutoksen		tuma	
			2018	jälkeen 2018	2018	%	Euroa
Kunnan tulovero	18 462 804	18 369 000	0	18 369 000	17 561 564	95,6	807 436
Kiinteistövero	1 970 823	2 104 000	0	2 104 000	2 065 789	98,2	38 211
Osuus yhteisöveron tuot.	2 832 283	2 872 000	0	2 872 000	2 618 761	91,2	253 239
VEROTULOT	23 265 910	23 345 000	0	23 345 000	22 246 114	95,3	1 098 886

Ansiotulovero toteutui 95,6 %, kiinteistövero 98,2 % ja osuus yhteisöveron tuotosta toteutui 91,2 %. Kokonaisuudessaan verotulot toteutuivat 95,3 %, 1 098 886 euroa talousarviota huonommin ja 1 019 796 euroa huonommin kuin vuotta aiemmin. Joulukuun tilitysten yhteydessä vähennettiin kuntien verovuoden 2018 jako-osuusokaisu sekä veronmaksajien ennakonpalautukset verovuodelta 2017, Pudasjärven kunnallis- ja yhteisöveron yhteenlasketut tilitykset joulukuulta jäivät 536 904 euroa negatiiviseksi. Joulukuun negatiivinen vero perittiin tammikuun 2019 tilityksen yhteydessä ja se otettiin vuoden 2018 kirjanpidossa Kuntaliiton ohjeen mukaan suoriteperusteisesti huomioon (kirjattiin vuoden 2018 verotulojen vähennykseksi).

<i>Pudasjärven kaupunki</i>	<i>Tulovero-</i>	<i>Verotettava</i>	<i>Muutos</i>
<i>Vuosi</i>	<i>prosentti</i>	<i>tulo, milj. €</i>	<i>%</i>
2011	20,5	93,42	
2012	20,5	95,20	1,91
2013	20,5	97,44	2,35
2014	20,5	99,36	1,98
2015	20,5	97,52	-1,86
2016	20,5	99,26	1,79
2017	20,5	97,84	-1,43
2018	20,5		

Lähde: Verohallinnon tilastotietokanta

Verotettava tulo kuvaa kuntalaisten yhteenlaskettua verotettavaa tuloa. Vuoden 2018 tiedot puuttuvat, koska vuoden 2018 verotus ei ole vielä valmistunut.

<i>Pudasjärven kaupunki</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Tuloveroprosentti	20,50	20,50
Yleinen kiinteistöveroprosentti	0,98	0,93
Vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41
Muu asuinrakennus	1,05	0,93
Voimalaitosrakennukset	2,50	2,50
Rakentamaton rakennuspaikka	3,50	3,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,40	0,40

Taulukko: Pudasjärven tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Valtionosuudet

<i>Pudasjärven kaupunki</i>	<i>Talousarvio-</i>		<i>Talousarvio</i>	<i>Toteutuma</i>	<i>Toteu-</i>		
<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>muutokset</i>	<i>muutoksen</i>		<i>tuma</i>	<i>Poikkeama</i>	
<i>Valtionosuudet</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>%</i>	<i>Euroa</i>	
Peruspalvelujen valtionosuus	37 214 635	36 068 670	0	36 068 670	36 081 886	100,0	-13 216
Muut opetus- ja kultt .valt.os	-279 495	-68 670	0	-68 670	-205 180	298,8	136 510
VALTIONOSUUDET	36 935 140	36 000 000	0	36 000 000	35 876 706	99,7	123 294

Peruspalvelujen valtionosuus toteutui 100,0 % ja muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet toteutuivat 298,8 %. Kokonaisuudessaan valtionosuudet toteutuivat 99,7 %, 123 294 euroa alle talousarvion ja 1 058 434 euroa huonommin kuin vuotta aiemmin.

Kotikuntakorvaukset maksetaan valtionosuusmaksatusten yhteydessä, mutta kirjanpidossa ne erotetaan valtionosuudesta. Kotikuntakorvaustulot kertomusvuonna ovat 44 411 euroa ja kotikuntakorvausmenot 31 322 euroa, nettokorvaus -13 089 euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

<i>Ulkoinen, euroa</i>	<i>Talousarvio-</i>		<i>Talousarvio</i>	<i>Toteutuma</i>	<i>Toteu-</i>		
<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>muutokset</i>	<i>muutoksen</i>		<i>tuma</i>	<i>Poikkeama</i>	
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>%</i>	<i>Euroa</i>	
Korkotuotot	62 853	35 980	0	35 980	160 762	446,8	-124 782
Muut rahoitustuotot	2 164 394	1 106 050	0	1 106 050	538 409	48,7	567 641
Korkokulut	-154 729	-220 000	0	-220 000	-207 655	94,4	-12 345
Muut rahoituskulut	-8 654	-22 100	0	-22 100	-36 981	167,3	14 881
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2 063 863	899 930	0	899 930	454 535	50,5	445 395

Rahoitustuotot ja -kulut vuonna 2018 toteutuivat yhteensä 454 535 €, toteutuma 50,5 % (2 063 863 €/v.2017).

Korkotuottoja sijoituksista saatiin arvioitua huomattavasti enemmän ja muita korkotuottoja saatiin niin ikään arvioitua enemmän. Muita rahoitustuottoja saatiin huomattavasti vähemmän joh-tuen erityisesti arvopapereiden arvioitua huonommasta tuotosta. Korkokulut lainoista jäivät arvi-oitua pienemmiksi ja muut rahoituskulut arvioitua suuremmiksi.

Vuosikate

Ulkoinen, euroa	Talousarvio-				Toteutuma 2018	Toteu-	
	Tilinpäätös	Talousarvio	muutokset	Talousarvio		tuma	Poikkeama
	2017	2018	2018	muutoksen		%	Euroa
				jälkeen 2018			
VUOSIKATE							
VUOSIKATE	4 615 692	2 620 898	-1 105 000	1 515 898	-990 477	-65,3	2 506 375

Talousarviossa vuosikatetavoite oli 2 620 898 euroa ja talousarviomuutosten jälkeen 1 515 898 euroa. Vuosikate muodostui -990 477 euron suuruiseksi. Vuosikate huononi muutettuun talousarvioon nähden 2 506 375 euroa. Vuosikatetta heikensi sekä toimintakatteen muodostumiseen vaikuttavat tekijät, että verotulojen huomattavasti arvioitua huonompi kertymä (1 098 886 €). Valtion-osuuksia kertyi arvioitua vähemmän (123 294 €) ja rahoitustuottoja saatiin huomattavasti vä-hemmän (567 641 €).

Poistot ja arvonalentumiset

Ulkoinen, euroa	Talousarvio-				Toteutuma 2018	Toteu-	
	Tilinpäätös	Talousarvio	muutokset	Talousarvio		tuma	Poikkeama
	2017	2018	2018	muutoksen		%	Euroa
				jälkeen 2018			
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT							
Poistot aineettomista oikeuksista					-1 603	-100,0	1 603
Poistot tietokoneohjelmista	-3 830	-3 830		-3 830	-3 830	100,0	0
Poistot muista pitkävaikutt. men.	-338 717	-191 598		-191 598	-203 848	106,4	12 250
Poistot rakennuksista	-1 726 882	-1 708 569		-1 708 569	-1 732 117	101,4	23 548
Poistot kiint. rakenteista ja laitt.	-1 108 267	-1 125 464		-1 125 464	-1 203 924	107,0	78 460
Poistot koneista ja kalustosta	-450 461	-479 825		-479 825	-530 072	110,5	50 247
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 628 157	-3 509 286		-3 509 286	-3 675 394	104,7	166 108
Pysyvien vast. hyödyk. arvonalent.	0	0		0	0	0,0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 628 157	-3 509 286		-3 509 286	-3 675 394	104,7	166 108

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin kaupunginhallituksen (15.10.2013 § 366) hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti 3,68 milj. euroa ja ne toteutuivat 166 108 euroa talousarviota suu-remmina. Hirsikartanon rakennuksista kalusteisiin sekä kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin siir-retty osuus lisää poistojen määrää n. 87 000 € (lyhyempi poisto aika).

Tilikauden tulos

<i>Ulkoinen, euroa</i>	<i>Talousarvio-</i>				<i>Toteutuma</i>	<i>Toteu-</i>	
	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>muutokset</i>	<i>muutoksen</i>		<i>tuma</i>	<i>Poikkeama</i>
	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>jälkeen 2018</i>		<i>%</i>	<i>Euroa</i>
TILIKAUDEN TULOS							
TILIKAUDEN TULOS	987 535	-888 388	-1 105 000	-1 993 388	-4 665 871	234,1	2 672 483

Tilikauden tulokseksi muodostui -4 665 871 euroa.

Varausten ja rahastojen muutokset

<i>Ulkoinen, euroa</i>	<i>Talousarvio-</i>				<i>Toteutuma</i>	<i>Toteu-</i>	
	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>muutokset</i>	<i>muutoksen</i>		<i>tuma</i>	<i>Poikkeama</i>
	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>jälkeen 2018</i>		<i>%</i>	<i>Euroa</i>
VARAUSTEN JA RAHAST. MUUTOKSET							
Poistoeron vähennys (+)	103 263	103 263		103 263	103 263	100,0	0
Rahastojen vähennys (+)	414 387	300 000		300 000	442 417	147,5	-142 417
VARAUSTEN JA RAHAST. MUUTOKSET	517 651	403 263		403 263	545 680	135,3	-142 417

Tilinpäätösvuonna kirjattiin poistoeroa (uimahallin investointivarausten käyttövaraus) 103 263 €. Tilinpäätösvuonna käytettiin kehittämisrahaston varoja 283 912 €, henkilöstön virkistysrahaston varoja 127 469 € ja Syötteen tienpitorahaston varoja 31 036 €.

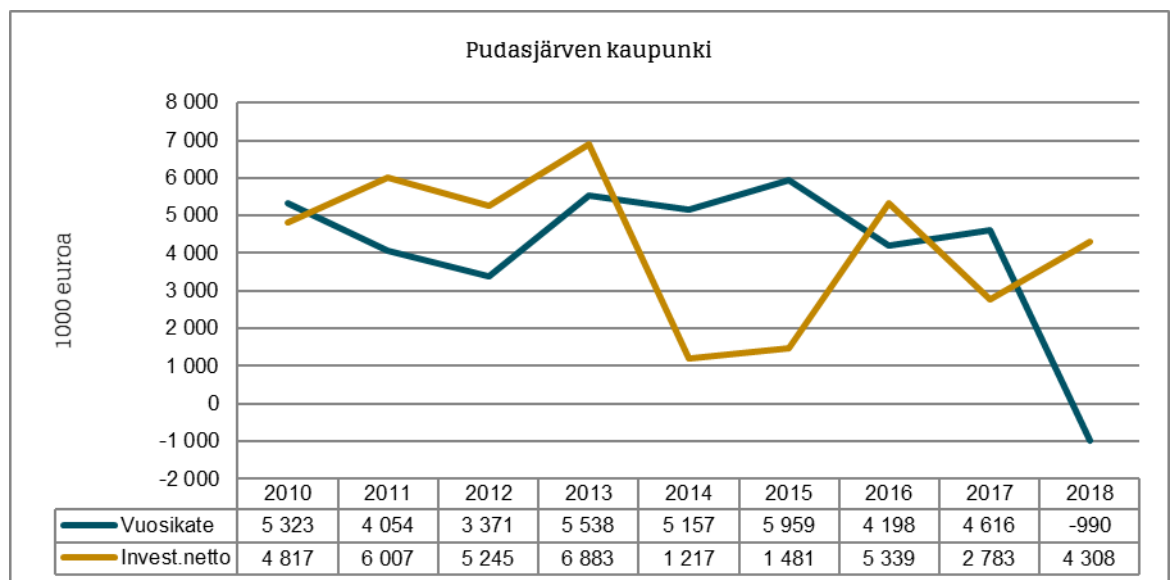
Tilikauden yli-/alijäämä

<i>Ulkoinen, euroa</i>	<i>Talousarvio-</i>				<i>Toteutuma</i>	<i>Toteu-</i>	
	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>muutokset</i>	<i>muutoksen</i>		<i>tuma</i>	<i>Poikkeama</i>
	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>jälkeen 2018</i>		<i>%</i>	<i>Euroa</i>
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ							
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 505 186	-485 125	-1 105 000	-1 590 125	-4 120 191	259,1	2 530 066

Tilikauden alijäämäksi muodostui -4 120 191 euroa.

2.3.3. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI INVESTOINTIOHJELMA 2018 Toiminta-alue	Kokonais- kustan- nukset	TP 2017	TA 2018	Budj. Muutos	TA 2018 muutoksen jälkeen	Tilinpäätös 31.12.2018	Poikkeama TA - TOT
HALLINTOTOIMINTA							
Menot	-12 702 520	-638 360	-315 000	0	-315 000	-1 694 570	1 379 570
Tulot	8 317 371	313 448	0	0	0	1 153 493	-1 153 493
Netto	-4 385 149	-324 912	-315 000	0	-315 000	-541 077	226 077
KEHITTÄMISTOIMINTA							
Menot	-89 215	0	0	0	0	-89 215	89 215
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Netto	-89 215	0	0	0	0	-89 215	89 215
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA							
Menot	-6 139 189	-1 354 111	-2 094 000	0	-2 094 000	-2 337 581	243 581
Tulot	320 000	0	48 000	0	48 000	223 400	-175 400
Netto	-5 819 189	-1 354 111	-2 046 000	0	-2 046 000	-2 114 181	68 181
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA							
Menot	-15 755 166	-1 194 408	-4 280 000	40 000	-4 240 000	-1 608 982	-2 631 017
Tulot	1 264 444	90 000	225 000	0	225 000	45 000	180 000
Netto	-14 490 722	-1 104 408	-4 055 000	40 000	-4 015 000	-1 563 982	-2 451 017
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI, INVESTOINNIT YHT.							
Menot	-34 686 090	-3 186 879	-6 689 000	40 000	-6 649 000	-5 730 348	-918 651
Tulot	9 901 815	403 448	273 000	0	273 000	1 421 893	-1 148 893
Netto	-24 784 275	-2 783 431	-6 416 000	40 000	-6 376 000	-4 308 455	-2 067 544

Kuva: Vuosikate ja nettoinvestoinnit

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	Kokonais-	TP	TA 2018	Budj.	TA 2018	Tilinpäätös	Poikkeama	
INVESTOINTIOHJELMA 2018	kustan-	2017		Muutos	muutoksen	31.12.2018	TA - TOT	
Toiminta-alue/Investointikohde	nukset				jälkeen			
HALLINTOTOIMINTA								
Osakkeiden/osuuks.osto ja myynti	menot	-5 614 777	-5 493	0	0	0	-1 400 000	1 400 000
	tulot						700 000	-700 000
Rakennusomais./irtaimiston myynti		7 818 581	285 477	0	0	0	173 190	-173 190
Maanosto		-1 978 273	-301 495	-300 000	0	-300 000	-201 547	-98 453
Maa-alueiden myynti		498 790	27 971	0			280 303	-280 303
Kaupungintalon korjaustyöt		-4 064 800	-330 566	0	0	0	-83 223	83 223
Kalusteet kaupungintalo		-9 800	0	0	0	0	-9 800	9 800
Kaavoituksen pohjakarttojen päivitt.		-155 544	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000
Koulukeskuksen valvonta ja suunnittelu		-879 326	-806	0	0	0	0	0
Menot		-12 702 520	-638 360	-315 000	0	-315 000	-1 694 570	1 379 570
Tulot		8 317 371	313 448	0	0	0	1 153 493	-1 153 493
Netto		-4 385 149	-324 912	-315 000	0	-315 000	-541 077	226 077
KEHITTÄMISTOIMINTA								
Pohjantähden muutostyöt		-89 215	0	0	0	0	-89 215	89 215
Menot		-89 215	0	0	0	0	-89 215	89 215
Tulot		0	0	0	0	0	0	0
Netto		-89 215	0	0	0	0	-89 215	89 215

- Osakkeita ja osuuksia ostettiin 1,4 miljoonalla eurolla. Pudasjärven Kehitys Oy:n osakkeita 1,1 milj. euroa ja Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnaalle pääomasijoitus sijoitettuun oman pääoman (SVOP) -rahastoon 0,3 milj. euroa. Osakkeiden ja osuuksien myyntinä näkyy muihin osakkeisiin ja osuuksiin kirjatun OP-Henkivakuutuksen sijoituksen päättäminen ja varojen nostaminen 0,7 milj. euroa.
- Rakennusomaisuutta ja irtaimistoa myytiin 173.190 eurolla, koostuu pääosin Pudasjärven Kehitys Oy:lle myydyistä rakennuksista.
- Maata ostettiin n. 200.000 eurolla. Kauppahinnaltaan isoimmat kaupat tehtiin Kalle Pietarilan perikunnan kanssa kahdesta määrälasta Kellokangas-tilalla yhteensä 112.000 euroa ja Riitta ja Kalevi Pönkön kahdesta tilasta ja yhdestä määrälasta 50.000 euroa. Maa-alueiden myyntituloja kirjattiin 280.303 euroa, jotka pääasiassa ovat Pudasjärven Kehitys Oy:lle myydyistä maa-alueista.
- Kaupungintalon korjaustöihin käytettiin n. 83.000 euroa. Kaupungintalolle hankittiin taidetta taiteilija Paa-vo Ahoselta 9.800 eurolla.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI		Kokonais-	TP	TA 2018	Budj.	TA 2018	Tilinpäätös	Poikkeama
INVESTOINTIOHJELMA 2018		kustan-	2017		Muutos	muutoksen	31.12.2018	TA - TOT
Toiminta-alue/Investointikohde		nukset				jälkeen		
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA								
Museon rakennukset			0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
Pietarilan lähiliik.puist. rakent.	menot	-630 804	-260 048	-200 000	0	-200 000	-370 756	170 756
	tulot	198 000	0	48 000	0	48 000	198 000	-150 000
	netto	-432 804	-260 048	-152 000	0	-152 000	-172 756	20 756
Jääkiekko/tenniskenttä		-291 809	-80 656	0				
Sivukylän koulujen oppimis-		-75 493						
ympäristön modernisointi			0	-100 000	0	-100 000	-75 493	-24 507
Haja-asutusalueen koulujen peruskorj.		-1 349 762	-278 838	-200 000	0	-200 000	-224 502	24 502
Lakarin koulun piha-alueen peruskorj.		-644 872	-158 350	-80 000	0	-80 000	-86 522	6 522
Kipinän koulun laajentaminen		-1 137 778	-12 584	-600 000	0	-600 000	-1 125 194	525 194
Jää-monitoimihalli-	menot	-96 198	-2 558	-500 000	0	-500 000	-93 640	-406 360
hyvinvointikeskus-kirjasto	tulot	0	0	0	0	0	0	0
	netto	-96 198	-2 558	-500 000	0	-500 000	-93 460	-406 360
Urheilu-, koululiikuntapaik. ja		-454 752						
puistojen kehittäminen			-54 617	-65 000	0	-65 000	-38 639	-26 361
Uuden koulukeskuksen kalusteet		-475	-475	0				
Tekonurmikenttä	menot	-1 001 311	-411 046	0	0	0	0	0
	tulot	122 000	0	0	0	0	25 400	-25 400
	netto	-879 311	-411 046	0	0	0	25 400	-25 400
Liikuntakeskuksen laitehankinnat		-48 921	0	-14 000	0	-14 000	-10 760	-3 240
Liikuntahallin korjaustyöt		-81 644	-81 644	0				
Suunnistuskartan valmistaminen		-19 590	-1 000	0	0	0	-18 590	18 590
Syötteen latuvalaistuksen uusiminen		-15 000	0	-15 000	0	-15 000	-15 000	0
Taajaman latu/kuntoverkosto		-12 295	-12 295	0				
Puikkarin korjaustyöt		-251 392	0	-200 000	0	-200 000	-251 392	51 392
Maastopyöräreitti Kurenala-Syöte		-19 700	0	-20 000	0	-20 000	-19 700	-300
Jyrkkäkosken kehittämissuunnitelma		-2 947	0	-90 000	0	-90 000	-2 947	-87 053
Rajamaan lähiliikuntapuist. kehitt.		-4 446	0	0	0	0	-4 446	4 446
Menot		-6 139 189	-1 354 111	-2 094 000	0	-2 094 000	-2 337 581	243 581
Tulot		320 000	0	48 000	0	48 000	223 400	-175 400
Netto		-5 819 189	-1 354 111	-2 046 000	0	-2 046 000	-2 114 181	68 181

- Kertomusvuonna saatiin päätökseen Pietarilan lähiliikuntapuiston rakennushanke. Tähän käytettiin 370.756 euroa, valtionavustus saatiin hankkeen valmistuttua 198.000 euroa.
- Sivukylän koulujen oppimisympäristön modernisointiin käytettiin 75.493 euroa ja sivukylän koulujen peruskorjaustoihin 224.502 euroa.
- Lakarin koulun piha-alueen kunnostukseen käytettiin 86.522 euroa.
- Kipinän koulun laajentamisen rakennusurakkaan käytettiin 1.125.194 euroa.
- Hyvän Olon Keskuksen ja Jäähallin suunnitteluun 93.640 euroa.
- Urheilu-, koululiikuntapaikkojen ja puistojen kehittämiseen käytettiin 38.639 euroa.
- Liikuntakeskuksen laitehankintoihin 10.760 euroa.
- Suunnistuskartan valmistukseen 18.590 euroa.
- Syötteen latuvalaistusta uudistettiin 15.000 eurolla.
- Puikkarin korjaustoihin käytettiin 251.392 euroa.
- Maastopyöräreittiin Kurenala-Syöte käytettiin 19.700 euroa.

- Jyrkkäkosken kehittämissuunnitelman laatimistöihin 2.947 euroa ja Rajamaan lähiliikuntapuiston kehittämiseen 4.446 euroa.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI		Kokonais-	TP	TA 2018	Budj.	TA 2018	Tilinpäätös	Poikkeama
INVESTOINTIOHJELMA 2018		kustan-	2017		Muutos	muutoksen	31.12.2018	TA - TOT
Toiminta-alue/Investointikohde		nukset				jälkeen		
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA								
Rantareitin kunnostaminen		0	0	0				
Moottorikelkka- ja ulk.reittien kunnostus		0	0	0				
Osoitekartan päivittäminen		-17 024	-16 895	-20 000	0	-20 000	-129	-19 870
Maankäyttöpainott. kehittämissuunn.		-40 122	-13 727	0	0	0	-8 295	8 295
Jussinahon alikulkusilta		-2 195 406	-60 881	0				
Kaavateiden rakent. ja valaistus	menot	-3 902 558	-501 320	-600 000	0	-600 000	-642 272	42 272
Pud Vesiosuuskunnan osuus	tulot	45 000					45 000	-45 000
	netto	-3 857 558				-600 000	-597 272	-2 728
Taajama-alueen peruskuivatus		-928 277	-42 173	-200 000	0	-200 000	-67 319	-132 680
Yksitysteiden ja kaavateiden osoiteviit.		-111 331	-12 296	-15 000	0	-15 000	-3 436	-11 564
Taajaman uuden sisääntulon rak.	menot	-199 506	-28 430	-500 000	0	-500 000	-171 076	-328 924
Lentokentän toimintaympäristön parant.		-10 444	0	-20 000	0	-20 000	-10 444	-9 556
Terveysaseman saneeraus	menot	-5 163 291	-283 672	-200 000	0	-200 000	-323 581	123 581
	tulot	1 219 444	0	0	0	0	0	0
	netto	-3 620 266	-283 672	-200 000	0	-200 000	-323 581	123 581
Seniorikoti (Hirsihoivakoti)		-1 165 984	-46 817	0	0	0	86 372	-86 372
Palvelutalon/Koivukodin korjaustyöt		-221 823	-20 800	-40 000	0	-40 000	-1 023	-38 977
Unelmatehtaan toimitilojen korjaustyöt		-148 779	-99 509	0				
Työkeskuksen korjaustyöt		-182 497	-1 675	-50 000	0	-50 000	-86 829	36 829
Rimmin hoivakodin korjaustyöt		-7 453	0	-70 000	0	-70 000	-7 453	-62 547
Suojalinnan saneeraus		-17 920	0	-100 000	0	-100 000	-17 920	-82 081
Ammattikoulun korjaustyöt		-56 717	0	-50 000	0	-50 000	-56 717	6 717
Menot		-14 369 132	-1 128 195	-1 865 000	0	-1 865 000	-1 310 122	-554 877
Tulot		1 264 444	0		0	0	45 000	-45 000
Netto		-13 104 688	-1 128 195	-1 865 000	0	-1 865 000	-1 265 122	-599 877

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI		Kokonais-	TP	TA 2018	Budj.	TA 2018	Tilinpäätös	Poikkeama
INVESTOINTIOHJELMA 2018		kustan-	2017		Muutos	muutoksen	31.12.2018	TA - TOT
Toiminta-alue/Investointikohde		nukset				jälkeen		
Elinvoimaihankkeet								
Syötteen alue								
Syöteareena		-149 247	-10 284	-1 500 000	0	-1 500 000	-138 963	-1 361 037
Syötteen matkailuk. infran keh.	menot	-60 020	0	-725 000	0	-725 000	-60 020	-664 980
	tulot	0	0	225 000	0	225 000	0	225 000
	netto	-60 020	0	-500 000	0	-500 000	-60 020	-439 980
Syötteen jätevedenpuhd. saneeraus		-35 056	0	-100 000	0	-100 000	-23 895	-76 105
Syötteen alueen vesi- ja viemärihuolto		-883 270	-43 060	-50 000	0	-50 000	-75 982	25 982
Taajama- ja haja-asutusalueet								
Iijoen rantayleiskaavoitus		-245 572	90 000	0				
Siuruanjoen yleiskaavoitus		-12 869	-12 869	-40 000	40 000	0	0	0
Valt. päätös; ei toteuteta ja rahat poistettu								
Menot		-1 386 034	-66 213	-2 415 000	40 000	-2 375 000	-298 860	-2 076 140
Tulot		0	90 000	225 000	0	225 000	0	225 000
Netto		-1 386 034	23 787	-2 190 000	40 000	-2 150 000	-298 860	-1 851 140
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖ-								
TOIMINTA YHTEENSÄ	menot	-15 755 166	-1 194 408	-4 280 000	40 000	-4 240 000	-1 608 982	-2 631 017
	tulot	1 264 444	90 000	225 000	0	225 000	45 000	180 000
	netto	-14 490 722	-1 104 408	-4 055 000	40 000	-4 015 000	-1 563 982	-2 451 017
INVESTOINTIOHJELMA YHT.								
	Menot	-34 686 090	-3 186 879	-6 689 000	40 000	-6 649 000	-5 730 348	-918 651
	Tulot	9 901 815	403 448	273 000	0	273 000	1 421 893	-1 148 893
	Netto	-24 784 275	-2 783 431	-6 416 000	40 000	-6 376 000	-4 308 455	-2 067 544

- Kaavateiden rakentamiseen ja valaistukseen käytettiin 642.272 euroa. Suurin osa käytettiin Pietarilan kaavateiden peruskorjauksen jatkamiseen sekä Kipinässä Myllytien perusparannukseen. Pudasjärven Vesiosuuskunnalta laskutettiin Pietarilan kaavateiden peruskorjauksen yhteydessä tehdyistä 45.000 euroa vesijohtoverkoston töistä.
- Taajama-alueen peruskuivatukseen käytettiin 67.319 euroa.
- Taajaman uuden sisääntulon rakentamisen suunnitteluun käytettiin 171.0176 euroa.
- Lentokentän toimintaympäristön parantamiseen 10.444 euroa.
- Terveysaseman korjaustöihin käytettiin 323.581 euroa.
- Hirsikartanon (kp 900523 Seniorikoti) rakennuksiin on kirjattu rakennusvaiheessa erittelemättä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden sekä kaluston hankintamenoja vuodesta 2016 lähtien. Edellisten tilikausien yli- ja alijäämätilille on tehty oikaisu vuosilta 2016-2017, 86 565 euroa näkyy kohteen menojen vähennyksenä.
- Työkeskuksen korjaustöihin 86.829 euroa ja Rimmin hoivakodin korjaustöihin 7.453 euroa.
- Suojalinnan korjaustöihin 17.920 euroa.
- Ammattikoulun korjaustöihin 56.717 euroa.
- Lumiareenan (Syöteareena) rakentamiseen käytettiin 138.963 euroa.
- Syötteen matkailukeskuksen infran kehittämiseen suunnittelurahaa 60.020 euroa.
- Syötteen jätevedenpuhdistamon saneerauksen suunnitteluun 23.895 euroa ja Syötteen alueen vesi- ja viemärihuollon rakentamiseen 75.982 euroa.
- Siuruanjoen yleiskaavoitukseen varattu määräraha on poistettu valtuuston päätöksellä ja kaavoitus on lopetettu.

2.3.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

<i>PUDASJÄRVEN KAUPUNKI</i>			<i>Talousarvio-</i>	<i>Talousarvio</i>		<i>Toteu-</i>	
	<i>Tilinpäätös</i>	<i>Talousarvio</i>	<i>muutokset</i>	<i>muutoksen</i>	<i>Toteutuma</i>	<i>tuma</i>	<i>Poikkeama</i>
<i>Ulkoinen, euroa</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>jälkeen 2018</i>	<i>2018</i>	<i>%</i>	<i>Euroa</i>
RAHOITUSLASKELMA							
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
Vuosikate	4 615 692	2 620 898	-1 105 000	1 515 898	-990 477	-65,3	2 506 375
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät							
Myyntivoitot ja tappiot	198 849				26 493	-100,0	-26 493
Muut korjauserät	-43 573				21 739	-100,0	-21 739
Tulorahoituksen korjauserät	155 276				48 232	-100,0	-48 232
TOIMINNAN RAHAVIRTA	4 770 968	2 620 898	-1 105 000	1 515 898	-942 245	-62,2	2 458 143
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Investointimenot	-3 186 880	-6 689 000	40 000	-6 649 000	-5 730 349	86,2	-918 651
Rahoitusos. investointeihin	90 000	273 000		273 000	268 400	98,3	4 600
Pys. vastaavien vars. myyntitulo	313 449				1 153 493	-100,0	-1 153 493
Pys. vast. hyödykk. myyntivoitot	-198 849				-26 493	-100,0	26 493
Pys. vast. hyödykk. luovutustulo	114 600				1 127 000	-100,0	-1 127 000
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 982 280	-6 416 000	40 000	-6 376 000	-4 334 949	68,0	-2 041 051
TOIMINNAN JA INV. RAHAVIRTA	1 788 689	-3 795 102	-1 065 000	-4 860 102	-5 277 194	108,6	417 092
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainauksen muutokset							
Antolainauksen muutokset	53 756						
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000	4 500 000		4 500 000	4 500 000	100,0	0
Pitkäaik. lainojen vähennys	-2 558 331	-2 658 000		-2 658 000	-2 508 331	94,4	-149 669
Lyhytaik. lainojen muutos	-751 515				1 481 433	-100,0	-1 481 433
Lainakannan muutokset	-1 309 846	1 842 000		1 842 000	3 473 101	188,6	-1 631 101
Oman pääoman muutokset							
Oman pääoman muutokset					-86 565	-100,0	86 565
Muut maksuvalm. muutokset							
Muut maksuvalm. muutokset	-624 648				2 256 584	-100,0	-2 256 584
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 880 739	1 842 000		1 842 000	-5 643 121	-306,4	7 485 121
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-92 050	-1 953 102	-1 065 000	-3 018 102	365 927	-12,1	-3 384 029

2.3.5. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Sito- vuus	Määrärahat			Toteutuma 2 018	Poikk. talous- arvioon	Tuloarviot			Toteutuma 2 018	Poikk. talous- arvioon
		Talous- arvio 2 018	Talousar- viomu- tokset 2018	Talousar- viomuut. jälk. 2018			Talous- arvio 2 018	Talousar- viomu- tokset 2018	Talousar- viomuut. jälk. 2018		
Hallintotoiminta	N	2 629 595		2 629 595	2 593 841	35 754	412 305		412 305	475 036	-62 731
Kehittämistoiminta	N	2 866 906	205 000	3 071 906	3 501 087	-429 181	897 794		897 794	1 239 206	-341 412
Sivist.- ja hyvinv.toim.	N	15 571 702		15 571 702	15 582 413	-10 711	888 900		888 900	1 437 707	-548 807
Teknin. ja ymp.toim.	N	7 433 437	900 000	8 333 437	9 067 806	-734 369	5 346 750		5 346 750	5 901 686	-554 936
Kunnan yhteistyötoim.	N	37 507 746		37 507 746	38 753 152	-1 245 406	839 605		839 605	876 835	-37 230
KÄYTTÖTALOUSOSA		66 009 386	1 105 000	67 114 386	69 498 300	-2 383 914	8 385 354		8 385 354	9 930 469	-1 545 115
Verotulot	B						23 345 000		23 345 000	22 246 114	1 098 886
Valtionosuudet	B						36 000 000		36 000 000	35 876 706	123 294
Korkotuotot	B						35 980		35 980	160 762	-124 782
Muut rahoitustuotot	B						1 106 050		1 106 050	538 409	567 641
Korkokulut	B	220 000		220 000	207 655	12 345					
Muut rahoituskulut	B	22 100		22 100	36 981	-14 881					
TULOSLASKELMAOSA		242 100		242 100	244 637	-2 537	60 487 030		60 487 030	58 821 991	1 665 039
Maanosto ja myynti		300 000		300 000	201 547	98 453				280 303	-280 303
Osakkeiden/os. osto ja myynti					1 400 000	-1 400 000				700 000	-700 000
Rakennusom./irt.myynti										173 190	-173 190
Kaav. pohjak.päivitt.		15 000		15 000	0	15 000					
Kaupungintalon korj.työt					83 223	-83 223					
Kalusteet kaupungintalo					9 800	-9 800					
HALLINTOTOIMINTA		315 000		315 000	1 694 570	-1 379 570				1 153 493	-1 153 493
Pohjantähden muutostyöt					89 215	-89 215					
KEHITTÄMISTOIMINTA					89 215	-89 215					
Museon rakennukset		10 000		10 000	0	10 000					
Pietarilan lähiliik.puisto		200 000		200 000	370 756	-170 756	48 000		48 000	198 000	-150 000
Sivuk. koul. oppimisymp.		100 000		100 000	75 493	24 507					
Haja-as.al. koul. perusk.		200 000		200 000	224 501	-24 501					
Lakarin k. piha-al. peruskorj.		80 000		80 000	86 522	-6 522					
Kipinän koulun laajent.		600 000		600 000	1 125 193	-525 193					
Jää-monitoimih-hyvinv.-kirj.		500 000		500 000	93 640	406 360					
Urh.-koululiik.p. ja puist. keh.		65 000		65 000	38 640	26 360					
Liikuntakeskuksen laiteh.		14 000		14 000	10 760	3 240					
Syötteen latuval. uusim.		15 000		15 000	15 000	0					
Puikkarin korjaustyöt		200 000		200 000	251 392	-51 392					
Maastopyörär. K-ala - Syöte		20 000		20 000	19 700	300					
Jyrkkäkosken keh.suunnit.		90 000		90 000	2 947	87 053					
Rajamaan lähiliik.p.kehitt.					4 447	-4 447					
Suunnistuskartan valm.					18 590	-18 590					
Tekonurmikenttä										25 400	-25 400
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIT.		2 094 000		2 094 000	2 337 581	-243 581	48 000		48 000	223 400	-175 400

	Sito- vuus	Määrärahat			Toteutuma 2 018	Poikk. talous- arvioon	Tuloarviot			Toteutuma 2 018	Poikk. talous- arvioon
		Talous- arvio 2 018	Talousar- viomuut- okset 2018	Talousar- viomuut. jälk. 2018			Talous- arvio 2 018	Talousar- viomuut- okset 2018	Talousar- viomuut. jälk. 2018		
Osoitekartan päivittäminen		20 000		20 000	129	19 871					
Maankäyttöpainott. keh.suunn.					8 295	-8 295					
Kaavateid. rakent. ja valaist.		600 000		600 000	642 272	-42 272			45 000		-45 000
Taajama-al. peruskuiv		200 000		200 000	67 319	132 681					
Yksit. ja kaavat. osoiteviit.		15 000		15 000	3 436	11 564					
Taajaman uud. sis.tulon rak.		500 000		500 000	171 076	328 924					
Lentok. toimymp. parant.		20 000		20 000	10 445	9 555					
Terveysaseman saneeraus		200 000		200 000	323 581	-123 581					
Palvelut/Koivukodin korj.		40 000		40 000	1 023	38 977					
Työkeskuksen korjaustyöt		50 000		50 000	86 829	-36 829					
Rimmin hoivakodin korj.		70 000		70 000	7 453	62 547					
Suojalinnan saneeraus		100 000		100 000	17 920	82 080					
Ammattikoulun korjaustyöt		50 000		50 000	56 717	-6 717					
Hirsikartano (Seniorikoti)					-86 372	86 372					
Elinvoimahankkeet											
Lumiareena (Syöteareena)		1 500 000		1 500 000	138 963	1 361 037					
Syötteen matk.k. infran keh.		725 000		725 000	60 020	664 980	225 000		225 000	0	225 000
Syötteen jätevuuhd. saneer.		100 000		100 000	23 895	76 105					
Syötteen al. vesi- ja viemärih.		50 000		50 000	75 981	-25 981					
Siuruaanjoen yleiskaavoitus		40 000	40 000	0		0					
TEKNINEN JA YMP.TOIMINTA		4 280 000	40 000	4 240 000	1 608 982	2 631 018	225 000		225 000	45 000	180 000
INVESTOINTIOSA	N	6 689 000	40 000	6 649 000	5 730 348	918 652	273 000		273 000	1 421 893	-1 148 893
Muut korjauseurät										21 739	-21 739
Antolainauksen muut.											
Pitkäaik. lainojen lis.	B						4 500 000		4 500 000	4 500 000	0
Pitkäaik. lainojen väh.	B	2 658 000		2 658 000	2 508 331	149 669					
Lyhytaik. lainojen muutos										1 481 433	-1 481 433
Oman pääoman muut.					86 565	-86 565					
Muut maksuvalm. muut.										2 256 584	-2 256 584
Vaikutus maksuvalm.					365 927	-365 927	1 953 102	1 065 000	3 018 102	0	3 018 102
RAHOITUSOSA		2 658 000		2 658 000	2 960 823	-302 823	6 453 102	1 065 000	7 518 102	8 259 756	-741 654
YHTEENSÄ		75 598 486	1 065 000	76 663 486	78 434 109	-1 770 623	75 598 486	1 065 000	76 663 486	78 434 109	-1 770 623

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. TULOSLASKELMA

<i>Ulkoinen, euroa</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI		
TULOSLASKELMA		
Myyntituotot	3 721 934,25	3 728 296,47
Maksutuotot	916 819,92	922 740,92
Tuet ja avustukset	1 266 760,62	1 077 300,84
Muut toimintatuotot	4 024 954,02	3 866 766,19
TOIMINTATUOTOT	9 930 468,81	9 595 104,42
Valmistus omaan käyttöön	18 921,99	11 240,55
Palkat ja palkkiot	-12 197 522,42	-11 560 274,07
Eläkekulut	-3 603 256,56	-3 560 593,20
Muut henkilösivukulut	-515 844,50	-411 194,02
Henkilöstökulut	-16 316 623,48	-15 532 061,29
Palvelujen ostot	-46 531 344,85	-45 128 586,27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 314 524,14	-3 264 851,90
Avustukset	-1 390 977,98	-1 460 453,58
Muut toimintakulut	-1 963 751,84	-1 869 613,03
TOIMINTAKULUT	-69 517 222,29	-67 255 566,07
TOIMINTAKATE	-59 567 831,49	-57 649 221,10
Verotulot	22 246 113,91	23 265 910,26
Valtionosuudet	35 876 706,00	36 935 140,00
Korkotuotot	160 762,24	62 852,91
Muut rahoitustuotot	538 409,11	2 164 393,71
Korkokulut	-207 655,39	-154 729,17
Muut rahoituskulut	-36 981,46	-8 654,39
Rahoitustuotot ja -kulut	454 534,50	2 063 863,06
VUOSIKATE	-990 477,08	4 615 692,22
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 675 394,05	-3 628 156,85
Poistot ja arvonalentumiset	-3 675 394,05	-3 628 156,85
TILIKAUDEN TULOS	-4 665 871,13	987 535,37
Poistoeron muutos	103 263,48	103 263,48
Rahastojen muutos	442 416,61	414 387,42
Varausten ja rahastojen muutokset	545 680,09	517 650,90
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 120 191,04	1 505 186,27

3.2. RAHOITUSLASKELMA

	<i>2018</i>	<i>2017</i>
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI		
RAHOITUSLASKELMA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	-990 477,08	4 615 692,22
Tulorahoituksen korjauserät	48 232,07	155 276,04
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-942 245,01	4 770 968,26
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-5 730 348,81	-3 186 879,68
Rahoitusosuudet investointeihin	268 400,00	90 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 127 000,00	114 600,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4 334 948,81	-2 982 279,68
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 277 193,82	1 788 688,58
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	53 756,00
Antolainauksen muutokset	0,00	53 756,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 500 000,00	2 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 508 331,34	-2 558 331,34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 481 432,59	-751 515,11
Lainakannan muutokset	3 473 101,25	-1 309 846,45
Oman pääoman muutokset	-86 564,75	0,00
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 501,39	-233,89
Vaihto-omaisuuden muutos	36 466,09	35 417,46
Saamisten muutos	12 736,01	-733 741,16
Korottomien velkojen muutos	2 208 883,65	73 909,29
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 256 584,36	-624 648,30
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 643 120,86	-1 880 738,75
RAHAVAROJEN MUUTOS	365 927,04	-92 050,17
Rahavarat 31.12.	13 515 301,10	13 149 374,06
Rahavarat 1.1.	13 149 374,06	13 241 424,23
RAHAVAROJEN MUUTOS	365 927,04	-92 050,17

3.3. TASE

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	2018	2017
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	213 400,95	279 549,93
Maa- ja vesialueet	8 009 124,69	8 066 440,16
Rakennukset	34 741 845,54	35 078 042,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 805 392,08	15 298 583,00
Koneet ja kalusto	1 419 153,81	1 445 174,76
Muut aineelliset hyödykkeet	43 161,85	33 361,85
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	242 740,41	340 604,93
Aineelliset hyödykkeet	60 261 418,38	60 262 207,47
Osakkeet ja osuudet	10 072 410,83	9 372 410,83
Sijoitukset	10 072 410,83	9 372 410,83
PYSYVÄT VASTAAVAT	70 547 230,16	69 914 168,23
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	1 389,28	1 389,28
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	35 181,03	34 626,99
Koulujen tilit	112 379,84	112 223,95
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	148 950,15	148 240,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	81 044,75	82 093,35
Muu vaihto-omaisuus	283 339,87	318 757,36
Vaihto-omaisuus	364 384,62	400 850,71
Myyntisaamiset	49 600,00	99 200,00
Lainasaamiset	3 020 010,32	2 977 219,90
Pitkäaikaiset saamiset	3 069 610,32	3 076 419,90
Myyntisaamiset	1 293 903,32	1 875 257,02
Lainasaamiset	598 406,56	192 446,98
Muut saamiset	681 615,59	473 216,00
Siirtosaamiset	652 514,20	691 446,10
Lyhytaikaiset saamiset	3 226 439,67	3 232 366,10
Saamiset	6 296 049,99	6 308 786,00
Osakkeet ja osuudet	5 045,63	5 045,63
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	4 020 913,63	4 082 839,50
Joukkovelkakirjalainasaamiset	9 454 411,87	8 979 327,33
Rahoitusarvopaperit	13 480 371,13	13 067 212,46
Rahat ja pankkisaamiset	34 929,97	82 161,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 175 735,71	19 859 010,77
VASTAAVAA	90 721 965,87	89 773 179,00

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	2018	2017
TASE		
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	43 016 564,38	43 016 564,38
Muut omat rahastot	5 297 327,17	5 739 743,78
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	10 218 812,09	8 800 190,57
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 120 191,04	1 505 186,27
OMA PÄÄOMA	54 412 512,60	59 061 685,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 467 420,31	1 570 683,79
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 467 420,31	1 570 683,79
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	375 409,13	353 669,89
PAKOLLISET VARAUKSET	375 409,13	353 669,89
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	36 441,03	36 762,97
Muut toimeksiantojen pääomat	17 698,99	18 324,40
Koulujen tilit	112 379,84	112 223,95
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	166 519,86	167 311,32
VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 183 353,95	15 441 685,29
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 306 348,65	1 306 348,65
Pitkäaikainen	18 489 702,60	16 748 033,94
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 435 838,50	6 304 405,91
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	200 000,00
Lainat muilta luotonantajilta	800 000,00	
Saadut ennakot	337 286,63	364 923,24
Ostovelat	3 430 967,05	2 948 207,71
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	239 859,80	226 864,19
Siirtovelat	3 716 399,54	1 975 634,23
Lyhytaikainen	15 960 351,52	12 020 035,28
VIERAS PÄÄOMA	34 450 054,12	28 768 069,22
VASTATTAVAA	90 871 916,02	89 921 419,22

3.4.KONSERNILASKELMAT

KONSERNITULOSLASKELMA	2018	2017
Toimintatuotot	61 725 604,21	60 389 191,72
Toimintakulut	-119 006 494,16	-115 300 302,24
Osuus osakkuusyht. voitosta /tappiosta	-843,92	31 887,90
TOIMINTAKATE	-57 281 733,87	-54 879 222,62
Verotulot	22 246 113,91	23 265 910,26
Valtionosuudet	35 876 706,00	36 935 140,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	167 008,18	66 043,44
Muut rahoitustuotot	581 224,21	2 175 808,24
Korkokulut	-627 863,07	-554 265,15
Muut rahoituskulut	-58 740,63	-9 763,50
Rahoitustuotot ja -kulut	61 628,69	1 677 823,03
VUOSIKATE	902 714,73	6 999 650,67
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 127 320,04	-5 949 944,78
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-6 127 320,04	-5 949 944,78
Satunnaiset erät	557 901,14	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-4 666 704,17	1 049 705,89
Tilinpäätössiirrot	674 070,75	591 132,13
Tilikauden verot	-40 815,44	-29 830,72
Laskennalliset verot	-4 236,08	-7 506,45
Vähemmistöosuudet	-3 319,75	-2 865,05
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 041 004,69	1 600 635,80

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2018	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	902 714,73	6 999 650,67
Satunnaiset erät	557 901,14	0,00
Tilikauden verot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-513 322,09	109 578,65
TOIMINNAN RAHAVIRTA	947 293,78	7 109 229,32
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-12 543 965,66	-8 876 071,69
Rahoitusosuudet investointeihin	388 221,51	90 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 785 516,52	354 922,08
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-10 370 227,63	-8 431 149,61
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-9 422 933,85	-1 321 920,29
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäys	2 598,75	53 756,00
Antolainasaamisten vähennys		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	2 598,75	53 756,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 131 963,89	5 377 523,43
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 065 708,90	-3 894 240,40
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 460 225,32	-632 753,86
LAINAKANNAN MUUTOKSET	5 526 480,31	850 529,17
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	1 260 657,31	-42 739,98
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen ja varojen pääomien muutokset	-5 991,69	-1 679,14
Vaihto-omaisuuden muutos	60 514,30	138 846,91
Saamisten muutos	1 188 413,18	1 047 260,30
Korottomien velkojen muutos	1 460 722,46	569 775,66
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	2 703 658,25	1 754 203,73
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	9 493 394,62	2 615 748,92
RAHAVAROJEN MUUTOS	70 460,77	1 293 828,63
KASSAVARAT 31.12.	20 747 157,71	20 676 696,94
KASSAVARAT 1.1.	20 676 696,94	19 382 868,31
RAHAVAROJEN MUUTOS	70 460,77	1 293 828,63

KONSERNITASE		
VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	220 670,21	152 978,15
Muut pitkävaikutteiset menot	673 401,97	679 652,67
Ennakkomaksut	110 352,62	78 200,68
Aineettomat hyödykkeet	1 004 424,80	910 831,50
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	8 713 390,48	8 399 437,51
Rakennukset	53 386 851,11	51 965 204,83
Kiinteät rakenteet ja laitteet	30 189 878,90	28 073 652,29
Koneet ja kalusto	3 941 045,84	3 380 850,45
Muut aineelliset hyödykkeet	973 122,13	920 835,47
Ennakkom. ja keskener. hank.	1 137 691,58	1 426 690,79
Aineelliset hyödykkeet	98 341 980,04	94 166 671,34
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	1 275 720,51	1 279 594,75
Muut osakkeet ja osuudet	547 596,71	1 253 370,75
Muut lainasaamiset	804 313,28	6 912,03
Muut saamiset	1 247,40	
Sijoitukset	2 628 877,90	2 539 877,53
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 975 282,74	97 617 380,37
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	118 986,87	163 420,55
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	35 181,03	34 626,99
Muut toimeksiantojen varat	327 303,57	278 930,44
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	481 471,47	476 977,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	272 774,14	265 958,17
Muu vaihto-omaisuus	43 986,76	75 899,54
Ennakkomaksut	283 339,87	318 757,36
Vaihto-omaisuus	600 100,77	660 615,07
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	49 600,00	99 200,00
Pitkäaikaiset saamiset	49 600,00	99 200,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 811 016,48	4 879 225,10
Lainasaamiset	598 406,56	342 446,98
Muut saamiset	1 308 273,40	1 151 191,88
Siirtosaamiset	1 192 002,50	3 023 722,59
Lyhytaikaiset saamiset	7 909 698,94	9 396 586,55
Saamiset	7 959 298,94	9 495 786,55
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2 128 752,69	2 655 664,34
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	2 110 645,61	1 618 023,03
Joukkovelkakirjalainasaamiset	9 454 411,87	8 979 327,33
Rahoitusarvopaperit	13 693 810,17	13 253 014,70
Rahat ja pankkisaamiset	7 053 347,54	7 423 682,24
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 306 557,42	30 833 098,56
VASTAAVAA	131 763 311,63	128 927 456,91

VASTATTAVAA	2018	2017
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	43 019 064,38	43 016 564,38
Muut omat rahastot	5 737 534,79	6 157 490,65
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	12 717 224,76	11 131 073,41
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 041 004,69	1 600 635,80
OMA PÄÄOMA	57 432 819,24	61 905 764,24
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 080 595,85	1 134 956,68
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1 079 926,42	1 053 059,41
PAKOLLISET VARAUKSET	1 079 926,42	1 053 059,41
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	117 597,59	162 031,27
Lahjoitusrahastojen pääomat	36 669,87	37 003,23
Muut toimeksiantojen pääomat	350 382,72	307 113,90
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	504 650,18	506 148,40
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rah.- ja vakuutuslaitoksilta	36 520 126,93	35 715 542,46
Lainat julkisyhteisöiltä	5 998 354,33	3 733 584,01
Lainat muilta luotonantajilta	14 938,80	19 978,80
Saadut ennakot		1 320,00
Muut velat/Liittymism. ja muut vel.	1 446 234,42	1 443 146,13
Siirtovelat	266 236,24	158 467,66
Pitkäaikainen	44 245 890,72	41 072 039,06
Lyhytaikainen		
Lainat rah.- ja vakuutuslaitoksilta	9 030 996,81	7 449 717,76
Lainat julkisyhteisöiltä	248 283,56	384 417,92
Lainat muilta luotonantajilta	811 535,00	5 484,57
Saadut ennakot	337 646,31	371 851,25
Ostovelat	6 544 114,08	6 183 049,13
Muut velat/Liittymism. ja muut vel.	1 522 389,23	1 576 655,30
Siirtovelat	8 924 464,23	7 284 316,19
Lyhytaikainen	27 419 429,22	23 255 489,12
VIERAS PÄÄOMA	71 665 319,94	64 327 528,18
VASTATTAVAA	131 763 311,63	128 927 456,91

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 1) **Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien arvopaperit ja osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintahintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty hyödykkeen hankintamenoon vähennykseksi.
- 2) **Perustelu jos tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa on muutettu edellisestä tilikaudesta tai kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamista ohjeista poikkeavaksi, sekä muutoksen vaikutukset.**

Tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.
- 3) **Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin.**

Tilinpäättölaskelmat: 3.1. Tuloslaskelmassa vertailuvuoden 2017 vuokratuotot, Sote 156 814,32 e on siirretty luonteensa mukaisesti myyntituotoista muihin toimintatuottoihin.

Liitetieto 29: Oulunkaaren ky:n vuoden 2017 alijäämäosuus 353 669,89 e on lisätty vertailuvuoden 2017 konsernin muihin pakollisiin varauksiin.
- 4) **Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa.**

Edellistä tilikautta koskevat tiedot ovat vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa.
- 5) **Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.**

Ei aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia virheiden korjauksia.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt:

- Pudasjärven Vuokralatol Oy
- Pudasjärven Kehitys Oy
- Kiinteistö Oy Saraveitsi
- Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas
- Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus
- Unelmatehas Oy
- Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo
- Pudasjärven Lämpö Oy
- Kairan Kuitu Oy
- Pudasjärven Kyläverkot Oy
- Pudasjärven vuokralatol Oyn tytäryhteisöt; Asunto Oy Pudasjärven Tamlanderinpuisto, Asunto Oy Pudasjärven Syöte ja Asunto Oy Pudasjärven Kuusitie 12.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä:

- Pohjois-Pohjanmaan Liitto
- Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Oulunkaaren kuntayhtymä

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki osakkuusyhteisöt:

- Koillis-Suomen aikuiskoulutus Oy
  - Tunturi Travel Oy
  - Pudasjärven Vuokralatol Oy:n osakkuusyhteisö Asunto Oy Lakarinkuusikko
  - Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnaan osakkuusyhteisö As Oy Pudasjärven Jokilehto
- Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnaan osakkuusyhteisö As Oy Pudasjärven Jokilehto on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen vähäisen merkityksen vuoksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuunottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvo on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöpoistojen oikaisuksi ja tilikaudelle kertynyt ero konsernitaseessa tilikauden yli- ja alijäämän oikaisuksi. Asuinkiinteistöissä on käytetty 25 vuoden tasapoistoa oletusarvona.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot ovat jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6) Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina.

Toimintatuotot tehtävälueittain (ulkoiset)	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Hallintotoiminta	475 035,53	434 534,13	475 035,53	434 534,13
Kehittämistoiminta	1 239 205,69	1 638 120,25	1 239 205,69	1 638 120,25
Sivistys- ja hyvinvointitoiminta	1 437 706,69	1 062 898,66	1 437 706,69	1 062 898,66
Tekninen ja ympäristötoiminta	9 571 658,67	10 637 964,65	5 901 686,23	5 621 147,11
Kunnan yhteistyötoiminta	49 001 997,63	46 614 850,79	876 834,67	838 404,27
Muut tuotot				
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	61 725 604,21	60 388 368,48	9 930 468,81	9 595 104,42

7) Verotulot eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin.

Verotulojen erittely	2018	2017
Kunnan tulovero	17 561 563,89	18 462 804,03
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 618 760,96	2 832 283,44
Kiinteistövero	2 065 789,06	1 970 822,79
Muut verotulot		
<i>Verotulot yhteensä</i>	22 246 113,91	23 265 910,26

8) Valtionosuudet eriteltyinä.

Valtionosuuksien erittely	2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	27 785 973,00	28 647 193,00
<i>SiiTä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus	8 295 913,00	8 567 442,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-205 180,00	-279 495,00
Harkinnanvarainen valtionosuus		
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	35 876 706,00	36 935 140,00

9) Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin.

Palvelujen ostot	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	35 127 168,98	34 469 793,67
Muiden palvelujen ostot	11 404 175,87	10 658 792,60
<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	46 531 344,85	45 128 586,27

10) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä.

Tukia ei ole annettu.

11) **Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista.**

Keskimääräiset SUMU-poistot	3 675 394,05
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	5 461 948,81
ero €	-1 786 554,76
ero %	-48,60 %

Kaupungin käyttämät poistoajat 2018:

Sairaala-, terveydenhuolto- ym laitteet	10 vuodesta 7 vuoteen	
Aineettomat hyödykkeet	3-5 vuotta	tasapoisto
Rakennukset ja rakennelmat	25-40 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja rakennelmat	10-30 vuotta	tasapoisto
Kaukolämpöverkko	15 %	menojäännöspoisto
Sähkö-, vesi- yms laitosten koneet ja laitteet	25 %	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto	5-10 vuotta	tasapoisto

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000,00 euroa on kirjattu vuosikuluksi.

12) **Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista.**

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.			353 669,89	397 242,45
Lisäykset tilikaudella			21 739,24	
Vähennykset tilikaudella				-43 572,56
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0,00	0,00	375 409,13	353 669,89
Potilasvakuutusmaksuvastuu 1.1.	1 053 059,41	998 963,01		
Lisäykset tilikaudella		54 096,40		
Vähennykset tilikaudella	-86 884,00			
Potilasvakuutusmaksuvastuu 31.12.	966 175,41	1 053 059,41	0,00	0,00
Vapaaehtoinen selvitystilavarauus 1.1.	0,00			
Lisäykset tilikaudella	113 751,01			
Vähennykset tilikaudella				
Vapaaehtoinen selvitystilavarauus 31.12.	113 751,01	0,00	0,00	0,00
<i>Pakollisten varausten muutokset yhteensä</i>	26 867,01	54 096,40	21 739,24	-43 572,56

- 13) Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista.

(Kuntajaoston tuloslaskelmaohje luvut 2.3 ja 5.5)

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot				
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot	37 443,15	34 414,98	37 443,15	34 414,98
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	37 443,15	34 414,98	37 443,15	34 414,98
Muu toimintakulut				
Luovutustappiot	63 935,98	233 263,58	63 935,98	233 263,58
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	63 935,98	233 263,58	63 935,98	233 263,58

- 14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät.

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaisten tuottojen erittely				
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri				
OYS:n Sairaalarineteen maa-alueet ja Oulun				
Medikiinteistöt Oy:n osakekanta on myyty v.2018,				
satunnaista nettomyyntivoittoa	557 901,14			
Satunnaiset tuotot yhteensä	557 901,14	0,00	0,00	0,00

- 15) Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä, jos ne ovat olennaisia.

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2018	2017
	Osinkotuotto muissa yhteisöissä	23 924,06
<i>Yhteensä</i>	23 924,06	7 625,28

- 16) Erittely poistoeron muutoksista.

Erittely poistoeron muutoksista	2018	2017
	Investointivaraukseen liittyvä poistoeron vähennys	103 263,48
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	103 263,48	103 263,48

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset, jos tällaisia menoja on aktivoitu.
Kirjaamattomia menoja tai pääoma-alennuksia ei ole.
- 18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät.
Arvonkorotuksia ei ole tehty.
- 19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti.

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Muut			Kiinteät		Muut		Ennakkomaksut		
	Aineettomat oikeudet	pitkävaikut-teiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	rakenteet ja laitteet	Koneet ja kaulusto	aineelliset hyödykkeet	ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	279 549,93	279 549,93	8 066 440,16	35 078 042,77	15 298 583,00	1 445 174,76	33 361,85	340 604,93	60 262 207,47
Lisäykset tilikauden aikana	96 198,41	46 934,43	143 132,84	222 987,29	2 280 283,98	1 753 408,93	105 165,04	9 800,00	2 607 338,86	6 978 984,10
Rahoitusosuudet tilikaudella						268 400,00				268 400,00
Vähennykset tilikauden aikana				280 302,76	133 207,16	28 170,36	98 376,70		2 705 203,38	3 245 260,36
Muut investointitulot										0,00
Siirrot erien välillä			0,00		-751 156,74	253 894,31	497 262,43			0,00
Tilikauden sumupoisto	1 603,31	207 678,51	209 281,82		1 732 116,71	1 203 923,80	530 071,72			3 466 112,23
Tilikauden kertal.poistot										0,00
Arvonlennukset ja niiden pal.										0,00
Poistamaton hankintameno 31.12	94 595,10	118 805,85	213 400,95	8 009 124,69	34 741 845,54	15 805 392,08	1 419 153,81	43 161,85	242 740,41	60 261 418,38
Arvonkorotukset										0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	94 595,10	118 805,85	213 400,95	8 009 124,69	34 741 845,54	15 805 392,08	1 419 153,81	43 161,85	242 740,41	60 261 418,38

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset				
	Osakkeet		Osakkeet			Saamiset		Saamiset		
	konserni-yhtiöt	omistusyht. yhteisöt	Kuntyhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina-saamiset	konserni-yhteisöt	kuntayh-tyvät	Saamiset yhteisöt	muut Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 606 314,24	279 449,59	4 468 146,75	1 018 500,25	9 372 410,83	8 979 327,33	2 831 319,90	0,00	0,00	11 810 647,23
Lisäykset tilikauden aikana	1 400 000,00				1 400 000,00	890 390,68	350 000,00			1 240 390,68
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00					0,00
Vähennykset tilikauden aikana				700 000,00	700 000,00	415 306,14	183 709,58			599 015,72
Muut investointitulot					0,00					0,00
Siirrot erien välillä					0,00					0,00
Tilikauden sumupoisto					0,00					0,00
Tilikauden kertal.poistot					0,00					0,00
Arvonlennukset ja niiden pal.					0,00					0,00
Poistamaton hankintameno 31.12	5 006 314,24	279 449,59	4 468 146,75	318 500,25	10 072 410,83	9 454 411,87	2 997 610,32	0,00	0,00	12 452 022,19
Arvonkorotukset					0,00					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 006 314,24	279 449,59	4 468 146,75	318 500,25	10 072 410,83	9 454 411,87	2 997 610,32	0,00	0,00	12 452 022,19

20-22) Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja yhteisyhteisöissä.

	Kotipaikka	Omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Unelmatehas Oy	Pudasjärvi	100 %	100 %	-5	56	-1
Pudasjärven Vuokratalot Oy	Pudasjärvi	100 %	100 %	64	12 056	-20
Kiinteistö Oy Saraveitsi	Pudasjärvi	100 %	100 %	16	22	-11
Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	Pudasjärvi	100 %	100 %	735	1 701	-170
Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo	Pudasjärvi	57 %	57 %	5	4	-6
Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus	Pudasjärvi	63,55 %	63,55 %	422	19	0
Kairan Kuitu Oy	Pudasjärvi	65 %	65 %	506	3 780	3
Pudasjärven Kyläverkot Oy	Pudasjärvi	100 %	100 %	-451	2 892	-128
Pudasjärven Kehitys Oy	Pudasjärvi	100 %	100 %	1 120	364	20
Pudasjärven Lämpö Oy	Pudasjärvi	100 %	100 %	1 888	6 441	140
<i>Pudasjärven Vuokratalot Oy:n tytäryhteisöt:</i>						
As Oy Pudasjärven Tamlanderinpuisto	Pudasjärvi	62,5 %	62,5 %	268	0	0
As Oy Pudasjärven Syöte	Pudasjärvi	82,72 %	82,72 %	304	14	-15
As Oy Pudasjärven Kuusitie 12	Pudasjärvi	66,72 %	66,72 %	186	0	0
<i>Yhteensä</i>				<i>5 058</i>	<i>27 349</i>	<i>-188</i>
Kuntayhtymät						
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	2,49 %	2,49 %	39	248	9
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Oulu	2,97 %	2,97 %	5 075	6 870	332
Oulunkaaren kuntayhtymä	Ii	31,73 %	31,73 %	-429	4 624	-25
<i>Yhteensä</i>				<i>4 685</i>	<i>11 742</i>	<i>316</i>
Osakkuusyhteisöt						
Koillis-suomen Aikuiskoulutus Oy	Kuusamo	28 %	28 %	895	180	-3
Tunturi Travel Oy	Pudasjärvi	40 %	40 %	2	0	0
Pudasjärven vuokratalot Oy:n osakkuusyhteisöt:						
As Oy Lakarinkuusikko	Pudasjärvi	41,5 %	41,5 %	177	0	0
Kiint. OY Pudasjärven Hirsikunnas osakkuusyhteisöt:						
As Oy Pudasjärven Jokilehto	Pudasjärvi	36,84 %	36,84 %			
<i>Yhteensä</i>				<i>1074</i>	<i>180</i>	<i>-3</i>
Kaikki yhteensä				10 817	39 271	125

23) Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja omistusyhteisöiltä.

	2018		2017	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		0,00		
Lainasaamiset	2 997 610,32	293 156,56	2 831 319,90	149 446,98
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		25 357,26		
<i>Yhteensä</i>	2 997 610,32	318 513,82	2 831 319,90	149 446,98
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				172 079,04
<i>Yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	172 079,04
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	2 997 610,32	318 513,82	2 831 319,90	321 526,02

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät.

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Projektien ja hankkeiden tuet	172 876,34	178 626,14	172 876,34	178 626,14
Työterveyshuollon korvaus	78 411,56	69 677,18	78 411,56	69 677,18
Maahanmuuttajien kustannusten korvaus		11 030,14		11 030,14
Siirtyvät korot muilta				
Muut siirtosaamiset tytäryhteisöiltä	25 357,26		25 357,26	
Muut siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä		172 079,04		172 079,04
Muut siirtosaamiset	899 754,34	2 592 310,09	360 266,04	260 033,60
Valtionosuussaamiset	15 603,00		15 603,00	
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	1 192 002,50	3 023 722,59	652 514,20	691 446,10
Siirtosaamiset yhteensä	1 192 002,50	3 023 722,59	652 514,20	691 446,10

25) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista erien välillä tilikauden aikana.

Oman pääoman erittely	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	43 016 564,38	43 016 564,38	43 016 564,38	43 016 564,38
Lisäykset	2 500,00			
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	43 019 064,38	43 016 564,38	43 016 564,38	43 016 564,38
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Muut omat rahastot</i>				
Rahastopääomat 1.1.	417 746,87	407 331,25		
Siirrot rahastoon	44 111,00	35 151,40		
Siirrot rahastosta	-21 650,25	-24 735,78		
Rahastopääomat 31.12.	440 207,62	417 746,87	0,00	0,00
Kehittämisrahasto 1.1.	5 560 226,37	5 841 047,32	5 560 226,37	5 841 047,32
Siirrot rahastoon		0,00		
Siirrot rahastosta	-283 911,48	-280 820,95	-283 911,48	-280 820,95
Kehittämisrahasto 31.12.	5 276 314,89	5 560 226,37	5 276 314,89	5 560 226,37
Syötteen tienpitorahasto 1.1.	52 048,08	83 083,88	52 048,08	83 083,88
Siirrot rahastoon	0,00	0,00		
Siirrot rahastosta	-31 035,80	-31 035,80	-31 035,80	-31 035,80
Syötteen tienpitorahasto 31.12.	21 012,28	52 048,08	21 012,28	52 048,08
Henkilöstörahasto 1.1.	127 469,33	230 000,00	127 469,33	230 000,00
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-127 469,33	-102 530,67	-127 469,33	-102 530,67
Henkilöstörahasto 31.12.	0,00	127 469,33	0,00	127 469,33
<i>Muut omat rahastot yhteensä</i>	<i>5 737 534,79</i>	<i>6 157 490,65</i>	<i>5 297 327,17</i>	<i>5 739 743,78</i>
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	11 131 073,41	11 322 657,59	8 800 190,57	8 800 190,57
Muutokset tilikaudella				
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisille tilikausille kirjattu muutos	1 586 151,35	-191 584,18	1 418 621,52	
Edellisten tilikausien virheiden oikaisu				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	12 717 224,76	11 131 073,41	10 218 812,09	8 800 190,57
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 041 004,69	1 600 635,80	-4 120 191,04	1 505 186,27
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>57 432 819,24</i>	<i>61 905 764,24</i>	<i>54 412 512,60</i>	<i>59 061 685,00</i>

Tilikaudella on poistojen oikaisuja kirjattu vuosilta 2016 ja 2017 edellisten tilikausien yli-/alijäämiin 86 564,75 €.

26) Erittely poistoerosta.

Erittely poistoerosta		
	2018	2017
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	1 467 420,31	1 570 683,79
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	1 467 420,31	1 570 683,79

27) Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Pitkäaikaiset velat	2018	2017
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 500 028,59	8 458 359,93
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	15 976,84	16 817,83
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	8 516 005,43	8 475 177,76

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista.

Joukkovelkakirjalainoja ei ole.

29) Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi.

	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkokorvaus, Ppshp	966 175,41	1 053 059,41		
Vapaaehtoinen selvitystilavaraus, Ppshp	113 751,01			
Oulunkaaren kuntayhtymän alijäämäosuus	375 409,31	353 669,89	375 409,31	353 669,89
Muut pakolliset varaukset yhteensä	1 455 335,73	1 406 729,30	375 409,31	353 669,89

30) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille.

Vieras pääoma	2018		2017	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		291 017,41		111 236,70
Liittymismaksuvelat ja muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	291 017,41	0,00	111 236,70
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		969 666,02		963 692,87
Liittymismaksuvelat ja muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	969 666,02	0,00	963 692,87
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Liittymismaksuvelat ja muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>1 260 683,43</i>	<i>0,00</i>	<i>1 074 929,57</i>

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä.

Sekkitililimiitti	2018	2017
Sekkitililisopimukseen liitetty luottolimiitti	1 000 000,00	1 000 000,00
Käyttämättä oleva määrä	172 492,84	853 925,43

32) Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin.

Muut velat	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Muut velat, pitkäaikaiset				
Vesilaitoksen liittymismaksut	1 306 348,65	1 306 348,65	1 306 348,65	1 306 348,65
Muut velat	139 885,77	136 797,48		
Muut velat, pitkäaikaiset yhteensä	1 446 234,42	1 443 146,13	1 306 348,65	1 306 348,65
Muut velat, lyhytaikaiset				
Ennakonpidätysvelka			230 827,34	216 261,94
Sosiaaliturvamaksuvelka			9 032,46	10 602,25
Muut velat	1 522 389,23	1 576 655,30	239 859,80	226 864,19
<i>Muut velat, lyhytaikaiset yhteensä</i>	<i>1 522 389,23</i>	<i>1 576 655,30</i>	<i>239 859,80</i>	<i>226 864,19</i>

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.

Siirtovelat	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkajaksotus			1 321 298,26	1 298 828,51
Korkojaksotukset			48 448,84	43 243,27
Työttömyysvakuutusmaksut			36 273,50	13 822,86
Muut vakuutusmaksut			31 109,15	30 463,63
Muut siirtovelat jäsenkuntayhtymiltä			1 002 006,97	
Muut siirtovelat	8 924 464,23	7 284 316,19	1 277 262,82	589 275,96
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	8 924 464,23	7 284 316,19	3 716 399,54	1 975 634,23
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>8 924 464,23</i>	<i>7 284 316,19</i>	<i>3 716 399,54</i>	<i>1 975 634,23</i>

34) Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä.

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 920 000,00	11 844 098,37		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 100 000,00	3 100 000,00		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>3 100 000,00</i>	<i>3 100 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	300 000,00		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	0,00	464 577,89		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
<i>Pantatut osakkeet yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>464 577,89</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

35) Vakuudet, jotka kunta on antanut muuten kuin edellä kohdassa 34 tarkoitetulla tavalla.

Muita vakuuksia ei ole.

36) Vakuudet, jotka kunta on antanut samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta.

Muita vakuuksia ei ole.

37) Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista kuin edellä 34-36 kohdissa tarkoitetuista vakuuksista lajeittain eriteltyinä.

Ei ole.

38) Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma.

Leasingvastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	642 074,69	479 136,70	187 195,38	37 870,35
Myöhemmin maksettavat	1 001 158,72	711 905,24	431 458,33	44 154,63
<i>Yhteensä</i>	<i>1 643 233,41</i>	<i>1 191 041,94</i>	<i>618 653,71</i>	<i>82 024,98</i>

Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

Leasingvastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Hirsikampus (alv 0)				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	669 608,12	669 608,12	669 608,12	669 608,12
Myöhemmin maksettavat	14 563 976,61	15 233 584,73	14 563 976,61	15 233 584,73
<i>Yhteensä</i>	<i>15 233 584,73</i>	<i>15 903 192,85</i>	<i>15 233 584,73</i>	<i>15 903 192,85</i>

Hankkeen kokonaishinta 23 016 690,00 euroa, jäännösarvo leasingsopimuksen mukaisen vuokra-ajan (25 vuotta) päätyttyä on 11 508 345,00 euroa.

Leasingvastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Hirsikartano (alv 0)				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	189 146,72	189 146,72	189 146,72	189 146,72
Myöhemmin maksettavat	3 310 067,60	3 499 214,32	3 310 067,60	3 499 214,32
<i>Yhteensä</i>	<i>3 499 214,32</i>	<i>3 688 361,04</i>	<i>3 499 214,32</i>	<i>3 688 361,04</i>

Hankkeen kokonaishinta 6 688 028,94 euroa, jäännösarvo leasingsopimuksen mukaisen vuokra-ajan (20 vuotta) päätyttyä on 3 344 014,47 euroa.

Arvio kokonaisvastuu kiinteistöpalveluista elinkaaren ajalta Hirsikampuksen tarjoushintatasossa.

Hinnat tullaan indeksoimaan maksumekanismin mukaisesti.

Hirsikampus	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	579 249,83	579 249,83	579 249,83	579 249,83
Myöhemmin maksettavat	11 987 950,17	12 567 200,00	11 987 950,17	12 567 200,00
<i>Yhteensä</i>	<i>12 567 200,00</i>	<i>13 146 449,83</i>	<i>12 567 200,00</i>	<i>13 146 449,83</i>

Arvio kokonaisvastuu kiinteistöpalveluista elinkaaren ajalta Hirsikartanon tarjoushintatasossa.

Hinnat tullaan indeksoimaan maksumekanismin mukaisesti.

Hirsikartano	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	194 751,84	194 751,84	194 751,84	194 751,84
Myöhemmin maksettavat	3 505 533,12	3 700 284,96	3 505 533,12	3 700 284,96
<i>Yhteensä</i>	<i>3 700 284,96</i>	<i>3 895 036,80</i>	<i>3 700 284,96</i>	<i>3 895 036,80</i>

39-40) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta. Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut.

Vastuusitoumukset	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Takaussitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	14 490 335,07	12 158 565,66	14 490 335,07	12 158 565,66
Jäljellä oleva pääoma	16 606 574,54	14 490 335,07	16 606 574,54	14 490 335,07
Takaussitoumukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	5 928 708,33	6 268 845,54	5 928 708,33	6 268 845,54
Jäljellä oleva pääoma	5 060 332,57	5 928 708,33	5 060 332,57	5 928 708,33
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista			2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			46 259 432,00	45 832 135,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista vastuista 31.12.				
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.			29 719,55	30 291,12

41) Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt.

Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Sopimusvastuut				
Pudasjärven kaupungin teknisen lautakunnan rakennusurakoiden vakuustalletukset	1 374 357,91	1 472 113,23	1 374 357,91	1 472 113,23
Oulunkaaren ympäristölautakunnan hallussa olevat maaineslupien vakuudet	301 267,00	709 529,50	301 267,00	709 529,50
Kurenalan kaatopaikan jälkitarkkailuohjelman vakuus	18 000,00	18 000,00	18 000,00	18 000,00
<i>Pohjois-pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä</i>				
Vuokravastuut	0,00	118 800,00		
Takaus Oulun Medikiinteistöt Oy:lle				
<i>Pohjois-Pohjanmaan liitto</i>				
Vuokravastuut	10 781,70			
Sopimukseen sisältyvä palautusvastuu				
<i>Oulunkaaren kuntayhtymä</i>				
Vuokravastuut	1 206 265,13	1 307 490,18		
Itsenäistymisvarat	134 111,88	118 596,30		
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	3 044 783,62	3 744 529,21	1 693 624,91	2 199 642,73
Johdannaissopimukset				
<i>Valuuttatermiinit</i>				
Käypä arvo	-11 129,12	-23 071,41		
Kohde-etuudet	841 809,37	981 834,48		
Arvonlisäveron palautusvastuut	7 696 106,29	6 800 116,78	7 696 106,29	6 800 116,78

Pohjois-pohjanmaan sairaanhoitopiirin alijäämän vastuusitoumus.		
Sairaanhoitopiirillä on alijäämän kattamissuunn.	2018	2017
Pudasjärven kaupungin osuus	-50 658,72	225 394,12

42)

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2018	2017
Hallintotoiminta	33	32
vakinaiset	23	25
määräaikaiset	9	7
työllistetyt	1	
Kehittämistoiminta	39	44
vakinaiset	13	13
määräaikaiset	15	14
työllistetyt	11	17
Sivistys- ja hyvinvointitoiminta	216	205
vakinaiset	160	156
määräaikaiset	56	49
työllistetyt		
Tekninen ja ympäristötoiminta	43	44
vakinaiset	33	34
määräaikaiset	10	10
työllistetyt		
<i>Yhteensä</i>	<i>331</i>	<i>325</i>

Henkilöstön määrä toiminta-alueittain ilman sivutoimisia.

43)

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	16 316 623,48	15 532 061,29
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	22 246,25	11 219,55
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>16 338 869,73</i>	<i>15 543 280,84</i>

44)	Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut		
		2018	2017
	Kokoomus	5,00	28,00
	Suomen keskusta	10 517,47	9 298,88
	Perussuomalaisten puolue	261,00	641,50
	Sosiaalidemokraattinen puolue	990,00	733,00
	Vasemmistoliitto	977,25	849,00
	Keskusta, Utajärvi	0,00	63,00
	Vasemmistoliitto, li	75,00	14,00
	Pudasjärven Vihreät	542,25	135,00
	Keskusta Vaalan Kunnallisjärjestö	49,00	0,00
	<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>13 416,97</i>	<i>11 762,38</i>
45)	Tilintarkastajan palkkiot		
		2018	2017
	KPMG Julkishallinnon palvelut		
	Tilintarkastuspalkkiot	18 088,00	18 162,90
	Tilintarkastajan lausunnot		
	Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	315,00	787,50
	Muut palkkiot	75,00	1 430,00
	<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>18 478,00</i>	<i>20 380,40</i>
46)	Kuntayhtymän ja intressitahojen väliset liiketoimet		
		2018	2017
	Kaupunginjohtajan kanssa on 5.8.2014 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkkaa vastaava siirtymäkorvaus		

5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1. SYÖTTEEN VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Vesilaitoksen tuloslaskelma

		1.1-31.12.2018		1.1-31.12.2017	
Liikevaihto			487 484,10		377 939,90
Liiketoiminnan muut tuotot			10 821,14		218,87
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
	Ostot tilikauden aikana	-71 025,82		-64 369,25	
	Varastojen lisäys/vähennys				
	Palvelujen ostot	-91 058,73	-162 084,55	-78 196,93	-142 566,18
Henkilöstökulut					
	Palkat ja palkkiot	-85 632,51		-84 949,79	
Henkilösivukulut					
	Eläkekulut	-31 742,58		-22 606,61	
	Muut henkilösivukulut	-3 604,74	-120 979,83	-3 238,99	-110 795,39
Poistot ja arvonalentumiset					
	Suunnitelman mukaiset poistot		-152 017,78		-150 491,01
	Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut			-7 055,01		-10 416,84
Liikelylijäämä (-alijäämä)			56 168,07		-36 110,65
	Rahoitustuotot ja -kulut				
	Korvaus peruspääomasta		-10 988,01		-10 988,01
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä			45 180,06		-47 098,66
	Satunnaiset tuotot ja kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia			45 180,06		-47 098,66
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaehtoisten varausten lisäys tai vähennys					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			45 180,06		-47 098,66

Vesilaitoksen rahoituslaskelma

	2018		2017	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	45 180,06		-47 098,66	
Poistot ja arvonalentumiset	152 017,78		150 491,01	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät				
	197 197,84	197 197,84	103 392,35	103 392,35
Investointien rahavirrat				
Investointimenot	-75 981,24		-43 059,60	
Rahoitusosuudet investointeihin				
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot				
		-75 981,24		-43 059,60
Toiminnan ja investointien rahavirta		121 216,60		60 332,75
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset		0,00		0,00
Lainakannan muutokset		0,00		0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos kunnalta	171 294,21		16 930,47	
Saamisten muutos muilta	-156 893,63		-17 971,85	
Korottomien velkojen muutos kunnalta			-51 928,59	
Korottomien velkojen muutos muilta	35 677,03		9 567,69	
Rahoituksen rahavirta	50 077,61	50 077,61	-43 402,28	-43 402,28
Rahavarajen muutos				
		171 294,21		16 930,47

Vesilaitoksen tase

VASTAAVAA	2018	2017	VASTATTAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	2 197 602,83	2 197 602,83
Aineelliset hyödykkeet			Liittymismaksurahasto		
Maa- ja vesialueet			Edellisten tilik. yli/alijäämä	-513 757,18	-466 658,52
Rakennukset	86 553,64	94 422,16	Tilikauden yli/alijäämä	45 180,06	-47 098,66
Kiinteät rakent. ja laitteet	2 618 327,85	2 686 495,87		1 729 025,71	1 683 845,65
Koneet ja kalusto					
Muut aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Ennakkomaksut ja kesk.eräiset			Pitkäaikainen		
	2 704 881,49	2 780 918,03	Korottamat velat kunnalta		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Vesil. liittymismaksut	1 306 348,65	1 306 348,65
Pitkäaikaiset saamiset					
Saamiset kunnalta	188 224,68	16 930,47			
Lyhytaikaiset saamiset				1 306 348,65	1 306 348,65
Myyntisaamiset	282 642,03	297 042,61			
Lainasaamiset			Lyhytaikainen		
Muut saamiset			Ostovelat	49 237,01	32 359,29
Siirtosaamiset			Muut velat	80 057,30	61 257,99
	470 866,71	313 973,08	Siirtovelat	11 079,53	11 079,53
				140 373,84	104 696,81
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 175 748,20	3 094 891,11			
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 175 748,20	3 094 891,11

6. TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTAKERTOMUS- JA TILINPÄÄTÖSTIEDOT

6.1. PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY

Toiminnan kuvaus

Pudasjärven Vuokratalot Oy on Pudasjärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiö on ara-rajotteinen kiinteistöosakeyhtiö, jonka koko osakekannan omistaa Pudasjärven kaupunki. Yhtiö omistaa yhteensä 337 asuinhuoneistoa.

Talouden toteutuminen

Pudasjärven Vuokratalot Oy	TP 2017 €	TA 2018 €	TP 2018 €	Toteu- tuma %	Poikkeama €
Liikevaihto	2 124 069	2 221 083	2 312 439	104,1	-91 356
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0	0
Henkilöstökulut	-175 295	-199 860	-296 757	148,5	96 897
Poistot ja arvonalentumiset	-374 979	-350 000	-442 824	126,5	92 824
Liiketoiminnan muut kulut	-1 605 620	-1 580 120	-1 620 798	102,6	40 678
Liikevoitto (-tappio)	-31 824	91 103	-47 940	-52,6	139 043
Rahoitustuotot ja -kulut	-94 119	-119 500	-106 623	89,2	-12 877
Tilinpäätössiirrot	56 283	0	134 249	-100,0	-134 249
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-69 660	-28 397	-20 314	71,5	-8 083
Tase	12 197 127	14 000 000	13 353 199	95,4	646 801
Käyttökate	343 155	441 103	394 884	89,5	46 219
Investoinnit netto	2 066 995	1 700 000	2 150 085	126,5	-450 085
Lainakanta	10 413 402	13 000 000	11 817 406	90,9	1 182 594

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lukumäärä	3	3	4

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Asukkaat	Suoritetaan asukastytytyväisyysskysely loppuvuodesta.	Asiakaspalvelua kehitetään. Pyritään vakinaistamaan asukasneuvojan työ.	Kyselyt tehty marras-kuussa. Taso tyytyväisyydessä on pysynyt suunnilleen samana.	Toteutuu

		Asukasneuvojan avulla saamme autettua kaikkein heikoimmassa asemassa olevia. Tällä estetään luottotappioiden synty jo varhaisessa vaiheessa. Asukasvalinnassa noudatetaan yhteistä linjaa ja kerrotaan hakemuksen tehneelle tilanne asuntohaussa mahdollisimman pian.	Kehityskohteina ulkoalueet ja leikkikentät.	
Talous	Käyttöaste yli 96 %.	Käyttöasteen pitäminen mahdollisimman korkeana. Seuraamme tyhjiä asuntoja ja hakemuksia. Näiden seuranta koko toimiston välillä.	Käyttöaste noin 97%. Tulos - 20 000€.	Toteutuu osittain ☒
Rakennukset	Budjettiin 2019 on valmiit korjaussuunnitelmat ja hinta-arviot tehty.	Luodaan korjaussuunnitelmat vanhoille kiinteistöille ja pyritään pitämään ne terveellisesti asuttavina seuraavat 15 vuotta. Kiinteistöt, joihin ei tällä päästä pyritään myymään tai purkamaan. Suunnitelmaan uusien asuntojen rakentamista.	Suunnitelmana saada uudet rakennushankkeet käyntiin vuonna 2019. Korjausvelkaa arvioidaan vuoden 2019 aika uudelleen.	Ei toteudu ☐

RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN VALVONTA

Pudasjärven Vuokratalot Oy:n sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden että hallituksen antamien toimiohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Pudasjärven kaupunginhallitukselle on annettu raportit neljännesvuosittain talousarvion toteutumasta, tuloslaskelmasta ja taseesta.

Pudasjärven Vuokratalot Oy on arvioinut toimintaansa laajuuteen ja rakenteeseen nähden kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan ja kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Arvioinnissa esille tulleita merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat kiinteistöjen ikääntyminen ja siitä johtuvan korjaustarpeen rahoittaminen.

Vahinkoriskit:

Yhtiön vahinkoriskit on turvattu kiinteistön täysarvovakuutuksella, joka sisältää myös toiminnan vastuuvakuutuksen sekä yhtiön toimitusjohtajan sekä hallituksen vastuuvakuutukset.

Kiinteistövahinkojen osalta yhtiölle voi aiheutua riskiä sellaisista kiinteistöihin kohdistuvista vahinkotapahtumista, joita vakuutusyhtiö ei korvaa. Korvausvastuu voi kohdistua yhtiön vuokralaiseen asukkaiden tuottamuksella aiheutetuissa vahingoissa.

Rahoitus- ja talousriskit:

Yhtiön omavaraisuusaste on heikko (toimialalla keskimäärin 51,3 %, Pudasjärven Vuokratalot Oy:llä 9,72 %). Yhtiön lainat ovat pääsääntöisesti arava vuosimaksulainoja (23,49 %), rahoitusyhtiölainoja (69,15 %) ja omistajalta saatuja tertiäärilainoja (7,35 %). Kaikista lainoista ARA:n korkotukilainoja on 50,2 %. Riskejä muodostuu korkokustannusten noususta ja käyttöasteen muutoksista. Uuden pääoman saanti korjauksiin ja uudisrakentamiseen, edullisin ehdoin voi vaikeutua. Rahoitusmarkkinoiden yleinen epävarmuus voi lisääntyä ja heikko omavaraisuusaste voi heijastua voimakkaammin.

Toiminnalliset riskit:

Käyttöasteen pitäminen korkealla on kiinni hyvin myyntiä hoitavasta henkilöstöstä ja hyvistä kiinteistöistä. Henkilökunnan osaamiseen ja hyvinvointiin on panostettu ja tullaan tulevaisuudessa panostamaan. Kannustamme hyvään työhön ja pidämme yllä mieluisaa työympäristöä. Korjausvelan kertyminen alkaa vaikuttaa kiinteistöjen maineeseen. Korjauksia ja uudisrakentamista pitää tehdä jatkossa tasalaatuisesti ja suunnitelmallisesti. Huonoa laatua emme tule hyväksymään.

6.2. KIINTEISTÖ OY SARAVEITSI

Toiminnan kuvaus

Kiinteistö Oy Saraveitsen kiinteistöt on myyty ja yhtiö on asetettu selvitystilaan, tämän jälkeen yhtiö poistetaan rekisteristä.

Talouden toteutuminen

Kiinteistö Oy Saraveitsi	TP 2017 €	TA 2018 €	TP 2018 €	Toteu- tuma %	Poikkeama €
Liikevaihto	25 802	24 000	19 076	79,5	4 924
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0	0
Henkilöstökulut	-1 536	-1 000	-2 219	221,9	1 219
Poistot ja arvonalentumiset	-1 948	-1 948	0	-100,0	-1 948
Liiketoiminnan muut kulut	-22 783	-22 000	-62 716	285,1	40 716
Liikevoitto (-tappio)	-465	-948	-45 859	4 837,5	44 911
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-119	-100,0	119
Tilinpäätössiirrot	49	0	34 488	-100,0	-34 488
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-417	-948	-11 490	1 212,0	10 542
Tase	93 017	95 000	37 580	39,6	57 420
Käyttökate	1 483	1 000	-45 859	-4 585,9	46 859
Investoinnit netto	0	0	0	0,0	0
Lainakanta	24 500	19 500	19 500	100,0	0

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lukumäärä	0	0	0

Strategiset tavoitteet

Strateginen lin- jaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Kiinteistöistä luo- puminen.		Laitetaan kiin- teistö myyntiin.	Kiinteistöt on myyty ja yh- tiö lopetetaan.	Toteutuu

6.3. KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS

Toiminnan kuvaus

Yritykseen kuuluu kaksi rakennusta, joissa on pääosin toimistotiloja. Toisessa rakennuksessa toimii myös Ii-joki hotelli. Yhtiö kuuluu 100 % Pudasjärven kaupungin konserniin tytäryhtiönä.

Talouden toteutuminen

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	TP 2017 €	TA 2018 €	TP 2018 €	Toteu- tuma %	Poikkeama €
Liikevaihto	233 154	230 000	205 069	89,2	24 931
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0	0
Henkilöstökulut	-4 619	-3 200	-37 943	1 185,7	34 743
Poistot ja arvonalentumiset	-94 759	-94 000	-94 759	100,8	759
Liiketoiminnan muut kulut	-96 312	-82 000	-217 787	265,6	135 787
Liikevoitto (-tappio)	37 464	50 800	-145 420	-286,3	196 220
Rahoitustuotot ja -kulut	-33 931	-40 000	-29 795	74,5	-10 205
Tilinpäätössiirrot	1 273	0	4 829	-100,0	-4 829
Välittömät verot	0	0	-3	-100,0	3
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	4 806	10 800	-170 389	-1 577,7	181 189
Tase	2 456 904	2 200 000	2 505 460	113,9	-305 460
Käyttökate	132 223	144 800	-50 661	-35,0	195 461
Investoinnit netto	0	0	0	0,0	0
Lainakanta	1 745 202	1 642 000	1 689 884	102,9	-47 884

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lukumäärä	0	0	0

Strategiset tavoitteet

Strateginen lin- jaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Käyttöasteen pitäminen korkeana.	Käyttöaste.	Vuokrasopimusten uusiminen nyt 2017 ja uuden vuokralaisen haku toimistotilaan.	Hotellyrittäjän vuokrasopimuksen purku on riitautettu. Käräjäoikeuden päätös oletettavasti syksyllä 2019.	Toteutuu osittain

Rakennuksen kunto.		Remontin kustannusarvio on valmistunut ja kustannukset tulevat olemaan noin 240 000 €. Remontin kesto noin 2 kk.	Hotellin tilat ja hotelliyrityksen hallinnassa 2 toimistohuonetta tekemättä.	Toteutuu osittain
Talouden hallinta.		Vuokrasaamisten seuranta.	Vuokrasaatavia on jouduttu kirjaamaan tappioksi.	Toteutuu osittain

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Liiketoiminnalla on pieni hoitokate kuukautta kohden. Riskinä on vahingon sattuminen kiinteistössä, jolloin voi muodostua vuokrien menetyksiä ja korjauskustannuksia. Vuokrasaamisten keriyminen. Kiinteistö on vakuutettu täydestä arvosta.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnaksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden, että hallituksen antamien toimiohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Pudasjärven kaupunginhallitukselle on annettu raportit neljännesvuositain talousarvion toteutumasta, tuloslaskelmasta ja taseesta.

6.4. KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HARJUS

Toiminnan kuvaus

Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjuksen yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Uutela RN:o 2:236 nimistä tilaa Pudasjärven kunnassa sekä sillä sijaitsevia rakennuksia. Kiinteistöyhtiöön sovelletaan pääsääntöisesti osakeyhtiölakia ja lisäksi sovelletaan eräiden kohtien osalta asunto-osakeyhtiölakia.

Yhtiössä on viisi liikehuoneistoa (L101-105) sekä yksi toimistohuoneisto (L106), jotka osakkeet ovat Pudasjärven kaupungin omistuksessa sekä kahdeksan asunto-osakehuoneistoa, joista kaksi on Pudasjärven kaupungin tytäryhtiön Pudasjärven Vuokratalot Oy:n hallinnassa ja kuusi yksityisten omistuksessa.

Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjuksen tehtävänä on osakeyhtiölain ja asuntoyhtiölain mukaisesti pitää huolta siitä, että osakehuoneistot täyttävät niille asetetut liiketoimintaan ja asumiseen liittyvät tekniset vaatimukset.

Talouden toteutuminen

Kiinteistö Oy Pudasjärven	TP	TA	TP	Toteu-	Poikkeama
Harjus	2017	7/17-6/18	2018	tuma	
	€	€	€	%	€
Liikevaihto	77 309	72 462	81 293	112,2	-8 831
Liiketoiminnan muut tuotot	15 099	0	0	0,0	0
Henkilöstökulut	-900	-1 300	-400	30,8	-900
Poistot ja arvonalentumiset	-5 633	0	-21 994	-100,0	21 994
Liiketoiminnan muut kulut	-85 828	-70 890	-58 596	82,7	-12 294
Liikevoitto (-tappio)	47	272	304	111,7	-32
Rahoitustuotot ja -kulut	-47	0	-304	-100,0	304
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0	272	0	-100,0	272
Tase	700 073	640 000	695 286	108,6	-55 286
Käyttökate	5 680	272	21 994	8 086,0	-21 722
Investoinnit netto	98 472	0	15 670	-100,0	-15 670
Lainakanta	25 019	0	19 979	-100,0	-19 979

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lukumäärä	0	0	0

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Yhtiön päätehtävää on kyetty kahden edellisen vuoden aikana (2017-2018) ajantasaistamaan siten, että rakennuksen teknisiä ominaisuuksia on parannettu 2017 tehdyn korjaussuunnitelman mukaisesti.

Olellaiset tytäryhtiötä koskeva tapahtumat

Tilikaudella 2018 yhtiön vesikatto kunnostettiin; puhdistus, ruostemaalauk ja maalaus. Katto muuten ehjä. Yhtiön vesikourut ja -rännit puhdistettiin ja niiden lämmitysjärjestelmä uusittiin. Kaikki seitsemän ilmanvaihtokonetta korjattiin ja saatettiin käyttöön. Jätehuolto uudistettiin taloudellisemmaksi ja roskille kunnostettiin lukollinen säilytystila. Kellaritilassa olevan entisen polttoainetaraston portaikon päälle rakennettiin katos.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön korjausvelan poistamista jatketaan. Vuoden 2019 tilikauden aikana on tarkoituksena uusia asuntokerroksen ikkunat ja ovet sekä tuuletusparvekkeiden ovet ja ikkunat. Asiasta on vuonna 2018 tehty yhtiökokouksessa periaatepäätös. Toimitusjohtaja on kilpailuttanut tehtävän ja yhtiön hallitus saattaa urakan yhtiökokouksen päätettäväksi kevään 2019 aikana.

Yhtiön tuleva kehitys on valoisa; Harjus on rakenteeltaan hyvä talo, joka on aiemman hallinnan aikana jätetty hieman oman onnensa nojaan.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Merkittäviä riskejä ei ole havaittavissa eikä toimitusjohtaja näe yhtiön toiminnassa olevan epävarmuustekijöitä.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus on pieni yhtiö, jonka operatiivista toimintaa valvoo yhtiön hallitus. Ulkopuolisia valvoja ovat tilintarkastus ja konsernissa toimivat sisäiset ja ulkoiset valvontamekanismit. Yleisestä riskienhallinnasta on laadittu selvitys. Pelastustoimen osalta yhtiön pelastussuunnitelma on päivitetty 2018 ja on kaikkien nähtävillä kussakin asuntoportaikossa. Talouden osalta voidaan todeta, että yhtiön talous on hyvässä iskussa - kaikki menoerät on käyty läpi ja yhtiön toiminnan kannalta turhat erät karsittu.

6.5. KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO

Talouden toteutumisen

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo	TP 6/16-5/17 €	TA 2018 €	TP 6/17-5/18 €	Toteu- tuma %	Poikkeama €
Liikevaihto	33 752	40 000	30 322	75,8	9 678
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0,0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-200	0	-150	-100,0	150
Liiketoiminnan muut kulut	-31 209	-35 000	-38 071	108,8	3 071
Liikevoitto (-tappio)	2 343	5 000	-7 899	-158,0	12 899
Rahoitustuotot ja -kulut	-20	0	1	-100,0	-1
Tilikauden verot	-71	0	-1 034	-100,0	1 034
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	2 252	5 000	-8 932	-178,6	13 932
Tase	23 471	18 000	11 849	65,8	6 151
Käyttökate	2 543	5 000	-7 749	-155,0	12 749
Investoinnit netto	0	0	0	0,0	0
Lainakanta	0	0	0	0,0	0

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lukumäärä	0	0	0

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Toiminnan hallittu kasvattaminen.	Toiminnan laajuus.	Poroteurastusten rinnalla kehitetään lammasteurastusta ja selvitetään nau-tateurastuksen edellytykset.	Poroja teurastettu n. 3 800 kpl suunnitellun mukaisesti. Lammasteurastus vähäistä.	Toteutuu osittain
Taloudellinen vakaus.	Tilinpäätös.	Tilojen vuokrat määritellään kuluja vastaaviksi.	Käyttömenot katettu tuloilla.	Toteutuu
Teurastuksen kehittäminen.	Teurasmäärät.	Selvitetään millä keinoilla teurastamon käyttöastetta voidaan nostaa haittaamatta poroteurastusta.	Ollaan hengessä mukana kaupungin teurastamo-oskeissa kehityssuunnitelmissa, kööki yms.	Toteutuu

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Tulevat tilojen korjausinvestoinnit eivät rasittaneet vielä vuonna 2018. Riskinä teurastetun poron markkinat: Markkinoille on tullut toinen vain elävän teurasporon ostaja eli voi olla, että paliskunnat eivät tarvitse teurastamoita.

6.6. KAIRAN KUITU OY

Talouden toteutuminen

Kairan Kuitu Oy	TP 2017 €	TA 2018 €	TP 2018 €	Toteu- tuma %	Poikkeama €
Liikevaihto	1 056 493	1 097 000	1 110 463	101,2	-13 463
Liiketoiminnan muut tuotot	108 800	0	33 396	-100,0	-33 396
Henkilöstökulut	-79 494	-139 000	-125 349	90,2	-13 651
Poistot ja arvonalentumiset	-337 197	-150 000	-341 231	227,5	191 231
Liiketoiminnan muut kulut	-512 535	-577 000	-513 154	88,9	-63 846
Liikevoitto (-tappio)	236 068	231 000	164 125	71,0	66 875
Rahoitustuotot ja -kulut	-147 587	-285 000	-160 222	56,2	-124 778
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	88 481	-54 000	3 903	-7,2	-57 903
Tase	9 238 698	6 660 000	7 263 140	109,1	-603 140
Käyttökate	573 265	381 000	505 355	132,6	-124 355
Investoinnit netto	569 832	0	450 813	-100,0	-450 813
Lainakanta	7 483 658	5 765 000	5 489 250	95,2	275 750

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lukumäärä	3	2	2

Strategiset tavoitteet

Strateginen lin- jaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Strategiset toi- minnalliset ta- voitteet.	Strategiaprosessin valmistuminen omistajien kans- sa.	Strategisten lin- jausten muodos- taminen.	Strategiaa tarkennetaan vuosittain toimialan erit- tään nopeiden muutosten vuoksi.	Toteutuu
Liittymämäärän kasvattaminen.	Liittymien kappa- lemäärä.	Liittymämäärän lisäys.	Vuonna 2018 rakennettiin tavoitteiden mukaisesti uusia liittymiä sekä yh- teysvalmiudet Pudasjärven Vuokratalot Oy:n kiinteis- töihin. Yhtiön liikevaihto kasvoi suunnitellusti.	Toteutuu

Arvio todennäköisestä tulevat kehityksestä

Kairan Kuitu Oy:n verkonrakentaminen on valmistunut syksyllä 2017. Yhtiön toiminnan osalta strateginen suunnittelu ja prosessi on käynnistetty omistajakuntien kanssa. Strategiatyö on jatkuva toimialan tilanteen seuranta.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Yhtiön toiminnan kannalta merkittävimmät riskit muodostuvat yleisestä korkokannasta sekä verkon käyttöasteesta. Myös verkon alueella tehtävät kaivuutyöt näkyvät yhtiön kulurakenteessa kaapelinäyttökustannuksina.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Kairan Kuitu Oy kuuluu Pudasjärven kuntakonserniin. Yhtiö noudattaa Pudasjärven kaupungin konserniohjeita ja määräyksiä, ml. sisäisen valvonnan ohjeistusta. Merkittävimmät riskit muodostuvat yleisestä korkokannasta sekä verkon käyttöasteesta.

6.7. PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY

Toiminnan kuvaus

Energian tuotanto- ja jakelu kustannustehokkaasti, luotettavasti, turvallisesti ja asiakaslähtöisesti.

Talouden toteutuminen

Pudasjärven Lämpö Oy	TP 2017 €	TA 2018 €	TP 2018 €	Toteu- tuma %	Poikkeama €
Liikevaihto	2 745 094	2 650 000	2 715 306	102,5	-65 306
Liiketoiminnan muut tuotot	0	100 000	257	0,3	99 743
Henkilöstökulut	-420 732	-371 000	-434 956	117,2	63 956
Poistot ja arvonalentumiset	-463 439	-357 000	-408 809	114,5	51 809
Liiketoiminnan muut kulut	-1 674 911	-1 526 000	-1 641 515	107,6	115 515
Liikevoitto (-tappio)	186 013	496 000	230 283	46,4	265 717
Rahoitustuotot ja -kulut	-26 294	-183 000	-28 098	15,4	-154 902
Tilinpäätössiirrot	-39 313	-60 000	-23 762	39,6	-36 238
Tilikauden verot	-26 522	-63 000	-38 020	60,3	-24 980
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	93 884	190 000	140 404	73,9	49 596
Tase	5 130 348	12 428 000	8 452 887	68,0	3 975 113
Käyttökate	649 452	853 000	639 092	74,9	213 908
Investoinnit netto	1 382 390	4 810 000	2 488 055	51,7	2 321 945
Lainakanta	2 028 581	8 910 000	5 028 581	56,4	3 881 419

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lukumäärä	7	7	7

Strategiset tavoitteet

Strateginen lin- jaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Varmistaa jatku- va, häiriötön lämmöntuotanto ja jakelu.	Lämmönjakohäiriöi- den lukumäärä.	Ennalta ehkäistä häiriöt ennakoivalla kunnossapidolla ja korjausinvestoin- neilla.	Korjausvelkaa on. Korjauksia kaukoläm- pöverkostoon suori- tettu 30 kpl vuoden 2018 aikana.	Toteu- tuu

Pitää kaukolämpövarteenotettavana vaihtoehtona.	NPS, vertailu maan keskiarvohintaan.	Varmistaa asiakasystävällisyys, hinta ja helppous.	Sähkönsiirtomaksujen merkittävä nousu, sekä tuotantokustannusten mm. polttoaineiden kallistumisesta johtuen kaukolämmön hintaa päätettiin korottaa 5 % vuoden 2019 alusta. Kaukolämmön hinta on kuitenkin erittäin kilpailukykyinen korotuksen jälkeenkin.	Toteutuu
Suunnitella ja toteuttaa lämpölaitosyksikön hankinta.	Mahdollisimman kustannustehokas ja samalla pitkällä aikavälillä laadukas laitos ratkaisu.	Käynnistää rakentaminen 2017.	Perustusten valmiusaste 90%. Kattilarakenteiden kasaus on aloitettu. Saatu TEM:n energiatuen jatkoaikaa elokuulle 2019.	Toteutuu
Lisätä kotimaisen polttoaineen käyttöä.	Fossiilisten polttoaineiden kulutus suhteessa biopolttoaineisiin.	Vähentää öljyn käyttöä.	Uuden biolämpövoimalan rakentaminen käynnissä. Arvioitu valmistuminen kesälä 2019.	Toteutuu
Toiminnan tehostaminen	Liiketoiminnallinen tulos.	Energian säästäminen ja resurssien täsmällinen kohdentaminen.	Etäluettavat kaukolämmön energiamittarit asennettu 100% ja uusi laskutusjärjestelmä otettu onnistuneesti käyttöön. Investoinnin seurauksena voimme seurata tarkasti kaukolämmön kulutusta kohteittain ja kehittää lämmöntuotanto- ja jakeluprosesseja energiatehokkaimiksi.	Toteutuu

			Uuden KPA-biolämpövoimalan rakentaminen käynnissä. Lämpövoimala sisältää mm. savukaasupesurin, jolla odotetaan n. 15% parannusta energiatehokkuuteen lämmöntuotannossa.	
--	--	--	---	--

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pariisin ilmastopimuksen ansiosta bioenergian käyttö tulee entistä tärkeämmäksi. Fossiilisten polttoaineista pyritään kunnianhimoisesti irti. Tulevan laitosinvestoinnin ansiosta pystymme kasvattamaan bioenergian osuutta keskustan laitoksella arviolta 5 %. Kaukolämmön kysyntä pysyy tasaisena. PIPO-asetuksen voimaantulo 1.1.2018 vaatii investoimaan ympäristönsuojeluun keskustan sekä Törrönkankaan lämpökeskuksilla. Investoinnit vuosina 2018 - 2019 tulevat olemaan ns. passiivisia ympäristön pilaantumista ehkäiseviä, sekä energiatehokkuusinvestointeja.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Keskustan lämpökeskuksen KPA1 ja KPA2 kattilat apulaitteineen ovat teknisen käyttöiän lopussa, kattiloiden toimintavarmuus on tyydyttävällä tasolla mutta kunnossapitokustannukset nousevat ikääntymisen johdosta. Yhtiö investoi KPA1 ja KPA2 kattilat korvaamaan lämpökeskustyksikköön vuosina 2018 - 2019. Kolmesta raskasöljykattilasta luovuttiin purkamalla ne. Samalla modernisoitiin 4 MW raskasöljykattila käyttämään kevyttä polttoöljyä. Raskasöljykattilat tullaan korvaamaan kevytöljykattilainvestoinnilla 2019.

Kaukolämpöverkosto on paikoitellen ikääntynyttä ja vuotoja ilmenee vuosittain. KL-verkoston käyttöön on investoitu etäluettavilla mittareilla, joista saadaan myös diagnostiikka analysoitavaksi, jolloin energiatehokkuuteen voidaan kiinnittää huomiota tehokkaammin. Järjestelmä saatiin käyttöön 2018 lopussa/2019 alussa.

Myös henkilöstön ikärakenne on vaatinut välittömiä strategisia linjauksia vuoden 2018 aikana, jotta tulevaisuuden haasteisiin pystytään vastaamaan. Vuonna 2018 yhtiömme palveluksesta eläköityi 3 henkilöä ja yhtiöömme rekrytoitiin 2 henkilöä.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Käyttämällä toiminta- ja menettelytapoja, joilla varmistetaan toiminnan taloudellisuus ja tuloksellisuus, päätösten perusteena olevan tiedon riittävyys ja luotettavuus, lainsäädännön, viranomaisohjeiden päätösten noudattaminen.

Riskien hallinta perustuu toimintaympäristön analysointiin, liiketoimintastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallintaan sisältyy uhkaavien riskien tunnistaminen, arviointi sekä tuloksellinen hallinta hyvän hallintotavan mukaisesti.

6.8. UNELMATEHAS OY

Talouden toteutuminen

Unelmatehas Oy	TP 2017 €	TA 2018 €	TP 2018 €	Toteu- tuma %	Poikkeama €
Liikevaihto	60 478	90 000	0	-100,0	90 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0	0
Henkilöstökulut	-47 993	-75 000	-913	1,2	-74 087
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-17 585	-15 000	-593	4,0	-14 407
Liikevoitto (-tappio)	-5 100	0	-1 506	-100,0	1 506
Rahoitustuotot ja -kulut	-287	0	13	-100,0	-13
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-5 388	0	-1 493	-100,0	1 493
Tase	65 936	70 000	50 820	72,6	19 181
Käyttökate	-5 100	0	-1 506	-100,0	1 506
Investoinnit netto	0	0	0	0,0	0
Lainakanta	50 000	0	0	0,0	0

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lukumäärä	2	2	0

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Toiminnan vaikuttaminen.	Toiminnan vaikutus koko Unelmatehas-yhteisöön.	Liiketoimintalueiden täsmentäminen, maltillinen toiminnan kehittäminen.	Yhtiö puretaan vapaaehtoisesta selvitystilasta.	Ei toteudu ☐
Työuraa kehittävien asiakkaiden tukeminen.	Asiakasmäärät.	Asiakkaiden työllisyyttä tukevien työtehtävien luominen.	Yhtiön operatiivinen toiminta on loppunut.	Ei toteudu ☐

Toiminnan talouden vakaus.	Käyttökate.	Vähintään menot kattava tulovirta.	Yhtiön operatiivinen toiminta on loppunut.	Ei toteudu ☐
----------------------------	-------------	------------------------------------	--	--

6.9. PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY

Talouden toteutuminen

Pudasjärven Kyläverkot Oy	TP	TA	TP	Toteu-	Poikkeama
	2017	2018	2018	tuma	
	€	€	€	%	€
Liikevaihto	10 000	107 000	30 000	28,0	77 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0	0
Henkilöstökulut	-4 960	-7 000	-4 965	70,9	-2 035
Poistot ja arvonalentumiset	-69 856	-50 000	-70 602	141,2	20 602
Liiketoiminnan muut kulut	-4 187	-5 000	-5 425	108,5	425
Liikevoitto (-tappio)	-69 003	45 000	-50 992	-113,3	95 992
Rahoitustuotot ja -kulut	-52 160	-79 000	-77 174	0,0	-1 826
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-121 162	-34 000	-128 166	377,0	94 166
Tase	2 717 531	2 330 000	2 441 410	104,8	-111 410
Käyttökate	853	95 000	19 610	20,6	75 390
Investoinnit netto	141 277	0	-45 233	0,0	45 233
Lainakanta	2 825 000	2 780 000	2 825 000	101,6	-45 000

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lukumäärä	0	0	0

Strategiset tavoitteet

Strateginen linjaus	Arviointimittari	Toimenpiteet 2018	Toteuma 31.12	Tila
Toiminnan vakauttaminen.	Tilaaajayhteydet ovat käytössä.	Yhtiö on vastannut valokuituliittymien tilaaajayhteyksien rakentamisesta ja saa vuosittain käyttömaksua verkon käyttöasteen mukaan.	Rakennetut liittymät ovat käytössä ja yhtiö saa niistä käyttömaksua.	Toteutuu ☒

		Kyse on kiinteän verkon omistamisesta ja kertainvestoinnista.		
--	--	---	--	--

Toiminnalliset tavoitteet

- Optisen tilaajaverkon rakentaminen Pudasjärvelle – Päärakentamisvaihe valmis.
- Rakentaminen aloitettu vuonna 2014. Rakentaminen jatkui vuosien 2015 ja 2016 ajan – Rakentaminen valmistui kesällä 2017.
- Yhtiön liikevaihto koostuu Kairan Kuitu Oy:ltä tulevista käyttömaksuista. Käyttömaksut määräytyvät valmiin, käyttöönötetun verkon mukaan. Käyttömaksujen laskutus on käynnistynyt syksyllä 2017.

6.10. PUDASJÄRVEN KEHITYS OY

Toiminnan kuvaus:

Pudasjärven Kehitys Oy:n päätehtävät ovat yrityskehitys, toimintaympäristön kehitys ja aluemarkkinointi. Pudasjärven Kehitys Oy tarjoaa yritysneuvontaa yritystoimintaa suunnitteleville ja aloitaville henkilöille sekä yritystoimintaansa kehittäville. Kehitysyhtiö tarjoaa henkilökohtaista, luotamuksellista ja joustavaa palvelua, jolla pyritään tukemaan jokaista asiakasta yksilöllisesti ja vastaamaan kehittämistarpeisiin yrityksen ja yrittäjän omista lähtökohdista.

Yrittäjille tarjotaan tietoa ajankohtaisista asioista, rahoitus- ja kehittämismahdollisuuksista sekä järjestetään yritystarpeiden ja -toiveiden perusteella infotilaisuuksia ja koulutusta hyödyntäen tehokkaasti myös erilaisia verkostoja. Kehitysyhtiön toteuttama viestintä ja markkinointi tähtäävät yrittäjälähtöisen toimintakulttuurin ja yrittäjäystävällisen imagon vahvistamiseen. Kehitysyhtiö markkinoi Pudasjärveä sijoittajille ja toimii linkkinä kaupunkiin toimintaansa laajentaville ja sinne etabloituville uusille yrityksille. Invest in -toiminta vahvistaa ja monipuolistaa kunnan elinkeinoja. Samalla markkinoidaan Pudasjärveä potentiaalisille asukkaille sekä osaavan työvoiman houkuttelemiseksi alueelle.

Pudasjärven Kehitys Oy:n painopisteinä ovat erityisesti matkailualan, hirsi- ja puutuotealan sekä lähiruoka-alan kilpailukyvyn kehittäminen. Näiden painopisteiden alle tavoitellaan vaikuttavia kehittämishankkeita, aktivoidaan yrityksiä kehittämään omaa toimintaansa, kannustetaan tiivistämään yritys yhteistyötä sekä hoidetaan tarvittaessa edunvalvontaa. Matkailun puitesopimuksen kautta vahvistetaan erityisesti matkailualan kilpailukykyä ja tavoitellaan uusia investointeja alueelle.

Kehitysyhtiö tähtää myös toimintaympäristön kehittämiseen. Kehitysyhtiö osallistuu kaavoituksen kehittämiseen, liiketonttien ja toimitilojen markkinointiin sekä uusien innovatiivisten asuinalueiden suunnitteluun ja markkinointiin edistäen samalla hirsirakentamista. Lisäksi Pudasjärven Kehitys Oy omistaa joitakin toimitiloja ja tontteja, joita yhtiö vuokraa tai myy yrityksille.

Talouden toteutuminen

Pudasjärven Kehitys Oy	TP 2017 €	TA 2018 €	TP 2018 €	Toteu- tuma %	Poikkeama €
Liikevaihto		90 000	90 000	100,0	0
Liiketoiminnan muut tuotot		0	0	0,0	0
Henkilöstökulut		-25 260	-12 285	48,6	-12 975
Poistot ja arvonalentumiset			-5 724	-100,0	5 724
Liiketoiminnan muut kulut		-124 895	-40 335	32,3	-84 560
Liikevoitto (-tappio)		-60 155	31 655	-52,6	-91 810
Rahoitustuotot ja -kulut			-6 611	-100,0	6 611
Tilikauden verot			-5 018	-100,0	5 018
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)			20 026	-100,0	-20 026
Tase			1 483 668	-100,0	-1 483 668
Käyttökate			37 380	-100,0	-37 380
Investoinnit netto			0	0,0	0
Lainakanta			315 000	-100,0	-315 000

Osa henkilöstökuluista on muissa kuluissa eli ostettu alihankintana kaupungilta.

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lukumäärä	0	1	1

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Pudasjärven Kehitys Oy perustettiin alkuvuonna ja yhtiön operatiivinen toiminta käynnistyi loppuvuoden aikana. Sitä ennen yhtiön hallitus uudistui ja kaupunki käynnisti organisaatiouudistuksen, joka vaikutti myös elinkeinopalvelujen toteutukseen ja kehitysyhtiön toiminnan käynnistämiseen. Yhtiölle valittiin johto ja rekrytoitiin yritysneuvoja, jonka jälkeen varsinaiset yritysneuvontapalvelut käynnistyivät.

Alue- ja tonttimarkkinointia käynnistettiin valmistelemalla viestintämateriaalia ja omien nettisivujen aukaisua. Matkailun puitesopimukseen liittyviä investointeja vietiin vuoden aikana monin tavoin eteenpäin ja päästiin myös julkistamaan ensimmäiset investoinnit Syötteellä koskien LumiAreenaa, Safaritalon uudistusta ja uutta hotellihanketta. Uutta elinkeino-ohjelmaa valmisteltiin ja kehitysyhtiön operatiivisen toiminnan kehittämistä suunniteltiin kaupungin toteuttaman organisaatiouudistuksen jatkoksi.

Olennaiset tytäryhtiötä koskevat tapahtumat:

Alkuvuonna 2018 kehitysyhtiö perustettiin ja hallitus kokoontui vuoden kuluessa kahdeksan kertaa. Hallitus uudistui osittain vuoden kuluessa henkilövaihdosten johdosta. Varsinaisesti toimintaa päästiin käynnistymään syys-lokakuun vaihteessa, koska kaupungin organisaatiouudistuksen aikataulu pitkitti suunnittelu- ja päätöksentekoprosessia. Toimitusjohtajan tehtävää hoitamaan valittiin Pudasjärven kaupungin elinkeinoasiantuntija Sari Turtiainen, joka suunnitteli yhtiön liiketoimintastrategiaa ja valmisteli operatiivisen toiminnan käynnistämistä. Lokakuussa karotettiin toimitilavaihtoehtoja ja vuokrattiin yhtiölle omat toimitilat osoitteesta Kauppatie 5.

Lokakuussa toteutettiin yritysneuvojan rekrytointiprosessi. Hakijoita oli 15 ja hakijoista haastateltiin neljä henkeä. Yritysnevojaksi valittiin Auvo Turpeinen, joka aloitti työssään marraskuun alussa. Kehitysyhtiön tiimiin kuuluu myös Moderni hirsipääkaupunki Pudasjärvi -hankkeen projektipäällikkö Aila Ryhänen, jonka tehtävänä on muun muassa vahvistaa hirsipääkaupungin tunnettuutta, hirsi- ja puutuotealan yhteistyötä ja edunvalvontaa. Hän on virallisesti kaupungin työntekijä, joten kehitysyhtiöllä oli loppuvuonna henkilöstöä virallisesti vain 1,5 henkilöä, sillä toimitusjohtaja hoiti puoleksi myös kaupungin elinkeinoasiantuntijan tointa.

Matkailun puitesopimukseen liittyviä investointeja ja LumiAreenan suunnittelua edistettiin koko vuoden mittaan muun muassa lukuisissa palaverissa. LumiAreenan tilojen ja toiminnan suunnittelu eri tahojen kanssa oli aikaa vievää, sillä eri yritysten ja toisaalta kaupungin tarpeet ja toiveet oli sovittava yhteen. Toimijat pääsivät vaikuttamaan alusta lähtien tilojen suunnitteluun, jotta Safaritalon, LumiAreenan ja tulevan hotellin toiminnot nivoutuvat jatkossa saumatta yhteen ja yritysten välille rakentuu samalla lisää käytännön yhteistyötä. Vuoden mittaan valmisteltiin Safaritalon toiminnan jatkokehittämiseksi lunastusvuokraussopimus ja lukuisia yhteistyöneuvotteluja käytiin eri toimijoiden kanssa. Alueen kehittämiseen vaikuttaa myös infrahanke, jonka suunnittelun kanssa vaadittiin koordinaatiota ja aikataulujen yhteensovittamista sekä LumiAreenan että hotellihankkeen toteutuksen suhteen. Lokakuussa päästiin viimein julkistamaan uusi hotellihanke sekä LumiAreena eli Matkailun puitesopimuksen tulokset alkoivat näkyä myös julkisuudessa. Loppuvuonna Syötteen investointeja käsiteltiin monissa lehtiartikkeleissa ja muissa julkaisuissa.

Iso-Syötteen aluetta koskevaa kiinteistökehitystä ja uutta kaavoitusta Iso-Syötteen alueelle valmisteltiin yhteistyössä kaupungin ja Metsähallituksen kanssa. Ensimmäisten investointien myötä alueelle suuntautuu kiinnostusta ja uusia investointeja suunniteltiin. Joidenkin kehitysyhtiön hallussa olevien kiinteistöjen osalta käytiin vuokraneuvotteluja yritysten kanssa. Neuvottelujen pohjalta ei päästy ratkaisuun, mutta kaupunginhallitus päätti loppuvuonna, että kehitysyhtiön omistamia kiinteistöjä voidaan jatkossa myös myydä, mikä helpottaa ratkaisujen löytämistä kiinteistöasioissa. Jatkossa yhtiön tavoitteena on saada kiinteistöihin yritystoimintaa ja tyhjäntä liiketontit höytykäyttöön joko kiinteistöjen myynnin tai vuokrauksen kautta.

Loppuvuosi kului yhtiön viestintäkanavien ja aluemarkkinoinnin suunnittelussa ja viestintämateriaalien sekä nettisivujen käytännön toteutuksessa. Lisäksi tekemisen pääpaino oli tulevan toiminnan ja tapahtumien suunnittelussa sekä perustoiminnan käynnistämässä. Toimitiloihin hankittiin kalustus ja laitteet sekä tiloissa käynnistettiin remontti hirsisen neuvotteluhuoneen toteuttamiseksi Hirsipääkaupunki-teeman mukaisesti. Yrittäjäjärjestön kanssa kartoitettiin yrittäjien toiveita ja elinkeinopoliittisia tavoitteita jatkon varalle. Syöteen Matkailuyhdistyksen, kaupungin työllisyyspalveluiden, hankkeiden ja TE-toimiston kanssa toteutettiin yhteistyössä SyöteRekry-tapahtuma.

Elinkeino-ohjelmaa valmisteltiin kaupungin organisaatiouudistuksen toteuduttua ja laadittiin yhtiön budjetti- ja toimintasuunnitelma vuodelle 2019 sekä solmittiin yhteistyösopimus kaupungin kanssa muun muassa elinkeinopalvelujen toteutuksesta. Joitakin kaupungin kehittämistöimessä jo aiemmin valmisteltuja tai toteutettuja operaatioita siirtyi kehitysyrityksen hoitoon. Vuoden lopulla Pudasjärvellä käynnistyi esimerkiksi Startup Refugees -toimintaan liittyvä Country Business -hanke, jonka toteutuksessa kehitysyritys on mukana. Loppuvuonna 2018 kaupungin toimesta toteutetun lähiruokatuottajien kyselyn tuloksia pyritään hyödyntämään jatkotoimenpiteiden suunnittelussa seuraavana vuonna. Yhtiö valmisteli lisäksi kaupan alan selvityksen toteutusta keskustan alueelle sekä tulevaa markkinointiyhteistyötä muun muassa messujen suhteen Syöteen Matkailuyhdistys ry:n kanssa.

Yritysneuvontapalvelut käynnistyivät onnistuneesti ja yritysneuvonnassa yritysvierailuja oli loppuvuonna 41 kappaletta. Lisäksi järjestettiin muita sidosryhmä- ja muita tapaamisia. Yksi rahoitushakemus yritykselle viimeisteltiin. Uutta yritystoimintaa suunnittelevia henkilöitä tavattiin kahdeksan kappaletta ja heidän kanssaan käytiin aloituspalaverit, minkä johdosta yhden yrityksen toiminta käynnistyi. Yrityskauppojen osalta on tavattu kolme myyntiä suunnittelevaa yritystä. Yrityskentästä on noussut selkeä tarve sähköisen markkinoinnin työpajoihin ja/tai koulutuksiin jatkossa. Keväälle 2019 saatiin sovittua neljä yrityksille suunnattua tapahtumaa:

- Startup Refugeesin Pudasjärvi Country-business 26.1. Pudasjärven Kehitys Oy:n palvelutarjonta ja yritystoiminnan suunnittelu
- Rahoitusinfo 30.1 yhteistyössä Oulun Seutu Leaderin, Pudasjärven Osuuspankin ja Finnveeran kanssa.
- Uutta potkua bisnekseen (yrityskauppoja, sopimuksia ja asiakkuuksia julkiselta sektorilta) 26.2 yhteistyössä PPY / Restartup / hankintaneuvonta
- Kevytyrittäjyyden mahdollisuudet 26.3 yhteistyössä Omapaja Oy ja TE-toimisto

Kehitysyrityksen roolia ja käytännön toimenpiteitä erilaisissa jo käynnissä olevissa tai rahoituksen saaneissa hankkeissa pyrittiin kirkastamaan ja työ jatkuu vuonna 2019. Kaupunki perusti vuoden lopussa hanketiimin, jonka kautta hankkeistuksen koordinaatiota on tarkoitus vahvistaa ja kehitysyritys osallistuu jatkossa hanketiimin toimintaan. Vuonna 2019 tullaan päättämään, siirtykö kehittämis-toimen entisiä hankkeita toteutettaviksi kehitysyritykseen. Hankkeiden siirto edellyttää myös yhtiön hallituksen ja hankerahoittajien päätöksiä.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä:

Kehitysyhtiö palkkaa vuonna 2019 lisää henkilöstöä, jotta hankkeiden toteutus, hallinnointi ja kehitysyhtiön palvelujen kehittäminen olisi mahdollista. Omien hankkeiden valmistelussa resurssit ovat rajalliset, joten todennäköisesti aluksi ollaan osallisena hankkeissa, jotka sopivat kärkitoimialojen kehittämiseen ja joilla on vaikuttavuutta paikalliseen elinkeinoelämään. Omia hankkeita pyritään valmistelemaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kaupungilta siirtyvien hankkeiden kohtalo ja niihin liittyvät jatkotoimenpiteet kirkastuvat alkuvuonna 2019.

Yritysneuvontapalveluja ja erilaiset yrityksille suunnattuja tapahtumia ja koulutuksia pyritään järjestämään yritys kentästä saatujen toiveiden ja tarpeiden mukaisesti pitkin vuotta. Osa tilaisuuksista ja tapahtumista voidaan järjestää yhteistyönä muiden kehittämisorganisaatioiden tai muiden toimijoiden kanssa. Verkostomaista toimintaa kehitetään, jotta yhtiön hartiat olisivat laajemmat. Yritysneuvontaa toteutetaan Pudasjärvellä edelleen myös Oulunkaaren kautta ainakin vuonna 2019.

Kehitysyhtiö pyrkii vaikuttamaan Pudasjärvellä erilaisiin kaupungin prosesseihin, joilla on vaikutusta yritys kenttään. Yritysvaikutusten arviointia sekä erilaisia muuttokannustimia pyritään tuomaan käytäntöön kaupungin päätöksentekoon. Yhtiön tavoitteena on käynnistää palvelusetelien kautta myös yritys konsultointia sekä -koulutuksia alueella. Kaupungin kanssa valmistellaan erilaisia tukitoimenpiteitä, joilla saadaan houkutelua alueelle uusia asukkaita ja yrityksiä. Suurhankkeiden tai muiden mittavampien kehittämisoperaatioiden suunnittelun ja toteutuksen suhteen tehdään kaupungin kanssa myös tiivistä yhteistyötä. Keskustan alueen liikenneväylien uudistus sekä uudet keskustan rakennushankkeet vaikuttavat kaupungin elinkeinojen kehitykseen, palvelujen monipuolistumiseen sekä kaupungin yleiseen vetovoimaan ja kehitysyhtiö pyrkii osalltamaan vaikuttamaan asioihin ja tuomaan eri tilanteissa yritys näkökulmia esille.

Kehitysyhtiön omien kiinteistöjen osalta pyritään löytämään ratkaisuja kiinteistöjen myymiseksi, vuokraamiseksi ja/tai jatkokehittämiseksi. Omien kiinteistöjen ja kaupungin liiketonttien suhteen pyritään sujuvoittamaan ja nopeuttamaan päätöksentekoprosessia yritysten eduksi. Alueiden ja liiketonttien markkinointia tehostetaan omien viestintäkanavien kautta.

Viestintä- ja markkinointitoimenpiteet ovat keskeisiä, jotta kehitysyhtiön tunnettuus ja rooli vahvistuvat sekä tieto kehitysyhtiön palveluista välittyy yritys kenttään. Yhtiön nettisivut avataan sekä luodaan some-kanavat, jotta tietoa eri tapahtumista ja tilaisuuksista saadaan välitettyä entistä paremmin. Alueiden markkinointia ja liiketonttien markkinointia pyritään kehittämään investointien -näkökulmasta.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista:

Henkilöstöressurssien vähyyks on merkittävä riskitekijä, sillä esimerkiksi sijaisia ei käytännössä ole.

Entisten kehittämishankkeiden siirto kaupungilta yhtiöön ja ko. hankkeiden hallinnointi sekä käytännön toteutus vievät resursseja, jotka ovat vastaavasti pois toiminnan kehittämisestä ja vievät resursseja myös uudesta hankkeistuksesta. Kehitysyhtiön rooli suhteessa entisiin hankkeisiin on epävarmuustekijä ja uhka myös asiakastytyväisyyden näkökulmasta. Kehitysyhtiön tulee keskittyä selvästi operaatioihin, joilla on positiivisia yritysvaikutuksia, eikä olla mukana hanketoiminnassa, joka hajauttaa toimintaa liiaksi, eikä kehitä aidosti kaupunkistrategiassa valittuja avaintoimialoja ja paikallisia yrityksiä. Osallisuushankkeiden suhteen tulee kriittisesti arvioida, onko kaupungilla ja/tai kehitysyhtiöllä hankkeissa lähinnä maksajan rooli, vai hyötyykö alue ja sen elinkeinoelämä hankkeissa toteutettavista käytännön toimenpiteistä.

Resurssien ja tehtävien suhteen yhtiön tulee päästä tasapainoon ja karsia tehtäväkentästä turhia operaatioita. Rutiininomaisia tehtäviä tulisi ulkoistaa. Hankkeiden hallinnointiin liittyvät tehtävät vievät aikaa yritysneuvonnasta varsinaiselta yritystapaamisilta ja yrityskehittämiseltä, joissa työn painopiste tulisi kuitenkin olla.

Kehitysyhtiön kiinteistöjen käytännön asioiden hoitoon kuluu resursseja, eikä yhtiö nykyisellään hyödy kiinteistöjen ylläpitoon ja peruskorjaukseen liittyvistä toimenpiteistä. Jatkuvine ylläpitokuluineen ja kiinteistöveroineen kiinteistöasiat muodostavat yhtiössä vuotuisen budjettiin nähden mittavan kokonaisuuden, johon tulee löytää jatkossa ratkaisu, jotta kiinteistökustannukset eivät tuota yhtiölle tappiota.

7. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Kuntalain 113 §:n mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoitukset

Pudasjärvellä.....kuuta 2019

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Pudasjärvellä.....kuuta 2019

Tilintarkastusyhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Katri Hokkanen

JHT, KHT, vastuullinen tilintarkastaja

8. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

Käytetyt tilikirjat ja sisällys

<i>Tositelaji</i>	<i>Alaraja</i>	<i>Yläraja</i>
1 Pankkitositteet	1	4999
2 Palvelukassatositteet	5013	9999
3 Karhupajan kassatositteet	20011	29999
4 Ceepos	30000	39999
5 Muistiotositteet	10001	19999
15 Ostolaskujen maksatus	65001	69999
16 Viitesuoritukset	70001	74999
22 Vesilaskutus	81001	84999
30 Yleislaskutus	500001	520000
33 Päivähoitolaskutus	520001	525000
40 Palkat	118001	120000
50 Sumu-poistot	120001	121000
51 Käyttöomaisuuden myynnit	121001	122000
55 Jaksotukset	125001	126000
65 Populus-matkalaskut	128001	130000
70 Rondo	160001	300000

<i>Käytetyt kirjanpitokirjat</i>				<i>Säilytysaika</i>	<i>Säilytystapa</i>
	Kirjanpitokirjat				
		Päiväkirja		10 vuotta	Rondo-arkisto
		Pääkirja		10 vuotta	Rondo-arkisto
		Talousarvion toteutumisvertailu		10 vuotta	Rondo-arkisto
		Tasekirja		pysyvästi	sidottu kirja
		Palkkakirjanpito		10 vuotta	Rondo-arkisto
		Myyntireskontran ajot		10 vuotta	10 vuotta
		Laskutusaineistosta laskupäiväkirjat		10 vuotta	10 vuotta
		Sähköiset ostolaskut		16 vuotta	Rondo-arkisto
	Käytössä olevat atk-ohjelmistot:				
		ProEconomica taloushallinnon ohjelmisto			
		Kirjanpito ja budjetointi			
		Sisäinen laskenta			
		Myyntireskontra			
		Yleislaskutus			
		Ostoreskontra			
		Käyttöomaisuuskirjanpito			
		Konsernitilinpäätös			
		Basware-maksuliikenne			
		VesikantaPlus			
		Effica-päivähoito			
		Hellewi-kansalaisopisto			
		Rondo-sähköinen ostolaskujen kierrätys			
		Pegasos henkilötieto- ja palkanlaskenta			
		Populus-matkalasku			
		Web-tallennus			
		Web-palveluaikalaskenta			
		Titania-työajanseuranta			
		Luottojenhallintaohjelmisto Winfile			
	Muut kortistot ja luettelot:				
		Meno- ja tulojäämäluettelot		10 vuotta	10 vuotta
		Asuntolainakortisto		10 vuotta	10 vuotta
		Tilikartta		pysyvästi	pysyvästi
Käytetyt kirjanpidon kirjat siirretään vuosittain kaupungintalolla sijaitsevaan keskusarkistoon.					